

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1292

Скопје, 1 октомври 2023 година

**Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје**

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Биљана Ангелова, ректор**

**Уредник на Билтенот:
Илија Богоевски**

**Лектори:
Весна Илиевска-Цветановска
Соња Попоска**

**Техничко уредување:
Зоран Кордоски**

Бр. _____
5.8.2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на интернет страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на интернет страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат:

- рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања;
- рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа;
- прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми;
- рецензиите на учебници и учебни помагала, како и
- рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

По објавување на материјалите на интернет страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во електронска форма. Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт Georgia. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со коригирани знаци во италијанскиот формат за македонските букви ‘д’, ‘п’, ‘т’, ‘г’ може да се најде на интернет страницата на УКИМ, во делот **Документи -> Билтен на Универзитетот**. Исто така, таму може да се најде софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач при притискање на копчето “” и копчињата ‘е’ и ‘и’ во македонска поддршка да се добијат знаците ‘è’, и ‘ì’ соодветно.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на интернет страницата, ве молиме, рефератите, откако ќе бидат лекторирани, да ги доставите во оригинална верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија со внесените корекции да ја доставите на е-адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе биде добиена бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ - Ректорат

Изготвил:Т.Б.

Одобрил:К.М.

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1292 ОД 1 ОКТОМВРИ 2023 ГОДИНА

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за повторен избор во соработничко звање – асистент во научните области: 20710 железници, 20711 тунели, 22005 планирање на сообраќајот и 20720 друго на Катедрата за железници на Градежниот факултет – Скопје (м-р **Ивона Недевска**).....8-13
2. Реферат за избор во соработничко звање асистент во научната област 20719 – организација и економика во градежништвото и водостопанството и 20720 – друго, на Градежниот факултет – Скопје (м-р **Васко Гацевски**).....14-19
3. Реферат за избор во соработничко звање асистент во научните области: 20709 – патишта и аеродроми, 22005 – планирање на сообраќајот, 22006 – безбедност во сообраќајот и 20720 – друго, на Градежниот факултет – Скопје (м-р **Ристе Ристов**).....20-25
4. Рецензија на ракописот **Диференцијално и интегрално сметање II (на функции од повеќе променливи)** од авторот проф. д-р **Зоран Мисајлески**.....26-30
5. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини** од м-р **Дренуше Фидани**, пријавена на Градежниот факултет – Скопје.....31-42

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден извршител во соработничко звање – асистент во научната област финансии на Економскиот факултет – Скопје (д-р **Јордан Косевски**, м-р **Горан Христовски**).....43-46
2. Рецензија на ракописот **Финансиски пазари и институции** од авторите: проф. д-р **Михаил Петковски** и проф. д-р **Кирил Јовановски**.....47-51

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област производно машинство, технологии и системи (21403) при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет – Скопје (м-р **Огнен Тутески**).....52-58
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација (*на македонски и на англиски јазик*) **Моделирање на управувањето на дизел-мотор со внатрешно согорување за намалување на штетната издувна емисија** од м-р **Никола Манев**, пријавена на Машинскиот факултет – Скопје.....59-75

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија (*на македонски и на англиски јазик*) на Медицинскиот факултет – Скопје (доц. д-р **Борислав Кондов**).....76-100
2. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија на Медицинскиот факултет – Скопје (доц. д-р **Лена Какашева-Маженковска**).....101-113
3. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија, на Медицинскиот факултет – Скопје (доц. д-р **Огнен Костовски**).....114-128
4. Реферат за избор на виш научен соработник во сите научни звања во научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија, на Медицинскиот факултет – Скопје (н. сор. д-р **Владимир Јоксимовиќ**).....129-140

5. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција** од д-р **Цветанка Волкановска Илијевска**, пријавена на Медицинскиот факултет – Скопје.....141-149
- ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“**
1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област уставно право и политички систем на Правниот факултет „Јустинијан Први“ - Скопје (д-р **Александар Спасеновски**).....150-181
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област уставно право и политички систем на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје (д-р **Јелена Трајковска-Христовска**).....182-197
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Унапредување на правата на обвинетиот од аспект на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранителот од м-р Томе Делов**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.....198-203
- ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ**
1. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област хемија на Институтот за хемија на Природно-математичкиот факултет – Скопје (м-р **Пеце Шеровски**)...204-209
- ФАКУЛТЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА**
1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) болести на непреливни животни на Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје (доц. д-р **Елена Атанаскова Петров**).....210-220
- ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ**
1. Рецензија на ракописот **Учебник за дикција (Diksiyon Ders Kitabı)** од авторот **Атила Клинче**.....221-227
2. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Гордана Малешевик**).....228
- ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ**
1. Реферат за избор на асистент по предметите од наставно-научната област 21300 метрологија на Факултетот за електротехника и информациски технологии – Скопје (м-р **Александар Крлески**).....229-236
2. Реферат за избор на асистент по предметите од наставно-научната област системско инженерство, автоматика и роботика на Факултетот за електротехника и информациски технологии – Скопје (м-р **Благој Христов**).....237-240
3. Реферат за избор на асистент по предметите од наставно-научната област електроника на Факултетот за електротехника и информациски технологии – Скопје (м-р **Марко Камилоски**).....241-244
4. Реферат за избор на асистент по предметите од наставно-научната област електромагнетика на Факултетот за електротехника и информациски технологии – Скопје (м-р **Бојан Глушица**).....245-249
5. Рецензија на ракописот **Предавања по предметот Физика 1 – Класична физика** од авторите: **Маргарита Гиновска, Христина Спасевска, Лихнида Стојановска-Георгиевска и Ивана Сандева**.....250-256
6. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Татјана Петковска**).....257
- ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА**
1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област цвеќе и декоративни растенија на Факултетот за земјоделски науки и храна – Скопје (вонр. проф. д-р **Маргарита Давитковска**).....258-276
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Марија Вучкова, Елона Фејзулаи**).....277

ФАКУЛТЕТ ЗА ЛИКОВНИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Дамјан Ѓуров, Денис Халиџи).....278

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) фармакогенетика (30603) на Фармацевтскиот факултет – Скопје (д-р Марија Станинова Стојовска).....279-296
2. Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент по група предмети во областа аналитика на лекови (30609) на Фармацевтскиот факултет – Скопје (м-р фарм. Хрисанта Гоцо).....297-300
3. Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање - асистент по група предмети во областа храна и исхрана и фармацевтска токсикологија на Фармацевтскиот факултет – Скопје (м-р фарм. Ана Марија Бајатовска).....301-305
4. Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање - асистент по група предмети во областа (дисциплината) фармацевтска технологија со индустриска фармација и микро/нано-технологија на Фармацевтскиот факултет – Скопје (м-р Теодора Тасевска).....306-309

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор во соработничко звање – асистент во наставно-научните области: општа социологија (51100), социологија на политиката (51102) и политички систем (50701), на Филозофскиот факултет – Скопје (м-р Емил Димитриев).....310-313
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Сара Саздовска, Павлина Михајловска, Лилјана Симоска, Теодора Ѓорѓиевска, Виктор Струманиковски, Ленка Цветковска, Адријана Кукоска, Наташа Трајковска, Христијан Петровски, Андриана Петковска, Антонио Стојановски, Емир Шкријељ, Тања Калинска, Мартина Тончева, Сања Нечовска, Сања Нечовска).....314-315

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област (дисциплина) историја на книжевноста на романските народи (шпанска книжевност) (61211) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје (м-р Игор Поповски).....316-320

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ

1. Реферат за избор во научно звање – научен соработник во научната област (дисциплина) економика на аграрот и шумарство на Земјоделскиот институт – Скопје (д-р Лазо Димитров).....321-336

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања од наставно-научната област земјотресно инженерство, генерални принципи за проектирање на сеизмички отпорни конструкции и згради, во Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје (ас. д-р Александар Журовски).....337-355
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (Филип Манојловски).....356

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Оливера Аритоноска, Катерина Наумоска).....357
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р Блаже Јосифовски).....358

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Реферат за избор на истражувач во сите научни звања во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски на Институтот за македонска литература – Скопје (д-р **Гоце Смилевски**).....359-371
2. Реферат за избор на истражувач во сите научни звања во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски на Институтот за македонска литература – Скопје (д-р **Дарин Ангеловски**).....372-383

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Свети Климент Охридски во културно-историските и црковно-богослужбените традиции од м-р Николче Ѓургиноски**, пријавена на Институтот за национална историја – Скопје.....384-386

РЕФЕРАТ

ЗА ПОВТОРЕН ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: 20710 ЖЕЛЕЗНИЦИ, 20711 ТУНЕЛИ, 22005 ПЛАНИРАЊЕ НА СООБРАЌАЈОТ И 20720 ДРУГО НА КАТЕДРАТА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦИ НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на седницата одржана на 12.7.2023 година, донесе Одлука бр. 02-2/140-294 за формирање Рецензентска комисија за повторен избор во соработничко звање – асистент во научните области: 20710 железници, 20711 тунели, 22005 планирање на сообраќајот и 20720 друго на Катедрата за железници, а врз основа на конкурсот објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 30.6.2023 година, во состав: д-р Зоран Кракутовски, редовен професор, Градежен факултет – Скопје, претседател, д-р Дарко Мославац, редовен професор, Градежен факултет – Скопје, член и д-р Златко Зафировски, вонреден професор, Градежен факултет – Скопје, член.

По прегледот на конкурсните материјали и по темелната анализа, до Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Кандидатката Ивона Недевска е родена на 11.1.1992 година во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје со одличен успех. Во академската 2010/2011 се запишала на додипломски студии на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Градежништво, насока: Патишта и железници. Првиот циклус студии ги завршила на 10.10.2014 година со просечна оценка 9,52, со што се стекнала со стручниот назив дипломиран градежен инженер. Насловот на дипломската работа бил „Претпроект на железничка пруга Битола – Мешеишта“ и ја изработила под менторство на проф. д-р Зоран Кракутовски. Во 2014/2015 година се запишала на втор циклус студии на Градежниот факултет во Скопје, на студиската програма Градежништво – транспортна инфраструктура. Предвидените испити ги положила со просечна оценка 10,00. Магистерскиот труд, насловен „Примена на различни методи за мултикритериумски анализи за вреднување и критичка споредба кај проекти од транспортна инфраструктура“, го работела под менторство на проф. д-р Зоран Кракутовски и успешно го одбрала на 14.11.2016 година, со што се стекнала со научниот назив магистер по технички науки од областа на градежништвото на 14.11.2016 година.

По дипломирањето до денес, во континуитет, кандидатката м-р Ивона Недевска, дипл.град.инж., е ангажирана како соработник на Катедрата за железници во реализирањето на наставната, научноистражувачката и стручната дејност.

На прв циклус одржува вежби од следниве предмети: Железници, Проектирање железници, Долен строј на сообраќајници, Горен строј на железници, Инфраструктурни конструкции и Одржување на железници на студиската програма Градежништво и Основи на сообраќајници на студиската програма Геодезија. На втор циклус одржува вежби од следните предмети: Компјутерско проектирање, Сообраќајна економија и Процена на проекти од транспортната инфраструктура на студиската програма Градежништво – транспортна инфраструктура.

Странски јазик: Сертификат за познавање француски и англиски јазик.

Кандидатката е автор или коавтор на повеќе научноистражувачки трудови, рецензирани и објавени во зборник на научни трудови, презентирани на меѓународни

академски собири каде што членовите на уредувачкиот одбор се од најмалку три земји, при што бројот од една земја не надминува две третини од вкупниот број на членови:

1. Feasibility Study on Railway From Urban Zone Bitola to Urban Zone Mesheishta, Ivona Nedevska, Zoran Krakutovski, Darko Moslavac, Zlatko Zafirovski, Ivana Nedevska, Aug 2015, Elsevier Ltd.

2. Longitudinal data for modeling urban mobility on long term, Zoran Krakutovski, Zlatko Zafirovski, Ivona Nedevska, May 2016 - UKLO Repository – Transport for Today's society.

3. Application of different methods of Multicriteria Analysis for railway route selection Ivona Nedevska, Zoran Krakutovski, Zlatko Zafirovski 2017, Tehnika.

4. Мултикритериумски анализи за евалуација и критичка споредба на проекти од транспортна инфраструктура, Ивона Недевска, Зоран Кракутовски, Златко Зафировски, 2017 - ДГКМ-Друштво на градежни конструктори на Македонија/17ти Меѓународен симпозиум на градежните конструктори на Македонија.

5. Validation of the hdm models for crack initiation and development, rutting and roughness of the pavement, Slobodan Ognjenovic, Ivona Nedevska, Andrey Pustovgar, May 23, 2017 - MATEC Web of Conferences 106

6. Application of different methods of Multicriteria Analysis for evaluation and critical comparison at transport infrastructure projects, Ivona Nedevska, Zoran Krakutovski, Darko Moslavac, Zlatko Zafirovski, May 2018, UKLO Repository – Transport for Today's society.

7. Интелигентен транспортен систем (ИТС) на Автопат А1, Ивона Недевска, Драганчо Волчески, Дарко Трајаноски, November, 2019 - First Macedonian Road Congress.

8. Влијание на пешаците на капацитетот и нивото на услуга кај кружни крстосници Ивана Недевска, Слободан Огњеновиќ, Ристе Ристов, Ивона Недевска, November, 2019 - First Macedonian Road Congress.

9. Time influence of tunnel support on the factor of safety, Ivana Nedevska, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic, Ivona Nedevska, Vasko Gacevski, Mar 20, 2020 - EDP Sciences, 2020.

10. Level crossings at railways, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic, Vasko Gacevski, Ivona Nedevska, Ivana Nedevska, Mar, 2020 - GNP 2020.

11. Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, I. Nedevska, V. Gacevski: Road influence on the ecological safety of the environment, Special Issue of the Journal Researches, on the occasion of the 40th anniversary of the FCE in Podgorica, 2021.

12. Z. Zafirovski, V. Gacevski, Z. Krakutovski, S. Ognjenovic, I. Nedevska: Methodology for tunnel risk assessment using fault and event tree analysis, 6th International Conference on Road and Rail Infrastructures – CETRA 2020*, Zagreb, Croatia, May 2021.

13. V. Gacevski, M. Lazarevska, Z. Zafirovski, I. Nedevska: An approach for tunnel risk management, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 10, Issue 1, July, 2021.

14. I. Nedevska, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, R. Ristov, V. Gacevski: Methodology for analyzing capacity and level of service using HCM 2000, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 10, Issue 1, July, 2021.

15. В. Гацевски, И. Недевска, М. Лазаревска, З. Зафировски: Методологија за процена на ризици кај постоечки хидротехнички тунели, 5ти Конгрес за брани, Струга, С. Македонија, 30.09-2.10.2021.

16. R. Ristov, I. Nedevska, Z. Zafirovski, V. Gacevski, M. Lazarevska: Process of designing an access road and a windmill plateau in Bogdanci, 8th international conference "CIVIL ENGINEERING – SCIENCE AND PRACTICE" GNP, Kolasin, Montenegro, March, 2022.

17. R. Ristov, I. Nedevska, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, V. Gacevski: Measures to improve safety on existing main street 101, 8th international conference "CIVIL ENGINEERING – SCIENCE AND PRACTICE" GNP, Kolasin, Montenegro, March, 2022.

18. В. Гацевски, З. Зафировски, М. Лазаревска, И. Недевска, Р. Ристов, С. Огњеновиќ: Пристап за анализа на ризици кај железнички тунели, 19 меѓународен симпозиум ДГКМ, Охрид, С. Македонија, Април, 2022.

19. I. Nedevska, R. Ristov, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, V. Gacevski: Analysis of the capacity and level of service for urban intersection, 7th International Conference on Road and Rail Infrastructures – CETRA 2022, Pula, Croatia, May 2022.

20. Z. Zafirovski, V. Gacevski, M. Lazarevska, I. Nedevska: Application of failure mode and effect analysis for tunnel risk assessment, Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics, Ohrid, N. Macedonia, June, 2022.

21. I. Nedevska, Z. Zafirovski, M. Lazarevska, R. Ristov, V. Gacevski: Track geometry degradation and maintenance of the railways, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 11, Issue 1, July, 2022.

Покрај тоа, кандидатот има учествувало како истражувач на научноистражувачкиот проект (НИП) “Геометриско деградирање на колосекот кај железнички пруги и нивно одржување“ при Градежниот факултет во Скопје во 2022 година.

Исто така, кандидатката м-р Ивона Недевска, дипл. град. инж., има учествувало во бројни проекти, како одговорен проектант и/или соработник, од кои како поважни ги издвојуваме следниве:

1. Основен проект за мултифункционален комплекс – парцела 1.1, фаза подземна сообраќајница, Скопје L=750m, соработник проектант. Инвеститор: „Лимак“ ДОО Скопје и Град Скопје.

2. Основен проект за измена и дополна на Основен проект за патен коридор 8 – Автопат Деве Баир – Кафасан, патна делница Требеништа – Подмоље – Охрид, на стационожа од км. 0+000,00 до км. 10+263,28, на патен премин на км. 7+356 со рекомпонирање на елементите во Патен Јазол Св. Еразмо, КО Оровник, Горни Долни Лакочереј – ВГР. Општина Охрид, проектант.

3. Основен проект за девијација на локален пат за с. Кнежино за изградба на патен коридор 8 Деве Баир – Кафасан, патна делница Кичево – Подвис км. 0+000.00 - км.10+424.89, проектант.

4. Основен проект за паралелен пристапен пат Ново Село – Ботун, со приклучок на постоечки објекти за изградба на на патен коридор 8 Деве Баир – Кафасан, патна делница Песочани – Требеништа км. 0+000.00 – км. 12+698.72, проектант.

5. Основен проект за внатрешна и надворешна инфраструктура ТИРЗ Скопје 2 и ТИРЗ Скопје 3, соработник проектант.

6. Основен проект за рехабилитација на магистрални и регионални патни правци ДЕЛ 2, Книга 6 Регионален пат Р2131, делница Драчево-Орешани-Таор, L = 9 km (од км 1+000 – км 10+000), проектант.

7. Основен сообраќаен проект за измена на режим на сообраќај на патен јазол Петровец, соработник проектант.

8. Основен проект за изградба на локален пат с. Орман, с. Волково, с. Кучково, граничен премин Чашка, делница: Волково – Кучково во Општина Ѓорче Петров, одговорен проектант.

9. Физибилити-студија за реконструкција и проширување на улица „3“, улица „2“ и дел од улица „1“ од населбата Шуто Оризари до село Горно Оризари, соработник.

10. Основен проект за девијација на дел од локален пат с. Слупчане – с. Руница со пристапен пат до круна на брана, проектант.

11. Проект на изведена состојба за рехабилитација на државен пат Р1205, секција Крупиште – Пробиштип од км 0+000 до км 17+789.17, соработник.

12. Основен проект за Автопат Скопје - Блаце, Девијации на КМ 0+000.00 и КМ 0+850.00 на Автопат А4, 2021, проектант.

13. Геотехнички испитувања и Идеен и Основен проект за јаловиште бр. 2 на рудникот Тораница, К. Паланка: Дел 3. Основен проект: Книга 3.7 - Конструкциска анализа, инјекциони работи, технички извештај и нацрти за обиколниот тунел, проектант.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатката м-р Ивона Недевска ги исполнува сите услови од конкурсот, Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија оцени дека на конкурсот се пријавила само една кандидатка – м-р Ивона Недевска, која поднела комплетна документација заедно со пријавата, во согласност со конкурсните услови предвидени со член 170 и член 173 од Законот за високото образование и со членовите 33, 34, 35 и 36 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Врз основа на изнесените податоци, Комисијата оценува дека кандидатката м-р Недевска е успешна и во извршувањето на своите работни задачи од редот на наставно-научните задолженија на Факултетот и во својата научноистражувачка работа. Воедно, таа ги исполнува сите услови според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, научно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Оттука, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје при УКИМ, таа да биде повторно избрана во звањето асистент во научните области: 20710 железници, 20711 тунели, 22005 планирање на сообраќајот и 20720 друго на Катедрата за железници, при Градежниот факултет во Скопје.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Зоран Кракутовски, с.р.
Градежен факултет – Скопје

Проф. д-р Дарко Мославац, с.р.
Градежен факултет – Скопје

Вонр. проф. д-р Златко Зафировски, с.р.
Градежен факултет – Скопје

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Ивона Зоран Недевска

Институција:

Градежен факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: 20710 ЖЕЛЕЗНИЦИ, 20711 ТУНЕЛИ, 22005 ПЛАНИРАЊЕ НА СООБРАКАЈОТ И 20720 ДРУГО, НА КАТЕДРАТА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦИ

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: градежништво – патишта и железници	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,52. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: француски јазик 2. Назив на документот: Сертификат (ТСФ*) 3. Издавач на документот: Амбасада на Франција во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 11.6.2010	да

*ТСФ (test de connaissance du français), тест од Министерството за образование, е еквивалент на англискиот ТОЕФЛ. Дизајнирано од CIEP (Меѓународен центар за педагошки студии), тој оценува писмено и усно разбирање во пет теста. Студентите кои аплицирале за прием го земаат TCF DAP. Ова вклучува дополнителен тест за пишан израз. Сите кандидати добиваат сертификат за резултати што ги става на едно од шесте нивоа на скалата на компетенции дефинирани од Советот на Европа.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Зоран Кракутовски, с.р.
Градежен факултет – Скопје

Проф. д-р Дарко Мославац, с.р.
Градежен факултет – Скопје

Вонр. проф. д-р Златко Зафировски, с.р.
Градежен факултет – Скопје

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ АСИСТЕНТ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ 20719 – ОРГАНИЗАЦИЈА И ЕКОНОМИКА ВО ГРАДЕЖНИШТВОТО И ВОДОСТОПАНСТВОТО И 20720 – ДРУГО, НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на седницата одржана на 12.7.2023 година, донесе Одлука бр. бр. 02-2/140-294 за формирање Рецензентска комисија за избор на еден соработник во соработничко звање асистент во научната област 20719 – организација и економика во градежништвото и водостопанството и 20720 – друго, а врз основа на конкурсот објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 30.6.2023 година, во состав: д-р Маријана Лазаревска, вонреден професор, Градежен факултет – Скопје, претседател; д-р Љупчо Петковски, професор, Градежен факултет – Скопје, член, и д-р Милош Кнежевиќ, професор, Градежен факултет – Подгорица, Црна Гора, член.

На распишаниот конкурс се пријави кандидатот м-р Васко Гацевски.

По прегледот на конкурсните материјали и по темелната анализа, на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје го поднесуваме следниот

ИЗВЕШТАЈ

Кандидатот Васко Гацевски е роден на 31.1.1994 година во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје со одличен успех. Во академската 2012/13 година се запишал на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Градежништво, насока: патишта и железници. Првиот циклус студии го завршил во 2017 година со просечна оценка 8,00, со што се стекнал со стручниот назив дипломиран градежен инженер. Насловот на дипломската работа му бил: „Претпроект на едноколосечна железничка пруга на Коридор 8 од ст. Кратово до ст. Гиновци“. Во 2017 година се запишал на втор циклус студии на истиот факултет, на студиската програма Градежништво. Предвидените испити ги положил со просечна оценка 9,94. Магистерскиот труд, насловен: „Методологија за процена и менаџмент на ризици кај тунели“ успешно го одбрал во 2019 година, со што се стекнал со научниот назив магистер на технички науки од областа на градежништвото на 13.12.2019 година со просечна оценка 9,94.

Од изборот во асистент до денес, во континуитет, кандидатот м-р Васко Гацевски, дипл. град. инж., е ангажиран на Катедрата за организација, технологија и менаџмент во градежништво во реализирањето на наставата, научноистражувачката и стручната дејност.

На прв циклус студии на Градежниот факултет во Скопје одржува вежби од следните предмети: „Организација и механизација“, „Технологија на изградба“, „Одбрани поглавја од планирање во градежништвото“, „Одбрани поглавја од менаџмент во градежништвото“ на студиската програма Градежништво и „Организација и механизација“ на студиската програма Геотехника. Кандидатот држи вежби и на предметот „Менаџмент и организација на инвестициска градба“ на Архитектонскиот факултет.

Странски јазик – Уверение за познавање англиски јазик.

Кандидатот е автор или коавтор на повеќе научноистражувачки трудови, рецензирани и објавени во зборник на научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири, како и истражувач на еден научноистражувачки проект:

1. Nikolovska, V. Gacevski, K. Bozhinovski: Comparative analysis for selection of dam site through the example of the dam „Lisiche“ – Veles, Republic of Macedonia, X Регионална конференција на студенти од геотехнички факултети GEOREKS, Тузла, 2017;
2. Z. Zafirovski, M. Jovanovski, B. Susinov, S. Abazi, V. Gacevski: Experiences from the application of remedial measures in hydrotechnical tunnel on Saska River – M. Kamenica, XVI Европска – Подунавска конференција за геотехничко инженерство, Скопје, 2018;
3. Z. Zafirovski, V. Gacevski, Z. Krakutovski, S. Ognjenovic: Analysis of the offer and demand for the transportation of people from a settlement in the city of Skopje, MATEC Web of Conferences, Volume 170, 2018;
4. Z. Zafirovski, M. Jovanovski, V. Gacevski: Technical measures for the rehabilitation in the hydrotechnical tunnel on Saska River – M. Kamenica, 15. Конгрес на друштвото на градежни конструктори на Србија – ДГКС, Златибор, 2018;
5. Z. Zafirovski, V. Gacevski: Risk analysis and management in tunnelling, проект K-Force, предавања од областа „Управување со ризици од катастрофални настани“, Бања Лука, 2018;
6. Z. Zafirovski, D. Moslavac, A. Glavinov, Z. Krakutovski, V. Gacevski: Guidelines for risk analysis and management in tunneling, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 8, Issue 1, July 2019;
7. Z. Zafirovski, Z. Krakutovski, A. Glavinov, D. Moslavac, V. Gacevski: Transportation and mobility analysis of a target group, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 8, Issue 1, July 2019;
8. Z. Zafirovski, V. Gacevski, I. Peshevski, M. Jovanovski: Solutions for the rehabilitation in a hydrotechnical tunnel, 16th International Symposium on Water Management and Hydraulic Engineering, Skopje, 2019;
9. С. Абази, Б. Сусинов, Д. Коцевски, В. Гацевски: Анализа на стабилност на нестабилна зона на пат Р-1202 Маврово – Дебар, 18 Меѓународен симпозиум на друштвото на градежни конструктори на Македонија – ДГКМ, Охрид, 2019;
10. Т. Јовановска, I. Togo, V. Gacevski: One method for defining an acceptable level of risks in tunneling, FACTA UNIVERSITATIS, Series: Architecture and Civil Engineering Vol. 17, No 3, 2019, pp. 315-325;
11. Z. Zafirovski, V. Gacevski, M. Lazarevska, S. Ognjenovic: Procedures for risk analysis and management in tunnelling projects, E3S Web of Conferences 135, 01001 (2019), ITESE-2019;
12. I. Nedevska, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, I. Nedevska, V. Gacevski: Time influence of tunnel support on the factor of safety, E3S Web of Conferences 157, 06002 (2020), KTTI-2019;
13. Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, V. Gacevski, I. Velickovski, V. Jonceski: Application of reinforced earth in roads substructure, The 7th international conference „Civil Engineering - Science and Practice“, GNP, Kolashin, March, 2020;
14. Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, V. Gacevski, I. Nedevska, I. Nedevska: Level crossings at railways, The 7th international conference „Civil Engineering – Science and Practice“, GNP, Kolashin, March, 2020;

15. I. Nedevska, Z. Zafirovski, V. Gacevski: Reliability problem and failures of technology of system used in railway traffic regulation and management, *Scientific Journal of Civil Engineering*, Volume 9, Issue 2, December, 2020;
16. Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, I. Nedevska, V. Gacevski: Road influence on the ecological safety of the environment, *Special Issue of the Journal Researches, on the occasion of the 40th anniversary of the FCE in Podgorica*, 2021;
17. Z. Zafirovski, V. Gacevski, Z. Krakutovski, S. Ognjenovic, I. Nedevska: Methodology for tunnel risk assessment using fault and event tree analysis, 6th *International Conference on Road and Rail Infrastructures – CETRA 2020**, Zagreb, Croatia, May 2021;
18. V. Gacevski, M. Lazarevska, Z. Zafirovski, I. Nedevska: An approach for tunnel risk management, *Scientific Journal of Civil Engineering*, Volume 10, Issue 1, July, 2021;
19. I. Nedevska, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, R. Ristov, V. Gacevski: Methodology for analyzing capacity and level of service using HCM 2000, *Scientific Journal of Civil Engineering*, Volume 10, Issue 1, July, 2021;
20. В. Гацевски, И. Недевска, М. Лазаревска, З. Зафировски: Методологија за процена на ризици кај постоечки хидротехнички тунели, 5ти Конгрес за брани, Струга, РС Македонија, 30.9-2.10.2021;
21. R. Ristov, I. Nedevska, Z. Zafirovski, V. Gacevski, M. Lazarevska: Process of designing an access road and a windmill plateau in Bogdanci, 8th international conference „CIVIL ENGINEERING – SCIENCE AND PRACTICE“ GNP, Kolasin, Montenegro, March, 2022;
22. R. Ristov, I. Nedevska, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, V. Gacevski: Measures to improve safety on existing main street 101, 8th international conference „CIVIL ENGINEERING – SCIENCE AND PRACTICE“ GNP, Kolasin, Montenegro, March, 2022;
23. В. Гацевски, З. Зафировски, М. Лазаревска, И. Недевска, Р. Ристов, С. Огњеновиќ: Пристап за анализа на ризици кај железнички тунели, 19 Меѓународен симпозиум ДГКМ, Охрид, РС Македонија, април, 2022;
24. М. Лазаревска, В. Гацевски: Фази инженерство, 19 Меѓународен симпозиум ДГКМ, Охрид, РС Македонија, април, 2022;
25. М. Лазаревска, В. Гацевски: Фази мрежно планирање, 19 Меѓународен симпозиум ДГКМ, Охрид, РС Македонија, април, 2022;
26. I. Nedevska, R. Ristov, Z. Zafirovski, S. Ognjenovic, V. Gacevski: Analysis of the capacity and level of service for urban intersection, 7th *International Conference on Road and Rail Infrastructures – CETRA 2022*, Pula, Croatia, May 2022;
27. Z. Zafirovski, V. Gacevski, M. Lazarevska, I. Nedevska: Application of failure mode and effect analysis for tunnel risk assessment, Fifth symposium of the *Macedonian Association for Geotechnics*, Ohrid, N Macedonia, June, 2022;
28. V. Gacevski, V. Zileska Pancovksa, M. Lazarevska: Assessment of risks in a road tunnel construction using tree analysis, *Scientific Journal of Civil Engineering*, Volume 11, Issue 1, July, 2022;
29. I. Nedevska, Z. Zafirovski, M. Lazarevska, R. Ristov, V. Gacevski: Track geometry degradation and maintenance of the railways, *Scientific Journal of Civil Engineering*, Volume 11, Issue 1, July, 2022;

30. Научноистражувачкиот проект (НИП) „Геометриско деградирање на колосекот кај железнички пруги и нивно одржување“, Градежен факултет, УКИМ, 2022.

Покрај тоа, кандидатот м-р Васко Гацевски, дипл. град. инж., има учествувало во бројни проекти, како проектант и/или соработник, од кои, како побитни ги издвојуваме следните:

1. Анекс на студија за набљудување на структурната градба на обиколен тунел – рудник „Саса“, М. Каменица, 2018;
2. Техничка документација за уредување на локации – објекти на панорамската рута „Дурмиторски прстен“, 2018;
3. Основен проект за потпорни сидови за пристапен пат во Маврово – фаза градежни конструкции, 2020;
4. Основен проект за пристапен пат со паркинг плато до објект Г2, КО Марино ВГР – Скопје (градежен дел), 2020;
5. Изведбен проект за брана „Речани“ на Оризарска Река со придружни објекти – Книга 3. Опточен тунел, 2020;
6. Основен проект за санација и рехабилитација на девијациониот (опточен) тунел на Крива Река под хидројаловиштето Тораница на рудник „Тораница“, 2021;
7. Проект на изведена сотојба за рехабилитација на државен пат Р1205, секција Крупиште – Пробиштип од км 0+000 до км 17+789.17, 2021;
8. Основен проект за Автопат Скопје - Блаце, Девијации на КМ 0+000.00 и КМ 0+850.00 на Автопат А4, 2021;
9. Основен проект за реконструкција на пат од село Оркуше до село Речане, 2022;
10. Геотехнички испитувања и Идеен и Основен проект за јаловиште бр. 2 на рудникот „Тораница“, К. Паланка: Дел 3. Основен проект: Книга 3.7 - Конструкциска анализа, инјекциони работи, технички извештај и нацрти за обиколниот тунел, 2022.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатот м-р Васко Гацевски ги исполнува сите услови од конкурсот, Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Рецензентската комисија едногласно му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, кандидатот м-р Васко Гацевски да го избере во соработничко звање **асистент** во научните области 20719 – организација и економика во градежништвото и водостопанството и 20720 – друго, при Градежниот факултет во Скопје.

Рецензентска комисија

**Вонр. проф. д-р Маријана Лазаревска,
Градежен факултет – Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Љупчо Петковски,
Градежен факултет – Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Милош Кнежевиќ,
Градежен факултет – Подгорица, Црна Гора, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Васко Гацевски

Институција: Градежен факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: 20719 – организација и економика во градежништвото и водостопанството и 20720 – друго, на Катедрата за организација, технологија и менаџмент во градежништво

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ - АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: градежништво – патишта и железници	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,52. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: француски јазик 2. Назив на документот: Сертификат (ТСФ*) 3. Издавач на документот: Амбасада на Франција во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 11.6.2010 г.	да

*ТСФ (test de connaissance du français), тест од Министерството за образование, е еквивалент на англискиот ТОЕФЛ. Дизајнирано од CIEP (Меѓународен центар за педагошки студии), тој оценува писмено и усно разбирање во пет теста. Студентите кои аплицирале за прием го земаат ТСФ ДАР. Ова вклучува дополнителен тест за пишан израз. Сите кандидати добиваат сертификат за резултати што ги става на едно од шесте нивоа на скалата на компетенции дефинирани од Советот на Европа.

Рецензентска комисија

Вонр. проф. д-р Маријана Лазаревска,
Градежен факултет – Скопје, с.р.

Проф. д-р Љупчо Петковски,
Градежен факултет – Скопје, с.р.

Проф. д-р Милош Кнежевиќ,
Градежен факултет – Подгорица, Црна Гора, с.р.

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ АСИСТЕНТ ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ:
20709 – ПАТИШТА И АЕРОДРОМИ, 22005 – ПЛАНИРАЊЕ НА СООБРАЌАЈОТ,
22006 – БЕЗБЕДНОСТ ВО СООБРАЌАЈОТ И 20720 – ДРУГО, НА ГРАДЕЖНИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на седницата одржана на 12.7.2023 година, донесе Одлука бр. 02-2/140-296 од 17.7.2023 за формирање Рецензентска комисија за избор на еден соработник во соработничко звање асистент во научните области: 20709 – патишта и аеродроми, 22005 – планирање на сообраќајот, 22006 – безбедност во сообраќајот и 20720 – друго, а врз основа на конкурсот објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 30.6.2023 година, во состав: д-р Слободан Огњеновиќ, вонреден професор, Градежен факултет – Скопје, претседател; д-р Горан Мијоски, редовен професор, Градежен факултет – Скопје, член; и д-р Дарко Мославац, редовен професор, Градежен факултет – Скопје, член.

На распишаниот конкурс се пријави кандидатот м-р Ристе Ристов, дипл. град. инж.

По прегледот на конкурсните материјали и по темелната анализа, на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје го поднесуваме следниот

ИЗВЕШТАЈ

Кандидатот м-р Ристе Ристов е роден на 9.2.1982 година во Велес. Основно и средно образование завршил во Кавадарци со одличен/многу добар успех. Во академската 2000/2001 се запишал на Градежен факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Градежништво, насока: патишта и железници. Првиот циклус студии го завршил на 10.3.2006 година со просечна оценка 8,00, со што се стекнал со стручниот назив дипломиран градежен инженер. Насловот на дипломската работа му бил: „Идејно решение на патен јазол Стајковци“ и ја изработил под менторство на проф. д-р Радојка Дончева. Во 2008 година се запишал на втор циклус студии на Градежен факултет во Скопје, на студиската програма Градежништво. Предвидените испити ги положил со просечна оценка 9,55. Магистерскиот труд, насловен: „Планирање на заштитата од сообраќајна бучава во проектната документација“, го работел под менторство на проф. д-р Радојка Дончева и успешно го одбрал на 6.4.2012 година, со што се стекнал со научниот назив магистер на технички науки, на 23.5.2012 година со просечна оценка 9,55.

По дипломирањето, до денес, во континуитет, кандидатот м-р Ристе Ристов, дипл. град. инж., е ангажиран како соработник на Катедрата за патишта, во реализирањето на наставата, научноистражувачката и стручната дејност.

Странски јазик: Уверение за познавање англиски јазик.

Кандидатот е автор или коавтор на повеќе научноистражувачки трудови, рецензирани и објавени во зборник на научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири, како и истражувач на еден научноистражувачки проект:

1. Ristov, R., Papić J.Br., Zafirovski Z., Ognjenović, Sl.: Design of structures for a road on extremely irregular ground, Subotica, 2014;
2. Ristov, R., Đorđević, G., Teodosijevska, T., Papić J. Br., Ognjenović Sl.: Specifike projektovanja puta Gradsko – Prilep, Beograd, 2014;
3. Ristov, R., Teodosijevska, T., Arsovska, T.: Заштита од одрони на патен правец Прилеп-Градско А1делница: спој со трета лента – патен јазол Дреново, ДГМ Струга 2014;

4. Riste Ristov, Slobodan Ognjenović, Ivana Nedevska: Metode i tehničke mere za povećanje sigurnosti u saobraćaju, Beograd, 2016;
5. Riste Ristov, Slobodan Ognjenović, Ivana Nedevska: Environmental Impact of Traffic Noise, 4th CETRA, Sibenik, 2016;
6. Ristov, R., Đorđević, G., Ognjenović, Sl.: Specifike projektovanja puta A4 Štip-Radoviš, PutPlus 2016;
7. Riste Ristov, Slobodan Ognjenović, Radojka Dončeva, Ivana Nedevska: Implementation of RSA in the design process of the state road A1, section Drenovo-Gradsko, TTS Bitola, 2018;
8. Riste Ristov, Slobodan Ognjenović, Jovan Hristoski, Andon Petrovski: Системи за здржување возила на автопатот A1 Табановце - Богородица согласно стандардот MKC EN1317, First Macedonian Road Congress, Skopje, 2019;
9. Riste Ristov, Slobodan Ognjenović, Ivana Nedevska, Zlatko Zafirovski: Reconstructrion of the protective barrier on the highways in the Republic of North Macedonia pursuant to the MKS EN 1317 standard,
https://www.e3sconferences.org/articles/e3sconf/abs/2019/64/e3sconf_catpid18_01004/e3sconf_catpid18_01004.html, E3S Web of Conferences 138, 01004 (2019);
10. Riste Ristov, Slobodan Ognjenović, Ivana Nedevska, Zlatko Zafirovski: Application of the MKS EN1317 on the roads of the Republic of North Macedonia, 3rd International Scientific Conference „TRANSPORT FOR TODAY'S SOCIETY“, Bitola, North Macedonia, 2020;
11. Riste Ristov, Ivona Nedevska, Zlatko Zafirovski, Vasko Gacevski, Marijana Lazarevska: Process of designing an access road and a windmill plateau in Bogdanci, Kolasin, Montenegro, 2022;
12. Riste Ristov, Ivona Nedevska, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic, Vasko Gacevski: Measures to improve safety on existing main street 101, Kolasin, Montenegro, 2022;
13. Riste Ristov, Vasko Gacevski, Ivona Nedevska, Slobodan Ognjenovic Zlatko Zafirovski, Angel Mickovski.; State road A3, Ringroad of Resen city, II MRC, Skopje 2022;
14. Riste Ristov, Milica Jovanoska, Todorka Samardzioska, Goran Mijoski: Comparative analysis of calculated and measured noise on motorway Miladinovci - Sveti Nikole, II MRC, Skopje 2022;
15. Papić, J.Br., Ristov, R., Ognjenović, Sl., Peševski, I.: Possible impact of Eurocode 7 on slope design for roads and railways, 3rd CETRA, Split, 2014;
16. Slobodan Ognjenovic, Riste Ristov; Designing of rehabilitations of non-urban roads, SPbUCEMF-2015;
17. Slobodan Ognjenovic, Riste Ristov, Nikolai Vatinc. Designing of Rehabilitations of Urban and Non-Urban Roads, SPbUCEMF-2015;
18. Slobodan Ognjenovic, Tatiana Sazonova, Riste Ristov, Ivana Nedevska and Anton Kibkalo. Traffic safety as a factor of improving logistics in construction sector, TTRACEE 2016;
19. Slobodan Ognjenovic, Vladimir Okrepilov, Riste Ristov, Jovan Papić: Calibration of the rutting model in HDM 4 on the highway network in Macedonia, HRC 2017;
20. Ivana Nedevska, Radojka Dončeva, Slobodan Ognjenović, Riste Ristov: Methodology for analysing capacity and level of service for intersection at Blvd Goce Delcev and Blvd Krste Petkov Misirkov - Skopje (HCM 2000/2010), TTS Bitola, 2018;
21. Ivana Nedevska, Slobodan Ognjenović, Riste Ristov, Ivana Nedevska, Влијание на пешаците на капацитетот и нивото на услуга кај кружни крстосници, First Macedonian Road Congress, Skopje, 2019;

22. Ivona Nedevska, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic, Riste Ristov, Vasko Gacevski: Methodology for analyzing capacity and level of service using hcm 2000, SJCE, Skopje, 2021;
23. Vasko Gacevski, Riste Ristov, Ivona Nedevska, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic: Comparative analysis of excavation and tunnel solutions for the road Drenovo - Raec, STEPGRAD, Banja Luka, 2022;
24. Ivona Nedevska, Riste Ristov, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic, Vasko Gacevski: Methodology for analysing capacity and level of service for urban intersection, CETRA, Pula, 2022;
25. Vasko Gacevski, Zlatko Zafirovski, Marijana Lazarevska, Ivona Nedevska, Riste Ristov, Slobodan Ognjenovic: Approach to risk analysis in railway tunnels, DGKM, Ohrid, 2022;
26. Ognjenović Slobodan, Ristov Riste, Zafirovski Zlatko, Nedevska Trajkova Ivona, Gacevski Vasko: Technical measures for pavement repairing as a condition for selecting a road maintenance strategy, SGIS 2022;
27. Ana Djordjevic, Goran Mijoski, Riste Ristov: Rehabilitation of state road A2, section Miladinovci - Hipodrom, II MRC, Skopje 2022;
28. Ivona Nedevska, Zlatko Zafirovski, Slobodan Ognjenovic, Riste Ristov, Vasko Gacevski: Track geometry degradation and maintenance of the railways, SJCE, Skopje, 2022;
29. Научноистражувачкиот проект (НИП) „Геометриско деградирање на колосекот кај железнички пруги и нивно одржување“, Градежен факултет, УКИМ, 2022.

Кандидатот учествувал во изработка на голем број проекти за патишта, градски сообраќајници, сообраќајна сигнализација и опрема како одговорен проектант, ревидент или надзор, од кои позначајни се:

Проектант:

Јуни 2010 – мај 2013 г. – Автопат „Миладиновци – Св. Николе – Штип“ L=47.6 км;

Јануари 2013 – мај 2014 г. – Експресен пат „Раец – Градско“ L=34.0 км;

Јануари 2014 – октомври 2015 г. – Државен пат А4, делница: Штип – Радовиш L=40.4 км;

Август 2018 – мај 2020 г. – Mall of Pristina – Градежно решение

- Булеварско решение L=1.0 км

- Сервисна улица L=2.0 км

- Паркинг платоа A=9000 м²;

Јануари 2019 – октомври 2020 г. – Автопат А1/А2/А4 Миладиновци – Хиподром – Петровец L=40.0 км;

Август 2020 – ноември 2020 г. – Клучка Табановце – ГП „Табановце“ L=2.0 км.

Ревидент:

Април 2021 г. – Основен проект за подобрување на безбедност во сообраќајот, државен пат

А3, делница Прилеп – Битола во должина од 45 км, Градежен дел и сообраќај;

Јуни 2021 – октомври 2022 г. – Основен проект за државен пат А3 делница: обиколница на Ресен (Градежен и сообраќаен дел);

Октомври 2021 г. – Кон основниот градежен проект за земјоделски патишта покрај Експресен

пат А3, делница Крупиште – Кочани км 14+300 – км 28+055;

Февруари 2022 г. – Основен сообраќаен проект за државен пат Р1305, спој со Р1306 – Кичево;

Февруари 2022 г. – Основен сообраќаен проект за докомплетирање на постоечка проектна документација за реконструкција со проширување на регионален пат Р2236, Свети Николе – Неокази, делница Свети Николе – Куково;

Март 2022 г. – Основен градежен проект за паралелен пристапен пат Ново Село – Ботун со

приклучок на постоечки објекти (за потребите за изградба на патен коридор 8, Деве Баир – Кафасан, патна делница Песочани – Требеништа, од км 0+000 до км 12+698.72);

Март 2022 г. – Основен проект за сообраќајна сигнализација и опрема за санација и реконструкција на мост бр. 5 на река Треска на регионалниот пат Р1303, влез во град Македонски Брод;

Јуни 2022 г. – Дополна на Основен проект за рехабилитација на магистрален пат М-4 и нивелетско усогласување на постојниот асфалтен коловоз со новата автопатска делница 4: Песочани – Требеништа од км 7+545.03 до км 8+915.86;

Декември 2022 г. – Основен проект за сообраќајно решение – Наплатна станица Глумово;

Декември 2022 г. – Основен проект за сообраќајно решение – Наплатна станица Желино;

Февруари 2023 г. – Основен проект за сообраќајно решение – Наплатна станица Гостивар;

Февруари 2023 г. – Основен проект за сообраќајно решение – Наплатна станица Тетово;

Март 2023 г. Изградба на автопат А4, делница Граничен премин „Блаце“ – Скопје (клучка Стенковец),

подделница 2 од км 2+213 до км 12+450 (до Скопје, клучка Стенковец), Општина Чучер Сандево;

Мај 2023 г. – Основен проект за изградба на нова траса на Обиколница на Тетово преку клучка „Требош“ до Непроштено – фаза 1.

Надзор:

Февруари 2013-октомври 2013 г. – Надзор на изведба на индустриски објекти за складирање на нафта и нафтени деривати – Детоил – Куманово со капацитет од 1000 м³;

Март 2015 – мај 2019 г. – Надзор над изградба на магистрален гасовод на РМ, Лот1, делница: Клевовце – Неготино L=96.0 км;

Април 2015 – август 2019 г. – Автопат „Миладиновци – Св. Николе – Штип“ L=47.6 км;

Април 2015 – јуни 2019 г. – Автопат „Кичево – Подмоље“ L=56.6 км;

Август 2017 – мај 2018 г. – Надзор над изградба на бензинска пумпа ДЕТ-ОИЛ Демир Капија;

Февруари 2017 – март 2021 г. – Надзор над изградба на магистрален гасовод на РМ, Лот2; делница: Неготино (Кавадарци) – Прилеп – Битола L=92 км;

Декември 2016 – јуни 2021 г. – Надзор над изградба на магистрален гасовод на РМ, Лот5, делница: Скопје – Тетово – Гостивар L=77 км.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатот м-р Ристе Ристов, дипл. град. инж. ги исполнува сите услови од конкурсот, Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Рецензентската комисија едногласно му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, кандидатот м-р Ристе Ристов, дипл. град. инж., да го избере во соработничко звање **асистент** во научните области: 20709 – патишта и аеродроми, 22005 – планирање на сообраќајот, 22006 – безбедност во сообраќајот и 20720 – друго, при Градежниот факултет во Скопје.

Рецензентска комисија

**Вонр. проф. д-р Слободан Огњеновиќ,
Градежен факултет – Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Горан Мијоски,
Градежен факултет – Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Дарко Мославац,
Градежен факултет – Скопје, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ристе Здравко Ристов

(име, татково име и презиме)

Институција: Градежен факултет, УКИМ, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ГРАДЕЖНИШТВО - ПАТИШТА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: градежништво.	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,55.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, УКИМ. 4. Датум на издавање на документот: 1.10.2014 г.	да

Рецензентска комисија

Вонр. проф. д-р Слободан Огњеновиќ, с.р.

Проф. д-р Горан Мијоски, с.р.

Проф. д-р Дарко Мославац, с.р.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ДИФЕРЕНЦИЈАЛНО И ИНТЕГРАЛНО СМЕТАЊЕ II
(НА ФУНКЦИИ ОД ПОВЕЌЕ ПРОМЕНЛИВИ)“
ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ЗОРАН МИСАЈЛЕСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Градежен факултет, бр. 02-2/140-423 од 1.9.2023, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Диференцијално и интегрално сметање II (на функции од повеќе променливи)“ од авторот проф. д-р Зоран Мисајлески, наменет за студентите на Градежниот факултет во Скопје, за предметот Математика 2 (3+3), избрани се: проф. д-р Даниел Велинов и проф. д-р Сања Атанасова.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	ДИФЕРЕНЦИЈАЛНО И ИНТЕГРАЛНО СМЕТАЊЕ II (НА ФУНКЦИИ ОД ПОВЕЌЕ ПРОМЕНЛИВИ)
Назив на предметните програми:	Математика 2 (3+3)
Назив на студиските програми:	Градежништво
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Математика 2: 6 часа, 8 ЕКТС
Предметот Математика 2 на Градежниот факултет во Скопје е задолжителен (изборен/задолжителен) предмет со неделен фонд на часови 6 (вкупно 90), број на ЕКТС-кредити 8 и се слуша во втор семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 405 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонто 11. Текстот е поделен во 12 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 230 слики.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Даниел Велинов, с.р.
Проф. д-р Сања Атанасова, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ДАНИЕЛ БЕЛИНОВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот „Диференцијално и интегрално сметање II (на функции од повеќе променливи)“ од авторот проф. д-р Зоран Мисајлески ја покрива предметната програма Математика 2 како дел од студиската програма Градежништво на Градежниот факултет. Ракописот се состои од два дела, секој од нив со 11 глави, и го покрива материјалот од функции од повеќе променливи, парцијални изводи, обични диференцијални равенки од прв и повисок ред, повеќекратни интегрални, криволиниски интегрални, површински интегрални, векторска анализа и диференцијална геометрија.</p> <p>Понатаму, во рамките на секоја глава се разгледани и детално обработени горенаведените делови, а дополнително се презентирани и одредени апликации и решени задачи.</p> <p>Специфично, во првиот дел се започнува со дефиниции и концепти од областа на диференцијалното и интегралното сметање, како што се функциите од повеќе променливи и парцијалните изводи. Потоа, се преминува кон анализа на диференцијалните равенки од прв ред и од повисок ред. Понатаму, авторот детално се задржува на двојните и тројните интегрални, криволиниските интегрални од прв и втор тип, како и површинските интегрални од прв и втор тип, вклучувајќи ги и нивните апликации во геометрија и физика. Првиот дел завршува со главите посветени на векторска анализа и делови од диференцијална геометрија.</p> <p>Во вториот дел од ракописот, се дадени решени задачи и примери кои детално ја илустрираат примената на теориските концепти коишто се обработени во првиот дел. Во овој дел, читателите имаат можност да ги применат знаењата од диференцијалното и интегралното сметање на функции со повеќе променливи на конкретни ситуации и практични проблеми.</p> <p>Во целост, ракописот обезбедува комплетен преглед на материјалот поврзан со диференцијалното и интегралното сметање на функции со повеќе променливи, што го прави особено вреден за студентите и академската заедница од областа на математиката, градежништвото и другите инженерски науки.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со содржините од предметната програма на предметот Математика 2.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>

Оцена на ракописот:	Материјалот е изложен системски, со јасен и концизен стил на изложување и задржување на вообичаената математичка терминологија, како и на математичката строгост. Секоја од темите е прецизно претставена, а примерите се многу корисни и ја илустрираат терминологијата и дадените резултати.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 405 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во два дела по 11 поглавја (без литературата) и содржи 230 слики.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник** за предметот Математика 2, примарно наменет за студентите на Градежниот факултет во Скопје.

Во Скопје, 2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Даниел Велинов, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р САЊА АТАНАСОВА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот „Диференцијално и интегрално сметање II (на функции од повеќе променливи)“ од авторот проф. д-р Зоран Мисајлески ги обработува содржините од диференцијалното и интегралното сметање кои ја сочинуваат предметната програма за предметот Математика 2 и се изучуваат на студиската програма Градежништво на првиот циклус студии на Градежниот факултет.</p> <p>Ракописот се состои од два дела по 11 глави, без литературата. Првиот дел се состои од главите: 1. Функции од повеќе променливи; 2. Парцијални изводи; 3. Примена на парцијалните изводи; 4. Диференцијални равенки од прв ред; 5. Линеарни диференцијални равенки; 6. Двоен интеграл; 7. Троен интеграл; 8. Криволиниски интеграл, 9. Површински интеграл, 10. Векторска анализа и 11. Диференцијална геометрија. Вториот дел се состои од главите со исти наслови, освен 6 и 7 кои гласат: 6. Двоен и троен интеграл и 7. Примена на двоен и троен интеграл.</p> <p>Во првата глава е дефиниран поимот: функција од повеќе променливи, објаснети се два методи на скицирање површини и се скицирани површините од втор ред. На крај, дефинирани и обработени се поимите граница и непрекинатост на функција од две променливи.</p> <p>Во втората глава се воведени и обработени поимите парцијален извод по секоја од променливите на функција од две променливи, диференцијабилност на вакви функции и тотален диференцијал, како и парцијален извод од сложена и имплицитно зададена функција.</p> <p>Во третата глава се добиени формулите за тангентна рамнина и нормала на површина, Тејлоровата формула, и се дадени дефинициите и постапките за определување на екстремни вредности и условен екстрем.</p> <p>Во четвртата глава се обработуваат диференцијалните равенки од прв ред: со раздвоиви променливи, хомогена, линеарна, Бернулиева, во тотален диференцијал, и равенките што имаат интегрален множител.</p> <p>Во петтата глава се изучуваат хомогените и нехомогените линеарни диференцијални равенки, при што за решавање на вторите равенки се презентирани два метода: Метод на неодредени коефициенти и метод на варијации на константи.</p> <p>Шестата глава е посветена на двојниот интеграл и неговата примена. Дадена е дефиницијата на двојниот интеграл, неговите својства, пресметувањето на двоен интеграл од функции зададени во Декартови и поларни координати, и несвојствените интегрални. Од примената на двојниот интеграл во геометрија изведени</p>
--	--

	<p>се формулите и објаснети постапките за пресметување на плоштина на рамнински лик, плоштина на површина и волумен на тело.</p> <p>Во седмата глава е дефиниран троен интеграл и се определени неговите својства, начините на пресметување. Разгледан е тројниот интеграл во цилиндрични координати и начинот на негово пресметување. Дадена е формулата за смена на променливи, воведени се сферни координати и е даден начинот на пресметување на троен интеграл во сферни координати.</p> <p>Во осмата глава се обработени поимите криволиниски интеграл од прв и втор тип, определени се нивните својства, начините на пресметување и нивната примена.</p> <p>Во деветтата глава се воведени поимите површински интеграл од прв и втор тип, објаснети се нивните својства, начините на пресметување и примена.</p> <p>Во десеттата глава е дефинирана векторска функција, како и граница, непрекинатост, извод и интеграл на векторска функција. Потоа се дефинирани и обработени поимите скаларно и векторско поле.</p> <p>Единаесеттата глава е посветена на диференцијалната геометрија.</p> <p>Во вториот дел се дадени голем број решени задачи од овие теми.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со содржините од предметната програма на предметот Математика 2.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Материјалот е претставен системски, користејќи концизен и прецизен стил. Дадени се многу примери кои ги илустрираат воведените математички поими и резултати. Авторот се придржува до стандардната математичка терминологија.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебник</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 405 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонто 11. Текстот е поделен во два дела по 11 поглавја (без литературата) и содржи 230 слики.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник** за предметот Математика 2, примарно наменет за студентите на Градежниот факултет во Скопје.

Во Скопје, 2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Сања Атанасова, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ИЗБОР НА ОДРЖЛИВО ИДЕЈНО РЕШЕНИЕ ЗА ПРОЕКТ ЗА ВОДНИ РЕСУРСИ ВО УРБАНИ СРЕДИНИ“ ОД М-Р ДРЕНУШЕ ФИДАНИ, ПРИЈАВЕНА НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на седницата одржана на 3.5.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Дренуше Фидани со наслов: „Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини“, во состав: проф. д-р Силвана Петрушева (претседател), проф. д-р Валентина Жилеска Панчовска (ментор), проф. д-р Виолета Ѓешовска (коментор), проф. д-р Диана Цар-Пушиќ, Р. Хрватска (член) и проф. д-р Дивна Пенчиќ (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Дренуше Фидани, со наслов: „Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини“, содржи 154 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со единичен проред и големина на букви 11 pt, со 11 фусноти, 159 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во повеќе глави, вклучувајќи ги воведот и заклучните согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, како прва глава, образложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатката укажува дека се работи за особено актуелна проблематика, бидејќи изборот на проект за водни ресурси во урбани средини е присутен насекаде, а последиците од нивниот несоодветен избор се со големи последици за одржливиот развој на урбаната средина и пошироко, со што се потврдува значењето за избор и обработка на темата.

Втората глава од докторската дисертација е насловена „Преглед на достигнувањата во научноистражувачката област, поврзани со предметот на истражување“. Во неа се анализирани достигнувањата во научноистражувачката област, опфаќајќи широка база на научна и стручна литература за проблематиката. Прегледот на достигнувањата посебен акцент дава на: одржливиот развој и водните ресурси во урбаните средини, влијанието на подземни води во урбаната средина врз менаџирањето на водните ресурси, водните ресурси при планирање на урбаниот простор, прогноза и мапирање на поплави во функција на одржливо управување со урбаните водни ресурси, примена на аналитички хиерархиски процес како алатки за поддршка на процесот за избор на одржлив проект, како и учеството на корисници/заедница при управувањето со водните ресурси. На крајот од втората глава од трудот се дава образложение на работните хипотези и тези на докторската дисертација.

Третата глава има наслов: „Применети научни методи и начин на работа“. Почетниот дел од главата ги опишува методите и алатките кои се применети во трудот за поддршка на методологијата за избор на одржливо идејно решение за проект за водните ресурси. Посебно внимание е ставено на вештачките невронски мрежи, софтверите HEC-RAS и ARCH GIS, сценаријата и аналитичкиот хиерархиски процес. Во продолжение на третата глава се разработува методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водните ресурси. За предложената методологија се разработени четири чекори за нејзината реализација.

Четвртата глава глава од докторската дисертација има наслов: „Примена на резултати од истражувањето на студија на случај“. Градот Гостивар е избран за студија на случај за да се тестира применливоста на предложената методологија. Дадени се детални анализи во врска со четирите чекори кои се предложени во методологијата и на крај се дава предлог за избор на оптимално идејно решение за проект за водни ресурси во градот.

Петтата глава од трудот има наслов: „Заклучоци и препораки“. Во заклучните согледувања, кандидатката ги систематизира сите наоди во дисертацијата, заклучувајќи дека одржливиот развој и водните ресурси се заемно поврзани. Во контекст на тоа, кандидатката констатира дека постоењето и примената на одржливи пристапи за управување со проектите за водните ресурси, особено во урбаните средини, е неопходно и долгорочно корисно. Предложената методологија треба да се користи за целите на просторното планирање, а во интерес на одржливиот развој на урбаните средини, бидејќи водните ресурси имаат директно влијание на социјалната состојба на луѓето, економскиот просперитет на средината и одржливата состојбата на екосистемите. На крајот од докторската дисертација се даваат предлози за натамошни истражувања, со што се комплетира содржината на дисертацијата.

По **шестата** глава - „Список на користената литература и други извори“, следат „Прилози“, кои се **седма глава** од трудот.

Прилог 1 – Прва анкета (Анкета 1): Анкета за истражување на јавното мислење на локалното население во тековните услови во градот поврзани со менаџирање на водните ресурси и подготвеноста за заштита од поплави во урбаниот дел од општина Гостивар

Прилог 2 – Втора анкета (Анкета 2) за рангирање на индикаторите според ставот и мислењата на граѓани/крајните корисници

Прилог 3 – Предлог-мерки поврзани со менаџирање на водните ресурси и заштита од поплави во урбани средини

Прилог 4 – Презентација на варијанти за експерти за секој дел од градот посебно

Прилог 5 – Резултати од интервјуата со експертите – оценување на индикаторите

Прилог 6 – Резултати од интервјуата со експертите – оценување на варијантите за Централно Градско Подрачје

Прилог 7 – Резултати од интервјуата со експертите – оценување на варијантите за северозападниот дел од градот

Прилог 8 – Резултати од интервјуата со експертите – оценување на варијантите за источниот дел од градот

Прилог 9 – Резултати од интервјуата со експертите – оценување на варијантите за југозападниот дел од градот

Прилог 10 – Резултати од примената на аналитички хиерархиски процес за избор на оптималната варијанта за проект.

Предмет на истражување

Предмет на истражување е одржливиот проектен менаџмент на водните ресурси во урбани средини, со посебен акцент на изборот на оптимална варијанта на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси.

Предметот на истражување е дефиниран, поаѓајќи од анализата на проблемите и предизвиците поврзани со одржливиот проектен менаџмент на водните ресурси во урбани средини кои се актуелни на светско и на национално ниво, како и од можностите за примена на соодветни методи и техники за подобрување на ситуацијата.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Кандидатката наведува дека актуелноста на темата придонесува истражувањата од оваа научноистражувачка област да се многубројни, а за полесен преглед и увид во нив, селектирани се релевантни истражувања кои се класифицирани според целите и придонесот на секој од овие истражувања.

Одржливиот развој и водните ресурси во урбаните средини е проучуван од поголем број на автори до денес (Palme, 2010; Gain et al., 2017; Bunpar, 2018; Petelet-Giraud et al., 2018). Од истражувањата во делот „Влијанието на подземни води во урбаниот дел од градот врз менаџирање на водните ресурси“, може да се констатира дека системите за подземна вода играат важна улога во спроведување на идните планови за одржливо управување со водните ресурси (Ivkovic et al., 2009; Redaelli et al., 2022). Истражувањата во делот „Водните ресурси при планирање на урбаниот простор“ посочуваат дека менаџирањето на водните ресурси мора да се интегрира во процесот на просторното и урбанистичкото планирање за да се овозможи одржлив урбан развој (Woltjer and Al, 2007; White, 2008; Karley, 2009; Ulian, et al., 2017; Adeloye и Rustum, 2011; Suriya and Mudgal, 2012; Trommsdorf et al., 2020).

„Прогнозата и мапирањето на поплави во функција на одржливото управување со урбаните водни ресурси“ е истражувано во насока на предвидување на поплавите при планирањето на просторот (Singo et al., 2012; Seyam и Othman, 2014).

Во делот „Примена на вештачки невронски мрежи за прогноза на поплави“ е истражувана можноста за примена на ВМ-и за прогноза на поплави, меѓу кои: предвидување на нивото на поплавување по должина на река (Elsafi, 2014); предвидување на поплави со Radial Basis Function невронска мрежа (Sanubari et al., 2018); модели за предвидување и продолжување на временски серии на ниво на езеро (Hrnjica and Bonacci, 2019); предвидување на проток во река (Aichouri, 2015); предвидување на врнежи од дожд (Rezaei, 2015); предвидување месечни количини на протокот на реки (Nagesh et al., 2004).

Истражувањата за мапирање на поплави (Feng and Gong, 2015; Darabi, 2019), моделирање и предвидување на големината на ризикот од поплави (Ouma and Tateishi, 2014), зонирање за различни природни опасности, вклучувајќи поплави, снег, ветрови и град (Hanak and Korytarova, 2014) ја потврдуваат важноста од примена на современи алатки за мапирање на зоните изложени на ризик од поплава при носење на одлуки поврзани со урбанистичкото планирање. Овде се споменати и бројни тековни студии кои ја демонстрираат ефикасноста на користење на комбинацијата на НЕС-RAS (Hydrologic Engineering Center-River Analysis System) софтверскиот пакет со ГИС (географски информациски систем) за мапирање на поплави (Romali et al., 2018; Diedhiou et al., 2020; Ogras and Onen, 2020; Kim et al., 2020).

Аналитичкиот хиерархиски процес (АХП), како алатки за поддршка на процесот за избор на одржлив проект, повеќе автори го примениле за истражувања за проекти за одржлив развој и за водни ресурси (Петровски, 2017; Suganthi, 2018; Santos et al., 2019; Marović et al., 2020; Jurik et al., 2020; Szabo et al., 2021). За аналитичкиот хиерархиски процес и водните ресурси од истражуваната литература може да се заклучи дека АХП е моќна алатка како помош при оценувањето и рангирањето на повеќе алтернативи и овозможува намалување на предрасудите и субјективноста при одлучувањето (Sutadian et al., 2017; Yang et al., 2019; Sarkar and Majumder, 2020).

Од голема важност е учеството на корисници/заедница во процесот на избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини, како и во процесот на менаџирање на водните ресурси. Учеството на корисниците е предмет на бројни истражувања поврзани со проблематиката (Dungumaro and Madulu, 2003; Jonsson, 2005; Noga and Wolbring, 2013; Laspidou, 2014; Franzén, et al., 2015; Ruiz-Villaverde and García-Rubio, 2016; Wang and He, 2016; Robina Ramírez and Sañudo-Fontaneda, 2018; Sun et al., 2019; Ahmed et al., 2020).

Краток опис на применетите методи

Генералниот концепт на докторската дисертација се состои од подготвителен дел, истражувачки дел и анализа на резултатите. Подготвителниот дел опфаќа проучување на досегашна литература во истражуваната област и краток теоретски опис на алатките кои се применети. Алатки за поддршка на методологијата за избор на одржливо идејно решение за проект за водните ресурси вклучуваат: вештачки невронски мрежи со помош на софтверскиот пакет – DTREG, Софтверски пакет - НЕС RAS и Arc GIS, сценарија и аналитички хиерархиски процес (АХП). Потоа следува истражувачкиот дел од докторската дисертација каде што на конкретен случај, градот Гостивар, е спроведена методологијата за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини. За таа цел е спроведена детална анализа на постојната состојба во градот Гостивар, потоа се дефинирани целите за одржливо решавање на проблемите во градот Гостивар, со спроведување на анкета со локалното население. Во следниот чекот се дадени предлог-решенија за решавање на проблемите со водните ресурси во градот Гостивар, изработени се сценарија на предлог-решенијата и тие се ставени како предмет на дискусија и анкета направена со експерти од оваа област.

Истражувачкиот дел е заокружен со избор на оптимална варијанта за одржливо идејно решение за проект за водни ресурси со примена на аналитички хиерархиски процес – АХП. Менаџирањето на водните ресурси е комплексен процес кој вклучува голем број на засегнати страни. Објективните методи, како што е анализата на главната компонента/фактор, одредувањето на тежинските фактори се прави врз основа на факторот на оптоварување на секој индикатор поставувајќи строга претпоставка за линеарни односи помеѓу индикаторите, но во процесот на менаџирање на водните ресурси постојат нелинеарни односи помеѓу индикаторите. Затоа, користењето на објективните методи за одредување на тежински фактор во ова поле е недоволен. Освен статистичките параметри на индикаторите, потребни се и ставовите и оценувањата на засегнатите страни. За овој труд, методот на аналитички хиерархиски процес (АХП) е избран за одредување на тежините на индикаторите за одржливо менаџирање на водните ресурси во урбани средини. АХП е метод кој може да се користи за воспоставување мерки и од физички и од психолошки аспект. Има успешни апликации за проценка на тежините на индикаторите. Исто така, може да ги квантифицира објективните и субјективните пресуди на засегнатите странки со цел да се направи компромис и да се утврдат приоритетите.

Краток опис на резултатите од истражувањето

За студија на случај за имплементација на методологијата е избран градот Гостивар. Предложената методологија се состои од следниве чекори: прв чекор: анализа на постојната состојба во градот Гостивар; втор чекор: дефинирање на целите за одржливо решавање на проблемите во градот Гостивар; трет чекор: предлог-решенија за решавање на проблемите со водните ресурси во градот Гостивар; четврти чекор: избор на оптимална варијанта за одржливо идејно решение за проект за водни ресурси.

Чекор 1. Анализа на постојната состојба во градот Гостивар е чекор кој е составен од седум дела, и тоа: 1) Преглед на литература на досегашни истражувања и анализа со релевантни документи, 2) Мислење на населението за постојната состојба во градот, 3) Теренско истражување, 4) Анализа на планови за проекти за водните ресурси со Генералниот урбанистички план на градот Гостивар, 5) Анализа на поплави од реката Вардар во урбаниот дел на градот со користење на технологијата на вештачки невронски мрежи, Нес-Ras и Arch GIS, 6) Анализа на подземните води во градот за катастарска Општина Гостивар 1 и катастарска Општина Гостивар 2, 7) Резиме на истражувањето за постојната состојба на градот Гостивар.

Преглед на литература на досегашни истражувања и анализа со релевантни документи: направена е анализа на засегнати страни. Засегнати страни во менаџирањето на водните ресурси во градот Гостивар се: надлежни органи од локално и од државно ниво и, секако, корисниците. Во текот на ова истражување, интервјуирани се повеќето од локалните надлежни органи. Од интервјуата обезбедени се информации за тековната состојба на управување со водните ресурси, како и за идните планови поврзани со нив. Врз основа на овие интервјуа и добиените релевантни документи од горенаведените институции (проекти, планови, генерален урбанистички план за градот Гостивар, Детални урбанистички планови за повеќе блокови во градот, извештаи, елаборати и др.), во понатамошниот текст се дава осврт за постојната состојба на градот Гостивар поврзано со управувањето со водните ресурси. Посебен акцент е ставен на: системот за водоснабдување, канализациониот систем, системот за наводнување и системот за заштита од поплави.

Мислење на населението за постојната состојба во градот: Спроведена е анкета во рамки на истражувањето, направено при изработката на оваа докторска дисертација. Анкетата е насочена кон обезбедување на информации за јавното мислење на локалното население во тековните услови во градот поврзани со управувањето со водните ресурси и подготвеноста за заштита од поплави во урбаниот дел од Општина Гостивар. Истражувајќи го градот од аспект на заштита од поплави, со разговори со локалното население, идентификувани се критичните локации на градот и околината. Заклучок од резултатите на анкетата е дека треба да се зголеми свеста на населението за заштита од поплави. Луѓето не се доволно свесни дека можат да придонесат за подобрување на состојбата во средината преку совесно однесување. Врз основа на резултатите на Анкета 1, дадени се заклучоците дека во градот Гостивар потребните дејности што треба да се реализираат се: обезбедување на систем за водоснабдување за цел град, обезбедување на канализационен систем за цел град, решение за улици од поплави во урбаниот дел и да се зголеми свеста на населението.

Теренско истражување: Освен мислењето на населението, во трудов се дава издвоено сопственото мислење за проблемите со водните ресурси. На територијата на студијата на случај – градот Гостивар, проблемите со водните ресурси не се малку и не се реткост. Причините за нивното настапување се многу, но тие се групирани во неколку клучни групи на причини кои се согледани како извор на проблемите поврзани со водните ресурси.

Анализа на планови за проекти за водните ресурси со генералниот урбанистички план на градот Гостивар: Со анализата на постојните проекти за водните ресурси во градот се констатира дека реката Вардар е регулирана по целото течение низ градот. Анализа на поплави од реката Вардар во урбаниот дел на градот е со користење на технологијата на вештачки невронски мрежи, HEC-RAS и Arch GIS, при што прогноза на максимален годишен проток е направена со користење на вештачките невронски мрежи, со помош на софтверот за прогнозно моделирање DTREG [Sherrod, 2013], а добиената прогноза е за максимален годишен проток за 5 години.

Предвидување на плавени површини во градот Гостивар од реката Вардар: Одредување на плавените површини од реката Вардар во градот Гостивар е со цел врз основа на нив да се посочат можни мерки за заштита од поплави на критичните урбани места. За потребите на овој труд со користење на хидраулички модел формиран во софтверскиот пакет HEC-RAS, верзија 5.0.7, за различни меродавни протекувања е изработен 1Д-модел на анализа на плавените површини, а излезните податоци се прикажани на карта. Според анализите, протоците на реката Вардар не се главна причина за поплавите во градот Гостивар, кои настануваат при интензивни врнежи од дожд или снег. Тоа го докажуваат и резултатите од спроведеното истражување [Fidani, 2021].

Анализа на подземните води во градот за катастарска Општина Гостивар 1 и катастарска Општина Гостивар 2: Во рамките на истражувањето на овој докторски труд се приложени измерени нивои на подземни води на 22 различни локации во градот, како извадоци од елаборати за геотехнички теренски истражни работи и лабораториски испитувања, извршени од приватна фирма за геомеханички и геолошки истражувања.

Резиме на истражување за постојната состојба на градот Гостивар: Од интервјуата со претставници од релевантни надлежни органи, заклучено е дека на системот за наводнување на паркови и зеленило и системот за водоснабдување треба да се посвети поголемо внимание, додека отпадните води и системот за заштита од поплави се опфатени со документи. Со генералниот урбанистички план, инфраструктурен план за систем за примарна мрежа за водовод и канализација е опфатен. Пречистителна станица според ГУП не е предвидена во никоја од населбите, додека регулација на река, канали за наводнување и др. се делумно опфатени во сите населби. Нивото на подземните води во градот Гостивар се движи од -1.50 м, под котата на теренот до -8.60 м. При истражувањето, следени се актуелните проекти поврзани со водните ресурси, вклучувајќи ги мерките за контрола и заштита од поплави.

Чекор 2. Дефинирање на целите за одржливо решавање на проблемите во градот Гостивар, се состои од следните делови: 1) цели за исполнување врз основа на теренското истражување, 2) дефинирање на индикатори, и 3) анализа на резултати од анкетата за корисници за проблеми и потреби.

Цели за исполнување врз основа на теренското истражување: Врз основа на утврдените проблемите со водните ресурси од теренското истражување во претходниот чекор и резултатите од спроведената Анкета 1, поставени се целите кои треба да се исполнат за да се дојде до одржливо идејно решение за избор на проект за водните ресурси. Од направената анализа на проблемите со кои се соочува градот Гостивар и целите кои треба да се исполнат за одржливо менаџирање на водните ресурси, произлегува и потребниот опфат на индикаторите поврзани со проектите за водните ресурси, конкретно за студијата на случај.

Дефинирање на индикатори: Според предложената методологија, врз основа на ставот и мислењата на луѓето е направено рангирање на индикаторите за избор на одржлив проект на водните ресурси. Бројот на индикатори со одредено влијание вклучени во изборот на одржливо идејно решение на проект за водни ресурси е релативно голем, имајќи го предвид фактот дека се работи за мултикритериумска одлука. Дефинирањето на индикаторите е направено со преглед на светската и домашната литература од ова област. Индикаторите се групирани во три главни групи кои се однесуваат на аспектите

на одржливиот развој, имено социјалниот аспект, економскиот аспект и аспектот на животната средина. Првично, бројот на индикатори изнесуваше 34, и тоа 13 индикатори од социјален аспект, 6 од економски аспект и 15 од аспект на животна средина. Според дефинираните индикатори, формирани се прашања за анкета.

Анализа на резултатите од анкетата за корисници за проблеми и потреби: За пореално согледување на проблемите со кои се соочуваат луѓето во анализираното подрачје и нивните потреби се спроведе Анкета 2. За Анкета 2 дефинитивниот број на индикатори беше 20 индикатори поделени во 4 групи, имено; индикатори за населбата, за градот, дејности и општо. Секоја група вклучува по 5 индикатори. Анкетирани се 513 жители/корисници од градот Гостивар и неговата околина. Анкетата траеше околу три месеци, почнувајќи од декември 2021 година, па сè до крајот на февруари 2022 година. Достапноста до анкетата беше преку електронска форма, дистрибуирана во вид на линк преку е-маил и другите социјални мрежи. Испратена е на повеќе од 1000 жители на градот Гостивар, но на анкетата одговориле 513 претставници на семејства (вкупно 534 – од кои 21 се невалидни). Резултатите од анкетата се дека зависно во која населба живеат, жителите на градот Гостивар се соочуваат со различни проблеми поврзани со водните ресурси. Во анкетата, од нив се бараше да ги одредат по редослед проблемите од секој од аспектите на одржливоста, што воедно претставуваат и индикатори (критериум) кои треба по ред да се решат во нивната населба. Според одговорите на испитаниците, во врска со проблемите – индикаторите во населбата каде живеат, дадено е рангирањето на индикаторите. Бидејќи потребите за проблемите со водните ресурси варираат од едно место до друго место во градот, анализата на резултатите од анкетата е детализирана на микролокации (населба по населба, вкупно 18 населби), и редоследот на индикаторите е дефиниран за секоја населба посебно. За подобра прегледност, за анализа на проблеми, градот е разгледуван по групи на населби, групирани во четири групи. Секоја од групите опафака дел од вкупно осумнаесетте населби, и тоа: група 1: централно градско подрачје, група 2 – северозападен дел од градот; група 3 – источен дел од градот, група 4 – југозападен дел од градот.

Чекор 3. Предлог-решенија за решавање на проблемите со водните ресурси во градот Гостивар: Во овој дел од трудов се презентираат предлог-мерки кои се вклопија во три варијанти, поодделно за секој од деловите од градот. Мерките се во согласност со современите светски трендови кај таквите проекти и резултатите од: анализата на проблемите и целите, анкетите на населението и ГУП на студијата на случај, анализата на релевантни државни стратегии и други документи.

Варијанти за избор на одржливо идејно решение за проект за водните ресурси: Луѓето од секој од деловите на градот се соочуваат со различни проблеми и имаат различни потреби во однос на проектите за водните ресурси. Сепак, со истражувањето се согледа дека има и такви кои се заеднички за сите делови. Од тие причини, прво се даваат предлог-мерки кои се заеднички за сите делови. Потоа, согласно со специфичните проблеми и потреби на луѓето, за секој од деловите од градот се даваат предлог-мерки. Има различни одржливи мерки за надминување/справување со проблемите во секој од деловите на градот (централно градско подрачје, северозападен дел, источен дел и југозападен дел), а можни се и нивни комбинации. Во овој труд се селектирани одржливи мерки со консултација со релевантни кадри. Акцент е ставен на мерките кои се во согласност со постојните услови во државата, а посебно во градот Гостивар. Со мерките кои се предвидени во централното градско подрачје направени се 3 варијанти. Дадените решенија се основани на потребите на населението (индикаторите кои се претходно образложени во чекор 2). Понатаму, дадена е споредба на варијантите во согласност на индикаторите во централното градско подрачје со состојбата во градот. Може да се види дека варијантите ги покриваат проблемите кои не се опфатени со релевантни документи. Дадена е и споредба на влијанието на варијантите со состојбата во градот. Споредбата на влијанието на варијантите со состојбата во градот е направена и за другите индикатори кои се одредени и покриени со Анкета 2.

Чекор 4. Избор на оптимална варијанта за одржливо идејно решение за проект за водни ресурси: Четвртиот чекор од предлог-метологијата се состои од

следните делови: 1) Интервјуа со експерти 2) Имплементација на аналитички хиерархиски процес за избор на оптимална варијанта.

Интервјуа со експерти: Дефинирани се три групи на клучни засегнати страни, вклучени во процесот на избор на оптимална варијанта на одржлив проект за водните ресурси во урбани средини. Првата група го претставува ставот на локалното население како идни крајни корисници; втората група се состои од технички експерти; третата група се состои од претставници на носителите на одлуки, т.е. претставници на локалната самоуправа и општинските претпријатија. Првата група – локалното население е анкетирани со две анкети. Анкета 1: „Анкета 1 за јавното мислење на локалното население во тековните услови во градот поврзани со менаџирање на водните ресурси и подготвеноста за заштита од поплави во урбаниот дел од општина Гостивар“, со која се опфатија 400 испитаници, претставници на 100 семејства (Прилог 1). Анкета 2: „Анкета 2 за рангирањето на индикаторите според ставот и мислењата на граѓани/крајните корисници“ на која го искажаа својот став 513 лица (Прилог 2). Втората и третата група ја сочинуваат експерти. Интервјуирани се седум експерти од релевантни области кои имаат одлично познавање на условите во градот Гостивар (секој за својата област на експертиза). Вклучени се експерти од областа на: изведувач на градежни работи, судски вештак за градежни работи, архитектура, урбанизам, водовод и канализација. Од третата група се интервјуирани тројца претставници од Општина Гостивар. Интервјуто со експертите се спроведе во две фази, т.е. чекори: 1. презентирање на комбинации на варијантите за целиот град, при што пред секој експерт посебно се изврши презентирање на варијантите посебно за секој од четирите дела на градот.

Прв чекор од интервјуто - На експертите им се презентираа истражувањата во кратки точки (во април, 2022 година). Се презентираа проблемите на поширокото подрачје на градот и решенијата на проблемите се дадоа преку три варијанти со сет мерки кои се приоритетни за решавања. На таков начин, експертите се запознаа со проблематиката и дел од мерките кои можат да се земат предвид во конкретниот случај. Трите варијанти на комбинации на различни мерки за менаџирање на водните ресурси во градот Гостивар, се презентираа во вид на Power Point-презентација. Понатаму, се интервјуираа еден по еден за да се избегнуваат евентуални меѓусебни влијанија. Значи, спроведено е структурирано интервју. Експертите се замолуваа, откако ќе ги проучат дадените варијанти, да ги наредат истите по ред 1-3 според факторите: изводливост (изведба) на предложените мерки, времето и периодот за реализација на секоја варијанта, финансии (буџетот) за проектот и финансирањето. При тоа, редниот број 1 за факторот време, значи дека таа варијанта според експертот е најсоодветна, а бројот 3 дека од трите варијанти се смета дека таа варијанта е најмалку соодветна од аспект на време за реализација на истата. На ист начин варијантите се поставуваат по редослед и за изводливост (изведба) на предложените мерки и буџетот за проектот и финансирањето. Така, секоја варијанта можеше да се подреди различно од секој аспект на проучување/соодветност. Дополнително, експертите за секоја варијанта можеа да дадат коментари / сугестии во однос на нивното мислење за редоследот.

Втор чекор од интервјуто - За вториот чекор на интервјуто (во септември 2022 година) им се даваа за оценка по три варијанти за секој дел од градот. Разработени се и варијантите 4 и 5, но според ставот на некои од експертите се отфрлени, пред сè заради нивната комплексност на изведба. Истите експерти беа интервјуирани за секој дел од четирите дела од градот поединечно. За подобра прегледност, варијантите им се презентираа на експертите во илустративна форма со повеќе слики, како дополна на претходно извршената презентација. Бидејќи експертите веќе беа запознаени со проблематиката, со помош на Зум-платформата, се замолуваа да ги оценуваат дадените варијанти во однос на: времето и периодот за реализација на секоја варијанта, изводливоста (изведбата) на предложените мерки и буџетот за проектот и финансирањето. Откако им е објаснет начинот на оценување според Саати (Saaty, 1987), оценувањето е направено со бодови од 1- 9 за - споредби на парови со АХП според Саати,

за секоја варијанта за сите четири делови од градот. На овој начин, е одредена оптимална варијанта, за секој дел од градот посебно, според мислењето на експертите.

Имплементација на аналитички хиерархиски процес за избор на оптимална варијанта: Изборот на одржлив проект за водните ресурси се направи со помош на методот на аналитички хиерархиски процес –АХП. АХП се имплементира во неколку едноставни последователни чекори: пресметување на векторот на тежините на критериумите; пресметување на матрицата на оценките на опциите; пресметување на тежините; сооднос на конзистентноста; рангирање на опциите.

1) *Пресметување на векторот на тежините на критериумите.* Во оваа фаза се разјаснуваше опсегот на проблемот, факторите кои се вклучени во проблемот, и се определуваше односот помеѓу различните фактори. Потоа, е структурирана хиерархиската рамка, која генерално се состои од три хиерархии: целта се наоѓа во погорното ниво на хиерархијата, во средното и долното ниво се наоѓаат индикаторите и нивните подгрупи. Главната цел во конкретниот случај е: избор на одржлив проект за водните ресурси во градот Гостивар. Индикаторите се групирани во три групи, т.е. изводливост, пари/финансии и време. Овие индикатори важат за сите три алтернативи т.е. варијанти.

2) *Пресметување на матрицата за оценување на индикаторите.* Матрицата на споредување во парови е составена според интервјуата со експертите. Првиот чекор од интервјуто е со прашања околу индикаторите (критериумите). Во конкретниот случај експертите прво одредуваат кој индикатор според нив во однос на важноста има предност за избор на проект за водни ресурси. Врз основа на нивните одговори составена е матрица чии елементи се оценките од експертите за споредбите во парови, со скала од 1-9 според Саати. Заради ефикасот при пресметката со АХП-процес е користена онлајн софтверска алатка за имплементација на аналитички хиерархиски процес. Постојат повеќе софтвери кои се користат за пресметките со АХП. За ова истражување е користен онлајн ексел темплејтот од Гепел од 2018 година [Goepel, 2018], пред сè заради неговата достапност и пристапност.

3) *Пресметување на тежините на индикаторите и алтернативите.* Тежините се извлекуваат со употреба на матрична алгебра за одредување на главниот сопствен вектор [Saaty, 1987]. Во овој дел се пресметаа тежините на: а) индикаторите (изводливост, време, финансии) б) алтернативите (Варијанта 1, Варијанта 2, Варијанта 3)

4) *Сооднос на конзистентноста.* Одредена е конзистентноста што е мерка со која се оценува дали релативната проценка дадена од испитаникот е конзистентна или не. Најпрво за централното градско подрачје е направено рангирање на опциите. Во оваа фаза се интегрираат оценувањата за различните хиерархии за да се добие севкупно приоритетно рангирање за алтернативите. Целиот процес е завршен од хиерархијата на целта до хиерархијата на групи и подгрупи на индикаторите. Од резултатите е одредена оптимална варијанта за решавање на проблемите со водните ресурси во централното градско подрачје.

Постапката која е применета за централното градско подрачје е повторена уште три пати, за да се опфатат и другите делови од градот: северозападен дел, источен дел и југозападен дел од градот. За секој дел се разработени по три алтернативи – варијанти со по три индикатори: изводливост, време и финансии. Избрани се оптимални варијанти за решавање на проблемите со водните ресурси во деловите од градот со методот на аналитичка хиерархија. Како решение за цел град се предложува комбинација на оптималните варијанти од сите делови на градот.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Дренуше Фидани, со наслов: „Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини“, претставува истражување во областа на градежништвото/градежништво и водостопанство/организација, технологија и менаџмент во градежништвото. Изработката на темата на оваа докторска дисертација има за цел да ја нагласи важноста од одржливиот проектен менаџмент на водните

ресурси во урбани средини, со посебен акцент на изборот на оптимална варијанта на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси.

Одржливиот развој е потенциран и респектиран при изработката на сите стратегии за развој на разните области од животот и работата на луѓето во земјава. Во таа насока, како предуслов за одржливиот урбан развој се проектите за водните ресурси. Во урбаните средини, изборот на проект за водните ресурси е комплексен проблем, кој е тесно поврзан со други проекти, не само во урбаните средини, туку и пошироко – за планирањето на просторот, воопшто.

Трудот анализира и применува современи теоретски и практични достигнувања од областа на водните ресурси во урбани средини и од одржливоста. Научниот придонес од ова истражување е во надградување на постојното теоретско знаење од областа на одржливоста, управувањето со проектите за водните ресурси (особено во населени места) и планирањето на просторот. Придонес на ова истражување е и надградувањето на теоретското знаење за оцена на одржливоста на проектите од областа на водните ресурси со акцент на урбаните средини и одлучувањето за избор на оптимална одржлива варијанта на идејно решение за проект.

Посебен придонес на трудот е развиената методологија за избор на одржливо идејно решение за таков проект врз основа на потребите на идните корисници. Практичната примена на методологијата ќе биде кај идејните решенија на проектите за водните ресурси при нивната споредба од аспект на одржливи карактеристики, што ќе овозможи навремено преземање на корективни мерки за подобрување на одржливоста на проектот. Методологијата ќе биде поддршка на процесот на управување со водните ресурси во населени места. Особена примена ќе има во процесот на донесување на одлуки при изборот на одржлива варијанта на идејните решенија, кои се со огромно влијание за понатамошните фази од таквите проекти. Примената на методологијата ќе овозможи избор на решенија за проекти за водните ресурси кои ќе се усогласени со проектите на другите ресурси и кои проекти ќе може да одговорат на современите потреби на човештвото и аспирациите кон поодржливо општество. Методологијата со одредени модификации ќе може да се примени и за избор на други проекти поврзани со инфраструктурата кои се оптимални од аспект на одржливост.

Според мислењето на Комисијата за оцена, докторската дисертација на кандидатката м-р Дренуше Фидани, со наслов: „Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини“, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Fidani D., Gesovska V.: „Sustainable management of water resources in urban areas“, објавен: International Journal of Environmental Sciences & Natural Resources, 20(5). ISSN: 2572-1119, 2019, impact factor: 1.109 (2019-20), 1.209 (2020-21).
- [2]. Fidani D.: „Water resources management in the function of sustainable urban development“, објавен: Journal of applied sciences-sut, 5(9-10). UDC: 711.4:502.131.1]:556.18, 2019.
- [3]. Fidani D.: „The impact of sustainable water resources management on flood protection“, објавен: OIKONET 3rd postgraduate seminar of multidisciplinary research on global dwelling, 2019.
- [4]. Fidani D., Gesovska V., Petrusheva S.: „Flood forecasting using artificial neural networks“, објавен: Union of Mathematicians of Macedonia – ARMAGANKA, Proceedings of CODEMA 2020, pp.165-177. ISBN 978-608-4904-09-0.
- [5]. Fidani D., Gesovska V., Zileska Pancovska V.: „Sustainable management of water resources in urban areas as an integrated part of urban planning“, објавен: UBT International Conference. 355., 2020.
- [6]. Fidani D., Hodza J.: „Managing water resources for sustainable cities“, објавен: Istanbul: TESAM Kitapları, pp.141-153. ISBN: 978-605-82651-7-2, 2021.

- [7]. Fidani D., Hodza J.: „The management of water resources around the world: a review“, објавен: International refereed scientific journal- Vision Journal, 5(1), pp.77-90. ISSN: 2545-4331, 2021.
- [8]. Ilioski B., Gesovska V., Fidani D.: „Application of HEC-RAS and ArcGis for flood mapping surfaces in urban areas - case of the city of Gostivar“, објавен: [ebook]: MASE - Macedonian Association of Structural Engineers Faculty of Civil Engineering, St-6. pp. 1222-1229. ISBN 978-608-4510-47-5, 2022.

Извештајот од системот за анализа и пронаоѓање на плагијат во трудови укажува дека докторската дисертација на кандидатката м-р Дренуше Фидани, со наслов: „Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини“, има ниско ниво (2,62 %) на совпаѓање со трудови од базата, што укажува на оригиналноста на трудот.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Одржливото управување со проектите подразбира одржливост на процесот на управување со проектот и одржливост на проектниот производ. Оваа дисертација се фокусира на проектниот производ, кој во конкретниов труд од аспект на проектен менаџмент се фокусира на идејните решенија за проекти за водни ресурси во урбани средини, како појдовно ниво за нивна подетална разработка на повисоки нивоа.

Одржливиот проектен менаџмент наложува примена на стандарди, методологии и соодветни алатки за одржлив проектен менаџмент, а учењето од проектите е, исто така, неопходно. Во таа насока, методологијата која е дадена во трудов квалитетно и одржливо ги разработува идејните решенија за проектите за водни ресурси во урбана средина. Во функција на одржливиот развој, идејните решенија ќе бидат добра база за нивна одржлива разработка на ниво на идеен проект, како ниво на разработка на проектната документација. Примената на методологијата ќе овозможи: оптимален избор на одржливо идејно решение на проект за водните ресурси во урбаните средини; поголема соработка помеѓу државните институции, истражувачи, идните корисници и другите засегнати субјекти за одржливиот развој и водните ресурси; планирање на урбаниот простор со особен респект кон потребите на заедницата и одржливоста на водните ресурси; примена на прогноза и мапирање на поплавите како подлога за проектите за водните ресурси.

Ограничувања при примена на методологијата дадена во овој труд се: недоволна заинтересираност на луѓето да бидат учесници во анкети, главно заради нивна недоволна запознаеност и информираност за значењето на нивниот мислење, слаба подготвеност за меѓусебна соработка на корисниците и властите во однос на проектите за водните ресурси и одржливиот урбан развој, недостапност на информации, т.е. тешко обезбедување на потребни податоци за одредени истражувања и анализи за потребите на трудот (како што се податоци од мерни станици за количина на врнежи, и тн.).

Можните понатамошни истражувања се поврзани со следниве правци: продлабочена анализа на потребите на луѓето, т.е. подетална анализа на градот по делови, но со респект кон заедничките потреби на луѓето од одделните делови, развој на подетални варијанти врз основа на повеќе податоци и информации, развој на потпроекти за водните ресурси за помали делови од урбаната средина, како дел од потребите за урбаната средина како целина, а пред сè заради фазно инвестирање, но во функција на постигнување на одржливиот развој, предлог-методологијата да се разработи во вид на апликација за да се дигитализира, при што предвид да се има можноста за креирање на дигителен двојник на студијата на случај, предлог-методологијата да се има предвид при планирањето на просторот.

Предложената методологија во овој докторски труд, освен за избор на одржливи идејни решенија за проекти за водни ресурси, со одредени модификации ќе може да се примени за избор и на други типови на проекти. А, со респектирање на специфичните услови за реализација на проектите во други подрачја, методологијата може да се користи како искуство и да се приспособи, сè со цел реализација на проектите во функција на одржливиот развој.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Дренуше Фидани со наслов: „Методологија за избор на одржливо идејно решение за проект за водни ресурси во урбани средини“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Силвана Петрушева, претседател, с.р.
Проф. д-р Валентина Жилеска Панчовска, ментор, с.р.
Проф. д-р Виолета Ѓешовска, коментор, с.р.
Проф. д-р Диана Цар-Пушиќ, член, с.р.
Проф. д-р Дивна Пенчиќ, член, с.р.

Проверка на плагиати - Извешта

Извешта за: "-doktorat_Drenushe Fidani .pdf"

Резултат за документот: 2.62% [1098/41876 зборови]

Документот -doktorat_Drenushe Fidani .pdf содржи 41876 зборови од кои за 1098 (2.62%) е пронадено совпаѓање во 558 документи.

Документ	База на документи	Резултат
Pravni akti na EU za koristenje na vodite.doc Автори: Suzana	авна база на датотеки	0.07% [28/41876 зборови] 2.55% [28/1098 зборови]
Семинарска работа - Билана акимовска.doc Автори: Билана акимовска	авна база на датотеки	0.06% [25/41876 зборови] 2.28% [25/1098 зборови]
MAGISTARSKA MARJANCE MITOVSKI со тоцка 5 numerirana DOBRA za plagijat.docx Автори: Марјанче Митовски	авна база на датотеки	0.05% [20/41876 зборови] 1.82% [20/1098 зборови]
Magisterski_trud_Elizabeta Автори: Елизабета Кронева	авна база на датотеки	0.03% [14/41876 зборови] 1.28% [14/1098 зборови]
Magisterski_trud_Sashko_Milev Автори: Sashko Milev	авна база на датотеки	0.03% [14/41876 зборови] 1.28% [14/1098 зборови]

Дренуше Насуф Фидани

Извештаот е генериран од: Валентина Жилеска-Панчовска на: 13.09.2023 1

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН ИЗВРШИТЕЛ ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ФИНАНСИИ НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 173 од Законот за високото образование (Службен весник на РС Македонија бр. 82/18 и бр. 178/21) и членовите 33, 34, 35 и 36 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411 од 5.11.2018), а во врска со објавениот конкурс на 30.8.2023 година, во весниците „Сободен печат“ и „Коха“, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 29.9.2023 година, донесе Одлука бр. 02-1681/3, со која е формирана Рецензентска комисија во состав: д-р Ѓорѓи Гоцков, редовен професор на Економскиот факултет во Скопје, д-р Сузана Макрешанска Младеновска, вонреден професор на Економскиот факултет во Скопје и д-р Кирил Јовановски, вонреден професор на Економскиот факултет во Скопје, за избор на еден извршител во соработничко звање – асистент во научната област финансии.

Како членови на Рецензентската комисија, по опстојното прегледување на севкупната доставена документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден извршител во соработничко звање - асистент во научната област финансии, во предвидениот рок се пријавија 2 (двајца) кандидати: д-р Јордан Ќосевски и м-р Горан Христовски. Во Извештајот ќе бидат изнесени позначајните биографски податоци за кандидатите, нивното образование, наставно-научни и стручни квалификации според азбучен редослед на нивното презиме, со образложение, мислење и предлог на Комисијата до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет.

Кандидатот д-р Јордан Ќосевски е роден на 11.4.1981 година во Охрид. Според информациите од приложената документација, кандидатот во 2000 година се запишал на Факултетот за туризам и угостителство во Охрид при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, а дипломирал на студиската програма Осигурување со просечен успех 8,11 (Уверение бр. 09-9-387/3 од 16.7.2021 година), при што се стекнал со звање - дипломиран менаџер по осигурување. Во 2004 година, кандидатот д-р Јордан Ќосевски се запишал на втор циклус студии на студиската програма Менаџмент во осигурителни компании на Факултетот за туризам и угостителство во Охрид при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, а магистрирал во 2008 година со просечен успех 9,33, на тема „Канали на дистрибуција – фактор за развој на животното осигурување во Република Македонија“. Кандидатот во 2010 година ја одбрал докторската дисертација под наслов „Примена на Базел 2 и Солвенца 2 стандардите во Република Македонија како нови модели за супервизорска контрола во банките и компаниите за осигурување“ на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и се стекнал со научен степен – доктор по економски науки. Во однос на работното искуство, кандидатот работел во Филијалата на Стопанска банка АД – Скопје во Охрид, во периодот од 2008 до 2015 година. Во периодот од 2017 до 2020, кандидатот работел како кредитен референт во кредитната институција MoneyMAX во Охрид и како банкарски службеник во Силк роуд банка во Скопје. Од април 2021 година, кандидатот работи во секторот Финансии во S/N Брокер. Кандидатот д-р Јордан Ќосевски има доставено уверение од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, УКИМ, бр. 03-704/2 од 25.4.2023 година, за познавање на англискиот јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). Учествовал во еден проект и коавтор е на една книга. Се јавува како автор и коавтор на повеќе научноистражувачки

трудови објавени во домашни и реномирани меѓународни научни списанија. Кандидатот освоил награди за најдобар млад истражувач на конкурс организиран од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето на Република Македонија (2012) и Народната банка на Република Македонија (2016). Кандидатот поседува компјутерски вештини и способности за работа со компјутерска опрема и софтвери (Eviews, Stata, SPSS). Кандидатот се пријавил на конкурсот за избор на извршители во соработничко звање – асистент во научната област финансии од 9.6.2021 година. Притоа, тој не бил предложен за избор од страна на Комисијата согласно со Билтен бр. 1249 од 15.11.2021 година.

Кандидатот м-р Горан Христовски е роден на 10.8.1996 година во Битола. Во 2014 година се запишал на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а дипломирал во 2018 година на студиската програма Финансиски менаџмент со просечен успех 9,97 (Уверение бр.09-10/165 од 28.6.2018 година), како втор најдобар студент на генерацијата 2017/2018. Во 2018 година се запишал на втор циклус студии на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Монетарна економија, финансии и банкарство, а магистрирал во 2021 година со просечен успех 10,00, на тема „Вишокот на ликвидност и нејзиното влијание врз поставеноста на монетарната политика – случајот на Република Северна Македонија“. Во однос на работното искуство, м-р Горан Христовски бил демонстратор на Катедрата за финансиски менаџмент на Економскиот факултет во Скопје, од октомври 2018 до јуни 2020 година. Во 2020 година работел како брокер во Одделот за работа со хартии од вредност во ТТК банка АД – Скопје. Од март 2021 година, кандидатот м-р Горан Христовски работи во Народна банка на Република Северна Македонија, во Дирекцијата за статистика – Оддел за статистика на финансиски сметки. Претходно има волонтирано во Народна банка на Република Северна Македонија, во Дирекцијата за вонтеренска супервизија и лиценцирање (2015), и во Министерството за финансии, во Секторот за буџет и фондови (2017). Кандидатот м-р Горан Христовски има доставено уверение од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, УКИМ, бр. 03-1958/2 од 14.10.2022 година, за познавање на англискиот јазик на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). Има учествувало на бројни обуки, работилници и конференции во организација на Меѓународниот монетарен фонд, Народната банка на Република Северна Македонија, Академијата за банкарство и информатичка технологија, Ernst & Young, Економскиот факултет во Скопје, Sapienza-универзитетот во Рим и Центарот за образование и обука „Мотива“. Исто така, самостојно и во коавторство, има објавено повеќе трудови во домашни и меѓународни списанија. Кандидатот поседува компјутерски вештини и способности за работа со компјутерска опрема и софтвери (Advanced Excel, Eviews, Stata, Basic SQL).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија оцени дека Јордан Косевски и Горан Христовски ги исполнуваат општите услови според член 170 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ, бр. 82 од 8.5.2018 година), како и посебните услови предвидени во член 12 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411 од 5.11.2018 година). По внимателното проучување на поднесените пријави, Рецензентската комисија одлучи да му даде предност на кандидатот м-р Горан Христовски.

Кандидатот м-р Горан Христовски завршил прв циклус на студии на студиската програма Финансиски менаџмент со втор највисок просечен успех во генерацијата (9,97) и магистрирал на студиската програма Монетарна економија, финансии и банкарство со највисок просечен успех (10,00). Бил ангажиран како демонстратор на Економскиот факултет во Скопје, каде што извршувал активности на Катедрата за финансиски менаџмент. М-р Горан Христовски има учествувано на повеќе обуки, работилници и конференции и има објавено научни трудови во домашни и меѓународни научни списанија. Врз основа на сето ова, може да се констатира дека кандидатот м-р Горан Христовски целосно ги исполнува сите конкурсни услови за избор во соработничкото звање асистент по предметите во научната област финансии, на Економскиот факултет во Скопје.

Оттука, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, м-р Горан Христовски да биде избран за извршител во соработничко звање – асистент во научната област финансии.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ѓорѓи Гоцков, с.р.

Проф. д-р Сузана Макрешанска Младеновска, с.р.

Проф. д-р Кирил Јовановски, с.р.

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ – д-р Јордан Косевски

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: осигурување.	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,11. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,33.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: уверение бр. 03- 704/2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, УКИМ 4. Датум на издавање на документот: 25.4.2023 година.	да

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ – м-р Горан Христовски

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: монетарна економија, финансии и банкарство.	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,97. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: уверение бр. 03- 1958/2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, УКИМ 4. Датум на издавање на документот: 14.10.2022 година.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ѓорѓи Гоцков, с.р.
Проф. д-р Сузана Макрешанска Младеновска, с.р.
Проф. д-р Кирил Јовановски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ“ ОД АВТОРИТЕ
ПРОФ. Д-Р МИХАИЛ ПЕТКОВСКИ И ПРОФ. Д-Р КИРИЛ ЈОВАНОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, донесена на седница одржана на 4.9.2023 бр. 02-1574/3, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Финансиски пазари и институции“ од авторите: д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски, наменет за предметот Финансиски пазари и институции, за студентите на Економскиот факултет во Скопје при УКИМ – Скопје, избрани се: проф. д-р Владимир Филиповски и проф. д-р Горан Петревски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов:

ИЗВЕШТАЈ

III. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Финансиски пазари и институции
Назив на предметната програма:	Финансиски пазари и институции
Назив на студиските програма:	Финансии и Сметководство и ревизија
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	90 часа, 7,5 ЕКТС-кредити
Предметот Финансиски пазари и институции е задолжителен предмет со фонд на часови 90, број на ЕКТС-кредити 7,5 и се слуша во 4 (летен) семестар.	
Реден број на изданието:	трето издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот поднесен за рецензија е текст поделен во 4 поглавја, со вкупно деветнаесет глави и содржи 350 страници во формат А4, компјутерски обработен, со фонт Times New Roman 11.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Владимир Филиповски, с.р.
Проф. д-р Горан Петревски, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ВЛАДИМИР ФИЛИПОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Работната верзија на учебникот со наслов: „Финансиски пазари и институции“ од д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски, претставува актуелна материја презентирани во форма на модерен учебник што ги опфаќа важните аспекти во однос на финансиските пазари и институции. Работниот материјал има вкупно 350 странци во А4 формат и е структуриран на следниот начин:</p> <p>Дел 1: Вовед во финансискиот систем Дел 2: Принципи на финансиските пазари и вреднување на паричните текови Дел 3: Финансиски пазари Дел 4: Финансиски институции</p> <p>Оваа исклучително актуелна и многу опширна материја, е обработена со едноставен и разбирлив јазик, употребувајќи ги прифатените стручни термини, од областа на финансиите, соодветно преведени/адаптирани на литературен македонски јазик. Дополнително, имајќи предвид дека предметот Финансиски пазари и институции се изучува во втората година од студиите, кога студентите по првата година и запознавањето со основите на економијата, треба да ги изучат основите на финансиите, овој учебник ги опфаќа основните поими и принципи на финансиите и на финансиските пазари и институции. Материјалот е во целост приспособен за потребите на студентите од прв циклус студии и е правилно димензиониран со оглед на расположивиот фонд часови по истоимениот предмет. Текстот е прилагоден за едноставно разбирање и совладувањето на испитната материја. Материјалот е надополнет со актуелни примерите од практиката, а за истакнување е тоа што во овој учебник се презентирани бројни врмени делови кои, преку обработка на конкретни актуелни случаи од светот на финансиите во земјата и странство, се доближуваат принципите на функционирање на финансиите поблиску и конкретно до студентите.</p> <p>Предложениот учебник не е само основна алатка за наставниците и за студентите што го изучуваат предметот Финансиски пазари и институции, туку тој е и интересен за сите оние кои се занимаваат со финансиите.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Предложениот текст за учебник во целост е усогласен со акредитираната предметна програма по предметот Финансиски пазари и институции на Економскиот факултет во Скопје при УКИМ – Скопје.</p>

Предлози за потребни корекции:	Технички подобрувања на текстот.
Оцена на ракописот:	Ракописот за учебник со наслов: „Финансиски пазари и институции“ од д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски е современ текст што детално и во целост го објаснува финансискиот систем во рамките на една национална економија и на меѓународно ниво, потоа принципите на финансиските пазари и вреднувањето на паричните текови, како и основните на финансиските пазари и институции. Авторите детално ги обработуваат основите на финансиите преку обработка на: финансиските пазари и финансиските институции како финансиски посредници, регулацијата на финансиските пазари и институции, каматните стапки и теоријата на портфолио изборот, институционалната структура на финансиските пазари, примарните и секундарните пазари на сите хартии од вредност. Текстот е изработен со почитување на сите академски стандарди, а посебен придонес на авторите е нивната умешност оваа комплексна материја да ја презентираат на едноставен и разбирлив начин, лесен за проучување, не само од страна на академската заедница туку и пошироката читателска публика заинтересирана за оваа тематика.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот на предложениот учебник со наслов: „Финансиски пазари и институции“, од авторите д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски, изработен на 350 страници, формат А4, компјутерски обработен во фонт Times New Roman 11, поделен во 4 поглавја, со вкупно 19 глави, во целост ги исполнува сите предвидени академски стандарди и услови за да биде испечатен и препорачан како универзитетски учебник. Ова особено, со оглед на фактот што станува збор за акутелна проблематика од интерес на пошироката јавност.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Финансиски пазари и институции, примарно наменет за студентите на Економски факултет – Скопје при УКИМ.

Во Скопје, 20.9.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Владимир Филиповски, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ГОРАН ПЕТРЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот со наслов: „Финансиски пазари и институции“ од авторите д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски е современ универзитетски учебник напишан според моделот на учебници што се изучуваат на универзитетите во светот. Текстот во учебникот ги објаснува основните концепти на комплексните односи на економијата и финансиите.</p> <p>Учебникот има 19 глави поделени во четири поглавја.</p> <p>На почетокот, во првиот дел, содржани се 4 глави во кои се дава „Вовед во финансискиот систем“, преку објаснување на: основните поими и функции на финансискиот систем, финансиските пазари и финансиските инструменти, финансиските посредници и регулација на финансиските пазари и институции.</p> <p>Во второто поглавје авторите ги објаснуваат, „Принципи на финансиските пазари и вреднување на паричните текови“, во рамките на 4 глави поврзани со: мерење на каматните стапки, теорија на портфолио изборот, вреднување на паричните текови во странски валути и ризична и рочна структура на каматните стапки.</p> <p>Во третото поглавје зборува за „Финансиските пазари“, при што поблиску ги објаснува: институционалната структура на финансиските пазари, структурата на примарниот и секундарниот пазар, пазарот на пари, обврзници, акции и пазарите на деривантни финансиски инструменти.</p> <p>Четвртото поглавје на учебникот, со наслов „Финансиски институции“, посебно ги објаснува поединечните финансиски институции во рамките на еден финансиски систем. Притоа, започнува со основите на функционирање на комерцијалните банки, продолжува со регулацијата и структура на банкарската индустрија, другите депозитни финансиски институции, небанкарските финансиски институции, а завршува со инвестиционите банки.</p> <p>Содржината во овој ракопис е во целост прилагодена за потребите на студентите од прв циклус студии и со својата содржина не се ограничува да биде само наставно помагало за наставниците и студентите кои го изучуваат предметот, туку содржината на овој учебник го прави интересно четиво за сите заинтересирани за основите на финансиите.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Предложениот текст за учебник во целост е усогласен со акредитираната предметна програма по</p>

	предметот Финансиски пазари и институции на Економскиот факултет – Скопје при УКИМ во Скопје.
Предлози за потребни корекции:	Технички корекции.
Оцена на ракописот:	Ракописот за учебник под наслов: „Финансиски пазари и институции“ од д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски разработува исклучително актуелна материја со која го објаснува комплексниот механизам на функционирање на националните и меѓународни финансии. Авторите ја објаснуваат материјата на лесен и разбирлив начин, што ќе им овозможи на студентите од втората студиска година лесно да ја совладаат материјата и да ги разберат основите финансиските пазари, институции и инструменти. Текстот може да послужи и за пошироката академска јавност, но и за сите стручни лица кои директно се занимаваат со какви било аспекти на финансиите.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот поднесен за рецензија: „Финансиски пазари и институции“, од авторите д-р Михаил Петковски и д-р Кирил Јовановски содржи 350 страници во формат А4, компјутерски обработен, со фонт Times New Roman 11, поделен во 4 поглавја, во рамки на кои има 19 глави во целост ги исполнува сите предвидени академски стандарди и услови за да биде отпечатен и препорачан како учебник.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Финансиски пазари и институции, примарно наменет за студентите на Економски факултет – Скопје при УКИМ во Скопје.

Во Скопје, 20.9.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Горан Петревски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ, ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРОИЗВОДНО МАШИНСТВО, ТЕХНОЛОГИИ И СИСТЕМИ (21403) ПРИ ИНСТИТУТОТ ЗА ПРОИЗВОДНО ИНЖЕНЕРСТВО И МЕНАџМЕНТ НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, објавен на 31.5.2023 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“, Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 29.6.2023 година, донесе Одлука (бр.02-814/2) за формирање на Рецензентска комисија за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област производно машинство, технологии и системи (21403) при Институтот за производно инженерство и менаџмент, во состав: д-р Јасмина Чалоска, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Валентина Гечевска, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Радмил Поленакоски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, врз основа на доставената документација, до Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област производно машинство, технологии и системи (21403) при Институтот за производно машинство и менаџмент, во предвидениот рок се пријави еден кандидат, м-р Огнен Тутески, дипл.маш.инж.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатот м-р Огнен Тутески, дипл.маш.инж., е роден во Прилеп, на 19.7.1989 год. Средно образование завршил во гимназијата „Мирче Ацев“ во Прилеп со континуиран одличен успех. Во учебната 2008/2009 година се запишал на прв циклус студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, на студиската програма Производно инженерство. Студиите (240 ЕКТС) ги завршил во предвидените рокови, со просечен успех 10,00. Дипломскиот труд го одбрал на 7.9.2012 година и се стекнал со стручен назив: дипломиран универзитетски инженер по машинство.

За време на студиите на прв циклус, како резултат на високиот успех и постигнатите резултати, м-р Огнен Тутески бил добитник на повеќе награди, пофалници и признанија, меѓу кои и:

- **ПОФАЛНИЦА** за најдобар студент, кој во текот на студиите од првата студиска година (академска 2008/09) постигнал одличен успех (10,00);
- **ПОФАЛНИЦА** за најдобар дипломиран студент, кој во текот на додипломските академски студии постигнал одличен успех (10,00);
- **ДИПЛОМСКА НАГРАДА** од Фондацијата „Проф. д-р Димитар СТАМБОЛИЕВ“ за најдобар дипломиран студент во редовен рок, со највисок успех 10,00;
- **ПОФАЛНИЦА** од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за најдобар студент кој во академската 2011/2012 година дипломирал со највисок среден успех (10,00) во рамките на редовните рокови утврдени со Статутот на УКИМ;
- **ПРИЗНАНИЕ „ИНЖЕНЕРСКИ ПРСТЕН“** за најдобар дипломиран студент на Машинскиот факултет во Скопје за академската 2011/2012 година.

Во учебната 2012/2013 се запишал на втор циклус студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, на студиската програма Производно инженерство. Вториот циклус студии (60 ЕКТС) ги завршил во 2014 година, со просечен успех 10,00. Магистерскиот труд под наслов „Интегриран систем за автоматско генерирање на геометрија на алат за вбризување пластични маси“ го одбрал на 8.7.2014 година и се стекнал со научен назив: магистер по технички науки од областа на машинството. Во магистерскиот труд применува компјутерски алатки за

моделирање на алати за пластични маси и развива компјутерски интегриран систем за автоматско генерирање на геометрија кај алатите.

Во академската 2014/2015 година се запишал на трет циклус – докторски студии при Школата за докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Машинство на Машинскиот факултет во Скопје. Предвидените испити ги положил со просечен успех 10,00, заклучно со септември 2018 година, а во април 2019 година ја пријавил темата за изработка на докторска дисертација со наслов: „Примена на стереолитографски технологии на адитивно производство во конструктивни изведби на алати за инјекционо вбригување“ (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје од 15.5.2019 год.).

Во декември 2015 година е избран за асистент докторанд, а на 3.12.2020 за асистент на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ, во научната област производно машинство, технологии и системи (21403), и на тоа работно место е и денес (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1226, од 15.11.2020).

Кандидатот м-р Огнен Тутески континуирано ги надградува и ги проширува своите знаења од областа на производното инженерство, при што како резултат се стекнал со неколку професионални сертификати, и тоа:

- SOLIDWORKS Mechanical Design
- SOLIDWORKS Advanced Sheet Metal
- SOLIDWORKS Advanced Mold Tools
- SOLIDWORKS Advanced Drawing Tools
- SOLIDWORKS Advanced Weldments
- SOLIDWORKS Advanced Surfacing
- SOLIDWORKS Simulation Professional
- SOLIDWORKS CAM Professional.

Кандидатот м-р Огнен Тутески активно го познава англискиот јазик (Cambridge ESOL Level 3 Certificate in ESOL International (Level C2), а солидно го користи и германскиот јазик. Исто така, има одлични познавања од компјутерските вештини, и тоа: Microsoft Office (Word, Excel, Power Point), SolidWorks, Simufact, QForm, AutoCAD, Autodesk Inventor.

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Од академската 2009/2010 година, кандидатот м-р Огнен Тутески бил ангажиран како демонстратор, односно помошник-соработник во реализирањето на вежби за група наставни предмети на Институтот за механика и Институтот за производно инженерство и менаџмент, и тоа:

- Јакост 1
- Динамика, осцилации и механизми
- САЕ
- Компјутерско моделирање на алати за пластични маси
- Конструкција и експлоатација на металорезачки машини
- Производни технологии
- Производни технологии со обликување
- Машинска обработка и производни системи
- Технологија на брзи прототипови модели и алати
- 3Д-инженерство
- Компјутерско моделирање на процеси со обликување
- Алати за пластична деформација.

Во рамки на наставно-образовната дејност на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ, кандидатот м-р Огнен Тутески реализира вежби на прв циклус студии по повеќе предмети, кои ги покрива Институтот за производно инженерство и менаџмент. Кандидатот е континуирано ангажиран, како соработник асистент на следните предмети:

- 3Д-инженерство
- Моделирање на алати за пластични маси
- Компјутерско моделирање на алати за обликување
- Компјутерско моделирање и симулации на процеси со обликување
- Технологија на брзи прототипови, модели и алати
- Компјутерски потпомогнато инженерство (CAE)
- Технологија на обработка со деформација
- Производни технологии
- Нумеричко управување и CAD/CAM
- Нумерички управувани машини.

Во академската 2015/2016 бил ангажиран и како координатор за ЕКТС на Машинскиот факултет во Скопје.

Кандидатот м-р Огнен Тутески успешно ја реализира практичната настава за повеќе наставни дисциплини, вклучен е во организирање и реализирање на теренска настава за студентите на студиските програми Производно инженерство и Индустриско инженерство и менаџмент, како и во промотивните активности организирани од Машинскиот факултет, давајќи свој придонес за успешна реализација.

Особено е за обележување посветеноста на кандидатот м-р Огнен Тутески во работата со студентите и нивната подготовка за учество на натпревари и проекти. Под негово менторство, во 2019 година, студент на Машинскиот факултет освои прво место на Студентската олимпијада за користење на софтверот QForm, во конкуренција на 40 универзитети во светот.

Во разгледуваниот период, кандидатот учествувал, како член, во комисији за обрана на 28 дипломски трудови.

Кандидатот м-р Тутески е активен и во одржување на настава во неформалното образование, во облик на работилници и обуки. Во разгледуваниот период ги реализирал следните обуки: основно и напредно CAD-моделирање, CAD-моделирање на делови од лим, CAD-техники за моделирање на гравури, CAD-моделирање на заварени конструкции и основни и напредни обуки за 3Д-печатење.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА

Кандидатот м-р Огнен Тутески, како автор/коавтор, има објавено 8 научни трудови во научни списанија, а 4 од нив, претходно се објавени во рецензирани зборници од меѓународни научни конференции, според следниот редослед.

Еден (1) научен труд објавен во научно списание во индексациската база Scopus.

1. Jelena Djokikj, **Ognen Tuteski**, Elisaveta Doncheva, Bojana Hadjieva (2022): “Experimental investigation on mechanical properties of FFF parts using different materials”. *Procedia Structural Integrity*, Volume 41, 2022, Pages 670-679. <https://doi.org/10.1016/j.prostr.2022.05.076>

Седум (7) научни трудови објавени во научни списанија, кои подлежат на рецензија, со меѓународни уредувачки одбори, во кои учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не надминува две третини од вкупниот број на членови.

2. Atanas Kocov, **Ognen Tuteski**, Zoran Spiroski (2014): “Analysis of the Geometrical Parameters and Factors which Define the Complexity and the Form of the Mold”. *Journal for Technology of Plasticity*, Vol. 39 (2014), Number 2. p. 25 - 34.
3. Atanas Kocov, Zoran Spiroski, **Ognen Tuteski** (2015): “Expert System for Mold Quotation”. *Journal for Technology of Plasticity*, Vol. 40 (2015), Number 1. p. 33 - 46.
4. **Ognen Tuteski**, Atanas Kocov, Tasko Rizov (2015): “New Product Design Development Based On Additive Manufacturing & Rapid Prototyping Methodology”. *Journal for Technology of Plasticity*, Vol. 40 (2015), Number 2. p. 55-65.

-
5. **Ognen Tuteski**, Atanas Kochov (2018). Mold Design and Production by Using Additive Manufacturing (AM) - Present Status and Future Perspectives. INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL "INDUSTRY 4.0", Vol. 3 (2018), Issue 2, pg(s) 82-85.

---

  6. **Ognen Tuteski**, Atanas Kochov (2018). Conformal Cooling Channels in Injection Molding Tools - Design Considerations. International Scientific Journal Machines. Technologies. Materials., Vol. 12 (2018), Issue 11, pg(s) 445-448.

---

  7. **Ognen Tuteski**, Atanas Kochov (2019). The Application of Additive Manufacturing in Developing 3D Printed Prosthetics and Orthotic Devices. INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL "INDUSTRY 4.0", Vol. 5 (2020), Issue 1, pg(s) 23-26.

---

  8. **Ognen Tuteski**, Atanas Kochov (2021): "Tensile strength and dimensional variances in parts manufactured by SLA 3D printing". INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL "INDUSTRY 4.0", Vol. 6 (2021), Issue 4, pg(s) 143-149.
-

Четири (4) од наведените научни трудови, со реден број 5, 6, 7 и 8, претходно се објавени во зборници од меѓународни научни конференции, а потоа се селектирани за објавување во погоре наведените научни списанија, односно:

- трудовите 5, 6 во Proceedings of 3th International Scientific Conference "Industry 4.0", 2018;
- трудот 7 во Proceedings of 4th International Scientific Conference "Industry 4.0", 2019;
- трудот 8 во Proceedings of 6th International Scientific Conference "Industry 4.0", 2021.

Кандидатот м-р Огнен Тутески учествувал и во реализација на неколку национални и меѓународни научноистражувачки и образовни проекти.

Учесник во меѓународни научноистражувачки и образовни проекти

1. Velkovski T. (Team leader for MK team), **Tuteski O. (member)** et all.: European VET Excellence Platform for Green Innovation – GREENOVET. Меѓународен проект финансиран од ЕУ (ERASMUS+ програма), имплементиран од Машински факултет, 2020-2024.

---

2. Gecevska V. (Team leader for MK team), **Tuteski O. (member)** et all.: "HEI Consortium Innovation and Entrepreneurship in the Domains of Digital Transformation, Circular Economy and Sustainable Development (PROMETHEUS), ID 21797", Programme: EIT European Institute for Innovation and Technology, HEI Initiative, EIT Manufacturing, Horizon Europe, 2021-2023.

---

3. Kochov A. (National Coordinator), **Tuteski O. (member)** et all.: PRODE, Rapid prototyping technologies for sustainable development, University Donja Gorica, Podgorica, Montenegro, World Bank project 2012-2016.

Учесник во национални научноистражувачки проекти

4. НЕДЕСТРУКТИВНА ДЕМОНТАЖА НА ПРОИЗВОДИТЕ СО ПРИМЕНА НА ТЕХНИКИТЕ НА АУГМЕНТНА РЕАЛНОСТ. Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Машински факултет – Скопје (2017-2018).

---

  5. ФЛЕКСИБИЛНИ МЕХАНИЗМИ СО ПАМЕТНИ МАТЕРИЈАЛИ ИНСПИРИРАНИ ОД ОРИГАМИ ИНЖЕНЕРСТВО. Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Машински факултет – Скопје (2018-2019).

---

  6. ХИБРИДНИ КОМПОЗИТИ КОНСТРУКЦИИ. Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје (2021-2022).
-

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот м-р Огнен Тутески е вклучен во стручно-апликативна работа на Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ.

Тој активно учествува во изработка на проектните апликации, а потоа и во реализацијата на активностите на следните апликативни проекти, одобрени од Фондот за иновации и технолошки развој, како и од Регионалниот фонд за предизвици за инвестирање во опрема и инфраструктура, со што Институтот за производно

инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ се стекнува со значително обновување на лабораториите со современа технолошка опрема.

Учесник во апликативни проекти

1. ПРЕДИЗВИК ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ЛАБОРАТОРИИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО FAV LABS – МЛАДИТЕ СОЗДАВААТ. “ПРОЕКТ И ФОРМИРАЊЕ НА ЛАБОРАТОРИЈАТА ФАБ ЛАБ СКОПЈЕ, во рамките на Машинскиот факултет во Скопје. ФОНД ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ (2021-2023).
“Advanced skills for competitive manufacturing”, Регионален фонд за предизвици (RCF) за инвестиции во опрема, инфраструктура и спроведување кооперативна обука, поддржан од Германската инвестициска банка KfW, за опремување лабораторија и спроведување корпоративни обуки на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ (2022-2024).

Дополнителни активности од поширок интерес, во кои е вклучен кандидатот м-р Тутески, наведени се во продолжение:

1. Раководител на лабораторија (Лабораторијата за технологии на обликување со пластична деформација и брзи прототипови, 2023 -).
2. Член на факултетска комисија (факултетска Комисија за работа со студенти 2018, 2019 и 2020 година во рамки на ProjectHub).
3. Координатор на студентските натпревари TeamWin и Team2Win, во соработка со Раде Кончар – ТЕП (2017, 2018).
4. Координатор на сите активности за подготовка на студентите за учество на Меѓународната олимпијада за проектирање на технологии за обработки со обликување, каде што учествуваат над 40 универзитети од 14 држави (2017 -)
Резултати:
  - освоено прво место (2019)
  - освоено второ место (2017, 2020, 2021)
  - освоено трето место (2018).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, како и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот м-р Огнен Тутески, дипл.маш.инж., во целост ги исполнува општите и посебните услови и критериуми предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да биде избран во соработничко звање – асистент во научната област производно машинство, технологии и системи (21403).

Според изнесените податоци, Комисијата позитивно ја вреднува целокупната активност на кандидатот и заклучи дека кандидатот м-р Огнен Тутески поседува квалитети и професионалност за да се изгради во солиден наставен и научноистражувачки кадар, кој ќе придонесува за развојот на научната област и академската средина.

Според наведеното, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, м-р Огнен Тутески, дипл.маш.инж., да го избере во соработничко звање – асистент, во научната област производно машинство, технологии и системи (21403).

Рецензентска комисија

Д-р Јасмина Чалоска, редовен професор, с.р.
Д-р Валентина Гечевска, редовен професор, с.р.
Д-р Радмил Поленаковиќ, редовен професор, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Огнен Гоце ТУТЕСКИ**

Институција: **Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,**
Машински факултет – Скопје,
Институт за производно инженерство и менаџмент

Научна област: **производно машинство, технологии и системи (21403)**
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>магистер на технички науки по машинство</u>	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>10,00.</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>10,00.</u>	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Cambridge ESOL Level 3 Certificate in ESOL International (Level C2) 3. Издавач на документот: University of CAMBRIDGE, ESOL Examinations 4. Датум на издавање на документот: 9.2.2009.	ДА

Рецензентска комисија

Д-р Јасмина Чалоска, редовен професор, с.р.
Д-р Валентина Гечевска, редовен професор, с.р.
Д-р Радмил Поленаковиќ, редовен професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„МОДЕЛИРАЊЕ НА УПРАВУВАЊЕТО НА ДИЗЕЛ-МОТОР СО ВНАТРЕШНО
СОГОРУВАЊЕ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ШТЕТНАТА ИЗДУВНА ЕМИСИЈА”,
ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р НИКОЛА МАНЕВ,
ПРИЈАВЕНА НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје бр. 02—1169/3, на седницата одржана на 29.8.2023 година, формирана е Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов: „Моделирање на управувањето на дизел-мотор со внатрешно согорување за намалување на штетната издувна емисија“, изработена од м-р Никола Манев, во следниов состав: проф. д-р Ристо Филкоски (претседател), проф. д-р Даме Димитровски (ментор), проф. д-р Зоран Марков (член), проф. д-р Елениор Николов (член) и вонр. проф. д-р Стелиос Ксантос (член).

Комисијата внимателно ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и до Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов: „Моделирање на управувањето на дизел-мотор со внатрешно согорување за намалување на штетната издувна емисија“, изработена од м-р Никола Манев, е самостоен научен труд што припаѓа на научното поле енергетика, а поконкретно на научната област мотори со внатрешно согорување.

Во фокусот на докторскиот труд се процесите на калибрација и оптимизација на работните параметри на моторот, во насока на постигнување контролирана и намалена емисија на локални загадувачи и стакленички гасови, односно подобрена еколошка карта на моторот. Ова е постигнато со развој на софтверска алатка за калибрација на мотор, за чија потреба е развиен напреден, експериментален модел на современ дизел-мотор кој обединува повеќе пристапи на моделирање со цел намалување на процесирачките побарувања на моделот, без притоа да се намали способноста за успешно претставување на механизмите на согорување и создавање на издувната емисија во предметниот мотор.

Приложената докторска дисертација претставува заокружена целина во која преку систематичен и темелен научноистражувачки пристап се презентирани оригиналните сопствени истражувања кои се комплексно разработени на 142 страници компјутерски обработен текст, во фонт Times New Roman, со големина на знаците 12 и проред 1.15. Дисертацијата содржи 87 слики и оригинални дијаграмски прикази, како и 8 табели.

Истражувањата се потпираат на претходно проучена литература која опфаќа повеќе од 150 библиографски единици, меѓу кои се застапени научни трудови презентирани во современи научни списанија и зборници од интернационални симпозиуми и конференции, статии, книги, магистерски и докторски трудови, технички извештаи и легислатива. Дисертацијата е организирана во следниве глави, наведени во продолжение:

Апстракт

1. Вовед

2. Современи дизел-мотори – теоретски основи, издувна емисија, напредни системи и развојни тенденции
3. Литературен преглед на претходни релевантни научни истражувања
4. Експериментални мерења и модели
5. Напреден модел на современ дизел-мотор во MATLAB Simulink
6. Софтверска алатка за тестирање и калибрација на мотор СВС
7. Валидација, примена и евалуација на предложената софтверска алатка за тестирање и калибрација на дизел-мотор СВС
8. Заклучок и понатамошна работа

Прилози

Во **првата глава** е даден вовед во истражуваната проблематика. Во почетокот е направен кус осврт кон актуелната состојба во транспортниот сектор и автомобилската индустрија, со цел да се укаже на значењето на истражувањата во оваа област, особено во насока на развој и подобрување на ефикасноста на технологиите и системите на погонските агрегати кај транспортните средства, односно моторите со внатрешно согорување. Потоа се образложени значењето и мотивацијата за предметното истражување, хипотезата и целите и накусо е посочен научниот придонес од тезата.

Во фокусот на тезата е ставен инженерско-еколошкиот компромис како концепт со кој најуспешно може да се опише пристапот при дизајнирањето на новите дизел-мотори, а кој подразбира истовремено исполнување на строгите критериуми за составот на издувните гасови и оптимална потрошувачка на гориво, за сметка на незначителни загуби во моќноста на моторот. Значењето на истражувањето произлегува токму од тенденцијата за намалување на штетната издувна емисија од дизел-моторите, со оглед на тоа што ова е можеби најгорливиот предизвик со кој се соочува транспортниот сектор. Калибрацијата на моторот е сложен процес кој е неизоставен при дизајнот на новите мотори и предвидува подесување на влезните променливи со цел да се подобрат перформансите низ оперативниот опсег на брзини и оптоварувања на моторот. Затоа, калибрацијата на денешните високосложени мотори, во кои примарно место зема компромисот помеѓу перформансите, економичноста и емисиите, е предизвик дури и за најiskusните автомобилски инженери и за автомобилската индустрија воопшто.

Кога станува збор за практичното изучување на процесот на калибрација, добро опремените лабораториски тест-ќелии претставуваат единствено едукативно помагало од оваа област за младите инженери, па во тој контекст, една од целите на дисертацијата е развој на софтверско решение со мали процесирачки побарувања кое може и да послужи како едукативно помагало за изучување на процесот на калибрација на мотор СВС, а за чија потреба е предвиден развој на напреден модел на дизел-мотор. Моделот е изработен во софтверскиот пакет MATLAB и е поврзан со кориснички интерфејс наречен “Engine Labs”, во кој се имплементирани сите физички карактеристики вообичаени за една лабораториска тест-ќелија. Согласно со главната хипотеза, развојот на виртуелната алатка би водел кон надминување на предизвикот на управување со работните променливи на моторот и нивните интерконекциски зависимости.

Втората глава ги содржи теоретските основи во областа на истражување, односно навлегува во дизајнот на современите дизел-мотори со осврт на физичките и термодинамичките начела со кои е дефинирана нивната работа и механизмите на создавање на штетната издувна емисија. Следува анализа на потсистемите карактеристични за современите дизел-мотори, при што

вниманието е насочено кон електронската управувачка единица и актуелните решенија за намалување на штетната издувна емисија и подобрување на ефикасноста на моторот како турбополнач, ладилник на свежото полнење, систем за високопритисно впрскување на горивото и систем за рецикулација на издувните гасови со новото полнење. Во помала мера се опфатени и каталичките конвертори и филтерските решенија во издувната гранка на моторот.

Со оглед на делокругот на докторската теза, ова поглавје има за цел да ги посочи и правците на развој на автомобилската индустрија, а особено се осврнува на електромобилноста. Впрочем, оправданоста на тезата во голема мера почива на тоа што производството и подоцна присуството на делумно или целосно електричните возила на светските патишта треба да се земе со резерва бидејќи литиумските батерии, горивните ќелии и високоефикасните електрични мотори, иако делуваат ветувачки, тие се исклучително скапи, контроверзна е достапноста на ретките материјали кои се користат за нивно производство, а емисиите за време на целиот животен циклус на електричните возила сè уште се високи.

Исто така, треба да се земе предвид дека овие напредни погонски технологии нема во исто време, ниту, пак, во исти количини да допрат до различните пазари за патнички возила што, главно, се должи на финансискиот јаз помеѓу нив. Дури и кога бројот на возила погонувани од мотор СВС би се намалувал со посакуван интензитет, останува употребата во тешки товарни возила, специјални машини, бродови, локомотиви и други средства кои сметаат на моќта и издржливоста на дизел-моторите. Тоа, пак, значи дека најмалку во наредните триесет до педесет години ќе се задржат и најголем дел од недостатоците кои се поврзани со нивната употреба, а пред сè способноста да загадуваат.

Во **третата глава** е направен преглед на досегашните релевантни достигнувања во областа математичко моделирање на мотори со внатрешно согорување, со акцент на термодинамичките модели на мотор, и нивните предности и недостатоци. Од особена важност во ова поглавје е анализата на новите техники за моделирање на процесот на измената на работниот флуид во моторот, согорувањето и механизмите на создавање на штетната емисија, а со посебен акцент на користењето на технологии и концепти како големи податоци, длабоко учење и вештачки невронски мрежи. Во ова поглавје, истовремено е даден увид во сложеноста на моделирањето на издувната емисија и научните пристапи за решавање на предизвикот соодветно да се претстават количествата на различните гасни компоненти и цврсти честички во издувната емисија на моторот, при што за најпогодни се идентификувани моделот на Лотка-Волтерра за гасната издувна емисијата и В-сплајн моделот за издувната емисија на цврсти честички.

На самиот крај од третото поглавје, фокусот е ставен на потребата од едукативни помагала со чија помош полесно би се совладал процесот на калибрација на моторите со внатрешно согорување. Во исто време, даден е осврт на исклучително малиот број на претходни обиди за креирање на вакви помагала, како од комбинирана (хардвер и софтвер), така и од чисто софтверска природа и бенефитите од нивната употреба.

Во **четвртата глава** е елаборирана методологијата на истражувањето, применета во дисертацијата. Во тие рамки е направена елаборација на алатките и процедурите за моделирање и реализација на експерименталниот дел, односно лабораториските испитувања и мерења вклучени во трудот, уреденоста на лабораторијата, спецификациите и карактеристиките на тест-моторот Ford

Duratorq со зафатнина од 2.4l и потребата од креирање на доволно обемно податочно множество за успешно тренирање на невронските мрежи. Користејќи го програмскиот пакет MATLAB и неговата алатка за калибрација со помош на модел, најпрво е извршено испитување на перформансите, процесирачките побарувања и времето на процесирање на различни методи на регресија достапни во MATLAB, а со цел нивно интегрирање во напредниот модел на современ дизел-мотор.

Потоа е испишан програмски код со кој е генерирана невронска мрежа со 25 слоја. Невронската мрежа е тренирана со три различни алгоритми (Levenberg- Marquardt, Баесова регулација и конјугиран градиент), по што е избран алгоритмот на Баесова регулација поради способноста најуспешно да решава високонелинеарни функции. Во тренирањето на невронската мрежа е користено податочно множество од 10,000 податочни точки кои ја отсликуваат работата на тест-моторот за широк опсег на брзини и оптоварувања. Притоа, за прецизноста на моделот на машинско учење, споредбено со останатите регресиони модели достапни во MATLAB, силно укажуваат резултатите за коефициентот на корелација и просечната апсолутна грешка за секој од овие модели и параметрите од интерес.

Петтата глава содржи детали за изработката на напредниот, експериментален модел на современ дизел-мотор кој во себе обединува термодинамички модел на средна вредност на просторот за согорување со регресиониот модел на машинско учење изработен во MATLAB Simulink во претходното поглавје, како и модели за гранката за полнење, ладилникот на свежо полнење, турбополначот, EGR-системот, гранката за празнење, механизмите за утврдување на соодносот гориво-воздух и влијанијата од раното впрскување на горивото. Овие различни компоненти заедно се обединети во единствен, напреден, експериментален модел на современ дизел-мотор, по што е направена анализа на перформансите на моделот, погодноста за употреба во софтверската алатка за изучување на процесот на калибрација и се идентификувани неговите потенцијални недостатоци.

Во **шестата глава** е опишан корисничкиот интерфејс “EngineLabs” како дел од софтверската алатка за изучување на процесот на калибрација со сите негови функционалности. Во оваа глава понатаму е утврдена способноста за успешно доловување на причинско-последичниот однос помеѓу влезните параметри и излезната оперативна карактеристика на моторот, но најважно и издвуната емисија. Со помош на софтверското едукативно помагало, во **седмата глава** е извршена валидација на моделот, а потоа се изведени две оптимизации на работата на предметниот дизел-мотор, првата со цел намалување на неговата потрошувачка на гориво и емисијата на стакленички гасови (CO₂), а втората со цел намалување на азотните оксиди (NO_x) како водечки загадувач кој потекнува од издвуната емисија на возилата.

Во насока на засилување на кредибилитетот на тезата и на истражувачката работа спроведена во неа, за валидацијата на моделот се реализирани целосно нови експериментални мерења, на мотор со слични карактеристики како и моторот Ford Duratorq, но овој пат мерењата се реализирани врз самото возило, наместо да се користи податочен тест-примерок кој би содржел 10 – 20 % од податоците добиени со првичните лабораториски мерења. По извршената споредба на податочното множество со измерените вредности за количествата на издвуната емисија и податочното множество добиено од EngineLabs алатката, за нив е пресметан коефициентот на детерминација R².

Вредноста за коефициентот на детерминација за емисијата на NOx изнесува $R^2(NOx) = 0.9$, а слично, висока вредност од $R^2(CO_2) = 0.93$ е добиена и за емисијата на CO₂, што укажува на веродостојноста на овие два модела. За емисијата на цврсти честички, измоделирана со помош на В-сплајн функција, вредноста за коефициентот на детерминација помеѓу измереното и предвиденото количество изнесува $R^2(PM) = 0.82$. Пониски вредности на коефициентот на детерминација се добиени за емисијата на THC, каде $R^2(THC) = 0.55$, додека за емисијата на CO изнесува $R^2(CO) = 0.35$. Овие вредности укажуваат на тоа дека овие два модела помалку успешно го предвидуваат однесувањето на моторот по прашање на неговата издувна емисија бидејќи вредностите за нивното количество се само делумно запазени. Со оглед на тоа што емисијата на THC и CO е премногу ниска кај дизел-моторите, а нејзиното намалување не претставува дополнителен предизвик, вредностите за коефициентот на детерминација јасно индицираат дека моделот со висок степен на успешност може да ја долови генералната тенденција на работа на моторот при стационарни услови на работа, а особено кога станува збор за емисијата на NOx, PM и CO₂.

На крајот, во **осмата глава** се содржани завршни коментари, заклучоци и насоки за понатамошна истражувачка работа што произлегуваат од теоретските и практичните истражувања и анализи во областа на технологиите за моделирање на управувањето на дизел-моторите, калибрација и оптимизација на нивните работни параметри. Од истражувачки аспект, заклучоците се однесуваат претежно на резултатите од применетите техники и методологии, примената на моделот како и научниот придонес на дисертацијата и можноста за примена на резултатите.

Најважните насоки за понатамошни истражувања произлегуваат од можноста за апликација на софтверското едукативно помагало за изучување на процесот на калибрација на моторите со внатрешно согорување и верно доловување на причинско-последичниот однос помеѓу влезните параметри и излезната оперативна карактеристика на моторот, односно излезната емисија. Во докторската теза се идентификувани неколку потенцијални можности за унапредување на работата на напредниот модел на дизел-мотор, и се предлага испитување на ефикасноста на едукативното помагало со поголема група на студенти, за да се утврдат евентуалните недостатоци во неговата работа, да се квантифицира успехот при изучување на калибрација со и без него, и да се ажурира корисничкиот интерфејс согласно со предлозите од студентите, а заради подобрување на корисничкото искуство.

Во прилозите се прикажани спецификациите на тест-моторите кои се имаат користено во експерименталните испитувања, програмскиот код за генерирање и тренирање на невронската мрежа како дел од напредниот модел на современ дизел-мотор и управувачките површини добиени во MATLAB за валидираните вредности на моделот. Со цел да се подобри прегледноста, литературните извори користени во подготовката на дисертацијата се наведени по секое поглавје.

2. ПРИМЕНЕТА МЕТОДОЛОГИЈА И РЕЗУЛТАТИ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

Во рамките на работата на тезата е користена детално образложена комбинација од квалитативни и квантитативни методи, вклучувајќи и обемни практични истражувања со лабораториски, експериментални мерења. Методолошкиот пристап е коректно избран, а главните фази од истражувањето

се добро испланирани и реализирани, комбинирајќи теоретски и практични аспекти.

Во докторската дисертација, најпрво е направена анализа на работата на современите дизел-мотори, начинот на создавање на хомогената смеса и законот на одвивање на согорувањето кај нив. Воедно се разгледани и сите поважни системи кои се среќаваат кај современите дизел-мотори, а заради согледување на нивното влијание врз работата на моторот од аспект на зголемување на ефикасноста и намалување на штетната емисија во насока на исполнување на рестриktivниот ЕУРО 6 стандард на емисија кој во моментот е на сила и ЕУРО 7 стандардот на емисија кој се очекува дека ќе почне да се применува во 2025 година.

Следно, утврдени се предностите и недостатоците на познатите термодинамички модели на мотор СВС и нивната погодност за користење на емпириски податоци за подобрување на прецизноста на моделот. Исто така, врз основа на актуелната референтна научна литература се лоцирани најветувачките пристапи за регресионо моделирање, а меѓу нив се истакнува дека засилениот развој на концептите вештачка интелигенција, машинско учење, длабоко учење и примена на моделите на големи податоци отвараат простор за создавање пореална слика на современите дизел-мотори и соодветно нагледно прикажување на промените кои се случуваат кај нив.

Благодарение на компаративната анализа, за моделирање на современиот дизел-мотор е избран модел со примена на машинско учење и невронски мрежи, како напреден концепт за моделирање, а сето тоа со цел подобрување на симулациските брзини и намалување на процесирачките побарувања на моделот. Овој начин на моделирање се смета за нов и недоволно истражен метод на моделирање особено при неговата примена кај моторите СВС, што претставува посебен предизвик. Дополнително, гасната издувна емисија е измоделирана со помош на модел на Лотка-Волтерра, додека емисијата на цврсти честички е измоделирана како регресионен В-сплајн модел. Овие модели почиваат на заклучоци кои се произлезени од претходни истражувања, но се модифицирани и унапредени да соодветствуваат на потребите на докторската теза.

Од особен интерес е одбраниот начин на комбинирање на моделот на машинско учење со термодинамички модел на средна вредност, интеграција која во иднина би требало да даде што е можно пореална слика на современите дизел-мотори СВС, особено од аспект на верно претставување на излезната оперативна карактеристика и издувната емисија.

За тренирање на моделот на машинско учење е користено обемно податочно множество добиено со експериментални мерења низ широк режим на вртежи и оптоварувања на дизел-моторот Ford Duratorq. Најпосле, користејќи законитости од термодинамика и динамика на флуиди за однесувањето на работниот флуид, измоделирани се останатите потребни компоненти на моторот со чија помош успешно би се доловиле можностите на современите дизел-мотори и се обединети во единствен модел.

Вака креираниот модел е вметнат во софтверско решение чиј кориснички интерфејс во целост е дизајниран, изведен и компатибилен со MATLAB и неговите алатки. Успешноста на моделот и софтверското едукативно помагало се огледува преку неговата валидација и изведувањето на две последователни калибрации (за намалена потрошувачка на гориво и намалена емисија на NOx). Резултатите укажуваат на тоа дека предлог-софтверот верно го доловува каузалниот однос помеѓу промените во влезните параметри и излезната

оперативна карактеристика на моторот и излезната емисија, при што се добиени високи вредности за коефициентот на детерминација помеѓу валидацискиот тест-примерок и предвидените вредности од моделот. Компатибилноста на софтверското решение со алатката за калибрација со помош на модел во MATLAB овозможува корисникот да ги преземе резултатите од реализираното испитување, а новите подесувања во форма на управувачки површини да ги внесе во предметниот мотор.

Методологијата предложена во тезата, во целост цели да поттикне примена на слични пристапи при унапредувањето на постојните и дизајнирањето и развојот на нови, поефикасни дизел-мотори во производствените циклуси во 2027 и 2030 година.

3. ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Никола Манев, со наслов: „Моделирање на управувањето на дизел-мотор со внатрешно согорување за намалување на штетната издувна емисија“, претставува оригинално научно истражување во енергетиката, и симулација на термодинамичките процеси и механизмите на создавање на издувната емисија во дизел-мотор со внатрешно согорување со примена на математичко моделирање.

Од реализираните испитувања, креираниот модел и апликативноста на софтверската алатка за тестирање и калибрација на мотор СВС може да се заклучи дека употребата на модел на машинско учење како интегрален дел од термодинамички модел на средна вредност е сеуште нов и недоволно истражен метод на моделирање на термодинамичките процеси во работниот простор на моторот и механизмите на создавање на издувната емисија кој нуди огромен потенцијал за поедноставување на процесот на моделирање, намалување на симулациското времетраење и процесирачките побарувања на моделот.

Со истражувањето направено за изработка на докторскиот труд, а кое во најголема мера се однесува на креирање на напреден модел на дизел-мотор СВС, е дефиниран компромисот при конструирањето на дизел-моторите од гледна точка на еколошките влијанија и подобрување на еколошката карта на моторот, перформансите на моторот и намалување на потрошувачката на гориво преку процесот на калибрација и оптимизирање на работните параметри на моторот. Тезата и продуктите од неа го доближуваат процесот на калибрација на мотор СВС до младите инженери, со што се надминува предизвикот на управување со работните променливи на моторот и се овозможува успешно остварување на инженерско-еколошкиот компромис кој во преден план го става намалувањето на штетната издувна емисија.

Дополнително, се уточнуваат и се специфицираат постапките за мерење на работните параметри на моторот, а со примена на моделите на големи податоци и длабоко учење е измоделиран процес кој го претставува процесот на согорувањето кое се одвива во мерениот мотор. Моделот реагира на влезна возбуда од командите за управување, податоците на мерните сензори и еколошките параметри во издувната емисија. Моделот е аплициран во софтверска алатка која служи како едукативно помагало во изучувањето на процесот на калибрација на моторите, а новите подесувања може да се внесат во управувачката единица на предметниот мотор за понатамошно тестирање.

Научниот придонес на овој докторат е во моделирање и поставување на дополнителни врски на поврзаност на процесите на управувањето на моторот со помош на различните фази логички мапи со излезната оперативна карактеристика на моторот и излезната емисија. Во исто време, истражувањето

спроведено во врска со оваа теза доведува до утврдување на точноста на техниките за симулација што денес се користат при дизајнирањето на новите дизел-мотори, и води кон обезбедување алатки со поголема точност и прецизност што би можеле да се користат за дизајнирање поефикасни дизел-мотори.

4. ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Дел од анализите и резултатите од истражувањата опфатени во оваа докторска дисертација се презентирани во следните рецензирани научноистражувачки трудови:

- [1] N. Manev, D. Dimitrovski, E. Nikolov, D. Petreski, Z. Markov & V. Iliev (2021) Evaluation of the air pollution impact of heavy goods, diesel driven vehicles, along the A1 highway in North Macedonia, IJEES, Volume 11/4, 2021, <https://doi.org/10.31407/ijeess11.426>. Impact Factor 1.40 (Web of Science: Emerging Sources Citation Index)
- [2] N. Manev, D. Dimitrovski, Z. Markov & V. Iliev (2021) Environmental footprint of the Heavy goods vehicles of the future, Proceedings of the International Conference on Ecosystems, Tirana, Albania
- [3] N. Manev, D. Dimitrovski, Z. Mirakovski, I. Jovchevski (2021) Economy And Power Tuning an IC Engine For Lower CO₂ Footprint, Mechanical Engineering Scientific Journal. <https://doi.org/10.55302/MESJ21391-2643033m>
- [4] D. Dimitrovski, V. Naumovski, F. Ivanovski & N. Manev, (2022), Environmental impact modeling for a Western Balkans mobility development scenario based on the electricity production energy mix, Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 23 (3), pp. 1113-1122 Impact Factor 0.577 (Web of Science Journal Citation Reports)
- [5] N. Manev, I. Jovchevski, D. Dimitrovski & E. Nikolov (2023) Implications for the environmental-engineering compromise as a result of POWER and ECONOMY tuning a Diesel engine. International conference ETIMA 2023, Shtip, N. Macedonia **(Accepted, awaiting publication)**
- [6] N. Manev, D. Dimitrovski & E. Nikolov (2023) Diesel engine modelling with the use of artificial neural networks to decrease simulation processing requirements. 26th Conference Process Integration, Modelling and Optimisation for Energy Saving and Pollution Reduction, Thessaloniki, Greece **(Accepted, awaiting publication)**

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на наведените констатации, Комисијата заклучува дека докторската дисертација со наслов: „Моделирање на управувањето на дизел-мотор со внатрешно согорување за намалување на штетната издувна емисија“, изработена од м-р Никола Манев, претставува квалитетен и оригинален научноистражувачки труд, со значаен придонес во науката. Темата е значајна поради својата актуелност, а резултатите од истражувањето претставуваат афирмација на поширок меѓународен план.

Обемните аналитички истражувања, комбинирани со сеопфатни мерења и други практични истражувања за дизел-моторите со внатрешно согорување, како и валидацијата на напредниот, експериментален, комбиниран модел, ѝ даваат особена вредност на дисертацијата. Кандидатот успешно ги поврзал аналитичките и практичните истражувања на технологиите за управување, подобрување на ефикасноста и намалување на штетната издувна емисија кај моторите со внатрешно согорување со помош на процесите на калибрација и оптимизација, и донел заклучоци кои имаат практична применливост. Воедно, кандидатот покажал широко и фундаментално познавање на третираната проблематика во истражувачките области на мотори со внатрешно согорување и математичко моделирање и симулација на процесите и механизмите на согорувањето и создавањето на издувната емисија во работниот простор на моторот.

Врз основа на наведените констатации, Комисијата заклучува дека докторската дисертација со наслов: „Моделирање на управувањето на дизел-мотор со внатрешно согорување за намалување на штетната издувна емисија“, изработена од м-р Никола Манев, во целост ги задоволува барањата и критериумите за успешно изработена докторска дисертација, и со особена чест и задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје да го прифати овој извештај, да го одобри и да закаже јавна одбрана на дисертацијата.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Ристо Филкоски, претседател, с.р.
Машински факултет – Скопје,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје**

**Проф. д-р Даме Димитровски, ментор, с.р.
Машински факултет – Скопје,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје**

**Проф. д-р Зоран Марков, член, с.р.
Машински факултет – Скопје,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје**

**Проф. д-р Елениор Николов, член, с.р.
Воена академија „Ген. Михаило Апостолски“ – Скопје,
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип**

**Вонр. проф. д-р Стелиос Ксантос, член, с.р.
Катедра за индустриско инженерство и менаџмент,
Меѓународен хеленски универзитет – Солун, Грција**

R E V I E W
OF THE DOCTORAL DISSERTATION
„MODELING DIESEL INTERNAL COMBUSTION ENGINE CONTROL TOWARDS
REDUCING ITS HARMFUL EXHAUST EMISSIONS”
by Nikola Manev, M.Sc.
teaching assistant at Military academy „General Mihailo Apostolski” in Skopje

The Teaching-scientific council of the Faculty of Mechanical Engineering in Skopje, on the session held on 29.08.2023, with Decision No. 02-1169/3 established a Commission for the evaluation of the doctoral dissertation of the candidate Nikola Manev, M.Sc., titled: „Modeling Diesel internal combustion engine control towards reducing its harmful exhaust emissions”, consisting of: prof. Risto Filkoski, PhD (president), prof. Dame Dimitrovski, PhD (supervisor), prof. Zoran Markov, PhD (member), prof. Elenior Nikolov, PhD (member) and assoc. prof. Stelios Xanthos, PhD (member).

Following a careful review and evaluation of the doctoral dissertation, the abovementioned committee, submits the following

R E P O R T

1. ANALYSIS OF THE WORK

The doctoral dissertation by the candidate Nikola Manev, M.Sc., titled „Modeling Diesel internal combustion engine control towards reducing its harmful exhaust emissions” is an independently written, original scientific work belonging to the Internal combustion engines scientific area, and the wider Energy scientific field.

The dissertation’s main emphasis is put on the processes of calibration and optimization of the engine’s working parameters, directed towards achieving controlled and reduced local pollutant and greenhouse gas emissions, or otherwise improving the engine’s environmental map. This is achieved through the development of a software-based solution in the form of a virtual engine test-cell application. The application necessitated the development of an advanced diesel IC engine model that combines multiple modelling approaches with a goal to reduce the model’s processing requirements, however without reducing its capability to successfully depict the combustion process and the emission-creating mechanisms that take place in a diesel engine.

The doctoral dissertation presents a well-rounded scientific composition, entirely based on a systematic and thorough scientific research approach. The author’s insights are presented within 142 pages of computer-processed text, written in Times New Roman, font size 12 and line spacing 1.15. Additionally, the dissertation includes 87 figures and original diagrams, along with 8 tables.

The research is based on a reference list that includes more than 150 bibliographic units such as research papers presented at leading contemporary scientific journals, international symposiums and conferences, articles, books, master and doctoral thesis, technical reports and legislative. The issues dealt with in the work are presented in the following order:

Abstract

9. Introduction

10. Modern diesel engines – theoretical insights, exhaust emissions, advanced systems, and development tendencies of the automotive industry

11. Literary review of previous relevant research

12. Experimental testing and regression modelling

13. Advanced model of a modern diesel engine, built in MATLAB's Simulink
14. Virtual engine test-cell for the calibration of IC engines
15. Validation, application, and evaluation of the virtual engine test-cell
16. Conclusions and recommendations for future work

Appendices

The **first chapter** serves as an introduction to the research challenges that this dissertation is looking to tackle. The beginning consists of a brief overview of the current state of the transportation sector and the automotive industry, with the aim of emphasizing the importance of the scientific research conducted within this area, particularly towards the development and betterment of the efficiency of the transport powertrains, or otherwise the internal combustion engines. This is followed by an explanation on the meaning and the motivation behind the research carried out in conjunction with this dissertation, the main, as well as the secondary hypothesis, the research aim, and the scientific contribution of the dissertation.

The dissertation is mainly focused on the engineering-environmental compromise serving as the leading concept in the design of new diesel engines, which includes the concurrent fulfillment of multiple criteria, such as reduced amount of exhaust emissions, optimal fuel economy and barely any losses in engine power and performance. The importance of this research is foremost located in the tendency to reduce the harmful pollutants of diesel engines, as this is the most bitter challenge that the transport sector is and will be facing in the near future. A major segment of engine design is engine calibration, which in itself is the complex process of adjusting the engine's input parameters with the aim of achieving better performance as an output, over the operational range of speeds and loads of the particular engine. Precisely because of this, the calibration of today's highly complex engines in which the compromise between performance, economy and emissions takes precedence makes for a major challenge even for the most experienced automotive engineers as well as the automotive industry as a whole.

However, calibration as a skill is rarely thought at universities, since engine test-cells are the only tool that can facilitate this education process for future engineers, so in this context the main aim of the dissertation is to develop a software-based solution that can be used as a virtual engine test-cell to teach the process of engine calibration. To satisfy the back-end requirements of such a software application necessitates the development of an advanced engine model with small processing requirements. The model would be developed within the MATLAB software and would consist of a virtual engine test-cell interface, aptly named "EngineLabs", which will include all the physical characteristics of a real engine test-cell. According to the main hypothesis, the development of such a virtual education tool would lead to overcoming the challenge of engine control with the working parameters of the engine and their interconnection dependencies.

The **second chapter** provides the theoretical insights of the research area, i.e. defines the diesel engine through the lens of the physical and thermodynamic principles that explain the combustion and the emission-creating mechanisms taking place in a diesel engine's cylinders. This is followed by an analysis of the characteristic systems found in modern diesel engines, whereby the attention is directed towards the engine's electronic control unit and the current efficiency improving and emission reducing solutions such as the turbocharger, charge cooler, high-pressure fuel injection and exhaust-gas recirculation systems. The catalytic converters and the filtering solutions found in the engine's exhaust are only covered to a lesser degree as they are not the focus of the dissertation.

Given the scope of the doctoral thesis, this chapter is also aimed at pointing out the directions of development for the automotive industry, foremost focusing on

electromobility. After all, the justification of the thesis largely rests on the fact that the production and later the presence of partially or fully electric vehicles on the world's roads should be taken with a reserve, because lithium batteries, fuel cells and highly efficient electric motors, although promising, are extremely expensive, the availability of the rare materials used for their production is controversial, and their emissions during the entire life cycle remain high.

It should also be taken into account that these advanced powertrain technologies will not reach the different passenger vehicle markets at the same time or in the same quantities, which is mainly due to the financial gap between them. Even if the number of vehicles driven by internal combustion engines were to decrease at a desirable rate, heavy-duty trucks, special machines, ships, locomotives and other means of transportation that count on the power and durability of diesel engines would still continue using them. This means that at least in the next thirty to fifty years, most of the disadvantages associated with the use of diesel IC engines, and above all their ability to pollute, will remain.

The **third chapter** consists of an overview of the relevant achievements so far in the field of mathematical modeling of internal combustion engines, with an emphasis on the thermodynamic models, and their advantages and disadvantages. What's more important with regards to this chapter, is that it also provides an analysis on the new and advanced techniques of modeling the working fluid transformation process inside the engine's cylinders through combustion, and the subsequent production of exhaust emissions. The emphasis is put on techniques and concepts such as big data, deep learning and artificial neural networks. This chapter simultaneously provides insight into the complexity of exhaust emission modeling and the existing scientific approaches for solving the challenge of adequate and precise depiction of the quantities of the various gaseous components and solid particles in the engine's exhaust emissions. The Lotka-Volterra regression model is identified as the most suitable for depicting the gaseous exhaust emission, while the B-spline regression model is most suited to model the soot and particulate matter exhaust emissions.

At the very end of the third chapter, the focus is placed on the need for educational aids with the help of which the engine calibration process would be easier to master. At the same time, a review is given of the extremely small number of previous attempts to create such aids, both of a combined (hardware and software) and purely software nature, and the benefits from their use.

The **fourth chapter** elaborates on the research methodology applied in the dissertation and describes the methodological approach, tools and procedures in conducting the experimental part of the thesis i.e. the laboratory measurements, the experimental setup, the specifications and characteristics of the Ford Duratorq 2.4l test engine and the need to create a sufficiently large dataset for the successful training of the neural networks. Using the MATLAB software package and its model-based calibration toolbox, the performance, processing requirements, and processing time of various regression methods available in MATLAB are first investigated in order to integrate them with the advanced model of a modern diesel engine.

Subsequently, the programming code required to generate a neural network with 25 layers was written and the neural network was trained with three different algorithms (Levenberg-Marquardt, Bayesian regularization and Conjugated gradient). The Bayesian regularization algorithm was chosen to be used in the advanced model due to its ability to solve highly nonlinear functions most successfully. A dataset of 10,000 data points representing the engine operation for a wide range of speeds and loads was used to train the neural network. The accuracy of the machine learning model is far better than the rest of the regression models available in MATLAB which

is proven by the results for the correlation coefficient and the average absolute error for each of these models and the parameters of interest.

The **fifth chapter** details the creation of the advanced, experimental model of a modern diesel engine, which unites two modeling approaches do depict the combustion process within the engine's cylinders, a thermodynamic mean-value engine model and the machine learning, regression model developed and described in chapter four. Additionally, the advanced, experimental model includes the following systems: intake manifold with charge cooler, turbocharger, exhaust gas recirculation (EGR) system, exhaust manifold, the mechanisms for the determination of the appropriate fuel to air ratio and the effects of early fuel injection on exhaust emissions. Once these various components were integrated into the advanced, experimental model of a modern diesel engine, the model's suitability and performance as part of the virtual engine test-cell were analyzed, thereby identifying its potential shortcomings.

Chapter six is dedicated to the description of the "EngineLabs" graphical user interface with all of its functionalities, as this is the segment of the virtual engine test-cell that the user interacts with. This chapter further establishes the ability to successfully capture the causal relationship between the input parameters and the output operating characteristic of the engine, but most importantly the exhaust emission through the use of the virtual engine test-cell. The **seventh chapter** sees the validation of the model being carried out using the virtual engine test-cell. Additionally, this is followed by carrying out two optimizations of the engine's operation, the first with the aim of reducing its fuel consumption (improved fuel economy) and the emission of greenhouse gases (CO₂), and the second with the aim of reducing the amount of nitrogen oxides (NO_x) as the leading pollutant originating from vehicle exhaust emissions.

In order to strengthen the credibility of the thesis and the research work carried out in it, instead of using a sample that would contain 10-20% of the data obtained with the previous laboratory testing, the validation of the model is performed using a completely new dataset, gained through experimental testing of an engine with similar characteristics as the Ford Duratorq engine, but this time, all of the test were carried out on the vehicle itself. After comparing both datasets (the one with the measured values for the exhaust emission quantities and the dataset obtained from EngineLabs), the coefficient of determination R^2 between the two was calculated.

The value for the coefficient of determination for the emission of NO_x is $R^2(NO_x) = 0.9$, and similarly, a high value of $R^2(CO_2) = 0.93$ was obtained for the CO₂ emission, which indicates the reliability of these two models. For the emission of soot and particulate matter (modeled using a B-spline function) the value for the coefficient of determination between the measured and predicted quantity is $R^2(PM) = 0.82$. Lower values of the coefficient of determination were obtained for the THC emission, where $R^2(THC) = 0.55$, while for the CO emission is $R^2(CO) = 0.35$. These values indicate that these two models less successfully predict the behavior of the engine in terms of its exhaust emission because the values for their quantity are only partially correct. Considering that THC and CO emissions are too low in diesel engines, and their reduction does not present an additional challenge, the coefficient of determination values clearly indicate that the model can capture the general tendency of engine operation at stationary operating conditions with great success, especially when it comes to the emission of NO_x, PM and CO₂.

The **eighth** and final chapter contains comments, conclusions and directions for further research work resulting from the theoretical and practical research and analysis in the field of modeling a diesel engine's control, calibration and optimization

of its operating parameters. From a research point of view, the conclusions refer mostly to the results of the applied techniques and methodologies, the application of the model as well as the scientific contribution of the dissertation and the potential for future application of its results.

The most important directions for further research arise from the possibility of applying the virtual engine test-cell as an educational aid for studying the calibration of internal combustion engines and faithfully capturing the cause-and-effect relationship between the input parameters and the output operating characteristic of the engine, i.e. the output emission. The doctoral thesis identifies several potential opportunities for improving the performance of the advanced diesel engine model, and suggests testing the effectiveness of the virtual engine test-cell with a larger group of students, to determine possible deficiencies in its performance, to quantify the success of learning calibration with and without it, and to update the user interface according to the suggestions from the students, in order to improve the user experience.

The appendices include the specifications of the test engines that have been used as part of the experimental testing, the programming code for generating and training the neural network as part of the advanced model of a modern diesel engine, and the control surfaces obtained in MATLAB for the validated values of the model. In order to improve clarity, the literary sources used in the preparation of the dissertation are listed after each chapter.

2. APPLIED METHODOLOGY AND RESULTS

The framework of the thesis includes a detailed combination of qualitative and quantitative methods, extensive practical research with field and laboratory experiments, testing and measurements. The chosen methodology is appropriate for the scientific work performed, and the main phases of the research are well planned and implemented, combining both theoretical and practical aspects of the research conducted.

Firstly, the doctoral dissertation provides an analysis on the operation of modern diesel engines, the process of creating the homogeneous mixture of fuel and air and the law of combustion. At the same time, all of the vital systems found with modern diesel engines have been described in order to understand their impact on engine operation, increasing efficiency and reducing harmful emissions to meet the currently enforced, EURO 6 emission standard, and the more restrictive EURO 7 emission standard which is expected to be enforced in 2025.

Additionally, by comparing the known thermodynamic, internal combustion engine modeling concepts, and their advantages and disadvantages in using empirical data to improve their accuracy, it was determined if they are suitable to be integrated within the advanced engine model. Moreover, by looking at contemporary, referent scientific literature, the most promising regression modeling approaches were also located, and among them it is highlighted that the speedy development of the concepts of artificial intelligence, machine learning, deep learning and the application of big data models open up room for creating a more realistic picture of modern diesel engines and a corresponding thorough representation of the changes that occur within them.

Furthermore, thanks to the comparative analysis approach, an advanced modeling concept has been selected for modeling the modern diesel engine using machine learning and neural networks, all with the aim of improving simulation speeds and reducing the processing requirements of the model. This modeling method is still considered new and under-researched, especially in its application to internal combustion engines, which in itself is a challenge. In addition, the gaseous exhaust

emission is modeled using a Lotka-Volterra regression model, while the soot and particulate matter emission is modeled as a B-spline regression model. These models are based on conclusions made in previous research but have been modified and adjusted to meet the needs of this doctoral thesis.

The chosen approach in combining the machine learning model with a thermodynamic mean value model is particularly interesting, as this is an integration which in the future should give as realistic a picture as possible of modern diesel engines, especially from the aspect of faithful representation of the output operating characteristic and the exhaust emission.

An extensive data set obtained by experimental measurements across a wide range of speed and loads of the Ford Duratorq diesel engine was used to train the machine learning model. Finally, using the laws of thermodynamics and fluid dynamics for the behavior of the working fluid, the rest of the necessary components of the engine were modeled, with the help of which the capabilities of modern diesel engines would be successfully captured and united in a single model.

Finally, the model thus created is embedded in the virtual engine test-cell whose user interface is entirely designed, implemented and compatible with MATLAB and its tools. The success of the model and the virtual engine test-cell is reflected through its validation and the performance of two subsequent calibrations (for improved fuel economy and reduced NOx emissions). The results indicate that the proposed software faithfully captures the causal relationship between the changes in the input parameters and the output operating characteristic of the engine and the output emission, with high values for the coefficient of determination between the validation test sample and the predicted values from the model. Furthermore, the compatibility of the virtual engine test-cell with MATLAB's model-based calibration toolbox allows the user to download the results of the performed tests and update the test-engine's settings by using the newly produced, calibrated control surfaces.

All in all, the methodology proposed in the thesis aims to encourage the application of similar approaches in the improvement of the existing and the design and development of new, more efficient diesel engines in the production cycles of 2027 and 2030.

3. EVALUATION OF THE THESIS

The doctoral dissertation „Modeling Diesel internal combustion engine control towards reducing its harmful exhaust emissions” by Nikola Manev, M.Sc. is an original scientific thesis of high quality and value to the energy scientific and research field, especially in the areas of internal combustion engines and mathematical modeling and simulation of the processes and mechanisms of combustion and the creation of exhaust emissions in the engine's cylinders. Based on the conducted tests and experiments, the generated model and the applicability of the virtual engine test-cell in the process of diesel engine calibration, it can be concluded that the use of the machine learning regression model as an integral part of the thermodynamic mean-value engine model is a new and insufficiently researched method of modeling the thermodynamic processes and the exhaust emission creation mechanisms taking place in the engine's cylinders, which holds a huge potential for simplifying the modeling process, reducing the simulation time and the processing requirements of the model.

The research carried out in preparation of the doctoral thesis, which mostly relates to the creation of the advanced, experimental model of a modern diesel engine, defines the compromise in diesel engine design from the point of view of its environmental impact and improved environmental map, increased power and performance and improved fuel economy through the processes of calibration and

optimization of the engine's operating parameters. The thesis, its results and products familiarize and educate young engineers on the engine calibration process, overcoming the challenge of control of the working parameters of the engine and enabling the achievement of the engineering-environmental compromise that prioritizes the reduction of the engine's harmful exhaust emissions.

In addition, the procedures for measuring the working parameters of the engine are specified and clarified, and by applying big data models and deep learning, a process representing the combustion process that takes place in the test-engine is modeled. The model responds to input excitation from the control commands, measured data from the sensors and ecological parameters in the exhaust emission. The model is implemented in a software tool - a virtual engine test-cell that serves as an educational aid in teaching the engine calibration process while the produced control surfaces can be uploaded into the test-engine for further research.

The scientific contribution of this PhD is in understanding the inter-dependent connection between engine control using the different fuzzy-logic maps with the output operating characteristic of the engine and the output emission. At the same time, the research conducted in connection with this thesis leads to the determination of the accuracy of the simulation techniques used in the design of diesel engines today and leads to the creation of tools with greater accuracy and precision that could be used to design more efficient diesel engines in the future.

4. FULFILLMENT OF THE LEGAL REQUIREMENTS FOR THE DEFENSE OF THE DOCTORAL THESIS

A part of the analysis and the research results covered in this doctoral thesis have been published and presented in the following scientific journals and conferences:

- [1] N. Manev, D. Dimitrovski, E. Nikolov, D. Petreski, Z. Markov & V. Iliev (2021) Evaluation of the air pollution impact of heavy goods, diesel driven vehicles, along the A1 highway in North Macedonia, IJEES, Volume 11/4, 2021, <https://doi.org/10.31407/ijeess11.426>. Impact Factor 1.40 (Web of Science: Emerging Sources Citation Index)
- [2] N. Manev, D. Dimitrovski, Z. Markov & V. Iliev (2021) Environmental footprint of the Heavy goods vehicles of the future, Proceedings of the International Conference on Ecosystems, Tirana, Albania
- [3] N. Manev, D. Dimitrovski, Z. Mirakovski, I. Jovchevski (2021) Economy And Power Tuning an IC Engine For Lower CO₂ Footprint, Mechanical Engineering Scientific Journal. <https://doi.org/10.55302/MESJ21391-2643033m>
- [4] D. Dimitrovski, V. Naumovski, F. Ivanovski & N. Manev, (2022), Environmental impact modeling for a Western Balkans mobility development scenario based on the electricity production energy mix, Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 23 (3), pp. 1113-1122 Impact Factor 0.577 (Web of Science Journal Citation Reports)
- [5] N. Manev, I. Jovchevski, D. Dimitrovski & E. Nikolov (2023) Implications for the environmental-engineering compromise as a result of POWER and ECONOMY tuning a Diesel engine. International conference ETIMA 2023, Shtip, N. Macedonia **(Accepted, awaiting publication)**
- [6] N. Manev, D. Dimitrovski & E. Nikolov (2023) Diesel engine modelling with the use of artificial neural networks to decrease simulation processing requirements. 26th Conference Process Integration, Modelling and Optimisation for Energy Saving and Pollution Reduction, Thessaloniki, Greece **(Accepted, awaiting publication)**

CONCLUSION AND PROPOSITION

Based on the abovementioned findings and insights, the Commission has jointly come to the conclusion that the doctoral dissertation „Modeling Diesel internal combustion engine control towards reducing its harmful exhaust emissions” by Nikola Manev, M.Sc., is an original scientific thesis of high quality and value to the scientific research field it belongs to. The research topic is contemporary, trending and holds a lot of significance since its results can be applied on a wider international level.

The thesis is characterized by extensive analytical research, combined with comprehensive experiments, tests, measurements and other practical research on diesel engines. The validation of the advanced, experimental, diesel engine model, adds significant additional value to the dissertation. The candidate successfully modeled the test engine’s control processes and through the use of the virtual engine test-cell achieved the calibration and optimization of its operating parameters towards improving its efficiency and reducing the harmful exhaust emissions, ultimately reaching conclusions that have practical applicability. At the same time, the candidate demonstrated broad, thorough and fundamental knowledge of the scientific issues in the energy field of research, especially in the areas of internal combustion engines and mathematical modeling and simulation of the processes and mechanisms of combustion and the creation of exhaust emissions in the engine’s cylinders.

With that said, the Commission is adamant in its conclusion that the doctoral dissertation „Modeling Diesel internal combustion engine control towards reducing its harmful exhaust emissions” by Nikola Manev, M.Sc., completely satisfies the criteria for a successfully completed doctoral dissertation, and has the honor to propose to the Teaching-scientific Council of the Faculty of Mechanical Engineering in Skopje to accept this report, to approve it and to schedule a public defense of the dissertation.

COMMISSION

Prof. Risto Filkoski, PhD, president
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
Ss. Cyril and Methodius University of Skopje

Prof. Dame Dimitrovski, PhD, supervisor
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
Ss. Cyril and Methodius University of Skopje

Prof. Zoran Markov, PhD, member
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
Ss. Cyril and Methodius University of Skopje

Prof. Elenior Nikolov, PhD, member
Military academy „Gen. Mihailo Apostolski“ – Skopje
University “Goce Delcev” - Stip

Assoc. prof. Stelios Xanthos, PhD, member
Department of Industrial Engineering and Management,
International Hellenic University – Thessaloniki, Greece

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ХИРУРГИЈА, ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И
ТОРАКАЛНА ХИРУРГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје-Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 15.8.2023 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3834/7, донесена на L редовна седница на Наставно-научниот совет одржана на 12.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Ристо Чоланчески, вонреден професор на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, проф. д-р Валтер Клепетко, редовен професор на Универзитетот во Виена, Австрија и проф. д-р Александар Чапароски, редовен професор на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија, во предвидениот рок се пријави доц. д-р Борислав Кондов.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Борислав Кондов е роден на 26.8.1984 година, во Скопје. Средно образование завршил во учебната 2002/2003 година. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2009 година, со просечен успех 9,94.

По завршувањето на лекарскиот стаж, во 2011 година се вработил на Клиниката за торакална и васкуларна хирургија при Хируршката клиника на Медицинскиот факултет во Скопје.

Специјализацијата по општа хирургија на Катедрата за хирургија при Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ја започнал во 2010 година и успешно ја завршил на 30.6.2014 год., со што се стекнал со звањето специјалист по општа хирургија. Супспецијализација по торакална хирургија на Катедрата за хирургија при Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, има започнато во 2017 година и успешно ја завршил во 2019 година, со што се стекнал со звањето супспецијалист по торакална хирургија.

Докторски студии од областа на медицинските науки на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ запишал во 2012 година, а на 18.5.2018 година успешно ја одбрал докторската дисертација под наслов: „Влијанието на големина на тумор, присуство на естрогени рецептори, прогестеронски рецептори на туморската клетка, вредности на Ки67 и ХЕР2-позитивност врз позитивитет на „сентинел“ лимфна жлезда („жлезда стражар“), кај пациенти со ран малигном на дојка“ и се стекнал со звањето доктор на медицински науки – клиничка медицина.

За соработник на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2013 година, од кога активно е вклучен во практичната едукација на студентите по медицина. За стручњак од практиката на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2014 година; за асистент докторанд е избран на 7.4.2016 год. (Билтен бр. 1118/16); за научен соработник при Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, е избран на 15.3.2019 год. (Билтен бр. 1186/19); за доцент на Катедрата за хирургија е избран на 18.5.2021 год. (Билтен бр. 1236/21).

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на УКИМ со бр. 1118/16, 1186/19 и 1236/21, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Медицинскиот факултет, кандидатот доц. д-р Борислав Кондов активно е вклучен во теоретската и практичната настава на студентите по медицина, студентите на тригодишните студии и студентите по стоматологија. Учествува во едукација на специјализантите и супспецијализантите. Испитувач е во комисиите за полагање на претспецијалистички, специјалистички и супспецијалистички испити. Учествува и во комисиите за одбрана на дипломски трудови на студентите на тригодишните студии. Освен наставата во редовните предмети на студиските програми од прв циклус студии, има воведено и нов, избран предмет, акредитиран за студентите од трет циклус докторски студии – Примарна реконструкција на дојка кај карцином на дојка.

Организатор и предавач е на повеќе работилници и курсеви за студенти по медицина и стоматологија на Летната школа за ургентна медицина, организирана од EMSA – Европска медицинска студентска асоцијација, како и за млади лекари организирани од Медицинскиот факултет во Скопје. Учествува и како предавач (дел од работната група) од Министерството за здравство на РМ, согласно со Законот за континуирано стручно усовршување на докторите по медицина, организирано од Министерството за здравство, за спроведување на програмата МБД (медицина базирана на докази), теоретски и практичен дел, за едукација на избрани лекари за 2014/2015/2016 година. Во 2022 год. е избран за акредитиран испитувач во комисија за полагање на стручен испит во Лекарската комора на Република Северна Македонија.

Научноистражувачка дејност

За време на студиите бил активен во работата на стручно-научниот клуб „Проф. д-р Димитар Арсов“, во кој период има изработено два студентски труда.

Доц. д-р Борислав Кондов е автор на 20 и коавтор на 36 стручни и научни труда, објавени во домашни и во странски списанија, и има бројни активни и пасивни учества на конгреси, конференции и симпозиуми во земјата и во странство.

Доц. д-р Борислав Кондов има и многубројни учества на научни/стручни состаноци, работилници и симпозиуми на македонските стручни здруженија на лекарите специјалисти од разни специјалности, и тоа: хирурзите, торакалните хирурзи, кардиохирурзите, анестезиолозите, пулмолозите, онколозите, трансфузиолозите, радиолози, невролозите, патолозите и др.

Доц. д-р Кондов Борислав е истражувач во два интернационални и два национални научни проекти, од кои во еден како главен истражувач („Компарација на интраоперативен приказ на тумор со примена на боја indocyanin green (ICG) при малигном на бел дроб, со користење на специјално дизајнирани камери кои детектираат скоро инфрацрвени (NIR) сигнали со фреквенција од 650 до 800 nm споредено со приказ со обична колор камера и корелација со патохистолошки наод“).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Кондов Борислав, како специјалист хирург и супспецијалист торакален хирург, активно учествува во работата во ЈЗУ Универзитетска клиника за торакална и васкуларна хирургија во Скопје. Самостојно ги врши оперативните интервенции од областа. Прв пат ја воведува во државата и во институцијата методата на детекција и биопсија на „сентинел“ лимфна жлезда („жлезда стражар“), кај пациенти со ран малигном на дојка.

Кандидатот има завршено бројни стручни обуки, курсеви, работилници, школи и усовршувања во земјава и во странство.

Доц. д-р Борислав Кондов е член на следниве стручни здруженија: Лекарска комора на Македонија (ЛКМ), Македонско лекарско друштво (МЛД), Здружение на хирурзите на Македонија, European Respiratory society (ERS), Респираторно здружение на Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ- ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Кандидат:

Борислав Горан Кондов

Институција:

Катедра за хирургија, Медицински факултет, УКИМ – Скопје

Научна област:

хирургија, здравствена нега и торакална хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,94.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки; поле: клиничка медицина; подрачје: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Open Access Maced J Med Sci 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus 3. Наслов на трудот: Evaluation of Total Thyroidectomy for Treatment of Benign Diseases of Thyroid Gland 4. Година на објава: 2020 	
3.1.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Open Access Maced J Med Sci 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus 3. Наслов на трудот: Identification of Sentinel Lymph Node in Breast Cancer with three Tracers (Radiocolloid, Methylene blue, and Indocyanine Green) 4. Година на објава: 2020 	
3.1.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Sci Transl Med 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science, SCImago 3. Наслов на трудот: Hexachromatic bioinspired camera for image-guided cancer surgery. 4. Година на објава: 2021 	
3.1.4	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: J Biomed Opt 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science, Index Medicus/MEDLINE/PubMed 3. Наслов на трудот: Decoupling channel count from field of view and spatial resolution in single-sensor imaging systems for fluorescence image-guided surgery. 4. Година на објава: 2022 	
3.2.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 32, 12- North Macedonia, 3- Bosnia and Herzegovina, 1- Bulgaria, 1- Poland, 1- Croatia, 1- Armenia, 8- Serbia, 2- Montenegro, 1- Ukraine, 2- USA. 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: Factors predicting the likelihood of non-sentinel lymph node metastases in breast cancer patients with a positive sentinel lymph node: a single-center study. 4. Година на објава: 2022	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 15.2.2019, Билтен бр. 1186/19, 15.4.2021, Билтен бр. 1236/21.	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ристо Чоланчески, с.р.
Проф. д-р Валтер Клепетко, с.р.
Проф. д-р Александар Чапароски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Борислав Горан Кондов

Институција: Катедра за хирургија, Медицински факултет, УКИМ – Скопје

Научна област: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии: - 29 x 0,04	1,16
2.	Одржување на вежби од прв циклус студии по предметите Хирургија и Клиничко испитување (студенти по општа медицина): - 280 x 0,03	8,4
3.	Одржување на вежби од прв циклус студии по предметот Општа хирургија (студенти по дентална медицина): - 30 x 0,03	0,9
4.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика: - 1090 x 0,06	65,4
5.	Едукатор на здравствена едукација на 22 специјализанти во период од 34,5 месеци: - 7 часа x 138 недели x 0,08	77,28
6.	Ментор на специјалистичка работа на 3 специјализанти во период од 68 месеци: - 4 часа x 272 недели x 0,08	87,04
7.	Подготовка на нов предмет за трет циклус студии: - предавања - 30 x 1 - вежби - 60 x 0,5	45
8.	Член на Комисија за полагање на предиспитен завршен колоквиум и специјалистички испит по општа хирургија: - 1 кандидат x 0,2	0,2
9.	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа: - 2 кандидата x 0,1	0,2
	Настава во школи и работилници:	
10.	Организатор на курс: „Хируршко и васкуларно шиеее“, за студенти по медицина и стоматологија и млади лекари, 2022 год.	1,5
11.	Предавач на “11 th Summer School for Emergency Medicine, 14 th -18 th July 2022, EMSA Macedonia, Faculty of Medicine Skopje and EMSA Europe.	1
12.	Предавач на Симпозиум за студенти по медицина и стоматологија и млади лекари на тема КОВИД 19: Што научивме и колку сме спремни, 2022 год.	1
	Вкупно	289,08

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	
1.	Blair S, Garcia M, Davis T, Zhu Z, Liang Z, Konopka C, Kauffman K, Colanceski R, Ferati I, Kondov B. , Stojanoski S, Todorovska MB, Dimitrovska NT, Jakupi N, Miladinova D, Petrusevska G, Kondov G, Dobrucki WL, Nie S, Gruev V. Hexachromatic bioinspired camera for image-guided cancer surgery. <i>Sci Transl Med.</i> 2021 May 5;13(592):eaaw7067. IF 19.319; 4,8+19,32=24,12 doi:10.1126/scitranslmed.aaw7067.PMID:33952675.	24,12
2.	Blair S, Garcia M, Zhu Z, Liang Z, Lew B, George M, Kondov B. , Stojanoski S, Todorovska MB, Miladinova D, Kondov G, Gruev V. Decoupling channel count from field of view and spatial resolution in single-sensor imaging systems for fluorescence image-guided surgery. <i>J Biomed Opt.</i> 2022 Sep;27(9):096006. IF 3,47; 4,8+3,47=8,27 doi: 10.1117/1.JBO.27.9.096006. PMID: 36163641; PMCID: PMC9511017.	8,27
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	
3.	Kondov B. , Gruev V, Stojanovski S, Bogdanovska-Todorovska M, Colanceski R, Srceva M, Jovanovska A, Stojkovski Z, Kondov G. Identification of Sentinel Lymph Node in Breast Cancer with three Tracers (Radiocolloid, Methylene blue, and Indocyanine Green). (Case Report). <i>Open Access Maced J Med Sci [Internet].</i> 2020Sep.10 [cited 2021Jan.2];8(C):94-8	3
4.	Cholancheski R, Tolevska N, Qafjani A, Vela I, Kondov B. , Kondov G, Jakupi N, Dzikovski I, Kokareva A, Srceva M, Tolevska M, Kartalov A, Arsovski Z, Vitanova A, Apostolovska N. Evaluation of Total Thyroidectomy for Treatment of Benign Diseases of Thyroid Gland. <i>Open</i>	3

	Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2020 Apr 25; 8(B):165-169.	
5.	Gavrilovski A, Dimovska AG, Kondov G, Kondov B. , Ilie RMM, Petrushevska MG. Surgical Treatment of Traumatic Posterior Sternoclavicular Joint Dislocation: A Case Report. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2022 Dec 4;43(3):73-78. doi: 10.2478/prilozi-2022-0039. PMID: 36473038.	3
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови:	
6.	Kondov B. , Cholancheski R, Kondov G, Zdravevska M, Spasovska K, Ferati I. Surgical treatment of iatrogenic lesion of trachea using “cor matrix” patch. Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4 No 1, April 2020, 51-56	3
7.	Stoilovska B, Kondov G, Samardziski M, Kondov B. , Manevska N, Stojanoski S. Primary hyperparathyroidism induced by an ectopic adenoma, initially presented as brown tumor of the tibia. Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4 No 3, October 2020, 29-36	3
8.	Spasovska K, Grozdanovski G, Milenkovic Z, Denkovska E, Atanasovska E, Kondov B. , Kasapinova K, Kamilovski V. Identifikation of risk factors for lethal outcome in patients with severe community- acquired pneumonia. Physioacta Vol 14- No2, 2020, 27-35	3
9.	Gramatnikovski N, Kondov B. , Kokareva A, Simeonova A, Josifov A, Jovanovski-Srceva M. Evaluation of near-infrared spectroscopy monitoring in selective shunting during carotid endarterectomy. Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4 No 4, December 2020, 48-57	3
10.	Jovanovski-Srceva M, Kokareva A, Toleska M, Georgiev A, Kondov G, Kondov B. , Dzikovski I, Cholanchevski R, Kuzmanovski I, Nikolov I, Stevic M. Do hypertensive patients chronically treated with Renin-Angiotensin system antagonist have risk of hypotension during induction in general anesthesia?. International Journal of Recent in Art and Sciences. 2021. Vol 12: 35-50	3
11.	Cvetanovski V, Arsovski A, Mitevski A, Cvetanovska M, Kondov B. , Dimitrov Z. Deep vein arterialisation: case report. JMS 2021; 4(1):61-64	3
12.	V Cvetanovski, A Arsovski, L Brajevikj, A Mitevski, M Cvetanovska, B. Kondov , Z Dimitrov, ARTERIALIZATION OF GREAT SAPHENOUS VEIN IN SITU FOR LIMB SALVATION: OUR CLINICAL EXPERIENCES. Mac. Med. Review, 2021; 75(1): 60-63	3
13.	B. Kondov , S Stojanovski, M Bogdanova, V Gruev, R Cholancheski, L Atanasova, G Kondov. Factors predicting the likelihood of non-sentinel lymph node metastases in	3

	breast cancer patients with a positive sentinel lymph node: a single-center study. <i>JMS</i> 2022;5(1):85-92	
14.	Kondov B. , Antovic S, Kondov G, Jakupi N, Karagjozov P, Colanceski R, Jovev S, Cvetanovski V, Andonovska B, Duka R, Open esophagectomy as a treatment of choice for esophageal cancer and a successful outcome at the University Clinic in Skopje, North Macedonia: a case report. <i>Acad Med J</i> 2022;1(1):138-142	3
15.	V Cvetanovski, A Arsovski, L Brajevikj, A Mitevski, M Cvetanovska, B. Kondov , Z Dimitrov. New surgical technique for treatment of superficial varicose veins. <i>Acad Med J</i> 2022;1(1):119-125	3
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научен комитет се од најмалку три земји:	
16.	Blair S, Garcia M, Zhu Z, Liang Z, Lew B, George M, Kondov B. , Stojanoski S, Todorovska MB, Miladinova D, Kondov G, Gruev V. "A 3.47 e- Read Noise, 81 dB Dynamic Range Backside-Illuminated Multispectral Imager for Near-Infrared Fluorescence Image-Guided Surgery," 2020 <i>IEEE International Symposium on Circuits and Systems (ISCAS)</i> , Seville, Spain, 2020, pp. 1-5, doi: 10.1109/ISCAS45731.2020.9180737.	3
17.	Blair SM, Garcia M, Davis T, Colanceski R, Ferati I, Kondov B. , Stojanoski S, Todorovska MB, Dimitrovsk NT, Jakupi N, Miladinova D, "An 18-band snapshot hyperspectral imaging system for sentinel lymph node dissection with multiple near-infrared fluorophores." In <i>Molecular-Guided Surgery: Molecules, Devices, and Applications VII</i> , vol. 11625, p. 116250E. International Society for Optics and Photonics, 2021.	3
	Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна:	
18.	Кондов Г, Чоланчески Р, Кондов Б. , Ферати И, Јакупи Н. Кога да се посомнева семејниот доктор на пневмоторакс?. 5. Конгрес и 25. Симпозиум со меѓународно учество на Здружението на лекари по општа – семејна (ЗЛОМ-СМ) медицина, 18 – 22.5.2023, Скопје, Апстракт стр. 81-82	1
	Раководител на национален научен проект:	
19.	Компарација на интраоперативен приказ на тумор со примена на боја indocyanin green (ICG) при малигном на бел дроб, со користење на специјално дизајнирани камери кои детектираат скоро инфрацрвени (NIR) сигнали со фреквенција од 650 до 800 nm споредено со приказ со обична колор камера и корелација со патохистолошки наод.	6
	Учесник во национален научен проект:	
20.	Детерминирање на фактори кои влијаат на позитивност на не „жлезда стражар“ во пазувната јама во услови кога „жлездата стражар“ е позитивна.	3
	Учесник во меѓународен научен проект:	

21.	Компарација на приказ на „жлезда стражар“ кај ран малигном на дојка, со радиоколоид, метиленско сино и indocijanin green (ICG) со користење на мултиспектрална камера.	5
22.	Интраоперативен приказ (мапинг) на „жлезда стражар“ со indocijanin green (ICG).	5
Вкупно		97,39

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството:	
1.	Првпат во државата воведена метода:	
	- интраоперативен приказ на тумор со примена на боја indocijanin green (ICG) при малигном на бел дроб.	4
	- мапинг на „жлезда стражар“ со indocijanin green (ICG).	4
2.	Првпат во институцијата воведена метода:	
	- интраоперативен приказ на тумор со примена на боја indocijanin green (ICG) при малигном на бел дроб.	1
	- мапинг на „жлезда стражар“ со indocijanin green (ICG).	1
3.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија - вешт наод и мислење x 1	1
4.	Акредитиран испитувач за спроведување на стручен испит за здравствени работници со високо образование при Лекарската комора на РСМ	1
5.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството: супспецијализација по торакална хирургија	1
Вкупно		13,00

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Студиски престој во странство - до три месеци:	
	- Workshop “Video-assisted and Thoracoscopic Procedures”, 2019, Strasbourg, France.	0,5
	- 1st International Scientific Workshop of the Central-Eastern European Breast Cancer Surgical Consortium , 2019, Budapest, Hungary	0,5
	- Workshop “Precision Surgery Intraoperative Molecular Imaging 3 rd Clinical Trials”, 11 November 2022, Philadelphia, PA.	0,5
2.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир:	

	- XX конгрес на лекарите на Република Македонија, во соработка со Медицински факултет, Скопје, 2020 год.; во научен одбор на сесијата за политраума	1
	- XX конгрес на лекарите на Република Македонија, во соработка со Медицински факултет, Скопје, 2020 год.; во научен одбор на сесијата за онкохирургија	1
3.	Награда за научни постигнувања од струкова организација:	
	- Благодарница од МЛД, 2023	3
	- Благодарница од ЗСМ, за особен придонес во организација и реализација на курсот: „Хируршко и васкуларно шиеење“, за студенти по медицина и стоматологија и млади лекари, 2022	3
	Вкупно	9,50

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	289,08
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	97,39
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	13,00
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	9,50
Вкупно	408,97

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ристо Чоланчески, с.р.
 Проф. д-р Валтер Клепетко, с.р.
 Проф. д-р Александар Чапароски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Борислав Кондов.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц. д-р Борислав Кондов поседува наставно-научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во наставно-научното звање **вонреден професор** во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, доц. д-р Борислав Кондов да биде избран во звањето **вонреден професор** во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и торакална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ристо Чоланчески, с.р.

Проф. д-р Валтер Клепетко, с.р.

Проф. д-р Александар Чапароски, с.р.

REPORT ON
THE ELECTION OF ONE THEACHER IN ALL TEACHING AND SCIENTIFIC TITLES IN
TEACHING AND SCIENTIFIC FIELDS: SURGERY, HEALTH CARE AND THORACIC
SURGERY AT THE FACULTY OF MEDICINE IN SKOPJE

Pursuant to the open competition at the “Ss. Cyril and Methodius” University in Skopje, Faculty of Medicine in Skopje, published in the newspapers “Nova Makedonija” and “Koha” on August 15, 2023, for the election of one teacher in all teaching and scientific titles in teaching and scientific fields: surgery, health care and thoracic surgery and based on the Decision of the Teaching and Scientific Council, no. 02-3834/7, reached at the L regular session of the Teaching and Scientific Council held on September 12, 2023, the following Review Committee has been formed: Prof. Dr. Risto Cholanceski, associate professor at the Department of Surgery at the Faculty of Medicine in Skopje, Prof. Dr. Walter Klepetko, full professor at the University of Vienna, Austria and Prof. Dr. Aleksandar Chaparoski, full professor at the Department of Surgery at the Faculty of Medicine in Skopje.

As members of the Review Committee and after reviewing the documentation submitted, we hereby submit the following

R E P O R T

At an open competition for a teacher in all teaching and scientific titles in teaching and scientific fields: surgery, health care and thoracic surgery, Assistant professor Dr. Borislav Kondov applied in the foreseen term.

1. BIOGRAPHICAL DATA AND EDUCATION

The candidate Ass. Prof. Dr. Borislav Kondov was born on August 26, 1984, in Skopje. He finished secondary education in the academic year 2002/2003. He obtained his higher education at the Faculty of Medicine at the University of "St. Cyril and Methodius" in Skopje. He graduated in 2009, with an average grade of 9.94.

After completing his medical training, in 2011 he got a job at the Clinic for Thoracic and Vascular Surgery at the Surgical Clinic of the Faculty of Medicine in Skopje.

The specialization in General Surgery at the Department of Surgery at the Medical Faculty of "St. Cyril and Methodius"- Skopje, started it in 2010 and successfully finished it on 30.06.2014, with which he acquired the title of specialist in general surgery. Subspecialization in Thoracic Surgery at the Department of Surgery at the Medical Faculty of "St. Cyril and Methodius"- Skopje started 2017 and successfully finished 2019, earning the title of subspecialist in thoracic surgery.

In 2012, he enrolled in doctoral studies in the field of medical sciences at the University of "St. Kiril and Metodij", and on 18.5.2018 he successfully defended his doctoral dissertation under the title: "The influence of tumor size, presence of estrogen receptors, progesterone receptors on the tumor cell, Ki67 values and HER2-positivity on "sentinel" positivity lymph gland ("sentinel gland"), in patients with early breast malignancy" and earned the title of doctor of medical sciences - clinical medicine.

He was elected as an associate doctor of the Department of Surgery at the Faculty of Medicine in Skopje in 2013, since then he has been actively involved in the practical education of medical students. In 2014, he was elected as an expert from the practice of the Department of Surgery at the Faculty of Medicine in Skopje. He was selected as a doctoral student assistant on 04/07/2016. (Bulletin 1118/16) For scientific cooperation at the Department of Surgery of the Medical Faculty of St. Cyril and Methodius - Skopje was elected on March 15, 2019. (Bulletin 1186/19). He was elected as an assistant professor at the Department of Surgery on May 18, 2021. (Bulletin 1236/21).

The candidate actively uses the English language.

The review committee took into account the total scientific, professional, pedagogical and other achievements of the candidate from the beginning of his career, published in the Bulletin of UKIM with no. 1118/16, 1186/19 and 1236/21, as well as the total scientific, professional, pedagogical and other accomplishments of the candidate from the last election to the day of the application, based on all submitted documentation that is important for the election.

2. SCIENTIFIC, PROFESSIONAL, PEDAGOGICAL AND OTHER ACHIEVEMENTS OF THE CANDIDATE UP TO THE DAY OF APPLICATION

Pedagogical activity

Within the teaching-educational activity of the Faculty of Medicine, the candidate Assistant Prof. Dr. Borislav Kondov is actively involved in the theoretical and practical teaching of medical students, students of three-year studies and students of dentistry. Participates in the education of the trainees and sub-specialists. He is an examiner in the commissions for taking pre-specialist, specialist and sub-specialist exams. He also participates in the committees for the defense of graduation theses of the students of the three-year studies. Apart from the teaching in the regular subjects of the study programs from the first cycle of studies, a new, optional subject has been introduced, accredited for the students from the third cycle of doctoral studies - Primary breast reconstruction in case of breast cancer.

He is an organizer and lecturer at several workshops and courses for students of medicine and dentistry at the Summer School for Emergency Medicine, organized by EMSA - European Medical Student Association, as well as for young doctors organized by the Faculty of Medicine - Skopje. He also participates as a lecturer (part of the working group) from the Ministry of Health of the Republic of North Macedonia, in accordance with the Law on Continuous Professional Development of Doctors of Medicine, organized by the Ministry of Health, for the implementation of the MBD (Evidence-Based Medicine) program, theoretically and a practical part, for the education of selected doctors for 2014/2015/2016. In 2022, he was elected as an accredited examiner in commissions for passing the professional exam by the Medical Chamber of the Republic of North Macedonia.

Scientific research activity

During his studies, he was active in the work of the professional-scientific club "Prof. Dr. Dimitar Arsov", during which period he published two student papers.

Assistant Prof. Dr. Borislav Kondov is the author of 20 and co-author of 36 professional and scientific works, published in domestic and foreign journals, and has numerous active and passive participations in congresses, conferences and symposiums in the country and abroad.

Assistant Prof. Dr. Borislav Kondov has also participated in numerous scientific/professional meetings, workshops and symposia of the Macedonian professional associations of specialist doctors from various specialties: surgeons, thoracic surgeons, cardiothoracic surgeons, anesthesiologists, pulmonologists, oncologists, transfusionists, radiologists, neurologists, pathologists.

Assistant Prof. Dr. Kondov Borislav is a researcher in two international and two national scientific projects, in one of which he is the main researcher ("Comparison of intraoperative imaging of a tumor with the application of indocyanine green (ICG) dye in lung malignancy, using specially designed cameras that detect near-infrared (NIR) signals with a frequency of 650 to 800 nm compared with an ordinary color camera view and correlation with pathohistological findings").

Professional-applicative activity and activity of broad interest

Assistant Prof. Dr. Kondov Borislav, as a specialist surgeon and subspecialist thoracic surgeon, actively participates in the work at PHI University Clinic for Thoracic and Vascular Surgery in Skopje. He independently carries out all surgical interventions in the field. For the first time, he introduces in the country and in the institution the method of detection and biopsy of the "sentinel" lymph gland ("sentinel gland"), in patients with early breast malignancy.

The candidate has completed numerous professional trainings, courses, workshops, schools and trainings in the country and abroad.

Assistant Prof. Dr. Borislav Kondov is a member of the following professional associations: Medical Chamber of Macedonia (LKM), Macedonian Medical Association (MLD), Association of Surgeons of Macedonia, European Respiratory Society (ERS), Respiratory Association of Macedonia.

FORM 1

GENERAL CONDITIONS FOR ELECTION IN TEACHING-SCIENTIFIC, SCIENTIFIC, TEACHING-PROFESSIONAL AND COOPERATIONAL TITLE - ASSOCIATE PROFESSOR

Candidate:

Borislav Goran Kondov

Institution:

Department of Surgery, Faculty of Medicine, UKIM - Skopje

Scientific field:

Surgery, Health Care and Thoracic Surgery

GENERAL CONDITIONS FOR ELECTION IN TEACHING AND SCIENTIFIC TITLE – ASSOCIATE PROFESSOR

No.	GENERAL CONDITIONS	Fulfillment of the general conditions YES/NO
1	An average grade of at least 8.00 (eight) in the first and second cycle studies for each cycle separately, i.e. an average grade of at least 8.00 (eight) in the integrated studies of the first and second cycle The average success of the first cycle is: 9.94	YES
2	Scientific degree- PhD in the scientific field for election Scientific area: Medical sciences; field: surgery, health care and thoracic surgery.	YES
3	Published at least five scientific papers in a reference scientific journal according to the Law for Higher Education in the last five years before the announcement of the competition for election	YES
3.1.1	A scientific journal in which the papers published are subject to peer review and which is indexed in at least one electronic journal database of papers available on the Internet, such as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or another database of journals determined by the National Council for Higher Education. 5. Title of the scientific journal: Open Access Maced J Med Sci 6. Name of the electronic database of journals: Scopus 7. Title of the paper: Evaluation of Total Thyroidectomy for Treatment of Benign Diseases of Thyroid Gland 8. Year of publication: 2020	
3.1.2	A scientific journal in which the papers published are subject to peer review and which is indexed in at least one electronic journal database of papers available on the Internet, such as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or another	

No.	GENERAL CONDITIONS	Fulfillment of the general conditions YES/NO
	<p>database of journals determined by the National Council for Higher Education.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Title of the scientific journal: Open Access Maced J Med Sci 2. Name of the electronic database of journals: Scopus 3. Title of the paper: Identification of Sentinel Lymph Node in Breast Cancer with three Tracers (Radiocolloid, Methylene blue, and Indocyanine Green) 4. Year of publication: 2020 	
3.1.3	<p>A scientific journal in which the papers published are subject to peer review and which is indexed in at least one electronic journal database of papers available on the Internet, such as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or another database of journals determined by the National Council for Higher Education.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Title of the scientific journal: Sci Transl Med 6. Name of the electronic database of journals: Scopus, Web of Science, SCImago 7. Title of the paper: Hexachromatic bioinspired camera for image-guided cancer surgery. 8. Year of publication: 2021 	
3.1.4	<p>A scientific journal in which the papers published are subject to peer review and which is indexed in at least one electronic journal database of papers available on the Internet, such as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or another database of journals determined by the National Council for Higher Education.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Title of the scientific journal: J Biomed Opt 6. Name of the electronic journal database: Scopus, Web of Science, Index Medicus/MEDLINE/PubMed 7. Title of the paper: Decoupling channel count from field of view and spatial resolution in single-sensor imaging systems for fluorescence image-guided surgery. 8. Year of publication: 2022 	
3.2.1	<p>A scientific journal in which the papers published are subject to peer review and which has an International Editorial Board with members of at least three countries, whereby the number of members from one country cannot exceed two-thirds of the total number of members</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Name of the scientific journal: Journal of Morphological Sciences 6. International editorial board (total number of members, number and affiliation by country): 32, 12- North Macedonia, 3- Bosnia and Herzegovina, 1- Bulgaria, 1- Poland, 1- Croatia, 1- Armenia, 8- Serbia, 2- Montenegro, 1- Ukraine, 2- USA. 	

No.	GENERAL CONDITIONS	Fulfillment of the general conditions YES/NO
	7. Title of the paper: Factors predicting the likelihood of non-sentinel lymph node metastases in breast cancer patients with a positive sentinel lymph node: a single-center study. 8. Year of publication: 2022	
4	Previous election in teaching-scientific title – assistant professor, date and number of Bulletin: 15.02.2019, Bulletin 1186/19, 15.04.2021, Bulletin 1236/21.	YES
5	The candidate has an ability to perform higher educational activity	YES

REVIEW COMMITTEE

Prof. Dr. Risto Cholancheski
Prof. Dr. Walter Klepetko
Prof. Dr. Aleksandar Chaparoski

FORM 2

FOR THE REPORT FOR ELECTION OF A TEACHING AND SCIENTIFIC, SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL AS WELL AS COOPERATIONAL TITLE

Candidate: Borislav Goran Kondov

Institution: Department of Surgery, Faculty of Medicine, UKIM - Skopje

Scientific field: Surgery, Health Care and Thoracic Surgery

TEACHING AND EDUCATIONAL ACTIVITY

No.	Title of the activity	Points
1.	Maintenance of teaching from the first cycle of studies: - 29 x 0,04	1,16
2.	Maintenance of exercises from the first cycle of studies in the subjects Surgery and Clinical Examination (general medicine students): - 280 x 0,03	8,4
3.	Maintenance of exercises from the first cycle of studies in the subject General Surgery (dental medicine students): - 30 x 0,03	0,9
4.	Maintenance of mentoring teaching for health clinical practice: - 1090 x 0,06	65,4
5.	Educator of health education of 22 trainees in a period of 34.5 months: - 7 hours x 138 weeks x 0.08	77,28
6.	Mentor of specialist work of 3 trainees in a period of 68 months: - 4 hours x 272 weeks x 0.08	87,04
7.	Preparation of a new subject for the third cycle of studies: - lectures - 30 x 1 - exercises - 60 x 0.5	45
8.	Member of the Commission for passing the pre-exam final colloquium and specialist exam in general surgery: - 1 candidate x 0.2	0,2
9.	Member of the Commission for the Defense of Diploma Thesis: - 2 candidates x 0.1	0,2
	Teaching in schools and workshops:	
10.	Course organizer - "Surgical and vascular suturing" for students of medicine and dentistry and young doctors., 2022.	1,5
11.	Lecturer at the "11 th Summer School for Emergency Medicine, 14 th -18 th July 2022, EMSA Macedonia, Faculty of Medicine Skopje and EMSA Europe.	1
12.	Lecturer at the Symposium for students of medicine and dentistry and young doctors on the topic of COVID-19: What we have learned and how ready we are., 2022.	1
	TOTAL	289,08

SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITY

No.	Title of the activity	Points
	<p>Paper with original scientific results published in scientific journal with impact factor for the year of publication of the paper, in which the papers published are subject to peer review and which is indexed in at least one electronic journal database of papers available on the Internet, such as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or another database of journals determined by the National Council for Higher Education:</p>	
1.	<p>Blair S, Garcia M, Davis T, Zhu Z, Liang Z, Konopka C, Kauffman K, Colanceski R, Ferati I, Kondov B, Stojanoski S, Todorovska MB, Dimitrovska NT, Jakupi N, Miladinova D, Petrusevska G, Kondov G, Dobrucki WL, Nie S, Gruev V. Hexachromatic bioinspired camera for image-guided cancer surgery. <i>Sci Transl Med.</i> 2021 May 5;13(592):eaaw7067. IF 19.319; 4,8+19,32=24,12 doi:10.1126/scitranslmed.aaw7067.PMID:33952675.</p>	24,12
2.	<p>Blair S, Garcia M, Zhu Z, Liang Z, Lew B, George M, Kondov B, Stojanoski S, Todorovska MB, Miladinova D, Kondov G, Gruev V. Decoupling channel count from field of view and spatial resolution in single-sensor imaging systems for fluorescence image-guided surgery. <i>J Biomed Opt.</i> 2022 Sep;27(9):096006. IF 3,47; 4,8+3,47=8,27 doi: 10.1117/1.JBO.27.9.096006. PMID: 36163641; PMCID: PMC9511017.</p>	8,27
	<p>Paper with original scientific results published in scientific journal without impact factor for the year of publication of the paper, in which the papers published are subject to peer review and which is indexed in at least one electronic journal database of papers available on the Internet, such as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik and Реферативный журнал “Matematika” or another database of journals determined by the National Council for Higher Education:</p>	
3.	<p>Kondov B, Gruev V, Stojanovski S, Bogdanovska-Todorovska M, Colanceski R, Srceva M, Jovanovska A, Stojkovski Z, Kondov G. Identification of Sentinel Lymph Node in Breast Cancer with three Tracers (Radiocolloid, Methylene blue, and Indocyanine Green). (Case Report). <i>Open Access Maced J Med Sci [Internet].</i> 2020Sep.10 [cited 2021Jan.2];8(C):94-8</p>	3
4.	<p>Cholancheski R, Tolevska N, Qafjani A, Vela I, Kondov B, Kondov G, Jakupi N, Dzikovski I, Kokareva A, Srceva M, Tolevska M, Kartalov A, Arsovski Z, Vitanova A, Apostolovska N. Evaluation of Total Thyroidectomy for Treatment of Benign Diseases of Thyroid Gland. <i>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences.</i> 2020 Apr 25; 8(B):165-169.</p>	3

5.	Gavrilovski A, Dimovska AG, Kondov G, Kondov B , Ilie RMM, Petrushevska MG. Surgical Treatment of Traumatic Posterior Sternoclavicular Joint Dislocation: A Case Report. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2022 Dec 4;43(3):73-78. doi: 10.2478/prilozi-2022-0039. PMID: 36473038.	3
	Paper with original scientific results published in scientific journal in which the papers published are subject to peer review and which has an International Editorial Board with members of at least three countries, whereby the number of members from one country cannot exceed two-thirds of the total number of members.	
6.	Kondov B , Cholancheski R, Kondov G, Zdravevska M, Spasovska K, Ferati I. Surgical treatment of jatrogenic lesion of trachea using “cor matrix” patch. Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4 No 1, April 2020, 51-56	3
7.	Stoilovska B, Kondov G, Samardziski M, Kondov B , Manevska N, Stojanoski S. Primary hyperparathyroidism induced by an ectopic adenoma, initially presented as brown tumor of the tibia. Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4 No 3, October 2020, 29-36	3
8.	Spasovska K, Grozdanovski G, Milenkovic Z, Denkovska E, Atanasovska E, Kondov B , Kasapinova K, Kamilovski V. Identifikation of risk factors for lethal outcome in patients with severe community- acquired pneumonia. Physioacta Vol 14- No2, 2020, 27-35	3
9.	Gramatnikovski N, Kondov B , Kokareva A, Simeonova A, Josifov A, Jovanovski-Srceva M. Evaluation of near-infrared spectroscopy monitoring in selective shunting during carotid endarterectomy. Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4 No 4, December 2020, 48-57	3
10.	Jovanovski-Srceva M, Kokareva A, Toleska M, Georgiev A, Kondov G, Kondov B , Dzikovski I, Cholanchevski R, Kuzmanovski I, Nikolov I, Stevic M. Do hypertensive patients chronically treated with Renin-Angiotensin system antagonist have risk of hypotension during induction in general anesthesia?. International Journal of Recent in Art and Sciences. 2021. Vol 12: 35-50	3
11.	Cvetanovski V, Arsovski A, Mitevski A, Cvetanovska M, Kondov B , Dimitrov Z. Deep vein arterialisation: case report. JMS 2021; 4(1):61-64	3
12.	V Cvetanovski, A Arsovski, L Brajevikj, A Mitevski, M Cvetanovska, B Kondov , Z Dimitrov, ARTERIALIZATION OF GREAT SAPHENOUS VEIN IN SITU FOR LIMB SALVATION: OUR CLINICAL EXPERIENCES. Mac. Med. Review, 2021; 75(1): 60-63	3
13.	B Kondov , S Stojanoski, M Bogdanova, V Gruev, R Cholancheski, L Atanasova, G Kondov. Factors predicting the likelihood of non-sentinel lymph node metastases in breast cancer patients with a positive sentinel lymph node: a single-center study. JMS 2022;5(1):85-92	3

14.	Kondov B , Antovic S, Kondov G, Jakupi N, Karagjozov P, Colanceski R, Jovev S, Cvetanovski V, Andonovska B, Duka R, Open esophagectomy as a treatment of choice for esophageal cancer and a successful outcome at the University Clinic in Skopje, North Macedonia: a case report. <i>Acad Med J</i> 2022;1(1):138-142	3
15.	V Cvetanovski, A Arsovski, L Brajevikj, A Mitevski, M Cvetanovska, B Kondov , Z Dimitrov. New surgical technique for treatment of superficial varicose veins. <i>Acad Med J</i> 2022;1(1):119-125	3
	A paper with original scientific/professional results, published in a collection of peer-reviewed papers, presented at international academic meetings where the members of the program or scientific committee are from at least three countries:	
16.	Blair S, Garcia M, Zhu Z, Liang Z, Lew B, George M, Kondov B , Stojanoski S, Todorovska MB, Miladinova D, Kondov G, Gruev V. "A 3.47 e- Read Noise, 81 dB Dynamic Range Backside-Illuminated Multispectral Imager for Near-Infrared Fluorescence Image-Guided Surgery," 2020 <i>IEEE International Symposium on Circuits and Systems (ISCAS)</i> , Seville, Spain, 2020, pp. 1-5, doi: 10.1109/ISCAS45731.2020.9180737.	3
17.	Blair SM, Garcia M, Davis T, Colanceski R, Ferrati I, Kondov B , Stojanovski S, Todorovska MB, Dimitrovska NT, Jakupi N, Miladinova D, "An 18-band snapshot hyperspectral imaging system for sentinel lymph node dissection with multiple near-infrared fluorophores." In <i>Molecular-Guided Surgery: Molecules, Devices, and Applications VII</i> , vol. 11625, p. 116250E. International Society for Optics and Photonics, 2021.	3
	Abstracts published in conference proceedings - international:	
18.	Kondov G, Cholancheski R, Kondov B , Ferrati I, Yakupi N. When should the family doctor suspect pneumothorax?. 5 th Congress and 25 th Symposium with international participation of the Association of Doctors in General Family Medicine (ZLOM-SM), 18-22.05.2023, Skopje, Abstract p. 81-82	1
	Main researcher of a national scientific project:	
19.	Comparison of intraoperative imaging of a tumor with the application of indocyanine green (ICG) dye in lung malignancy, using specially designed cameras that detect near-infrared (NIR) signals with a frequency of 650 to 800 nm compared with an ordinary color camera view and correlation with pathohistological findings.	6
	Participant in a national scientific project:	
20.	Determining factors influencing non-sentinel gland positivity in the axillary pit in conditions where the sentinel gland is positive.	3
	Participant in an international scientific project:	
21.	Comparison of sentinel gland imaging in early breast malignancy with radiocolloid, methylene blue, and indocyanine green (ICG) using a multispectral camera.	5

22.	Intraoperative display (mapping) of the "sentinel gland" with indocianin green (ICG).	5
	TOTAL	97,39

PROFESSIONAL AND APPLICATIVE ACTIVITY

No.	Title of the activity	Points
	Introduction of new laboratory/clinical or public health method in the field of medical sciences and healthcare:	
1.	Method introduced for the first time in the country:	
	- intraoperative view of a tumor using indocian green (ICG) dye in case of lung malignancy.	4
	- mapping of the "sentinel gland" with indocianin green (ICG).	4
2.	Method introduced for the first time in the institution:	
	- intraoperative view of a tumor using indocian green (ICG) dye in case of lung malignancy.	1
	- mapping of the "sentinel gland" with indocianin green (ICG).	1
3.	Expert activities: evaluation, expert audit, supervision, technical reports, skilled finding and opinion, expert opinion, capital assessment, systematization, methodology - skillful finding and opinion x 1	1
4.	Accredited examiner for conducting a professional exam for health workers with higher education at the Medical Chamber of RSM	1
5.	Completed subspecialization in the field of medical sciences and health: subspecialization in thoracic surgery	1
	TOTAL	13,00

ACTIVITIES OF BROAD INTEREST

No.	Title of the activity	Points
1.	Study visit abroad – up to three months:	
	- Workshop “Video-assisted and Thoracoscopic Procedures”, 2019, Strasbourg, France.	0,5
	- 1st International Scientific Workshop of the Central-Eastern European Breast Cancer Surgical Consortium , 2019, Budapest, Hungary	0,5
	- Workshop “Precision Surgery Intraoperative Molecular Imaging 3 rd Clinical Trials”, 11 November 2022, Philadelphia, PA.	0,5
2.	Member of the organizational or program board of a scientific/professional meeting:	
	- XX Congress of Doctors of the Republic of Macedonia in cooperation with the Faculty of Medicine, Skopje 2020; in the Polytrauma Session Scientific Committee	1
	- XX Congress of Doctors of the Republic of Macedonia in cooperation with the Faculty of Medicine, Skopje 2020; in the Scientific Committee of the Oncosurgery Session	1
3.	Award for scientific achievements from a professional organization:	
	- Award from MMS, 2023	3

	- Award from ASM, for special contribution to the organization and realization of the course - "Surgical and vascular suturing" for students of medicine and dentistry and young doctors, 2022	3
	TOTAL	9,50

PROFESSIONAL REFERENCES OF THE CANDIDATE FOR ELECTION OF TITLE	Points
TEACHING AND EDUCATIONAL ACTIVITIES	289,08
SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITIES	97,39
PROFESSIONAL AND APPLICATIVE ACTIVITIES	13,00
ACTIVITIES OF BROAD INTEREST	9,50
TOTAL	408,97

REVIEW COMMITTEE

Prof. Dr. Risto Cholancheski
Prof. Dr. Walter Klepetko
Prof. Dr. Aleksandar Chaparoski

CONCLUSION AND SUGGESTION

Pursuant to the full documentation submitted and personal knowledge of the candidate, the Review Committee positively evaluates the teaching and educational, scientific and research as well as professional and applicative activities, accompanied by the activities of broad interest of the Assistant professor Dr. Borislav Kondov.

Pursuant to the presented data for the candidate's full activity, the Committee concluded that Assistant professor Dr. Borislav Kondov does possess scientific and professional qualities and pursuant to the Law on Higher Education and the Rulebook on the Criteria and Procedure for Election in Teaching and Scientific, Scientific, Teaching-Professional and Co-operational Titles and Assistants-PhD students at the "Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje, fulfils all prerequisites to be chosen and bear the teaching and scientific title ASSOCIATE PROFESSOR in teaching and scientific fields: Surgery, Health Care and Thoracic Surgery.

According to the abovementioned, it is the Committee's honor and pleasure to suggest the Teaching and Scientific Council within the Faculty of Medicine in Skopje that Assistant professor Dr. Borislav Kondov is to be chosen and should bear the title ASSOCIATE PROFESSOR in the teaching and scientific fields: Surgery, Health Care and Thoracic Surgery.

REVIEW COMMITTEE

Prof. Dr. Risto Cholancheski

Prof. Dr. Walter Klepetko

Prof. Dr. Aleksandar Chaparoski

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 15.8.2023 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија, и врз основа на Одлуката на Наставно–научниот совет, бр. 02-3834/18 донесена на 12.9.2023 г., формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Елида Митевска, редовен професор на Катедрата за хистологија и ембриологија при Медицинскиот факултет во Скопје, проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, редовен професор на Катедрата за анатомија при Медицинскиот факултет во Скопје, и проф. д-р Лилјана Миленкова, редовен професор во пензија од Катедрата за хистологија и ембриологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања по предметите од научните области: хистологија, ембриологија и цитологија, во предвидениот рок се пријави доц. д-р Лена Какашева-Маженковска.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката Лена Какашева-Маженковска, доктор на медицински науки, е родена на 6.7.1959 година во Ташкент, Узбекистан. Средно образование завршила во 1978 година во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала на 5.6.1985 година со просечен успех 8,04. Стручниот испит го положила во 1987 година.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик – Уверение за познавање англиски јазик, ниво Б2, според CEFR), Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од 23.1.2019, и руски јазик – Уверение за познавање руски јазик, ниво ЕН2/3, Руски центар, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од 6.6.2018 година.

Во учебната 1989/1990 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила со просечен успех 9,6. На 26.6.2009 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Варијации на хистоморфолошкиите карактеристики на здравата кожа во различни региони кај испитаниците од различна возраст и пол*. Во учебната 2011/2012 кандидатката се запишала на првите докторски студии кои беа распишани на Медицинскиот факултет во Скопје во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од областа на базичната медицина. Докторската дисертација на тема: *Проценка на туморската неоваскуларизацијата и длабочината на инвазијата кај паноцелуларниот карцином на кожата и долната усна како параметри на туморска прогресија* ја одбрала на 12.7.2018 година пред Комисијата во состав: проф. д-р Лилјана Миленкова, проф. д-р Весна Јаневска, проф. д-р Гордана Петрушевска, проф. д-р Невена Костовска, проф. д-р Андреа Арсовски. Со остварени 180 ЕКТС-кредити се стекнала со научен назив – доктор на медицински науки – базична медицина од областа на хистологијата, ембриологијата и цитологијата.

Во 1996 година го посетувала постдипломскиот семинар *Основи на стерееологијата*, организиран од Медицинскиот факултет во Нови Сад, Република Србија.

На 10.6.1991 година е избрана во звањето помлад асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, во областа хистологија и ембриологија. На 15.5.1996 и 28.4.2001 реизбрана во истото звање. На 1.2.2010 година е избрана за асистент. На 15.3.2019 е избрана во звање доцент.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во следниве билтени: Билтен бр. 557 од 10.6.1991 година, Билтен бр. 660 од 15.5.1996 година, Билтен бр. 756 од 28.4.2000 година, Билтен бр.979 од 1.2.2010 година, Билтен бр. 1187 од 1.3.2019 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Во моментот е доцент по Хистологија и ембриологија на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и раководител на Катедрата за хистологија и ембриологија. Последниот реферат за избор во доцент е објавен во Билтенот на УКИМ бр.1187 од 1.2.2019 година.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет – Скопје, кандидатката д-р Лена Какашева-Маженковска изведува настава (теоретска и практична) на прв циклус студии на студиската програма за студентите по општа медицина за наставните предмети: Морфологија и физиологија на клетка, Хистологија и ембриологија-1, Хистологија и ембриологија-2.

Учествува во изведувањето на настава (теоретска и практична) за студентите по дентална медицина за наставниот предмет Хистологија и ембриологија и настава (теоретска и практична) од тригодишните стручни студии за дипломирана медицинска сестра/медицински техничари, за наставниот предмет Анатомија со хистологија (за делот хистологија). Учествува во изведувањето на настава (теоретска и практична) од тригодишните стручни студии за Дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика по предметите Хистологија и предметот Морфологија и физиологија на клетка (за делот хистологија). Учествува во изведувањето на настава (теоретска и практична) од тригодишните стручни студии за дипломирана акушерка/акушер.

Во втор циклус студии одржува теоретска настава кај специјализанти логопеди по предметот Анатомија, физиологија и ембриологија на аудио-вестибуларниот систем и ларинкс (за делот ембриологија).

Во изминатиот период била член во комисија за одбрана на 16 дипломски трудови. Како раководител на Катедрата по хистологија и ембриологија учествува во консултации, подготовка и проверка на знаењето на студентите од сите погоре назначени области и секако вреднување/оценување на постигнатите резултати.

Научноистражувачка дејност

Д-р Лена Какашева-Маженковска има објавено вкупно пет научни труда од областа на хистологијата. Од нив, еден труд се објавен во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), цитирани во PubMed, Ebsco, Scopus, четири труда во списанија со меѓународен уредувачки одбор и шест се во зборници на резимеа од меѓународни и домашни научни собири.

Во изминатиот период континуирано и активно учествува во научноистражувачката работа на Институтот за хистологија и ембриологија од областа на хуманата хистологија и морфологија. Област од интерес на кандидатката е хуманата кожа кај здрава популација во различна доба од животот, а последните години се занимава со истражување на планоцелуларните карциноми на кожата и долната усна.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Лена Какашева-Маженковска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот по хистологија и ембриологија. Член е на Одборот за издавачка дејност при Медицинскиот факултет, делегат во Наставно-научниот совет, Научниот одбор и Наставниот одбор при Медицинскиот факултет во Скопје.

Добитник е на неколку признанија, како и Плакета за значаен придонес во остварување на целите и задачите на МЛД.

Кандидатката како коистражувач е вклучена во два научноистражувачки проекта на Катедрата за хистологија и ембриологија:

1. Проект за модернизирање и рационализирање на едукативните процеси, под наслов: *ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНО УЧЕЊЕ ПО МЕТОД НА МАЛИ ГРУПИ – КАКО СЕ МЕНУВА УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ И НА НАСТАВНИЦИТЕ-во улоџа на член,*

2. Во проектот од доменот на здравствената дејност на Институтот, под наслов: *КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЈАКУЛАТОТ КАЈ МЛАДА, ЗДРАВА ПОПУЛАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА – во улоџа на координатор.*

Д-р Лена Какашева-Маженковска од 31.3.2020 година е избрана за раководител на Катедрата за хистологија и ембриологија, и сè уште ја извршува таа функција.

Кандидатката членува во повеќе професионални здруженија: Македонско здружение на анатоми (МЗА), Здружение на физиолози и антрополози на Македонија, Интернационална федерација на анатоми (IFFA), Македонско здружение за имуногенетика, Лекарска комора на Македонија и Македонско лекарско друштво.

Континуирано е ангажирана во секојдневната работа на Лабораторијата за анализа на хуманиот ејакулат и во едукацијата на студентите и помладите доктори во лабораториската дејност.

Оценки од студентската евалуација

Во сите анонимно спроведени анкети на студентите од Медицинскиот факултет во Скопје, оценување кое се спроведува неколку години наназад, кандидатката д-р Лена Какашева-Маженковска, секогаш добива позитивна оценка од самоевалуацијата која се движи од 9,50 до 9,80, од можни 10.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

ЛЕНА (СТАВРЕ) КАКАШЕВА-МАЖЕНКОВСКА

Институција:

ИНСТИТУТ ЗА ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА,
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Научна област:

ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,04. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,6.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: МЕДИЦИНА, поле БАЗИЧНА МЕДИЦИНА, подрачје ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование ТРУД 1 1. Назив на научното списание: Назив на научното списание: Archives of Public Health 2. Назив на електронската база на списанија: Crosseef, OpenAire, Google Scholar 3. Наслов на трудот: Evaluation of semen quality in young men in North Macedonia 4. Година на објава: 2023 .	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>ТРУД 2 1. Назив на научното списание: Academic Medical Journal 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): [32], 14 RNM, 1–USA, 2 – Germany, 1 – Turkey, 4 – Serbia, 4 – Austria, 3 – Slovenia, 1 – UK, 1 – Norway, 1 – Greece 3. Наслов на трудот: Morpho-histological characteristics of bruises with different age-quantitative study 4. Година на објава: 2022.</p> <p>ТРУД 3 1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences - JMS 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11 земји, 44 члена 3. Наслов на трудот: Morpho-histological characteristics of bruises with different age-qualitative study 4. Година на објава: 2022.</p> <p>ТРУД 4 1. Назив на научното списание: Journal of Macedonian Medical Association 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 14 земји, 26 члена (12) – RNM, (3) – USA (2) – UK, (1) – Germany, (1) – Denmark, (1) – Slovenia, (1) – Serbia, (2) – Croatia, (1) – Bulgaria, (1) Republika Srpska, (1) Albania 3. Наслов на трудот: Neglected condition: nodular fasciitis and our case 4. Година на објава: 2022.</p> <p>ТРУД 5 1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences- JMS 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): [30], 12 RNM, 2 –USA, 2 – Montenegro, 1 – Ukraine, 8 – Serbia, 3 – Bosnia and Herzegovina, 1 – Ermenia, 1 – Croatia, 1 – Poland, 1 – Bulgaria 3. Наслов на трудот: A survey for students` experience in small group learning classroom of histology 4. Година на објава: 2019.</p>	
4	<p>Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Хистолошка техника за студенти од тригодишните стручни студии за инженери по медицинско лабораториска дијагностика</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Место и година на објава: Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2022.	
5	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 1.3.2019 г., број 1187.	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елида Митевска, с.р.

Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, с.р.

Проф. д-р Лилјана Миленкова, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат:

ЛЕНА (СТАВРЕ) КАКАШЕВА-МАЖЕНКОВСКА

Институција:

ИНСТИТУТ ЗА ХИСТОЛОГИЈА И ЕМБРИОЛОГИЈА, МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ, УКИМ, СКОПЈЕ

Научна област: МЕДИЦИНА

(ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна)	Поени
1.	Одржување на теоретска и практична настава во прв циклус студии за последните пет години (поените се резултат на: број на часови неделно по број на недели во семестар x 0,04 поени, x семестри)	
	1.1 Медицински Теоретска настава по предметот Морфологија и физиологија на клетка	4,8
	1.2 Медицински Теоретска настава по предметот Хистологија и ембриологија 1	12
	Медицински Теоретска настава по предметот Хистологија и ембриологија 2	12
	Медицински Тригодишни стручни студии СМС Теоретска настава по предметот Анатомија со хистологија	2,8
	Медицински Тригодишни стручни студии акушери Теоретска настава по предметот Анатомија со хистологија	2,8
	Медицински Тригодишни стручни студии за лаборанти Теоретска настава по предметот Морфологија и физиологија на клетка	4,2
	Медицински Тригодишни стручни студии за лаборанти Теоретска настава по предметот Хистологија	4,2
	Стоматолошки Теоретска настава по предметот Хистологија и ембриологија	9
	Медицински Практична настава по предметот Морфологија и физиологија на клетка	1,2
	Медицински Практична настава по предметот Хистологија и ембриологија 1	2,4
	Медицински Практична настава по предметот Хистологија и ембриологија 2	3,6
	Медицински Тригодишни стручни студии СМС Практична настава по предметот Анатомија со хистологија	1,2

	Медицински Тригодишни стручни студии акушери Практична настава по предметот Анатомија со хистологија	1,2
	Медицински Тригодишни стручни студии за лаборанти Практична настава по предметот Морфологија и физиологија на клетка	1,6
	Медицински Тригодишни стручни студии за лаборанти Практична настава по предметот Хистологија	3,1
	Стоматолошки Практична настава по предметот Хистологија и ембриологија	3,4
	Медицински Втор циклус студии теоретска настава по предметот Анатомија, физиологија и ембриологија на аудио-вестибуларниот систем и ларинкс (за делот ембриологија)	1,3
2.	Консултации со студенти од сите студиски години број на студенти x 0,002 во текот на семестри x години 650 x 0,002 x 5	6,5
3	Настава во школи/ работилници	
	1. Предавач на работилница „Срцето и 'рбетниот мозок од анатомски и хистолошки аспект“ организирана од Mmsa – Скопје, одржана на 30.3.2022 – Медицински факултет во Скопје	1,5
	2. Учество на работилница „Имуногенетика на КОВИД-19“ одржана на 4.12.2021, online	1
	3. Учество на работилница „СЕРОЛОШКИ ТЕСТОВИ ЗА ПРОЦЕНКА НА ХУМОРАЛЕН ИМУНИТЕТ КАЈ КОВИД-19“ одржана на 23.2.2022 online	1
	4. Учество на работилница „Интолеранција на храна: тренд или болест на модерното време?“ одржана на 6.3.2023 online	1
4	Подготовка на нов предмет – предавања и вежби	
	4.1 Морфологија и физиологија на клетка (ИМЛД) 4.2 Хистологија (ИМЛД) 4.3 Анатомија со ембриологија (Акушерки/Акушери)	3
5	Ментор на дипломска работа 4 x 0,2	0,8
6	Член на Комисија за оценка и одбрана на дипломска работа 16 x 0,1	1,6
7	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (коавтор)	6
8	Пакет материјали за одреден предмет 8.1 Морфологија и физиологија на клетка (ИМЛД) 8.2 Хистологија (ИМЛД) 8.3 Анатомија со ембриологија (Акушерки)	3
	ВКУПНО	96,2

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (наставно-истражувачка)	Поени
1	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	Irena Kostadinova Petrova, Elida Mitevaska, Lena Kakasheva-Mazhenkovska , Ljubica Tasheva, Natasha Stojkovska, Biljana Janeska: „Morphohistological characteristics of bruises with different age-qualitative study“. JMS 2022; 5(2): 56-67 IF 0.21 5.01.	4.5
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен, во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Esmerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферетивный журнал „Математика“ или друга база на списанијана која ќе ја утврди Националниот совет на високо образование	
	Lena Kakasheva-Mazhenkovska , Marko Kostovski, Gjorgje Gjokik, Vesna Janevska. Assessment of density of neovascularisation in lower lip squamous cell carcinoma in relation to neoplasm differentiation grade in patients with and without neck lymph nodes metastasis. Open Access Maced J Med Sci 2019 Jan15; 7(1)19-23.	3
	Irena Kostadinova Petrova, Elida Mitevaska, Lena Kakasheva-Mazhenkovska , Ljubica Tasheva, Natasha Stojkovska: „Evaluation of sperm quality in young men in North Macedonia“. Archives of Public Health 2023; vol.15 (1):1-12.	3
	Kakaseva-Mazhenkovska, L. Liljana Milenkova, Elida Mitevaska, Kostadinova Petrova, I., Kostovski, M., Janevska, V., Papazova, M.: Grade of differentiation and the density of neoangiogenesis in squamous cell carcinoma of lower lip. Journal of anatomy. Vol.236, supplement 1, april 2020, London, United Kingdom.	3
	Liljana Milenkova, Kakaseva-Mazhenkovska, L. , Kostadinova Petrova, I., Gerasimovska, Z., Kostovski, M.: „A survey for students` experience in small group learning classroom of histology“. Vol.236, supplement 1, april 2020, London, United Kingdom.	3
	Elida Mitevaska, Zorka Gerasimovska, Lena Kakasheva-Mazhenkovska , Irena Kostadinova Petrova, Marko Kostovski: „The thymic tissue side effects caused by longterm administration of dexamethasone and medroxyprogesterone acetate in wistar rats“. The 19th congress of the international federation of associations of anatomists. Journal of anatomy. Vol.236, supplement 1, april 2020, London, United Kingdom.	3
	Marko Kostovski, Lena Kakasheva-Mazhenkovska , Irena Kostadinova Petrova, Elida Mitevaska: „Evaluation of dentistry	3

	students`perceptions about implementing virtual reality in undergraduate histology education“. The 19th congress of the international federation of associations of anatomists. Journal of anatomy Vol.236, Journal of anatomy. Vol.236, supplement 1, april 2020, London, United Kingdom.	
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научни списанија во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови	
	Elizabeta Mircevska Zhogovska, Slavica Kostadinova-Kunovska, Tomislav Jovanovski, Igor Peev, Boro Dzonov, Lazo Noveski, Margarita Peneva, Magdalena Bogdanovska Todorovska, <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u> . Neglected condition: nodular fasciitis and our case. MMP: 75(2) 85-88, 2022, Skopje, Macedonia.	3
	Liljana Milenkova, <u>Kakaseva-Mazhenkovska, L.</u> , Kostadinova Petrova, I., Gerasimovska, Z., Kostovski, M., „A survey for students` experience in small group learning classroom of histology“. JMS 2019; 2(1):53-60.	3
	Irena Kostadinova Petrova, Elida Mitevska, <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u> , Janeska, Biljana: Morpho-histological characteristics of bruises with different age-quantitative study.AcademicMed J; Biljana 2(2):17-24.	3
3	Апстрактни објавени во зборници на конференции: меѓународни/национални	
	<u>Kakaseva-Mazhenkovska, L.</u> , Liljana Milenkova, Elida Mitevska, Kostadinova Petrova, I., Kostovski, M., Vesna Janevska, Marija Papazova. Grade of differentiation and the density of neoangiogenesis in squamous cell carcinoma of lower lip .Journal of anatomy, Vol.236, Issue1:160, 2019 August, London, United Kingdom, London, United Kingdom.	1
	Liljana Milenkova, <u>Kakaseva-Mazhenkovska, L.</u> , Kostadinova Petrova, I., Gerasimovska, Z., Kostovski, M.: „A survey for students` experience in small group learning classroom of histology“. Journal of anatomy, Vol.236, Issue1:250, 2019 August, London, United Kingdom, London, United Kingdom Vol.236, Issue1:250.	1
	Elida Mitevska, Zorka Gerasimovska, <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u> , Irena Kostadinova Petrova, Marko Kostovski: „The thymic tissue side effects caused by longterm administration of dexamethasone and medroxyprogesterone acetate in wistar rats“. The 19th congress of the international federation of associations of anatomists. Journal of anatomy Vol.236, Issue S1:178- 179, 2019 August, London, United Kingdom.	1
	Marko Kostovski, <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u> , Irena Kostadinova Petrova, Elida Mitevska: „Evaluation of dentistry students`perceptions about implementing virtual reality in undergraduate histology education“. The 19th congress of the international federation of associations of anatomists. Journal of anatomy Vol.236, Issue S1:246-247, 2019 August, London, United Kingdom.	1

	F. Drakalski, L. Kakasheva-Mazhenkovska: Silver impregnation using Linder's method to visually nerves and nerve endings. Second congress of students of general medicine. Book of abstract O25-92, maj 2019, Stip, Macedonia (usna prezentacija).	1
Учесник во национални научни проекти:		
	Карактеристики на ејакулатот кај млада, здрава популација во Република Македонија – раководител	6
	Воведување на активно учење со метод на мали групи – како се менува активноста на студентите и улогата на наставниците во наставата – учесник	3
	Рецензија на научен/стручен труд 7 x 0.2	1,4
Секциско предавање на научен/стручен собир		
	1. Предавач на секција на тема „Морфолошки карактеристики на стромата кај планоцелуларни карциноми на кожата“, МЗА, Скопје, 2020.	1,5
	2. Учесник на секција со тема „Методи за одредување на старост на крвни подливи“, МЗА, Скопје, 2021.	1
	3. Учесник на секција со тема „Проценка на вредностите од испитуваните параметри на спермограмот кај пациент кој прележал КОВИД-19“ (приказ на случај) МЗА, Скопје, 2022.	1
	4. Учесник на секција со тема „Спермограмот како алатка во проценката на фертилната способност кај машката популација“, 2022.	1
	ВКУПНО	51,4

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
	Книга од стручна област	
1	1.1 Коавтор на книга од стручна област Хистолошка техника, Медицински факултет, Скопје, 2022.	7
	Воведување на нова лабораториска метода во областа на медицинските науки и здравство – во лабораторија за анализа на хуман ејакулат	2
2.	2.1 Компјутерска анализа на хуман ејакулат CASA 1 2.2 Семиквантитативно одредување на присуство на антиспермални антитела во ејакулат	
	ВКУПНО	9

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1	Раководител внатрешна организациона единица 1.1 Раководител на Катедра за хистологија и ембриологија во два мандата 2 x 3	6
	Член на факултетски комисији Научен одбор	2,5

	ННС – 2 мандата Одбор за издавачка дејност Наставен одбор	
2	Награда за научни постигнувања во струкова организација 2.1 Плакета од МЛД 2.2. Плакета од Медицински факултет за 75-годишниот јубилеј 2.3 Благодарница од Лекарска комора на Р Македонија за особен интерес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од корона вирусот COVID-19	9
2	Член во комисија за избор во звање 2.1 Избор на асистенти 3 x 0,2 2.2 Избор во наставно звање 1 x 0,2	0,8
3	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект 3.1 Проект за модернизирање и рационализирање на едукативните процеси, под наслов: <i>ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНО УЧЕЊЕ ПО МЕТОД НА МАЛИ ГРУПИ – КАКО СЕ МЕНУВА УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ И НА НАСТАВНИЦИТЕ – коиспјражувач</i> 3.2 Во проектот од доменот на здравствената дејност на Институтот, под наслов: <i>КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЈАКУЛАТОТ КАЈ МЛАДА, ЗДРАВА ПОПУЛАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА – во улога на координатор.</i>	1,5
	ВКУПНО	19,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТКАТА ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	96,2
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	51,4
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	9
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	19,8
ВКУПНО	176,4

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елида Митевска, с.р.
Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, с.р.
Проф. д-р Лилјана Миленкова, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Лена Какашева-Маженковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес и оценките од студентската евалуација, Комисијата заклучи дека доц. д-р Лена Какашева-Маженковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето **вонреден професор** во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, доц. д-р Лена Какашева-Маженковска да биде избрана во звањето **вонреден професор** во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елида Митевска, с.р.

Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, с.р.

Проф. д-р Лилјана Миленкова, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ХИРУРГИЈА, ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 15.8.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3834/19, донесена на I седница, одржана на 12.9.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Никола Јанкуловски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Светозар Антовиќ, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, и д-р Реџеп Сељмани, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија, во предвидениот рок се пријави еден кандидат, доц. д-р Огнен Костовски.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Огнен Костовски е роден на 13.5.1980 година во Скопје. Основно и средно медицинско образование завршил со одличен успех во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2005 година, со просечен успех 9,31. На Универзитетската клиника за дигестивна хирургија се вработил во мај 2008 година.

Во учебната 2011/2012 се запишал на трет циклус (докторски) студии по клиничка медицина на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Студиите ги завршил во 2017 година, со просечен успех 9,57. На 15.12.2017 година ја одбрал докторската дисертација под наслов: ЕКСПРЕСИЈА НА CD133 И CD44 КАКО СТЕМ-КЛЕТКА МАРКЕРИ КАЈ КОЛОРЕКТАЛЕН КАРЦИНОМ, пред Комисија во состав: проф. д-р Александар Карѓозов, проф. д-р Никола Јанкуловски (ментор), проф. д-р Лилјана Спасеска, проф. д-р Ненад Јоксимовиќ и проф. д-р Милка Здравковска, со што се стекнал со научниот степен доктор на медицински науки – клиничка медицина.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

Специјалистичкиот испит по општа хирургија го положил во јули 2010 година, со што се стекнал со звањето специјалист по општа хирургија.

Супспецијалистичкиот испит по абдоминална хирургија го положил во март 2021 година, со што се стекнал со звањето супспецијалист по абдоминална хирургија.

Во 2009 година, д-р Костовски Огнен е избран за помлад асистент, а во 2011 година е избран за асистент по предметот Општа хирургија. Во 2015 година е избран во звањето асистент докторанд на Медицинскиот факултет по предметот Општа хирургија. Во 2019 е избран за научен соработник на Медицинскиот факултет по предметот Општа и дигестивна хирургија. Во моментот е доцент на Катедрата за хирургија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1229 од 17.2.2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на УКИМ бр. 959/09, бр. 1002/11, бр. 1106/15, бр. 1187/19, бр. 1229/21, како и

вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Медицинскиот факултет, кандидатот доц. д-р Костовски Огнен изведува наставно-образовна дејност – теоретска настава и вежби за студентите од I циклус студии на студиската програма Општа медицина, како и на студентите од тригодишните стручни студии на Медицинскиот факултет.

Доц. д-р Огнен Костовски е вклучена во теоретската настава за вториот циклус студии, за специјализантите по општа и дигестивна хирургија, за специјализантите по гинекологија и акушерство, трауматологија, кардиохирургија, општа хирургија, урологија, оториноларингологија и детска хирургија при спроведување на турнусите според Правилникот за специјализации и супспецијализации на Медицинскиот факултет.

Кандидатот учествувал како член во комисија за полагање на два специјалистички испита по дигестивна хирургија и еден специјалистички испит по општа хирургија.

Доц. д-р Огнен Костовски е ментор на 4 специјализанти по општа хирургија и 2 специјализанта по дигестивна хирургија. Едукатор е по општа и дигестивна хирургија на 28 специјализанти.

Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Костовски Огнен има објавено вкупно 24 научни трудови од областа хирургија, од кои 12 научни труда во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), 5 труда во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 7 труда во зборници од научни собири.

Доц. д-р Огнен Костовски е коавтор на поглавје со наслов: „Nephroinuria and podocytopathies“, во книга со наслов: „Advances in Clinical Chemistry“, рецензирана и објавена во Велика Британија, Elsevier, 2022.

Доц. д-р Огнен Костовски бил учесник-истражувач во два научни национални и два меѓународни научни проекта.

Секциски предавања има одржано на научни/стручни собири, работилници, симпозиуми, студентски конгреси и едукативни работилници.

Идентификационите броеви како истражувач во електронските бази на списанија на доц. д-р Огнен Костовски се следните:

- [orcid.org/ 0000-0001-9208-7243](https://orcid.org/0000-0001-9208-7243)
- Scopus Author ID: 55985329300

Своите трудови ги складира и во Репозиториумот на УКИМ.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Огнен Костовски активно е вклучен во стручно-применувачката работа на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија како специјалист по општа хирургија и супспецијалист по дигестивна хирургија.

Стручно усовршување во странство остварил со стручен престој во 2017 година во Клинички центар Србија, Прва хируршка клиника, Белград, Србија, под супервизија на проф. д-р Драгутин Кеџмановиќ и во 2011 година стручен престој во Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi во Анкара, Турција, под супервизија на проф. д-р Бирил Бостанџи.

Бил член на 3 рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање. Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии на Медицинскиот факултет, како и во повеќе експертски тимови, комисии и работни групи во државни и меѓународни институции:

- стручно лице (експерт) при Советот за јавни набавки (декември 2016 – ноември 2017);
- член на EDS-European digestive surgery;
- член на Permanent Working Group (PWG) of European Junior Doctors;
- учество на гастроентеролошка недела на Европско здружение за дигестивна хирургија (UEGW/WCOG United european Gastroenterology week): Виена, Австрија 2008 и Лондон, Велика Британија, 2009 година;
- учество на постдипломски курсеви организирани од страна на Европското здружение за дигестивна хирургија (European Digestive Surgery - EDS), и тоа: 2008, Софија, Бугарија; 2009, Белград, Србија; 2010, Клуз Напока, Романија; 2011, Лублин, Полска; 2012, Солун, Грција.
- 2015 година – учествува на Школа за здравствен менаџмент, лидерство и е-здравство во Лугано, Швајцарија;
- координатор за имплементирање и работење по DRG (Diagnosis-related group) – системот на Универзитетска клиника за дигестивна хирургија;
- претседател на Управниот одбор на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија;
- член на Општински одбор на ЛКМ;
- акредитиран испитувач за спроведување на стручниот испит на доктори на медицина при Лекарската комора на РС Македонија;
- акредитиран обучувач-едукатор во Медицински симулациски центар – Скопје;
- Црвен крст на Македонија (предавач/едукатор на 9 едукативни работилници од областа на здравствено-превентивната дејност и 10 едукативни кампови, семинари и обуки одржани во тренинг-центарот Солферино-Струга, РС Македонија);
- Црвен крст на Македонија (акредитиран испитувач за курсеви, семинари и испити по медицинска прва помош за возачи);
- член на делегација и судија на 3. првенство по прва помош на главните градови од земјите на Југоисточна Европа;
- организатор на 10 државни натпревари по прва помош во рамките на активностите на Црвениот крст на Република Северна Македонија, судија на државни натпревари на екипите за прва помош на Црвениот крст на РС Македонија;
- претседател на Комисија за прва помош при Црвен крст на РС Македонија;
- заменик-обвинител на Судот на честа при Лекарската комора на РС Македонија;
- раководител на Отсек за колоректална хирургија при Универзитетската клиника за дигестивна хирургија;

- заменик-член на Првостепена лекарска комисија за лекување во странство при Фондот за здравствено осигурување на РС Македонија;
- заменик-претседател на Лекарска комисија која дава наод и мислење во првостепена постапка за утврдување на воен инвалидитет;
- контакт-доктор од областа дигестивна хирургија за потребите на Американската амбасада во Скопје;
- член на: Македонското лекарско друштво, Лекарската комора на Македонија, Црвениот крст на РС Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Огнен Ацо Костовски

Институција: Медицински факултет – Скопје, УКИМ – Скопје

Научна област: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус студии изнесува: 9,31. Просечниот успех на трет циклус студии изнесува: 9,57.</p>	Да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки; поле: клиничка медицина; подрачје: хирургија и дигестивна хирургија.</p>	Да
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Prague Medical Report 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO, SCOPUS, SJR SCImago, 3. Наслов на трудот: Challenging Treatment of a Female Patient with Extensive Fournier's Gangrene - Case Report. 4. Година на објава: 2021</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Romanian Journal of Internal Medicine 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, EBSCO, Scopus 3. Наслов на трудот: Role of urinary podocalyxin in early diagnosis of diabetic nephropathy. 4. Година на објава: 2020</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Medical Biochemistry 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Journal Citation Reports, EBSCO,</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>SCImago, Scopus 3. Наслов на трудот: Urinary nephrin is earlier, more sensitive and specific marker of diabetic nephropathy than microalbuminuria. 4. Година на објава: 2020</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Polish Journal of Surgery 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Elsevier–EMBASE, Elsevier–SCOPUS, PubMed, SCImago (SJR) 3. Наслов на трудот: High expression of CD133 – stem cell marker for prediction of clinically aggressive type of colorectal cancer. 4. Година на објава: 2020</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Folia Medica 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Scopus, SCImago Journal Rank, Web of Science 3. Наслов на трудот: Urinary Nephrin and Podocalyxin Levels as Predictors of Pre-eclampsia in High-Risk Pregnant Women. 4. Година на објава: 2021</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Radiology Case Reports 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Embase, Directory of Open Access Journals (DOAJ), PubMed Central 3. Наслов на трудот: Giant retroperitoneal low grade liposarcoma with left kidney displacement: A case report 4. Година на објава: 2022</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Radiology Case Reports 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Embase, Directory of Open Access Journals (DOAJ), PubMed Central 3. Наслов на трудот: Hydatid cysts of the liver with concomitant massive peritoneal hydatidosis: a case report. 4. Година на објава: 2022</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Surgery and Research 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 3. Наслов на трудот: Mesenteric Pseudocyst Following Blunt Abdominal Trauma: Report of a Case And Review of Literature. 4. Година на објава: 2022</p> <hr/> <p>1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed, Scopus 3. Наслов на трудот: Inflammatory Pseudotumor/Inflammatory Myofibroblastic Tumor of Spleen – A Case Report. 4. Година на објава: 2020</p>	<p>Да</p>
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на</p>	<p>Да</p>

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Academic Medical Journal</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 10 земји, 34 члена</p> <p>3. Наслов на трудот: SERUM CHROMOGRANIN–A LEVELS IN NEUROENDOCRINE NEOPLASMS AS PROGNOSTIC MARKER IN CORRELATION WITH THE CLINICAL COURSE OF THE DISEASE AND THE INFLUENCE OF OCTREOTID THERAPY.</p> <p>4. Година на објава: 2021;1(1):26-36</p>	
3.3	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Наслов на книгата: Advances in Clinical Chemistry. Nephriuria and podocytopathies</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Велика Британија</p> <p>3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Elsevier, 2022</p>	Да
4.	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум 17.2.2021, број на Билтен: 1229	Да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Никола Јанкуловски, претседател, с.р.
 Проф. д-р Светозар Антовиќ, член, с.р.
 Проф. д-р Реџеп Сељмани, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Огнен Ацо Костовски

Институција: Медицински факултет – Скопје, УКИМ – Скопје

Научна област: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава	
	Одржување на настава од прв циклус студии по ЕКТС: предмет Хирургија (Медицински факултет), 2018-2023 330 часа x 0,03	9,9
	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса (Медицински факултет), 2018-2023 804 часа x 0,06	48,24
2.	Консултации со студенти	
	100 студенти годишно x 5 години x 0,002	1,0
3.	Консултации со студенти во рамки на здравствена и клиничка пракса	
	6 студенти годишно x 5 години x 0,2	6,0
4.	Ментор на специјалистичка работа	
	Д-р Виолета Заховска – специјализант по општа хирургија Д-р Дејан Димчевски – специјализант по општа хирургија Д-р Клаудија Ѓиноска – специјализант по дигестивна хирургија Д-р Менде Чавдаровски – специјализант по општа хирургија Д-р Даниел Јанкоски – специјализант по општа хирургија Д-р Љабинота Агуши – специјализант по дигестивна хирургија	6,0
5.	Ментор на здравствена едукација	
	Д-р Виолета Заховска – специјализант по општа хирургија, 1.9.2019 – 1.3.2021 4 часа x 72 недели x 0,08=23,04 Д-р Дејан Димчевски – специјализант по општа хирургија, 1.9.2019 – 1.9.2023 4 часа x 192 недели x 0,08=61,44 Д-р Клаудија Ѓиноска – специјализант по дигестивна хирургија, 1.3.2020 – 31.1.2022 4 часа x 92 недели x 0,08=29,44 Д-р Менде Чавдаровски – специјализант по општа хирургија, 17.10.2022 – 1.9.2023 4 часа x 42 недели x 0,08=13,44 Д-р Даниел Јанкоски – специјализант по општа хирургија, 17.10.2022 – 1.9.2023 4 часа x 42 недели x 0,08=13,44 Д-р Љабинота Агуши – специјализант по дигестивна хирургија, 1.9.2021 – 1.9.2023 4 часа x 96 недели x 0,08=30,72	171,52
6.	Едукатор на здравствена специјализација	
	Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Клаудија Ѓиновска , во период од 14 месеци 7 часа x 56 недели x 0,08=31,36	151,2

	<p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Виолета Заховска, во период од 10 месеци 7 часа x 40 недели x 0,08=22,4</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Пеце Петковски, во период од 5 месеци 7 часа x 20 недели x 0,08=11,2</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Александар Гацов, во период од 1 месец 7 часа x 4 недели x 0,08=2,24</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Ирена Стрезовска, во период од 1,5 месец 7 часа x 6 недели x 0,08=3,36</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Огнен Богдановски во период од 4 месеци 7 часа x 16 недели x 0,08=8,96</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Бојан Тренчиќ, во период од 5 месеци 7 часа x 20 недели x 0,08=11,2</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Стефан Апостолски, во период од 2 месеца 7 часа x 8 недели x 0,08=4,48</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Александар Јаневски, во период од 4 месеци 7 часа x 16 недели x 0,08=8,96</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Љабинота Агуши, во период од 4 месеци 7 часа x 16 недели x 0,08=8,96</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Михаела Мишоска, во период од 5 месеци 7 часа x 20 недели x 0,08=11,2</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Муејед Амети, во период од 5 месеци 7 часа x 20 недели x 0,08=11,2</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Менде Чавдаровски, во период од 2 месеца 7 часа x 8 недели x 0,08=4,48</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Андреа Бојковска, во период од 5 месеци 7 часа x 20 недели x 0,08=11,2</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Мики Ѓорески, во период од 2 месеца 7 часа x 8 недели x 0,08=4,48</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Дејан Димчевски, во период од 8 месеци 7 часа x 32 недели x 0,08=17,92</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Борче Коцевски, во период од 1 месец 7 часа x 4 недели x 0,08=2,24</p>	
7.	<p>Член на Комисија за полагање на специјалистички испит по општа и дигестивна хирургија 3 x 0.2</p>	0,6
Вкупно:		394,72

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научноистражувачки проект	
	Истражувач во национален научен проект „Улога на липопротеин асоцирана фосфолипаза А2 (Lp-PLA2) во предикција на коронарна срцева болест кај пациенти со шеќерна болест тип 2“, финансиран од страна на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје, раководен од вонр. проф. д-р Ирена Костовска, 2022	3,0
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	8+иф
2.1	Kostovski O. , Spasovska O., Trajkovski G., Antovic S., Kostovska I., Tosheska-Trajkovska K., Kuzmanovska B., Pejкова S., Jankulovski N. Challenging Treatment of a Female Patient with Extensive Fournier's Gangrene - Case Report. Prague Medical Report 2021; 122 (1): 39–44 <i>EBSCO, Scopus, SCImago Journal Rank</i> 60% од 8+иф=4.8+0.531 (2021)	5,33
2.2	Kostovski O. , Jovanovic R., Antovic S., Kostovska I., Trajkovski G., Jankulovski N. High expression of CD133 – stem cell marker for prediction of clinically aggressive type of colorectal cancer Pol Przegl Chir 2020; 92 (3): 9-14 <i>EBSCO, Elsevier-EMBASE, Elsevier-SCOPUS, PubMed, SCImago (SJR)</i> 60% од 8+иф=4.8+0.53 (2021)	5,33
2.3	Kostovska I., Tosheska-Trajkovska K., Topuzovska S., Cekovska S., Spasovski G., O. Kostovski , D. Labudovic. Urinary nephrin is earlier, more sensitive and specific marker of diabetic nephropathy than microalbuminuria. J Med Biochem 2020; 39 (1):83-90 <i>Web of Science, Journal Citation Reports, EBSCO, SCImago</i> 60% од 8+иф=4.8+3.402 (2020)	8,20
2.4	Kostovska I., Tosheska-Trajkovska K., O. Kostovski , D. Labudovic. Urinary Nephrin and Podocalyxin Levels as Predictors of Pre-eclampsia in High-Risk Pregnant Women. Folia Medica 2021; 63(6):948-57 <i>SCOPUS, SJR SCImago</i> 60% од 8+иф=4.8+0.84 (2021)	5,64
2.5	Kostovska I., Tosheska-Trajkovska K., Cekovska S., Topuzovska S., Brezovska-Kavrakova J., Spasovski G., Kostovski O. , Labudovic D. Role of urinary podocalyxin in early diagnosis of diabetic nephropathy. Rom J Intern Med 2020;58(4):233-41.	5,19

	<p><i>Web of Science, EBSCO, Scopus</i> 60% од 8+иФ=4.8+0.39 (2020)</p>	
2.6	<p>Trajkovski G, Antovic S, Kostovski O, Trajkovska V, Nikolovski A. Giant retroperitoneal low grade liposarcoma with left kidney displacement: A case report. Radiol Case Rep. 2022; 27;17(11):4091-4095.</p> <p><i>Scopus, Embase, Directory of Open Access Journals (DOAJ), PubMed Central</i> 60% од 8+иФ=4.8+1.0 (2022)</p>	5,8
2.7	<p>Trajkovski G, Antovic S, Kostovski O, Trajkovska V, Nikolovski A. Hydatid cysts of the liver with concomitant massive peritoneal hydatidosis: a case report. Radiol Case Rep. 2022; 6;17(7):2394-2399.</p> <p><i>Scopus, Embase, Directory of Open Access Journals (DOAJ), PubMed Central</i> 60% од 8+иФ=4.8+1.0 (2022)</p>	5,8
3.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	
3.1	<p>Klaudia Gjinoska, Ognen Kostovski, Andrej Nikolovski, Daniela Bajdevska Dukoska, Agron Alimi, Svetozar Antovic. Mesenteric Pseudocyst Following Blunt Abdominal Trauma: Report of a Case And Review of Literature. Journal of Surgery and Research. 2022; 5:555-560.</p>	3,0
3.2	<p>Trajkovski G, Ognjenovic L, Karadzov Z, Jota G, Hadzi-Manchev D, Kostovski O, Volcevski G, Trajkovska V, Nikolova D, Spasevska L, Janevska V, Janevski V. Tertiary Lymphoid Structures in Colorectal Cancers and Their Prognostic Value. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(10):1824-8.</p>	3,0
3.3	<p>Jovanovic R, Eftimov A, Antovic S, Kostovski O, Labachevski B, Nikodinovski A, Petrussevska G. Inflammatory Pseudotumor/Inflammatory Myofibroblastic Tumor of Spleen – A Case Report. Open Access Maced J Med Sci. 2020 Apr 25; 8(C):66-70.</p>	3,0
4.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат</p>	

	на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови	
4.1	Jovanovic R, Kostadinova Kunovska, Krsteska B, Bogdanovska Todorovska M, Komina S, Zdravkovski P, Ilievski B, Janevska V, Spasevska L, Mitreski N, Grozdanovska B, Kostovski O , Antovic S, Grivceva Stardelova K, Petrusevska G. SERUM CHROMOGRANIN–A LEVELS IN NEUROENDOCRINE NEOPLASMS AS PROGNOSTIC MARKER IN CORRELATION WITH THE CLINICAL COURSE OF THE DISEASE AND THE INFLUENCE OF OCTREOTID THERAPY. Acad Med J 2021;1(1):26-36.	3,0
4.2	Trjacheski, Ted, Lulzim Brovina, Ognen Kostovski . STENT THROMBOSIS IN REAL WORLD REGISTRY PATIENTS. Journal of Morphological Sciences [Online], 1.2 (2018): 56-59.	3,0
5.	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	
5.1	Коавтор Kostovska I., Trajkovska KT, Topuzovska S, Cekovska S, Labudovic D, Kostovski O , Spasovski G. Advances in Clinical Chemistry. Nephriuria and podocytopathies, Elsevier 2022, 108: 1-36 DOI: 10.1016/bs.acc.2021.08.001	6+5,394 и.ф.= 11,394
6.	Учество на научен/ стручен собир со апстракти објавени во зборник на конференција (меѓународна/национална)	
6.1	Irena Kostovska, Svetlana Cekovska, Danica Labudović, Goce Spasovski, Ognen Kostovski , Katerina Tosheska Trajkovska. Uloga podokalkisina u ranom otkrivanju hipertenzivne nefropatije. Abstract book DVANAESTOM HRVATSKOM KONGRESU O ATEROSKLEROZI, Crikvenici, Hrvatska 16. do 18. svibnja 2019.	1,0
6.2	Irena Kostovska, Katerina Tosheska Trajkovska, Svetlana Cekovska, Goce Spasovski, Ognen Kostovski , Danica Labudovik. URINARY NEPHRIN - BIOMARKER FOR PREDICTION OF PREECLAMPSIA. Poster presentation on 10th International DIP Symposium, May 29 – June 1, 2019, Florence, Italy.	1,0
6.3	Irena Kostovska, Katerina Tosheska Trajkovska, Svetlana Cekovska, Goce Spasovski, Ognen Kostovski , Danica Labudovik. URINARY PODOCALYXIN - BIOMARKER FOR PREDICTION OF PREECLAMPSIA. Poster presentation on 10th International DIP Symposium, May 29 – June 1, 2019, Florence, Italy.	1,0

6.4	Kostovski O , Kostovska I. Hepatic metastases in patients with colorectal carcinoma are associated with high co-expression of CD133 and CD44 stem cell markers. Poster presentation on The First Regional Meeting of IASGO in Belgrade Postgraduate Course in HBP Surgery and Research, September 2019, 23-24 Belgrade, Serbia.	1,0
Вкупно:		74,68

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	
	Специјалист по општа хирургија	2,0
2.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството	
	Супспецијалист по абдоминална хирургија	1,0
3.	Воведување нова лабораториска метода во областа на медицинските науки и здравството (прв пат во државата)	
	Воведување на метода за детекција на експресија на CD44 како стем клеточен маркер кај колоректален карцином	4,0
	Воведување на метода за детекција на експресија на CD133 како стем клеточен маркер кај колоректален карцином	4,0
	Воведување нова терапевтска метода за вакуум преврски со вакуум пумпа (NPWT-negative pressure wound therapy)	4,0
4.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија - рецензија на 2 научни труда и дадени 17 стручни мислења за остварување на права од боречко инвалидска заштита	19,0
5.	Раководител на Отсек за колоректална хирургија при Универзитетска клиника за дигестивна хирургија (Решение бр. 0402-647/1 од 18.11.2013)	3,0
Вкупно:		37,0

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Изготвување и пријавување на еден научноистражувачки национален проект	0,5
2.	Член на EDS-European digestive surgery	2,0
3.	Лекар од областа дигестивна хирургија при Американската амбаса во РС Македонија	2,0
4.	Претседател на Управниот одбор на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија од 2012 година, три мандати	3x2,0 =6,0
5.	Член на општински одбор на Лекарска комора на РС Македонија (Уверение бр. 1901-358/1 од 23.6.2022)	1,0
6.	Учество во работата на комисији за државни натпревари по прва помош при Црвениот крст на РМ – организатор и судија на 10 државни натпревари по прва помош, одржани 30 предавања, 9 едукативни работилници и 10 едукативни	59,0

	кампови, семинари и обуки во рамките на активностите на Црвениот крст на РС Македонија (Потврда бр. 03-593/1 од 17.7.2020)	
7.	Член на Наставно-научен совет, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (2023 – 2025)	2,0
8.	Награда за научни постигнувања од струкова организација - Благодарница од ЛКМ за придонес во услови на пандемија со Covid-19	3,0
9.	Акредитиран обучувач-едукатор во Медицински симулациски центар – Скопје (Решение бр.02-148/1 од 14.8.2023)	1,0
10.	Учество во комисији и тела на државни и други органи (Решение бр.17-5663/1 од 31.8.2022)	1,0
11.	Заменик-претседател на Лекарска комисија која дава наод и мислење во првостепена постапка за утврдување на воен инвалидитет (Решение бр. 12 од 1.2.2020 и бр. 12-128/4 од 3.7.2023)	1,0
Вкупно:		78,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	394,72
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	74,68
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	37,0
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	78,5
ВКУПНО	584,9

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Никола Јанкуловски, претседател, с.р.

Проф. д-р Светозар Антовиќ, член, с.р.

Проф. д-р Реџеп Сељмани, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Огнен Костовски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц. д-р Огнен Костовски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето **вонреден професор** во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, доц. д-р Огнен Костовски да биде избран во звањето **вонреден професор** во наставно-научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Никола Јанкуловски, претседател, с.р.

Проф. д-р Светозар Антовиќ, член, с.р.

Проф. д-р Реџеп Сељмани, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ХИРУРГИЈА, ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 15.8.2023 година, за избор на 1 лице во сите научни звања во научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија, врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3834/20 донесена на 12.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Никола Јанкуловски, проф. д-р Ѓорѓи Јота и проф. д-р Светозар Антовиќ.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на едно лице во сите научни звања во научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија, во предвидениот рок, се пријави н. сор. д-р Владимир Јоксимовиќ.

Научен соработник д-р Владимир Јоксимовиќ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Владимир Јоксимовиќ е роден на 26.7.1982 година во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје со одличен успех.

На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во учебната 2001/02, а студиите ги завршил во 2008 година со просечна оценка 9,26.

Во рамките на меѓународна размена на студенти престојувал во Клиничкиот центар во Љубљана на Клиниката за кардиохирургија, во период од еден месец во 2007 год. По обавениот лекарски стаж и положување на државниот испит волонтирал на Клиниката за гастроентерохепатологија во Скопје 2008 година, а потоа и на Клиниката за дигестивна хирургија, каде што бил активно вклучен во секојдневната пракса.

На Клиниката за дигестивна хирургија се вработил во февруари 2010 година, каде што работи и сега. Специјализација по општа хирургија започнал во октомври 2009 година. Во 2012 е запишан на третиот циклус – докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Од април 2013 година е избран за соработник по предметот Хирургија, а во 2014 година е избран за асистент докторанд. Специјализацијата по општа хирургија ја завршил на 15 октомври 2014 година.

Уште како специјализант бил на стручно усовршување за ентерална и парентерална исхрана во Плевен, Бугарија, во февруари 2009 год. Бил активен учесник на Третиот конгрес на хирурзи на Македонија во 2010 година.

Како специјалист по општа хирургија во периодот ноември-декември 2015 година, престојувал еден месец во Клиничкиот центар во Љубљана, на Клиниката за дигестивна хирургија на стручно усовршување. Свои презентации имал и на домашни и меѓународни собири и конгреси, како што се во: Охрид, 2005 и 2006 г.; Плевен, Бугарија, 2006; Охрид, 2010 година.

Во два наврата бил на колопроктолошки конгрес во Белград, Р Србија, во 2012 и 2014 година.

Во 2010 година е учесник во италијански научноистражувачки проект во доменот на проктологијата.

Докторирал на Медицинскиот факултет во Скопје на 18.5.2018 година на тема: „Ризик-фактори кои влијаат на појава на рани постоперативни компликации кај пациенти со Кронова болест“.

Учествувал на многу конгреси и стручни состаноци во и надвор од Македонија, како автор и коавтор на повеќе од дваесет стручни трудови.

Одлично го познава англискиот јазик, за што има приложено сертификат. Има солидно познавање на германскиот јазик и поседува исклучителни компјутерски вештини. Од 1.3.2019 год. е избран за научен соработник во научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија.

Стручно-наставна активност

Од самото вработување активно учествува во изведување на континуирани амбулантни прегледи, дежурства во УХЦ, како и на Клиниката за дигестивна хирургија. Исто така, асистира и извршува самостојно хируршки интервенции во хируршките сали. Покрај ова, работи со стационарни болни, каде што е непосредно одговорен за нивното лекување.

Има завршено едногодишна обука за компјутерска работа со Windows XP, MS Office, интернет-комуникација и друго, од март 2009 година.

Член е на Македонското лекарско друштво, Лекарската комора на Македонија, Македонско здружение за гастроентерохепатологија, Светско гастроентеролошко здружение (WGE), Европско гастроентеролошко здружение (UEG), Српско здружение на минимално инвазивна хирургија, Европско здружение на минимално инвазивна хирургија (EAES) и Европско здружение за клиничка нутриција и метаболизам (ESPEN), член е на здружението ИЛКО.

Покрај тоа, свои презентации имал на домашни и меѓународни собири и конгреси, како што се во: Охрид, 2005 и 2006; Плевен, Бугарија, 2006; Охрид, 2010, 2012 и 2016 година.

Научноистражувачка активност

Уште како средношколец учествувал во натпревари по биологија и урбана култура. Поради активноста и покажаниот одличен успех добил државна стипендија во текот на средношколско образование и студирањето.

Зел активно учество во италијански научноистражувачки проект во доменот на проктологијата.

Има одржано предавање во Клиничка болница „Систина“ на тема: *Морјани хернија*, на ден 13 и 14 април 2019 година. Исто така, има одржано предавање на здружението ИЛКО, на тема: *Грижа на пациенти со стома, компликации и шрејман*, во август 2019 година.

Одржано предавање на 11. Гастроентеролошки конгрес во мај 2023 година, на тема: *Рани постоперативни компликации кај Кронова болест*.

Има благодарница од ЛК за покажана пожртвуваност и посветеност во згрижување на повредените од сообраќајната несреќа на 13 февруари 2019 година.

На Клиниката за дигестивна хирургија, член е во повеќе комисији; член е во Комисија за интрахоспитални инфекции, од 17.5 2018 година; заменик-координатор во Комисија за квалитет, од 3.6.2014 година; член е на Болничка трансфузиона комисија, од 5.12.2013 година; заменик-претседател на Комисија за вреднување на донации, од 8.5.2017 година; претседател е на Комисија за попис, од 17.5.2018 година; претседател на Комисија за селекција на кандидат, од 29.5.2019 година; на 16.3.2023 именуван е за координатор за акредитација на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија.

Во 2022 година е на тромесечно стручно усовршување во Р Малта преку EAES за лапароскопска колоректална и баријатрична хирургија.

Во мај 2023 година посетува тренинг-курс за баријатрична хирургија, ендолуминална баријатрична хирургија, електрокоагулација за хемороиди, менаџмент на компликации кај баријатрична хирургија, како и пласирање на езогафијални стентови во Р Малта.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот Владимир Јоксимовиќ за периодот 2013–2018 година доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Владимир Ненад Јоксимовиќ
(име, татково име и презиме)

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: дигестивна хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,26. Просечниот успех на трет циклус изнесува: 9,42.	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: клиничка медицина, поле: хирургија, подрачје: дигестивна хирургија.	Да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 5. Назив на научното списание: MMP 6. Меѓународен уредувачки одбор: Croatia, Albania, Germany, Slovenia, Bulgaria, USA, UK 7. Наслов на трудот: Double, very short cystic artery-anatomic variation revealed during lap.cholecystectomy 8. Година на објава: Volume I, Issue 2, 2020	Да
3.2	1. Назив на научното списание: MMP 2. Меѓународен уредувачки одбор: Croatia, Albania, Germany, Slovenia, Bulgaria, USA, UK 3. Наслов на трудот: Double, very short cystic artery-anatomic variation revealed during lap.cholecystectomy 4. Година на објава: Volume I, Issue 2, 2020	Да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological sciences</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Bosnia, Bulgaria, Poland, Croatia, Armenia, Serbia, Montenegro, Ukraina, USA</p> <p>3. Наслов на трудот: Uveitis as the first presentation of multiple sclerosis.</p> <p>4. Година на објава: 2020.</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: ММР</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Croatia, Albania, Germany, Slovenia, Bulgaria, USA, UK</p> <p>3. Наслов на трудот: Menagment of buttonhole rectal injury after vaginal delivery</p> <p>4. Година на објава: 2020.</p>	Да
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian Academy of Sciences and arts</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Croatia, Albania, Germany, Slovenia, Bulgaria, USA, UK</p> <p>3. Наслов на трудот: Perioperative outcomes of the laparoscopic treatment for colorectal cancer at the clinic for Digestive surgery, Skjopje in a 5-year interval</p> <p>4. Година на објава: 2022.</p>	Да
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: MEDICUS</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Croatia, Albania, Germany, Slovenia, Bulgaria, USA, UK</p> <p>3. Наслов на трудот: A rare, aggressive and difficult to diagnose malignant melanoma of rectum; case repost</p> <p>4. Година на објава: 2023.</p>	Да
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Назив на научното списание: EJA (European Journal of Anesthesiology)</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Paris, France</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: opioid sparing effect of transverses abdominis plane (TAP) block in open ventral hernia repair; case series 4. Година на објава: 2022.	
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: SJAIT 2. Назив на меѓународниот собир: Serbian Journal of Anesthesia and Intensive Therapy 3. Имиња на земјите: Germany, UK, BE, SA, SRB, USA, ITALY, UK 4. Наслов на трудот: Practicing opioid-free anesthesia for laparoscopic cholecystectomy opioid-free anesthesia 5. Година на објава: 2019.	Да
4	Претходен избор во научно звање: научен соработник Датум и број на Билтен: 1187, 1 март 2019 година.	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Никола Јанкуловски, с.р.
Проф. д-р Ѓорѓи Јота, с.р.
Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Владимир Јоксимовиќ

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за дигестивна хирургија, Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: дигестивна хирургија
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активноста	поени
1.	Одржување вежби на студенти по предметите Хирургија и Клиничко испитување (студенти по општа медицина) 972 x 0.03	29,16
2.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса 484 x 0.06	29,04
3.	Одржување вежби по предметот Општа хирургија (студенти по дентална медицина) со студенти во рамките на здравствена клиничка пракса 60 x 0.03	1.8
4.	Ментор на специјалистичка работа 3x1	3
5.	Едукатор на здравствена едукација - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Михаил Таушанов во период од 3 месеци (7 часа x 12 недели x 0,08=6,72) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Блертон Асани во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Дејан Димчевски во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Елдиар Зулбеари во период од 1 месец (7 часа x 4 недели x 0,08=2,24) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Христијан Велјановски во период од 5 месеци (7 часа x 22 недели x 0,08=12,32) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Алма Мустафова во период од 3 месеци (7 часа x 12 недели x 0,08=6,72) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Сузан Багашова во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Александар Кикирковски во период од 4 месеци (7 часа x 18 недели x 0,08=10,08) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Шкипе Сарачни во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Рената Гроздраноска во период од 4 месеци (7 часа x 18 недели x 0,08=10,08) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Филип Видоевски во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Андријан Арапиновски во период од 5 месеци (7 часа x 22 недели x 0,08=12,32) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Катерина Лаковиќ во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Ндричим Мурати во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Кристијан Чаушевски во период од 3 месеци (7 часа x 12 недели x 0,08=6,72) --Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Ндричим Мурати во период од 5 месеци (7 часа x 22 недели x 0,08=12,32) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Катерина Лаковиќ во период од 5 месеци (7 часа x 22 недели x 0,08=12,32)	165,76

	<ul style="list-style-type: none"> - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Радимила Мила Михајлова во период од 3 месеци (7 часа x 12 недели x 0,08=6,72) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Георги Јаневски во период од 1 месец (7 часа x 4 недели x 0,08=2,24) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Дарко Алексовски во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Андријан Арапиновски во период од 5 месеци (7 часа x 22 недели x 0,08=12,32) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Даниел Ѓорѓиоски во период од 2 месеци (7 часа x 8 недели x 0,08=4,48) - Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Анамарија Џунцева во период од 5 месеци (7 часа x 22 недели x 0,08=12,32) 	
Вкупно		228,76

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	
1.1	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Basic laparoscopic skills	5
1.2	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Acute care Surgery	5
1.3	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Loewr GI-laparoscopic left colectomy for cancer	5
1.4	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Upper GI-Benign	5
1.5	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Lower GI-Right colon	5
1.6	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Upper GI-Bariatric	5
1.7	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Upper GI-Endocrine	5
1.8	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Lower GI-Inflammatory and rectum	5
1.9	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Upper GI-Cancer	5
1.10	Учесник во Европски научен проект-EAES Forward Project Upper GI-HBP	5
2.	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago, Journal rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
2.1	TRUE LEFT-SIDED GALLBLADDER (T-LSG) AS INCIDENTAL FINDING ON LAPAROSCOPIC CHOLECYSTOMY-CASE REPORT Gelevski, R., Jota, Gj., Todorovic, L., Trajkovski, Gj., Joksimovic, V., Trencic, B., Ognjenovic, Lj.: ACTA FACULTATIS MEDICAE NAISSENIS JMS2021;4(1):50-53	4.8+0.06 =4.86
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој	

	учествуваат членови од најмалку три земји, при што вкупниот број на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.1	Marija Toleska, Adrijan Kartalov, Biljana Kuzmanovska, Vladimir Joksimovic, Aleksandar Dimitrovski, Filip Naumovski: Practicing opioid-free anesthesia for laparoscopic cholecystectomy opioid free anesthesia SJAIT-Serbian Journal of Anesthesia and Intensive Therapy issue 5-6 Vol.41;2019	3
3.2	Toleska, M., Dimitrovski, A., Joksimovic, V.: Analgesic effect of ultra-sound guided bilateral erector spinae block in abdominal surgery;a case report.16-th national regional Anaesthesia congress with international Participation Izmir,Turkey: A.book 92 27-30 April 2019	4
3.3	Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Marija Toleska, Marija Joksimovic, Kristina Skeparovska: Double short cystic artery, anatomic variation revealed during laparoscopic cholecystectomy mak.med.Pregled 2020;74(1)46-48MMP	3
3.4	Trpeska Ana, Antovic, S., Joksimovic, M., Joksimovic, V., Skeparovska, K.: Intermediate uveitis as the first presentation of multiple sclerosis, Journal of Morphological sciences Vol3 N2 2020,ISSN 2545-4706	3
3.5	Svetozar Antovic, Nikola Jankulovski, Marija Joksimovic, Vladimir Joksimovic, Pajtim Asani, Kristina Skeparovska: Menagment of buttonhole rectal injury after vaginal delivery Mak.med Pregled 2020;74(1)42-45	3
3.6	Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Stefan Jovic, Marija Joksimovic: MORGAGNI HERNIA IN THE ADULT PATIENT: A CASE REPORT „Scientific Journal of the University of Niš Faculty of Medicine and the Department of the Serbian Medical Society in Niš, Serbia“. Acta Medica Medianae 2020;59(3):108-111.UDC:616.26-007.43-053	3
3.7	Gelevski, R., Jota, Gj., Todorovic, L., Trajkovski, Gj., Joksimovic, V., Trencic, B., Ognjenovic, Lj.: TRUE LEFT-SIDED GALLBLADDER (T-LSG) AS INCIDENTAL FINDING ON LAPAROSCOPIC CHOLECYSTOMY-CASE REPORT JMS2021;4(1):50-53UDC:616.366-089.81950TRUE	3
3.8	Radomir Gelevski, Gjorgji Jota, Lazar Todorovic, Gjorgji Trajkovski, Vladimir Joksimovic, Bojan Trencic: Laparoscopica Cholecystectomy in Situs inversus totalis;A case report Acta Facultatis medicae naissens 2021 UDC; 616.366-007.45-089.832	3
3.9	Begovic Goran, Selmani Rexep, Rushiti Kemal, Joksimovic Vladimir, Karagjozov Panche, Domazetovski Darko, Vrgovic Nenad, Atanasova Marija, Grupce Dijana: Current strategy in the treatment of perforated peptic ulcer Acta morphologica 2021 vol 18(2); 49-59	3
3.10	Volcevski Goce, Mihajlovski Vladimir, Krstevski Stefan, Ognjenovic Ljubomir, Shumkovski Aleksandar, Trajkovski Gjorgji, Joksimovic Vladimir: Puncture injury in thoracolumbar region Academic medical Journal 2022;2(1);159-162 UDC;616-001,44	3
3.11	M. Toleska, A. Dimitrovski, A. Trposka, S. Antovic, V. Joksimovic, R. Gelevski: Opioid sparing effect of transverses abdominis plane (TAP) block in open ventral hernia repair European Journal of Anaesthesiology 2022 volume 39 e-supplement 60 June 2022	3
3.12	Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Vladimir Joksimovic, Biljana Kuzmanovska: Perioperative outcomes of the laparoscopic treatment for colorectal cancer at the clinic for digestive surgery, Skopje in a 5-year interval 2022, DOI;10.20903/zpopov-2022-0021	3
3.13	Rexep Selmani, Vladimir Joksimovic, Fesih Shehu, Fatjjona Mislimi, Arian Selmani: A rare, aggressive and difficult to diagnose malignant melanoma of rectum;case repost MedicusISSN 1409-6366 UDC vol -28(1)-2023	3
4.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите во програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
4.1	Laparoscopic Cholecystectomy in Situs Inversus Totalis Radomir Gelevski, Gjorgji Jota, Lazar Todorovic, Gjorgji Trajkovski, Vladimir	1.8

	Joksimovic, Bojan Trencic: <i>A Case Report Acta facultatis medicae Naissensis 2021; 38(2): 183-188</i>	
5.	Секциско предавање на научен собир/стручен собир со меѓународно учество	
5.1	Early ocurence of colorectal cancer where we are. Where are we going? CRC conference, April 2019, Skopje	2
6.	Апстракт објавен во зборник на меѓународна конференција	
6.1	N. Joksimovic, M. Trajkovska, M. Genadieva, V. Joksimovic, B. Todorovska, V. Andreevski, E. Curakova, F. Licovska, A. Volkanovska: Vaznost na pred i postoperativniot endorektalen ultrazvuk, MSG. 11. Kongres na Makedonskoto zdruzenie na gastroenterolozite so megjunarodno ucestvo, 2023 god.	1
6.2	V. Joksimovic: Rizik-faktori asociрани со појава на рани postoperativni komplikacii kaj pacienti со kroon, MSG. 11. Kongres na Makedonskoto zdruzenie na gastroenterolozite со megjunarodno ucestvo, 2023 god.	1
6.3	Andreevski, V., Joksimovic, N., Popova, R., Todorovska, B., Licovska, F., Avramovski, V., Hasani, A., Dzambaz Karadzova, A., Janevski, Gj., Ristova, D., Dzem, A., Krstevski, Gj., Pejkovski, S., Joksimovic, V., Jota, Gj.: Trigodisni rezultati od naseto iskustvo vo dijagnozata i menadziranjeto na hemoroiidalnata bolest, MSG. 11. Kongres na Makedonskoto zdruzenie na gastroenterolozite со megjunarodno ucestvo, 2023 god.	1
	Вкупно	101,66

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред.бр	Назив на активноста	поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравство – хирургија, УКИМ, Медицински факултет, Скопје.	2
2.	Прв пат во институцијата воведена клиничка метода во областа на здравството интервенција на хемороиди со eXroid System	1
3.	Прв пат во државата воведена клиничка метода во областа на здравството, интервенција на хемороиди со eXroid System	4
4.	Предавање на институции од јавен интерес, културно-информативни центри – грижа за пациенти со стома (ИЛКО)	0.5
5.	Предавање на институции од јавен интерес, Early ocurence of colorectal cancer where we are. Where are we going? CRC conference, april 2019, Skopje	0.5
6.	Предавање на институции од јавен интерес – MSG 11 Kongres na makedonsko gastroenterolosko zdruzenie 25-28.3.2023 г. на тема: Ризик-фактори за рани постоперативни компликации кај Кронова болест.	0.5
7.	Координатор за акредитација на Универзитетска клиника за дигестивна хирургија, 16.3.2023 год.	1
8.	Главен истражувач во мултицентрична студија за РС Македонија во рамките на GECKO an international prospective cohort study on cholecystectomy, 13.7.2023.	1
	Вкупно	10,5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1.	Студиски престој во странство: 3 месеци во 2022 година, во Р Малта, во рамки на EAES	0.5
2.	Член на WGO – World gastroenterology organisation	2
3.	Член на UEG – European gastroenterology organisation	2
4.	Член на ESGE – European endoscopy organisation	2
5.	Член на EDS – European digestive surgery	2
6.	Член на EAES – Европско здружение за минимално инвазивна хирургија	2
7.	Член на ILKO	2

8.	Член на испитна комисија за полагање стручен испит во јунска испитна сесија (27.6.2022) на ЛК	1
Вкупно		13,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	228,76
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	101,66
СТРУЧНО ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	10,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	13,5
Вкупно	354,42

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Никола Јанкуловски, с.р.
Проф. д-р Ѓорѓи Јота, с.р.
Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на н. сор. д-р Владимир Јоксимовиќ.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека н. сор. д-р Владимир Јоксимовиќ поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето виш научен соработник во научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, н. сор. д-р Владимир Јоксимовиќ да биде избран во звањето виш научен соработник во научните области: хирургија, здравствена нега и дигестивна хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Никола Јанкуловски, с.р.

Проф. д-р Ѓорѓи Јота, с.р.

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕХОКАРДИОГРАФСКА
ПРОЦЕНКА НА ЕФЕКТИ НА ДЕБЕЛИНАТА ВРЗ МИОКАРДНАТА СТРУКТУРА И
ФУНКЦИЈА“ ОД Д-Р ЦВЕТАНКА ВОЛКАНОВСКА ИЛИЈЕВСКА, ПРИЈАВЕНА НА
МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на I редовна седница одржана на 12.9.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Цветанка Волкановска Илијевска со наслов: „Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција“, во состав: проф. д-р Гордана Пемовска (претседател), проф. д-р Љубица Георгиевска-Исмаил (ментор), проф. д-р Марија Вавлукис (член), проф. д-р Бранкица Крстевска (член) и проф. д-р Катарина Тошеска-Трајковска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката д-р Цветанка Волкановска Илијевска со наслов: „Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција“, е презентирана на 193 страници компјутерски обработен текст со фонт Times 12, со проред 1,5 и големина на букви 12, кој содржи 65 табеларни прикази, 72 графикони, 11 слики и 289 библиографски единици.

Трудот е структуриран во вовед, мотив, цели, материјал и методи, резултати на истражувањето, дискусија на добиените резултати, заклучни согледувања и листа на библиографски единици. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложена е теоретската рамка на истражувањето.

Трудот „Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција“ опфаќа тема која е современа и исклучително корисна од клинички аспект, ако се има предвид дека дебелината претставува глобален епидемиолошки феномен со значаен тренд на раст во светски рамки.

Преваленцата на дебелина и прекумерна тежина кај возрасната популација во РС Македонија го следи глобалниот тренд. Во 2017 год., преваленцата на дебелина била 10,5 %, а преваленцата на прекумерна тежина 45,2 %. Податоците од Иницијативата на Светската здравствена организација за следење на дебелината кај деца во Европа (Childhood Obesity Surveillance Initiative - COSI), во која учествува и нашата земја, покажуваат дека РС Македонија го следи трендот на јужноевропските земји, кои се одликуваат со висока преваленца на прекумерна тежина и дебелина (над 20 %).

Од кардиоваскуларна *епидемиолошка гледна точка*, дебелината е значајна бидејќи индивидуите со дебелина имаат два пати поголем ризик да развијат срцева слабост, што е докажано во повеќе значајни студии кои реферираат постоење на директна и дозна поврзаност на индексот на телесна маса и ризикот од развој на срцева слабост. Присуството, пак, на придружни ризик-фактори кое е често кај индивидуите со дебелина, како што се тип 2 дијабетес, артериска хипертензија и дислипидемија, уште повеќе придонесува кон развој на срцева слабост.

Од исклучителна важност за проблемот е фактот што кардиоваскуларниот ризик кај дебелината не зависи само од индексот на телесна маса (ИТМ), туку и од дистрибуцијата на масното ткиво. Докажано е дека субјектите со супклиничка атеросклероза и коронарна артериска болест имаат прекумерно масно ткиво во абдоменот, независно од степенот на ИТМ. Голем е бројот на докази кои укажуваат дека интраабдоминалната маст се однесува како

метаболичко активен орган кој создава цитокини – адипокини кои придвижуваат низа метаболички нарушувања, како што се: инсулинска резистенција, нарушувања на липидниот статус и оксидативен стрес, кои крајно резултираат со развој на кардиоваскуларни заболувања (КВЗ). Поради ова, во клиничкиот преглед се препорачува покрај ИТМ, да се определува и обемот на струкот.

Имајќи го ова предвид, од исклучително значење е обрнување на внимание на ентетот „кардиомиопатија поврзана со дебелина (obesity-related cardiomyopathy)“, кој се карактеризира со патолошки промени во структурата и функцијата на миокардот, како што се дилатација на левата комора (ЛК), концентрична и ексцентрична хипертрофија на ЛК, намалена функција на ЛК и десната комора во отсуство на друго срцево или системско заболување кај дебели индивидуи. Овие промени може да бидат приуствни во сите класи на дебелина и кај прекумерната телесна тежина, но најмногу се застапени кај потешкиот степен на дебелина.

Во *класификационите системи* во кои категоризацијата на кардиомиопатиите е врз основа на морфолошки и функционални карактеристики постои дискрепанца меѓу европските и американските размислувања. Така, работната група на European Society of Cardiology (ESC) за миокардни и перикардни болести не ја класифицира кардиомиопатијата поврзана со дебелина (КПД) како посебен вид кардиомиопатија, главно поради тешкото издвојување на дебелината како единствен предиктор за промените на срцето. За разлика од нив, American Heart Association (AHA) во 2016 година ја издвои КПД како поттип на дилатациона кардиомиопатија со ендокринолошка и метаболичка етиологија. Според АНА, КПД постои кај индивидуи кои имаат срцева слабост и изразен степен на дебелина (ИТМ>40 kg/m²). Но, клиничките испитувања известуваат за различни промени на структурата и функцијата на миокардот во сите класи на дебелина и прекумерна тежина, чие присуство и степен на изразеност се во дозно зависна корелација со индексот на телесна маса (ИТМ) и времетраењето на дебелината. Резултатите од баријатриските третмани кај пациенти со дебелина ја поддржуваат дефиницијата на АНА, дека КПД постои само кај пациенти со изразена дебелина. Имено, во литературата е објавено најголемо подобрување на миокардната функција кај пациенти кои имале изразена и долго опстојувачка дебелина. Дефиницијата на Американската асоцијација за дијабетес (ADA) ја поддржуваат и доказите од студиите кои демонстрираа поголема застапеност на идиопатска дилатациона кардиомиопатија кај индивидуи со дебелина.

Од *патофизиолошки аспект*, кардиомиопатија поврзана со дебелина (КПД) е комплексна и е во релација со повеќе метаболички, инфламаторни процеси, активација на неврохуморални механизми и хемодинамски промени. Инсулинската резистенција е нарушување кое особено се доведува во релација со оваа појава со оглед на тоа што промените во метаболизмот на миокардот, зголемената кислородна потрошувачка и активација на ренин-ангиотензин-алдостерон системот се неколку од механизмите преку кои инсулинската резистенција има влијание врз миокардното ремоделирање и дисфункција.

Промени во геометријата на ЛК или *миокардно ремоделирање* е чест наод кај популацијата со дебелина. Компарирано со популација со нормална телесна тежина, индивидуите со дебелина имаат почесто нарушувања, како што се: концентрично ремоделирање (КР), ексцентричен тип на ЛКХ (еЛКХ) и концентричен тип на хипертрофија на ЛК (кЛКХ). Од литературата е познато, согласно со добиените докази, дека ЛКХ и релативната сидна дебелина (RWT) корелираат со обемот на струкот што е независно од висината на крвниот притисок. Натаму, во студиите во кои е користена магнетна резонанца за евалуација на функцијата и структурата на миокардот, инаку метода која се смета за златен стандард за оваа намена, ги потврдила наодите од ехокардиографските студии со што е демонстрирана значајна поврзаност помеѓу сите антропометриски мерки кои се користат за процена на степенот на дебелина, вклучително и процентот на масно ткиво со концентричното ремоделирање на ЛК. Сепак, кога дебелината и артериската хипертензија коегзистираат постои значително поголема преваленца на ЛКХ во сите категории на дебелина. Секако, ЛКХ има значајно прогностичко

значење што е несомнено потврдено во повеќе големи логитудинални студии, во кои е демонстриран зголемен КВЗ морбидитет и морталитет асоциран со ЛКХ.

Освен тоа, многу докази посочуваат дека ЛКХ е независен предиктор за зголемување и на волуменот на левата преткомора (ЛП), ризик-фактор кој ги прави индивидуите со дебелина повеќе подложни на преткоморна фибрилација (ПФ), која е значаен ризик за појава на цереброваскуларни збиднувања. Утврдено е дека, прогресивното зголемување на индексот на телесна маса (ИТМ) е проследено со поголем степен на ЛП ремоделирање. Абнормалната ЛК геометрија и зголемената ЛП имаат адитивен ефект на вкупниот морталитет, бидејќи и самата ЛКХ е силен ризик-фактор за ПФ. Со оглед на тоа што ЛКХ е поврзана со полоша прогноза, од клинички аспект е исклучително важно да се преземат терапевтски мерки насочени кон факторите кои ја потенцираат ЛКХ, односно да се направи регулација на крвниот притисок и да се намали телесната тежина, особено што повеќе студии потврдиле дека ЛКХ е реверзибилна кога се модифицираат етиолошките фактори на ЛКХ, а освен тоа се подобрува и нејзиниот прогностички тек.

Во однос на десното срце, повеќе истражувања покажуваат дека кај индивидуите со дебелина постои хипертрофија на слободниот ѕид на десната комора (ДК), зголемен волумен и зголемена ДК маса, кои се присутни и кога не постојат нарушувања во дишењето кај овие индивидуи, а промените најдено е дека корелираат со степенот на ИТМ.

Систолната функција ехокардиографски претставена со ЛК ејекциона фракција (ЛКЕФ%) вообичаено е нормална или супранормална кај индивидуите со дебелина што се должи на присутната ЛК хипертрофија. ЛК систолна функција е засегната во подоцнежните и потешките стадиуми на дебелината, што е потврдено со голем број наоди од испитувањата. ЛКЕФ% е веродостоен индекс, но недоволно сензитивен за детекција на инципиентни предклинички промени во систолната функција кај индивидуите со дебелина. ЛКЕФ% не овозможува да се проценат интринзичните карактеристики на миокардните влакна (еластичност, растегливост и контрактилни способности) и нивниот удел во глобалната функција на ЛК. Токму поради ова, посовремените и посензитивни методи како што се тивниот доплер и анализата на миокардната деформација со методата на следење на лунички (speckle tracking) кај индивидуите со дебелина утврдиле постоење на субклиничка систолна дисфункција. Промените во миокардната деформација настануваат пред да настане клинички релевантна коморна дисфункција и тие претставуваат најрано нарушување кај КМПдеб. Голем број студии со педијатриска популација, потврдија дека промените на миокардната деформација се присутни кај децата со дебелина уште пред да настанат значајни морфолошки и функционални нарушувања кои се детектираат со стандардната 2Д-ехокардиографија и дека постојат дури и во отсуство на кардиоваскуларни ризик-фактори. Овие докази несомнено потврдуваат дека дебелината е независен предиктор за промени во структурата и функцијата на миокардот поради што КМПдеб заслужува да биде прифатена како посебен клиничко-патолошки ентитет. Иако функцијата на ДК е главно сочувана кај индивидуите со дебелина, сепак, последниве години со проценката на миокардната деформација утврдено е постоење и на субклиничка ДК дисфункција која значајно позитивно корелира со изразеноста на ВМІ и која може да придонесе кон развој на глобална срцева слабост.

Значаен придонес во промените во миокардот кај КМПдеб има и волуменското оптоварување на миокардот кое се создава поради зголемениот срцев минутен волумен и намалениот периферен отпор што се последица на зголемените потреби на висцералното масно ткиво, кое е метаболно активно. Поради зголемениот срцев ударен волумен настануваат структурни промени, односно ремоделирање и зголемување пред се ЛК, но и на другите кавитети.

И на крајот, една од најкарактеристичните и неизбежни промени кои се случуваат кај индивидуи со прекумерна телесна тежина и дебелина е дијастолната дисфункција (ДД) што се манифестира со зголемена ЛК-крутост и нарушување на нејзиното полнење што најпрво води до срцевата слабост со сочувана ејекциона фракција. Поврзаноста на ДД со дебелината е

потврдена низ многу студии. Дијастолната дисфункција позитивно корелира со изразеноста на ВМІ, дури и во отсуство на други ризик-фактори, а одредени студии потврдуваат дека стомачната дебелина има посилна корелација со ДД споредбено со ВМІ. 2Д конвенционалната ехокардиографија со Доплер испитувањата на протокот и движењето на ткивата е доволна метода за да ефикасно се процени постоењето на ДД. Натаму, користењето на миокардната деформација на ЛП е параметар кој ги идентификува раните функционални нарушувања кои претходат на структурното ремоделирање на ЛП и кои може да укажат на дијастолно нарушување на ЛК многу порано пред да настане зголемување на ЛК-маса и пред појава на ДД на ЛК.

Навремена детекција на промените на миокардот кај дебелината е особено значајна особено ако се земат во предвид позитивните сознанија од студите во кои е докажано дека промените на миокардот се реверзибилни со редукција на телесната тежина. Оттука произлегува и важноста на евалуацијата на миокардната деформација во ехокардиографската евалуација кај популација со дебелина. Оваа метода овозможува детекција на инципиентна срцева дисфункција, следење на промените кои настануваат во морфологијата и функцијата на срцето, но и следење на ефектот од преземените терапевтски мерки како што се редукција на телесна тежина и намалување на инсулинската резистенција. Навремено преземање на соодветни мерки за намалување на телесната тежина го намалува ризикот од развој на срцева слабост.

Секако е значајно да се спомене дека во последниве неколку години во научниот фокус на патогенезата на КМПдеб е токсичното влијание на ектопичното масно ткиво во срцето и надвор од срцето, кое претставува болна маст или адипозопатија. Иако механизмите на ектопичното масно ткиво сè уште се проучуваат, голем број докази ја потврдуваат неговата улога како ендокрин и паракрин орган кој преку низа медијатори, цитокини и/или адипокини влијае директно и индиректно преку инсулинската резистенција, врз инфламацијата и оксидативниот стрес кои резултираат со развој на атеросклероза и срцева слабост.

Мотивот за ова испитување се состои во фактот што досега во РС Македонија не се правени темелни ехокардиографски испитувања кај популација со дебелина, па оттука ова истражување би овозможило да се осознае какви промени настануваат во миокардната структура и функцијата кај популација со прекумерна тежина и дебелина. Користењето на современи методи за откривање на супклиничка дисфункција на левата комора би можело да овозможи детекција на промени во миокардната функција во најраните фази од дебелината кои вообичаено не се детектираат со конвенционалната 2Д ТТЕ, а се од голема прогностичка важност. И не помалку важно е што резултатите од мерењата со оваа метода можат значајно да ја сменат актуелната клиничка пракса.

Целите на трудот се таксативно наведени:

- да се одреди преваленца на дијастолна и систолна дисфункција кај популација со прекумерна телесна тежина и дебелина;
- да се утврди какви структурни промени на миокардот настануваат кај индивидуи со прекумерна телесна тежина и дебелина;
- да се утврди поврзаноста на дебелината, нејзината изразеност и времетраење со промените во морфологијата и функцијата на левата и десната комора, односно левата преткомора;
- да се процени дали дебелината е независен предиктивен фактор за појава на систолна и/или дијастолна дисфункција на левата и десната комора;
- да се направи споредба на срцевата структура и функција помеѓу субјекти со комплицирана и некомплицирани дебелина (присуство на дијабетес мелитус, глукозна интолеранција, инсулинска резистенција, дислипидемија, висок крвен притисок).

Во заклучните согледувања, кандидатката истакнува дека дебелината предизвикува ЛК ремоделирање, претставено преку појава на доминантно концентрична хипертрофија најмногу застапено кај испитаниците од класа II и класа III дебелина. Истражувањето многу важно го потврди потценувањето на вредностите на ЛК маса и ЛП волумен кога се индексирани со

површината на телото и важно е што индексаџијата мора да биде коригирана со висината или квадратот на висината кај пациентите со дебелина со што ќе се овозможи навремена и соодветна дијагноза на присутна ЛКХ, односно дилатација на ЛП кои можат да имаат сериозни клинички импликации (да се идентификуваат повеќе лица со ДД и/или зголемен ризик од несакани збиднувања). Натаму, ехокардиографските варијабли на ЛК-ремоделирање биле во корелација со антропометриските мерки на дебелина и нејзиното времетраење и метаболните параметри. Левокоморната функција евалуирана преку ЛК-ејекциона фракција не покажала способност да открие субклиничка систолна функција, додека употребата на современите и напреднати сликовни методи како ткивен доплер и проценката на лонгитудиналната, радијалната и циркумференцијална деформација, односно деформација на лева преткомора (PALS, PACS) и/или десна комора со употреба на speckle tracking сликовната метода може да откријат субклинички нарушена систолна ЛК и/или ДК-функција, односно нарушена функција на лева и/или десна преткомора.

Предмет на истражување

Предмет на истражувањето во оваа аналитичка пресечна студија биле 126 субјекти на возраст од 18 до 65 години со индекс на телесна маса (ИТМ) од $> 30 \text{ kg/m}^2$ и прекумерна телесна тежина со ИТМ 25,0-29,9 kg/m^2 од РС Македонија. Истражувањето е изведено во периодот од 2018 до 2023 година. Поради рестриктивните мерки воведени во време на пандемијата со болеста ковид-19, студијата морала да биде прекината во тек на 2 години и потоа продолжена по надминувањето на рестриктивните мерки. Притоа, ехокардиографското испитување на пациентите било спроведувано на Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје, а метаболитичката евалуација на Универзитетската клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболнички нарушувања во Скопје.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Досега во Р. Северна Македонија не се правени темелни ехокардиографски испитувања кај популација со дебелина. Па оттука ова истражување овозможува да се осознаат промените кои настануваат во миокардната структура и функција кај популација со прекумерна тежина и дебелина.

Во однос на предметот на истражување, тој е исклучително актуелен ако се има предвид дека преваленцата на дебелина и прекумерна тежина кај адултната популација во Р. Северна Македонија која го следи глобалниот тренд, во 2017 год. изнесувала 10.5%, а преваленцата на прекумерна тежина била 45.2%. Ова, според податоците од Иницијативата на Светската здравствена организација за следење на дебелината кај деца во Европа (Childhood Obesity Surveillance Initiative - COSI), во која учествува и нашата земја, покажуваат дека Р. Северна Македонија го следи трендот на јужно европските земји, кои се одликуваат со висока преваленца на прекумерна тежина и дебелина (над 20 %).

Имајќи го предвид фактот што индивидуите со дебелина имаат два пати поголем ризик да развијат срцева слабост, односно и низа други несакани збиднувања, од витален интерес е истражувањата да се фокусираат кон дебелината, а се со цел да се изготват програми за нејзина превенција и/или лекување.

Краток опис на применетите методи

Во испитувањето како *инклузиони критериуми* биле земени: ИТМ $>25,0 \text{ kg/m}^2$, возраст 18-65 години, со времетраење на дебелината од најмалку една година и секако да имаат добар ехокардиографски прозорец. Во *ексклузиони критериуми* биле земени: возраст < 18 години, присуство на бубрежна слабост $\text{eGFR} < 60 \text{ ml/min}$, присуство на астма и хронична опструктивна пулмонална болест потврдени со дијагностички методи, присуство на срцева валвуларна болест, конгенитални срцеви аномалии, преткоморна фибрилација, доказ за постоење на коронарна артериска болест и/или манифестна срцева слабост.

Во испитувањето биле користени следниве методи: анамнеза и физикален преглед со мерење на антропометриски параметри (висина, тежина, обем на струк и колк) и пресметување на индекси (ИТМ, однос на струк/колк) што овозможило поделба на

пациентите на оние со прекумерна телесна тежина и оние со три стадиуми на дебелина. Секако бил мерен и крвниот притисок. Натаму, правени се биохемиски анализи на крвта (гликемија, гликозилиран хемоглобин, ниво на инсулин, липиден профил). Била правена електрокардиографија и ехокардиографија. Сите пациенти биле подложени на конвенционална трансторакална ехокардиографија (ТТЕ), користејќи комерцијално достапна опрема (GE, Vivid 7 и E9). 2Д ТТЕ во мирување била изведена според препораките на Европското и Американското ехокардиографско здружение за срце (American Society of echocardiography, ASE). Притоа, биле проценувани следниве параметри: внатрешни димензии на сите леви и десни кавитети, дебелини на сидови, крајно систолни и дијастолни волумени на левата комора и нејзина ејекциона фракција, односно индексирана маса, волумен на левата преткомора индексирани со различни параметри за нормализација (телесна површина, телесна висина и телесна висина крената на квадрат), проценки на ткивни брзини во различни циклуси со употреба на ткивен доплер, проценка на брзините на трансмитралниот проток, протокот низ пулмоналните вени, протокот низ митралната, аортна и трикуспидна валвула, како и протокот низ левокоморниот истечен тракт со употреба на Доплер методата со цел проценка на дијастолна функција, проценка на пулмонален систолен притисок, притисок во десна преткомора и проценка на хемодинамските параметри како ударен и минутен волумен на срцето. И како исклучителен придонес на овој труд е употребата на методата на проценка на миокардната деформација со користење на speckle tracking imaging (STI) со што се проценуваа: левокоморната лонгитудинална, радијална и циркумференцијална деформација на левата комора и лонгитудиналната деформација на десната комора, како и лонгитудиналните деформации на левата и десна преткомора во фаза на резервоар и фаза на контракција.

За статистичката анализа била користена компјутерска програма SPSS верзија 25.0 (IBM SPSS, Inc., Chicago, Illinois).

Краток опис на резултатите од истражувањето

Дебелината доведува до ЛК-ремоделирање со појава на доминантно концентрична хипертрофија (меѓукоморна преграда и заден сид) и зголемена релативна ткивна дебелина (RWT) што се најмногу застапени кај испитаниците од класа II и класа III дебелина. Истражувањето многу важно го потврди потценувањето на вредностите на ЛК маса и ЛП волумен кога се индексирани со површината на телото и важно е што индексацијата мора да биде коригирана со висината или квадратот на висината кај пациентите со дебелина со што ќе се овозможи навремена и соодветна дијагноза на присутна ЛКХ, односно дилатација на левата преткомора (ЛП) кои можат да имаат сериозни клинички импликации (да се идентификуваат повеќе лица со ДД и/или зголемен ризик од несакани збиднувања). Ехокардиографските варијабли на ЛК ремоделирање биле во корелација со антропометриските мерки на дебелина и нејзиното времетраење, како и метаболните параметри. Поголемиот ИТМ и присуството на ХТА се појавиле како независни предиктори за поголема ЛК-маса индексирани со квадратот на висината.

Левокоморната систолна функција евалуирана преку ЛК-ејекциона фракција не покажала способност да открие супклиничка систолна функција, додека употребата на современите и напреднати сликовни методи како Ткивен Доплер и проценката лонгитудиналната (GLS%), радијалната (GRS%) и циркумференцијална (GCS%) деформација со употреба на speckle tracking сликовната метода откриле постоење на субклинички нарушена систолна ЛК-функција најизразена кај испитаниците со манифестна дебелина. Редуцираната вредност на ЛК GLS% била значајно поврзана со параметрите на дебелина и повеќе метаболни нарушувања (присуство на ДМ, повисоки вредности на инсулин и поизразена ИП повисок хемоглобин A1c, повеќе нарушен OGTT и присутен метаболитички синдром). Во регресионата анализа, компонентите на метаболитичкиот синдром, поголемиот обем на струк, присуството на артериска хипертензија и изразеноста на нарушувањата на OGTT се јавиле како независни значајни предиктори за редуциран GLS%. Глобалната ЛК-радијална деформација (GRS%) била во

референтни рамки и не покажала постоење на значајни, ниту гранични корелации со ниту еден маркер на дебелина и/или метаболно нарушување. Што се однесува до глобалната ЛК-циркумферентна деформација (GCS%), вредноста опаѓала кај испитаниците со најизразена дебелина. Нејзината редуцирана вредност била значајно поврзана со поголем ИТМ, поголем обем на струк и колк, со подолго траење на дебелината во години, повисоки вредности на инсулин и поизразена ИР, повисок хемоглобин А1с и повеќе нарушен ОГТТ. Траењето на дебелината во години и поголемиот ИТМ се јавиле како независни значајни предиктори за зголемената деформација (GCS%).

Во испитуваната кохорта не е демонстрирано постоење на манифестна дијастолна дисфункција (ДД) кај сите испитаници, иако одредени параметри како брзината на движењето на митралниот прстен кон врвот на ЛК на ниво на септум и латералниот сид (e') биле пониски од референтните и укажувале на забавена релаксација на ЛК, а постоело и почетно зголемување на ЛК притисок на полнење. Така, ДД проценета индивидуално за секој испитаник посебно согласно со Препораките на професионалните здруженија покажала застапеност во целата кохорта од 34,9 %, главно од типот на псевдонормализација. Секако, застапеноста на ДД во примерокот би можела да се зголеми кога би се користела алометриската индексација на ЛП што би дало значајна рекласификација на ЛП волумен од нормален во зголемен.

Значаен придонес на испитувањето е и наодот на нарушена супклиничка функција на ЛП со користење на проценка на лонгитудиналната миокардна деформација со методата на STI, при што вредностите биле под референтните како во време кога таа функционира како резервоар (PALS%), така и во време на нејзина контракција (PACS%).

И во однос на десната комора (ДК) и десната преткомора (ДП), резултатите, земајќи ги предвид апсолутните бројки за нивна морфологија, не биле во согласност со објавените резултати од литературата, но сепак, постоењето на значајни корелации со антропометриските маркери на дебелина и утврдените значајни независни антропометриски предиктори ја потврдуваат засегнатоста на ДК и ДП од дебелината. Уште повеќе има основи за вакво размислување ако се земе предвид дека кај сите испитаници во оваа кохорта постоеле пониски вредности на ДП лонгитудинална деформација проценета со STI како одраз на супклиничка ДП миопатија.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот д-р Цветанка Волкановска Илијевска, со наслов: „Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција“, претставува истражување во подрачјето на медицината, односно нејзините потесни подрачја – кардиологија и ендокринологија.

Изработката на оваа дисертација имала за цел да утврди постоење и изразеност на структурни промени на миокардот кои настануваат кај индивидуи со прекумерна телесна тежина и дебелина. За да се поткрепат овие сознанија, правени се анализи на поврзаноста и предиктивноста на изразеноста на дебелината и нејзините манифестации: антропометриските мерења и пресметаните индекси, како и метаболичките параметри во крвта со структурните промени во срцето и/или хемодинамските параметри определувани со користење на стандардна 2Д-ехокардиографија и напреднати методи, како што се: ткивен доплер и метода за анализа на миокардна деформација на сите четири кавитети (лева и десна комора, лева и десна преткомора).

Докторската дисертација на кандидатката д-р Цветанка Волкановска Илијевска, со наслов: „Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката д-р Цветанка Волкановска Илијевска, пред одбрана на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор во меѓународни научни списанија) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Ilijevska CV, Andova V, Georgievska-Ismail L. Frequency of Left Atrial Enlargement According to Different Modes of Indexing in Overweight and Obese Individuals. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2023;44(1):97-103. Published 2023 Mar 29. doi:10.2478/prilozi-2023-0011
2. Volkanovska Ilijevska C, Andova V, Georgievska-Ismail L. Morphological and function of the left atrium in obesity. *Acad Med J* 2023;3(1):48-59. Published 2023 Mar 1. doi.org/10.53582/AMJ2331048vi

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатката. Доказите изведени од оваа студија имплицираат развој на структурни промени на срцето кај испитаниците со дебелина. Така, утврден е развој на концентрична хипертрофија на левата комора, чијашто изразеност пропорционално корелира со изразеноста на дебелината, а обемот на струкот се јавува како нејзин независен предиктивен фактор. Натаму, од исклучителна важност е наодот на супклиничка систолна дисфункција на левата комора и левопреткоморна деформација регистрирани со ползување на напредни ехокардиографски методи кај пациентите со манифестна дебелина со оглед на фактот што обезбедуваат навремена идентификација на пациенти со висок кардиоваскуларен ризик пред појава на клинички манифестна срцева слабост и/или преткоморна фибрилација. Исто така, овие наоди можат да послужат и за навремено индицирање на баријатриски третман кај индивидуи со манифестна дебелина. Резултатите од оваа студија натаму го потврдуваат фактот дека индексот на телесната маса, кој традиционално се смета за маркер на изразеност на дебелината, во контекстот на појава на структурни промени на срцето и/или зголемување на кардиоваскуларниот ризик го нема тоа значење споредбено со антропометриските мерки како обемот на струкот, но и метаболитичките фактори (инсулин резистенција, нарушен OGTT тест) кои се појавија како посилни предиктори за структурни промени на срцето. И, секако, од исклучителна клиничка важност е фактот што резултатите на оваа студија силно сугерираат корекција на мерењето на левокоморната маса и левопреткоморниот волумен со алтернативни – алометриски методи (висина, квадрат на висина), наместо со изометриски методи (површина на телото) кога се во прашање индивидуи со дебелина.

Можните натамошни истражувања на ова поле би можеле да бидат: Продлабочување на испитувањата на влијанието на дебелината врз дијастолната функција и функцијата на десното срце со оглед на нивната исклучителна важност како ризик-фактори за развој на манифестна срцева слабост. Исто така, може да се испита значењето на меѓузависноста на некои маркери врзани за дебелината со нивните ефекти врз промените на структурата и функцијата на срцето. И, секако, од исклучително значење би било да се посвети внимание на екстракардијалната маст и нејзиното влијание врз срцевото ремоделирање и ризикот од несакани срцеви збиднувања.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р Цветанка Волкановска Илијевска со наслов: „Ехокардиографска проценка на ефекти на дебелината врз миокардната структура и функција “

КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Пемовска, претседател, с.р.
Проф. д-р Љубица Георгиевска- Исмаил, ментор, с.р.
Проф. д-р Марија Вавлукис, член, с.р.
Проф. д-р Бранкица Крстевска, член, с.р.
Проф. д-р Катерина Тошеска-Трајковска, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА
ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
УСТАВНО ПРАВО И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ
НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 14 август 2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област уставно право и политички систем, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, донесена на 30 август 2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Рената Дескоска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, д-р Тања Каракамишева-Јовановска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје и д-р Марика Ристовска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област уставно право и политички систем, во предвидениот рок се пријави д-р Александар Спасеновски.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Александар Спасеновски е роден 1980 година, во Скопје. Во 1998 година завршил средно образование во гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Скопје. Во 2002 година дипломирал со просечна оценка 9,20 на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, со што се стекнал со право на стручен назив - дипломиран политиколог. Во март 2003 година, пак, се запишал на постдипломските студии по меѓународно право и политика на истиот факултет, при што по положувањето на предвидените испити со просечна оценка 9,90 и успешната одбрана на магистерскиот труд со наслов: „Улогата на шефот на државата во надворешната политика – случајот на Република Македонија“, се стекнал со право на научен степен – магистер на политички науки од областа на меѓународната политика.

Александар Спасеновски, во декември 2013 година, ја одбрал докторската дисертација на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје со наслов: „Уставноправниот статус на религиите и на слободата на вероисповед (компаративна анализа со посебен осврт на Република Македонија)“, со што се стекнал со научниот степен доктор на политички науки.

На 28 март 2014 година е избран во звањето доцент на Правниот факултет во областа уставно право и политички систем (современи политички системи и политички партии и интересовни групи).

На 1 март 2019 година е избран во звањето вонреден професор на Правниот факултет во областа уставно право и политички систем на предметите од политичките науки.

Во моментот е вонреден професор.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1185 од 1 февруари 2019 година.

Александар Спасеновски активно го владее англискиот јазик, а ги изучува грчкиот и албанскиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

2.1. Наставно-образовна дејност

Кандидатот проф. д-р Александар Спасеновски има повеќегодишно искуство во наставно-образовната дејност. Во рамките на наставно-образовната дејност на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, во периодот по изборот во звањето вонреден професор,

кандидатот проф. д-р Александар Спасеновски учествувал во изведувањето на наставата на следниве предмети:

- *Политички систем* – политички студии, група на македонски наставен јазик;
- *Политички систем* – политички студии, група на англиски наставен јазик;
- *Политички систем* – студии по односи со јавноста;
- *Современи политички системи* – политички студии, група на англиски наставен јазик;
- *Политички партии и интересовни групи* – политички студии, група на македонски наставен јазик;
- *Политички партии и интересовни групи* – политички студии, група на англиски наставен јазик;
- *Модели на демократија* - политички студии, група на македонски наставен јазик;
- *Модели на демократија* – политички студии, група на англиски наставен јазик;
- *Избори и изборни системи* - правни студии, мастер по уставно право, модул „а“;
- *Политички партии и интересовни групи* – правни студии, мастер по уставно право, модул „а“;
- *Демократска транзиција и консолидација* – политички студии, група на македонски наставен јазик, мастер по меѓународни односи, европски интеграции и дипломатија;
- *Демократска транзиција и консолидација* – политички студии, група на македонски наставен јазик, мастер по применета политика и политички систем, изборни предмети;
- *Демократска транзиција и консолидација* – политички студии на англиски наставен јазик, мастер по применета политика и политички систем, изборни предмети;
- *Црковно право* – правни студии, опциони предмети;
- *Малцински права* – правни студии, мастер по уставно право, модул „а“;
- *Право на Советот на Европа* – правни студии, мастер по уставно право, модул „а“;
- *Локална самоуправа* – правни студии, мастер по уставно право.

Кандидатот се стреми да внесе современ пристап во изведувањето на наставата, да оствари интеракција и да поттикне аргументирана комуникација со студентите.

Во периодот по изборот во звањето, проф. д-р Александар Спасеновски учествувал како член во комисија за оцена и одбрана на вкупно 9 магистерски трудови, како и во 1 комисија за оцена и одбрана на докторска дисертација.

Кандидатот учествувал во изведување на настава во летни школи и работилници.

Конкретните активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

2.1 Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатот д-р Александар Спасеновски покажал забележителен интерес во областите од неговиот научен интерес.

Во периодот од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот е коавтор на пет рецензирани учебници: „Парламентарно право“, „Локална самоуправа“, „Право и религија“, „Политички систем“ и „Уставно процесно право“.

Исто така, кандидатот објавил вкупно 26 трудови, од кои 9 научно-популарни книги (од кои 6 во коавторство); 3 монографии; 1 труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една база на списанија со трудови достапни на интернет како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal citation Report; 7 труда со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во

кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови; 6 книги од стручна област.

Сите објавени трудови се уредно внесени во Репозиториумот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Проф. д-р Александар Спасеновски учествувал во 4 национални научни проекти, како и во 10 меѓународни научни проекти.

Кандидатот одржал вкупно 7 пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество, како и 3 секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество во земјава, во Бугарија и во Унгарија.

Останатите активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, податоците за објавените трудови, за проектите во кои учествувал кандидатот и за одржаните предавања, се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

2.2 Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот бил активен и во делот на стручно-применувачката дејност, како и во дејностите од поширок интерес.

Во рамките на дејностите од поширок интерес, проф. д-р Александар Спасеновски е учесник во 5 факултетски комисији, а земал учество и во подготовка на 3 национални документи (стратегии, закони и сл.).

Активностите кои припаѓаат во стручно-применувачката дејност и дејноста од поширок интерес се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

3 ОЦЕНКА ОД САМОЕВАЛУАЦИЈА

Кандидатот д-р Александар Спасеновски, за периодот од изборот во звањето вонреден професор до поднесувањето на пријавата, доби позитивна оценка од спроведените процеси на самоевалуација, преку анонимно анкетирање на студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија исклучително позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Александар Спасеновски.

Рецензентската комисија, врз основа на проучувањето на пристигнатата пријава на конкурсот, констатира дека кандидатот д-р Александар Спасеновски магистрирал и докторирал на современи теми од областа на политичките науки.

Кандидатот континуирано се развива во полето на политичките науки и веќе подолг период е вклучен во имплементирањето и развојот на неколку клучни предметни програми од областа на политичкиот систем на додипломските студии на политички студии, на односи со јавноста и на студиите по новинарство, а одржува настава и на политичките студии на групите во кои целата настава и испитите се изведуваат на англиски јазик.

На постдипломските програми изведува настава на насоката Уставно право и политички систем, како и на насоката Применета политика. Како коавтор многу успешно и посветено придонел во подготовката на неколку универзитетски учебници. Неговата професионална посветеност, освен во научната и учебникарската област, се согледува и во делот на стручно-применувачката дејност каде што се забележува значителен опус на активности кои, како краен резултат, довеле до изработка на квалитетни стратегии, прирачници, анализи и испитувања на јавното мислење.

Исто така, д-р Александар Спасеновски бил вклучен како обучувач во повеќе школи за политика и политички академии, како и во проекти поддржани од Фондацијата „Конрад Аденауер“ со седиште во Скопје и во Букурешт. Треба да се напомене неговиот активен ангажман и придонес кој го има на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје преку учества во комисији, работни групи и организациски одбори на конференции организирани од страна на Факултетот.

Врз основа на ова, Комисијата може да сумира дека проф. д-р Александар Спасеновски:

1. Ги има повеќекратно исполнето потребните поени за избор во звањето редовен професор.
2. Ги има исполнето условите во делот на потребни трудови, бидејќи е автор на голем број научни и стручни трудови, учебници и монографии кои се одликуваат со високо ниво на познавање на предметот на истражувањето.
3. Своето научно и апликативно знаење несебично го пренесувал на голем број обуки и школи и учествувал во повеќе научноистражувачки проекти.
4. Од почетокот на своето вработување до денес, мошне одговорно и посветено ги извршува своите работни обврски, давајќи посебен личен придонес во оспособувањето на помладите колеги за наставници и соработници.
5. Позитивно бил оценет од студентите во процесот на самоевалуација.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Александар Спасеновски поседува висок степен на научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор. Со оглед на тоа што д-р Спасеновски сите степени на факултетско образование ги стекнал во областа на политичките науки, неговиот избор се однесува на научната област политички систем.

Според гореизнесеното, Комисијата има посебна чест и големо задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, д-р Александар Спасеновски да биде избран во звањето **редовен професор** во научната област уставно право и политички систем.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Рената Дескоска, с.р.

Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, с.р.

Проф. д-р Марика Ристовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александар Петре Спасеновски
Институција: Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје
Научна област: уставно право и политички систем

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,20. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,90. Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p> <p>(Кандидатот има засновано работен однос пред стапување во сила на Законот за високото образование, Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018)</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на политички науки Назив на научната област: уставно право и политички систем; поле: политички науки; подрачје: општествени науки.¹</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	ДА (детално во образец 2)
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на</p>	ДА (детално во образец 2)

¹ Согласно со член 24, став 1, точка 5, потточка 5.2 и Прилог 1 од Статутот на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, Катедрата за уставно право и политички систем при Институтот за правно-политички науки ја покрива научната област уставно право и политички систем 50814, а согласно со Меѓународната стандардна класификација на образованието (Фраскатијевата класификација) на научните подрачја, полиња и области во високото образование ги покрива областите: политички системи, современи политички системи, граѓанско општество, политички партии и интересни групи и друго од полето политички науки 5097, од научното подрачје општествени науки, за кои се избира кандидатот.

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.3.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	НЕ
3.4.	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	НЕ
3.5.	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	НЕ
3.6.	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност	НЕ
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: _____ 2. Место и година на објава: _____	ДА (детално во образец 2)
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 1.2.2019, број 1185.	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Рената Дескоска, претседател, с.р.
Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, член, с.р.
Проф. д-р Марика Ристовска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО
И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александар Петре Спасеновски
Институција: Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје
Научна област: уставно право и политички систем

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Одржување на настава од прв циклус студии</p> <p style="text-align: center;">2018/2019 година</p> <p>1.3. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на македонски јазик) 30x0.04=1.2 поени</p> <p>1.4. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на англиски јазик) 30x0.04=1.2 поени</p> <p>1.5. Современи политички системи (Политички студии на англиски јазик) 60x0.04=2.4 поени</p> <p>1.6. Политички систем (Студии по односи со јавноста) 17.5x0.04=0.7 поени</p> <p>1.7. Модели на демократија (Политички студии на македонски јазик) 36x0.04=1.44x0.2=0.28 поени</p> <p>1.8. Модели на демократија (Политички студии на англиски јазик) 26x0.04=1.04x0.2=0.20 поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2018/2019</u> <u>5.98 поени</u></p> <p style="text-align: center;">2019/2020 година</p> <p>1.9. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на македонски јазик) 20x0.04=0.8 поени</p> <p>1.10. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на англиски јазик) 30x0.04=1.2 поени</p> <p>1.11. Современи политички системи (Политички студии на англиски јазик) 60x0.04=2.4 поени</p> <p>1.12. Политички систем (Студии по односи со јавноста) 17.5x0.04=0.7 поени</p> <p>1.13. Политички систем (Политички студии на македонски јазик) 15x0.04=0.6 поени</p> <p>1.14. Политички систем (Политички студии на англиски јазик) 15x0.04=0.6 поени</p>	32.7

	<p>1.15. Модели на демократија (Политички студии на македонски јазик) $36 \times 0.04 = 1.44 \times 0.2 = 0.28$ поени</p> <p>1.16. Модели на демократија (Политички студии на англиски јазик) $26 \times 0.04 = 1.04 \times 0.2 = 0.20$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2019/2020</u> <u>6,78 поени</u></p> <p style="text-align: center;">2020/2021 година</p> <p>1.17. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на македонски јазик) $20 \times 0.04 = 0.8$ поени</p> <p>1.18. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на англиски јазик) $30 \times 0.04 = 1.2$ поени</p> <p>1.19. Современи политички системи (Политички студии на англиски јазик) $60 \times 0.04 = 2.4$ поени</p> <p>1.20. Политички систем (Студии по односи со јавноста) $17.5 \times 0.04 = 0.7$ поени</p> <p>1.21. Политички систем (Политички студии на македонски јазик) $15 \times 0.04 = 0.6$ поени</p> <p>1.22. Политички систем (Политички студии на англиски јазик) $15 \times 0.04 = 0.6$ поени</p> <p>1.23. Модели на демократија (Политички студии на македонски јазик) $18 \times 0.04 = 1.44 \times 0.2 = 0.14$ поени</p> <p>1.24. Модели на демократија (Политички студии на англиски јазик) $18 \times 0.04 = 1.44 \times 0.2 = 0.14$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2020/2021</u> <u>6,58 поени</u></p> <p style="text-align: center;">2021/2022 година</p> <p>1.9. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на македонски јазик) $20 \times 0.04 = 0.8$ поени</p> <p>1.10. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на англиски јазик) $30 \times 0.04 = 1.2$ поени</p> <p>1.11. Современи политички системи (Политички студии на англиски јазик) $60 \times 0.04 = 2.4$ поени</p> <p>1.12. Политички систем (Студии по односи со јавноста) $17.5 \times 0.04 = 0.7$ поени</p> <p>1.13. Политички систем (Политички студии на македонски јазик) $15 \times 0.04 = 0.6$ поени</p> <p>1.14. Политички систем (Политички студии на англиски јазик)</p>	
--	---	--

	<p>15x0.04=0.6 поени 1.15. Модели на демократија (Политички студии на македонски јазик) 36x0.04=1.44x0.2=0.28 поени 1.16. Модели на демократија (Политички студии на англиски јазик) 26x0.04=1.04x0.2=0.20 поени <u>Вкупно 2021/2022</u> <u>6,78 поени</u></p> <p>2022/2023 година</p> <p>1.17. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на македонски јазик) 20x0.04=0.8 поени 1.18. Политички партии и интересовни групи (Политички студии на англиски јазик) 30x0.04=1.2 поени 1.19. Современи политички системи (Политички студии на англиски јазик) 60x0.04=2.4 поени 1.20. Политички систем (Студии по односи со јавноста) 17.5x0.04=0.7 поени 1.21. Политички систем (Политички студии на македонски јазик) 15x0.04=0.6 поени 1.22. Политички систем (Политички студии на англиски јазик) 15x0.04=0.6 поени 1.23. Модели на демократија (Политички студии на македонски јазик) 18x0.04=1.44x0.2=0.14 поени 1.24. Модели на демократија (Политички студии на англиски јазик) 18x0.04=1.44x0.2=0.14 поени <u>Вкупно 2022/2023</u> <u>6,58 поени</u></p> <p>СÈ ВКУПНО: 32.7 ПОЕНИ</p>	
<p>2.</p>	<p>Одржување на настава од втор циклус на студии</p> <p>2018/2019 година</p> <p>2.1. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Применета политика и политички систем) 37.5x0.05=1.87x0.2=0.37 поени 2.2. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Меѓународни односи, европски интеграции и дипломатија) 37.5x0.05=1.87x0.2=0.37 поени 2.3. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на англиски јазик, Применета политика и политички систем) 37.5x0.05=1.87x0.2=0.37 поени</p>	<p>32.75</p>

<p>2.4. Политички партии и интересовни групи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.5. Црковно право (Правни студии, Опциони предмети) $52.5 \times 0.05 = 26.25 \times 0.2 = 5.25$ поени</p> <p>2.6. Избори и изборни системи (Правни студии, уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2018/2019</u> <u>6,51 поен</u></p> <p style="text-align: center;">2019/2020 година</p> <p>2.7. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Применета политика и политички систем) $37.5 \times 0.05 = 1.87 \times 0.2 = 0.37$ поени</p> <p>2.8. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Меѓународни односи, европски интеграции и дипломатија) $37.5 \times 0.05 = 1.87 \times 0.2 = 0.37$ поени</p> <p>2.9. Политички партии и интересовни групи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.10. Црковно право (Правни студии, Опциони предмети) $52.5 \times 0.05 = 26.25 \times 0.2 = 5.25$ поени</p> <p>2.11. Избори и изборни системи (Правни студии, уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2019/2020</u> <u>6,14 поени</u></p> <p style="text-align: center;">2020/2021 година</p> <p>2.12. Политичка кампања (Студии по односи со јавноста) $26 \times 0.05 = 1.3 \times 0.2 = 0.26$ поени</p> <p>2.13. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Меѓународни односи, европски интеграции и дипломатија) $37.5 \times 0.05 = 1.87 \times 0.2 = 0.37$ поени</p> <p>2.14. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Применета политика и политички систем) $18 \times 0.05 = 0.9 \times 0.2 = 0.18$ поени</p> <p>2.15. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на англиски јазик, Применета политика и политички систем) $18 \times 0.05 = 0.9 \times 0.2 = 0.18$ поени</p> <p>2.16. Политички партии и интересовни групи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p>

<p>2.17. Црковно право (Правни студии, Опциони предмети) $52.5 \times 0.05 = 26.25 \times 0.2 = 5.25$ поени</p> <p>2.18. Избори и изборни системи (Правни студии, уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.19. Современи политички системи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.20. Малцински права (Правни студии, уставно право модул а) $26 \times 0.05 = 1.3 \times 0.2 = 0.26$ поени</p> <p>2.21. Право на Советот на Европа (Правни студии, уставно право модул а) $26 \times 0.05 = 1.3 \times 0.2 = 0.26$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2020/2021</u> <u>6.98 поени</u></p> <p style="text-align: center;">2021/2022 година</p> <p>2.7. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Применета политика и политички систем) $37.5 \times 0.05 = 1.87 \times 0.2 = 0.37$ поени</p> <p>2.8. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Меѓународни односи, европски интеграции и дипломатија) $37.5 \times 0.05 = 1.87 \times 0.2 = 0.37$ поени</p> <p>2.9. Политички партии и интересовни групи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.10. Црковно право (Правни студии, Опциони предмети) $52.5 \times 0.05 = 26.25 \times 0.2 = 5.25$ поени</p> <p>2.11. Избори и изборни системи (Правни студии, уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2021/2022</u> <u>6.14 поени</u></p> <p style="text-align: center;">2022/2023 година</p> <p>2.12. Политичка кампања (Студии по односи со јавноста) $26 \times 0.05 = 1.3 \times 0.2 = 0.26$ поени</p> <p>2.13. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Меѓународни односи, европски интеграции и дипломатија) $37.5 \times 0.05 = 1.87 \times 0.2 = 0.37$ поени</p> <p>2.14. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на македонски јазик, Применета политика и политички систем) $18 \times 0.05 = 0.9 \times 0.2 = 0.18$ поени</p>
--

	<p>2.15. Демократска транзиција и консолидација (Политички студии на англиски јазик, Применета политика и политички систем) $18 \times 0.05 = 0.9 \times 0.2 = 0.18$ поени</p> <p>2.16. Политички партии и интересовни групи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.17. Црковно право (Правни студии, Опциони предмети) $52.5 \times 0.05 = 26.25 \times 0.2 = 5.25$ поени</p> <p>2.18. Избори и изборни системи (Правни студии, уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.19. Современи политички системи (Правни студии, Уставно право модул а) $17.5 \times 0.05 = 0.37 \times 0.2 = 0.075$ поени</p> <p>2.20. Малцински права (Правни студии, уставно право модул а) $26 \times 0.05 = 1.3 \times 0.2 = 0.26$ поени</p> <p>2.21. Право на Советот на Европа (Правни студии, уставно право модул а) $26 \times 0.05 = 1.3 \times 0.2 = 0.26$ поени</p> <p style="text-align: center;"><u>Вкупно 2022/2023</u> <u>6.98 поени</u></p> <p style="text-align: center;">СÈ ВКУПНО: 32.75 ПОЕНИ</p>	
<p>3.</p>	<p>3.1. Настава во школи и работилници – раководител</p> <p>1. „Cathedra Adenauer 2019: The Future of Enlargement and Neighbourhood Policy - EU in 2025“ Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Активност: предавач на тема: „The Role of the Assembly in the Process of Negotiations with the EU“ Датум: 17 – 19 мај 2019</p> <p>2. „Regional Summer School 2019 - Society and Religion: Ethnic Groups, Identity and Nationalism“ Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Активност: предавач на тема: „Multiculturalism: Philosophy, Politics and Policy“ Датум: 3 – 7 јули 2019</p> <p>3. „Политичка академија“ Тема: Strengthening the Capacity of Future Leaders Организатор: Институт за општествени истражувања „МК91“ и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје. Активност: предавач на тема: „Искусвата од законодавната власт“ Датум: 29.11 – 1.12.2019, хотел „Кристал палас“, Прилеп</p>	<p>$26 \times 1.5 = 39$</p>

	<p>4. „Cathedra Adenauer 2020: Post-election challenges and EU perspectives Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Активност: предавач на тема: „The place of the legislative branch in the system of separation of powers“. Датум: 17.9.2020, , ресторан „Разгуза 360“, Скопје</p> <p>5. „Политичка академија“ Тема: Зајакнување на капацитетите на новоизбраните пратеници. Организатор: Институт за општествени истражувања „МК91“ и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје. Активност: предавач на тема: „Местото на законодавната власт во системот на поделбата на власта“. Датум: 18.9.2020, ресторан „Разгуза 360“, Скопје</p> <p>6. „Cathedra Adenauer 2020: Post-election challenges and EU perspectives II Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Активност: предавач на тема: „The control function of the legislature (over the executive)“. Датум: 24.9.2020, Радио кафе „Канал 77“, Штип</p> <p>7. „Building bridges towards common future: The Western Balkans on the path towards the European Union“ Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies, Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје и Институт за општествени истражувања „МК91“ од Скопје Активност: предавач на тема: „The global COVID-19 pandemic and the challenges related to healthcare, education and social issues“ и модератор на тркалезна маса. Датум: 29.10.2020, „Ragusa Rooftop“, Skopje</p> <p>8. „Conservative People’s Parties - Building Bridges towards a common EU future” Организатори: Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Активност: предавач на тема: „Македонскиот партиски систем и соработката на народните и конзервативни партии“. Датум: 6.11.2020, хотел „DoubleTree by Hilton“, Скопје</p> <p>9. „Религијата во образованието: зошто е важно?“</p>	
--	--	--

	<p>Организатор: Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје и Здружение на професори по етика на религиите. Активност: предавач и модератор. Датум: 12.5.2021, Платформа за видеоконференции „Zoom“</p> <p>10. „Legislative policies vis-à-vis the economic, political and social challenges of 2021 - Strengthening the capacities of the MPs“ Организатор: Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје и Партиски истражувачки аналитички центар: „Љубиша Георгиевски“ Активност: предавач Датум: 30.5.2021, хотел „Unique“, Охрид</p> <p>11. „Political Academy 2021: Fostering democracy on local level - Building good policies and strategies for sustainable local development“ Организатор: Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје и Партиски истражувачки аналитички центар: „Љубиша Георгиевски“ Активност: предавач Датум: 1-2.9.2021, Ragusa Rooftop, Скопје</p> <p>12. „5th Macedonian - German Forum: 30 Years of Independence of Republic of Macedonia - The Role of the Parliament in Democracy“ Организатори: Фондација „Конрад Аденауер“ и Институт за општествени истражувања „МК91“ Активноста: говорник/предавач на тема: „Презентација на анализата и истражувањето – 30 години независност“ Датум: 24 септември 2021, хотел „Александар палас“, Скопје</p> <p>13. „Regional Summer School 2021 - Society and Religion: Ethnic Groups, Identity and Nationalism“ Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Активност: модератор на првиот панел: „Cultural Plurality, National Identity and Cohesion“ Датум: 6 октомври 2021, хотел „DoubleTree by Hilton“ и Zoom</p> <p>14. „Cathedra Adenauer 2021: The European idea in the Western Balkans - an uncertain future“ Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies, Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје, Институт за општествени истражувања „МК91“ – Скопје и Универзитет за туризам и менаџмент – Скопје</p>	
--	--	--

	<p>Активност: модератор на панел-дискусија: „The European idea in the Western Balkans - an uncertain future“. Датум: 14.12.2021, Универзитет за туризам и менаџмент – Скопје</p> <p>15. „Cathedra Adenauer 2021: Assessment of Chapters 23 and 24 - Progress without the start of negotiations with the EU? Организатори: Wilfred Martens Centre for European Studies, Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје, Институт за општествени истражувања „МК91“ – Скопје и Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Активност: предавач на тема: Assessment of Chapters 23 and 24 - Progress without the start of negotiations with the EU? Датум: 17.12.2021, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип</p> <p>16. “Effective green and economic policies on a local level - Creating modern municipalities.” Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Партиски истражувачки аналититички центар „Љубиша Георгиевски“ Активност: предавач на тема: „Creating a European Municipality - Integrity Policy for o Corruption“ Датум: 6 – 8 мај 2022, хотел „Кристал палас“, Прилеп</p> <p>17. „Попис 2021: Приказ на мултиетничкиот и мулти-религискиот карактер на општеството“ Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“, Православен богословски факултет „Свети Климент Охридски“ и Факултет за исламски науки – Скопје. Активност: предавач на тема: „Попис 2021: Приказ на мултиетничкиот и мулти-религискиот карактер на општеството“ Датум: 9 мај 2022</p> <p>18. „Новата реалност во училиштата – создавање можности со иновации и дигитални решенија“ Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Асоцијација на професори по етика во религиите „Просветление“ Активност: предавач на тема: „Што научивме од предметот Етика во религиите во основното образование“ Датум: 17.12.2022, хотел „Мериот“, Скопје</p> <p>19. „Религијата во образованието“ Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Асоцијација на професори по етика во религиите „Просветление“</p>	
--	---	--

	<p>Активност: предавач на тема: „Во втората деценија со предметот Етика во религиите - искуства и предизвици“ Датум: 16.2.2023, хотел „Мериот“, Скопје</p> <p>20. „Создавање европска општина - политика за интегритет за о корупција“ Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Аеродром Активност: предавач на тема: „Перцепции и вовед во политики на интегритет“ Активност: предавач на тема: „Прирачник за интегритет: Наоди и препораки за Општина Аеродром“ Датум: 6.9.2022, Општина Аеродром</p> <p>21. “Political Academy 2023” The leaders of tomorrow” Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Партиски истражувачки аналититички центар „Љубиша Георгиевски“ Активност: предавач на тема: „Basics of the Macedonian constitutional order.“ Датум: 31.2 - 2.4.2023, Скопје</p> <p>22. “Political Academy 2023” The leaders of tomorrow” Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Партиски истражувачки аналититички центар „Љубиша Георгиевски“ Активност: предавач на тема: „Separation of power: Executive, legislature and judiciary.“ Датум: 31.4 – 2.4.2023, Скопје</p> <p>23. “Strengthening the capacities of the MPs: The role of the Assembly in times of war aggression in Europe - A challenge for the democracy.” Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Партиски истражувачки аналититички центар „Љубиша Георгиевски“ Активност: предавач на тема: „Strategic positioning of the MPs in the opposition.“ Датум: 6 – 8.4.2023, хотел „Монтана, Крушево“</p> <p>24. “Creating a European Municipality - Integrity Policy for Zero Corruption” Организатор: Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Бутел Активност: предавач на тема: „Creating a European Municipality - Integrity Policy for Zero Corruption“ Датум: 26.4.2023, Општина Бутел</p> <p>25. “Creating a European Municipality - Integrity Policy for Zero Corruption” Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Ново Село</p>	
--	--	--

	<p>Активност: Предавач на тема: „Perceptions and introduction to the Integrity Policy for o Corruption“ Датум: 16.5.2023, Општина Ново Село</p> <p>26. International Conference: “Creating a European Municipality - Integrity Policy for Zero Corruption” Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Ново Село</p> <p>Активност: предавач на тема: „Handbook and Study for Integrity Policy of the Municipality of Novo Selo - Findings and recommendations“ Датум: 16.5.2023, Општина Ново Село</p>	
	<p>Настава во школи и работилници – учесник</p> <p>1. Научна дебата на тема „Политика и религија“ Организатор: Македонско политиколошко друштво, Православен богословски факултет „Свети Климент Охридски“ Активност: настап на дебатата на тема: „Особености на македонскиот модел на секуларизам“ Датум: 13.12.2018, Скопје</p> <p>2. Стручно/научна дебата/конференција „Слобода на верување/неверување како основно човеково право – модерни социо-културолошки предизвици“ Организатор: Асоцијација за правно-економски истражувања и едукација „Јуридика“ – Скопје Активност: настап (панелист) на дебата на тема: „Слободата на вероисповед како основно човеково право“ Датум: 17.1.2019, „Public Room - Јавна соба“, Скопје</p> <p>3. „Политичка академија за еднакво учество на лицата со попреченост“ Тема: Демократија и политичко учество Организатор: Westminster foundation for democracy - United Kingdom и Полио плус – движење против хедикеп Активност: предавач на тема: „Политичкиот систем во С. Македонија“ Датум: 6.3.2020, хотел „Меркур“, Тетово</p> <p>4. „Политичка академија за еднакво учество на лицата со попреченост“ Тема: Демократија и политичко учество Организатор: Westminster foundation for democracy - United Kingdom и Полио плус - движење против хедикеп Активност: предавач на тема: „Политичките чинители и нивната улога“ Датум: 6.3.2020, хотел „Меркур“, Тетово</p> <p>5. „Абортус – етички, медицински и правно-политички аспекти“</p>	<p>20x1=20</p>

	<p>Организатор: Факултетско студентско собрание на Правниот факултет „Јустинијан Први“. Активност: предавач на тема: „Етички и правно-политички аспекти на абортусот“. Датум: 13.11.2020, Платформа за видеоконференции „Zoom“</p> <p>6. „Стратешко планирање на клубот за младински прашања и политики на Собранието“ Организатори: Western Balkans Democracy Initiative и Собрание на РС Македонија Активност: предавач на тема: „Алатки и процедури постлегислативен надзор“. Датум: 28 – 29.1.2021, хотел „Парк“, Скопје</p> <p>7. „Академија за јавни политики“ Организатори: Swiss Agency for Development and Cooperation (CSD), National Youth Council of Macedonia и International Foundation for Electoral Systems (IFES) Активност: предавач на тема: Политички и партиски систем. Датум: 19.1.2021, хотел: „Гардениа“, Велес</p> <p>7. „Школа за политика“ - модул I Организатори: Претседателски центар за политичко образование, Фондација „Фридрих Еберт“, Меѓународен републикански институт (ИРИ), Фондација „МК2025“, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација за демократија на Вестминстер и Национален демократски институт (НДИ). Активност: предавач на тема: „Кризата на мејнстрим партиите и предизвиците на модерниот конзервативизам.“ Датум: 27 – 28 март 2021, Платформа за видеоконференции „Zoom“.</p> <p>8. „Ecumenical Church Day in Germany meets international religious representatives“ Организатори: Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Берлин. Активност: говорник на третиот панел на тема: „Dialog between churches, society and politics“ Датум: 14 мај 2021, Платформа за видеоконференции „Zoom“</p> <p>9. „Обука за подмладоци на политичките партии“ Организатори: Western Balkans Democracy Initiative Активност: предавач на тема: „Улогата на дебатата и аргументацијата во политичкиот дискурс“. Датум: 25-27.6.2021, хотел „Јуник“, Охрид</p> <p>10. „Школа за политика“ - модул III Организатори: Претседателски центар за политичко образование, Фондација „Фридрих</p>	
--	---	--

	<p>Еберт“, Меѓународен републикански институт (ИРИ), Фондација „МК2025“, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација за демократија на Вестминстер и Национален демократски институт (НДИ).</p> <p>Активност: модератор на дебата: „Влијанието на надворешните актери во регионот врз регионалната безбедност - фокус НАТО“.</p> <p>Датум: 3 – 4 септември 2021, хотел „Александар палас“, Скопје</p> <p>11. „Школа за политика“ - модул III</p> <p>Организатори: Претседателски центар за политичко образование, Фондација „Фридрих Еберт“, Меѓународен републикански институт (ИРИ), Фондација „МК2025“, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација за демократија на Вестминстер и Национален демократски институт (НДИ).</p> <p>Активност: модератор на дебата: „Справување со процесот на закрепнување по пандемијата со Ковид-19 на ЕУ и регионот – предизвици за земјите кандидати на нивниот пат кон полноправно членство“.</p> <p>Датум: 3 – 4 септември 2021, хотел „Александар палас“, Скопје</p> <p>12. „Одложено младинско учество – Локални избори 2021“</p> <p>Организатор: Westminster Foundation for Democracy</p> <p>Активност: модератор на настанот</p> <p>Датум: 21.12.2021, хотел „Александар палас“, Скопје</p> <p>13. „Школа за политика“ – модул I</p> <p>Организатори: Претседателски центар за политичко образование, фондација „Фридрих Еберт“, Меѓународен републикански институт (ИРИ), фондација „МК2025“, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација за демократија на Вестминстер и Национален демократски институт (НДИ).</p> <p>Активност: предавач на тема: „Кризата на мејнстрим партиите и предизвиците на модерниот конзервативизам“.</p> <p>Датум: 25 – 27 март 2022, хотел „Гардениа“, Велес.</p> <p>14. „Вклучување на политичкото образование во образовниот систем“</p> <p>Организатори: Претседателски центар за политичко образование, Фондација „Фридрих Еберт“, Меѓународен републикански институт (ИРИ), Фондација „МК2025“, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација за демократија на Вестминстер и Национален демократски институт (НДИ).</p> <p>Активност: учесник со обраќање</p>	
--	--	--

	<p>Датум: 1.4.2022, хотел „Александар палас“, Скопје</p> <p>15. „Академија за политичка дебата и јавно говорење за подмладоци на политичките партии“ Организатор: Western Balkans Democracy Initiative Активност: предавач на тема: „Вовед во современиот конзервативизам – улогата на идеологијата во политичките дебати“. Датум: 17 – 19.6.2022, хотел „Дрим“, Струга</p> <p>16. „Monitoring local policies and responsibilities of local government“ Организатори: Swiss Agency for Development and Cooperation (CSD) и International Foundation for Electoral Systems (IFES) Активност: предавач на тема: „Role, responsibilities and integrity of the local self-government“. Датум: 2.7.2022, хотел: „Хилтон“, Скопје</p> <p>17. „Contemporary aspects of legal culture - contents and discontents.“ Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје Активност: коавтор на труд: „The EU constitutional culture: what is missing?“ датум: 4.11.2022, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје</p> <p>18. „Academy of Political Debate“ Организатор: British Embassy Skopje, UKAID, Младински образовен форум (МОФ), Westminster Foundation for Democracy Skopje Активност: предавач на тема: „Вовед во особеностите на конзервативизмот“ Датум: 11.3.2023, хотел „Радика“, Маврово</p> <p>19. „Школа за политика“ - модул I Организатори: Претседателски центар за политичко образование, фондација „Фридрих Еберт“, Меѓународен републикански институт (ИРИ), Фондација „МК2025“, Фондација „Конрад Аденауер“, Фондација за демократија на Вестминстер и Национален демократски институт (НДИ). Активност: предавач на тема: „Кризата на мејнстрим партиите и предизвиците на модерниот конзервативизам“. Датум: 5 – 7 мај 2023, хотел „Меркур“ Тетово</p> <p>20. „Комуникациска транспарентност, финансирање и внатрешни процеси“ Организатор: Фондација за демократија на Вестминстер, Амбасада на Обединетото Кралство во Скопје и UK Aid Активност: предавач на тема: Внатрешни демократски процеси</p>	
--	---	--

	Датум: 23.6.2023, хотел „Радика“ – Маврово	
4.	Подготовка на нов предмет - Предавања Право и религија, мастер студии по Уставно право Политологија на религиите, додипломски политички студии	1x2=2
5.	Консултации со студенти 2018/19: 100x0.002=0.2 2019/00: 100x0.002=0.2 2020/21: 100x0.002=0.2 2021/22: 100x0.002=0.2 2022/23: 100x0.002=0.2	1
6.	Член на комисија за оценка и одбрана на докторски труд	1x0.7=0.7
7.	Член на комисија за оценка и одбрана на магистерски труд	9x0.3=2.7
8.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник - коавтор 1. ПАРЛАМЕНТАРНО ПРАВО Универзитетски учебник Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Правен факултет „Јустинијан Први“ Датум: април 2020 2. ПРАВО И РЕЛИГИЈА Универзитетски учебник Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Правен факултет „Јустинијан Први“ Датум: јули 2020 3. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА Универзитетски учебник Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Правен факултет „Јустинијан Први“ Датум: јануари 2021 4. ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ Универзитетски учебник Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Правен факултет „Јустинијан Први“ Датум: февруари 2022 5. УСТАВНО ПРОЦЕСНО ПРАВО Универзитетски учебник Издавач: Универзитет „Св Кирил и Методиј“ и Правен факултет „Јустинијан Први“ Датум: април 2023	6x5=30
9.	Научно-популарна книга – автор 1. ТРИ ДЕЦЕНИИ НАДВОРЕШНА ПОЛИТИКА И ОДБРАНА (АНАЛИЗА И ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ) Автор	3*6=18

	<p>Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ Датум: септември 2022</p> <p>2. СТАВОВИ И ПЕРЦЕПЦИИ ЗА ВОЈНАТА ВО УКРАИНА (АНАЛИЗА И ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ) Автор Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ Датум: ноември 2022</p> <p>3. МЕЃУНАРОДНИ ПРЕДИЗВИЦИ 2023 (ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ) Автор Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ Датум: јуни 2023</p>	
<p>10.</p>	<p>Научно-популарна книга – коавтор</p> <p>1. ПАРЛАМЕНТАРЕН МИКРОСКОП - ОСВРТ КОН РАБОТАТА НА ДЕВЕТТИОТ СОСТАВ НА СОБРАНИЕТО (2016 - 2020) Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Институт за општествени истражувања „МК91“ Датум: мај 2019</p> <p>2. ВРЕМЕ НА РЕФОРМИ: СОСТОЈБИ И ПЕРСПЕКТИВИ НА ПРОЦЕСОТ НА ПРОШИРУВАЊЕ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА Ко-автор Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Институт за општествени истражувања „МК91“ Датум: февруари 2020</p> <p>3. МЛАДИНСКА РЕЛИГИСКА ПИСМЕНОСТ Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ Програма за владеење на правото во Југоисточна Европа – Букурешт и Институт за политички истражувања Скопје (ИПИС) Датум: ноември 2020</p> <p>4. 30 ГОДИНИ НЕЗАВИСНОСТ (АНАЛИЗА И ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ) Коавтор Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ и Институт за општествени истражувања „МК91“ Датум: септември 2021</p> <p>5. КРИЗАТА НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА ДЕМОКРАТИЈА И ПРИНЦИПОТ СЧЕК AND BALANCES - (НЕ)НАУЧЕНИ ЛЕКЦИИ Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ Програма за владеење на правото во Југоисточна Европа - Букурешт и Институт за политички истражувања Скопје (ИПИС) Датум: декември 2021</p>	<p>6*4=24</p>

	6. ВО ВТОРАТА ДЕЦЕНИЈА СО ПРЕДМЕТОТ ЕТИКА ВО РЕЛИГИИТЕ (ИСКУСТВА И ПРЕДИЗВИЦИ) Издавач: Фондација „Конрад Аденауер“ Датум: јануари 2023	
11.	Рецензент на универзитетски учебник 1. Рецензент на учебникот „Европски интеграции“ од авторите д-р Татјана Петрушевска, д-р Васко Наумовски и д-р Милена Апосоловска Степаноска. Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“ и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Датум: февруари 2020	1x1=1
12.	Вкупно	203.85

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Раководител на национален научен проект 1. Публикација „Парламентарен микроскоп – Осврт кон работата на деветтиот состав на Собранието (2016 – 2020)“ Реализатори: Институт за општествени истражувања „МК91“ и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје датум: јануари – мај 2019 2. Документарен филм: „30 години државност, Уставот – темел на иднината“ Реализатори: Фондација „Конрад Аденауер“, Институт за општествени истражувања „МК91“ и Центарот за социјални иновации БЛИНК 42-21 датум: јуни – ноември 2021 3. Конференција „Религијата во образованието“ Реализатори: Фондација „Конрад Аденауер“ и Асоцијација на професори по етика во религиите „Просветление“ датум: јануари 2022 – февруари 2023	3x6=18
2.	Раководител на меѓународен научен проект 1. Меѓународен проект: Студентска религиска писменост“ Реализатори: Фондација „Конрад Аденауер“ Програма за владеење на правото во Југоисточна Европа – Букурешт и Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје датум: 2019/2020 2. Меѓународна конференција „Building bridges 2019: from neighbours to strategic partners“ Реализатори: Претставништво на Фондацијата Конрад Аденауер во Скопје, Претставништвото на	9x5=45

	<p>Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Атина и Институтот за општествени истражувања „МК91“ – Скопје. Датум: март – април 2019</p> <p>3. Конференција: „Cathedra Adenauer 2019: The Future of Enlargement and Neighbourhood Policy - EU in 2025“ Реализатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Датум: 2019 – 2023</p> <p>4. Меѓународна конференција: „Regional Summer School 2019 - Society and Religion: Ethnic Groups, Identity and Nationalism“ Реализатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Датум: јуни – јули 2019</p> <p>6. Меѓународен проект: The Rule of Law and the Political Parliamentary (Lack of) Culture“ Реализатори: Фондација „Конрад Аденауер“ Програма за владеење на правото во Југоисточна Европа - Букурешт и Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје Датум: април 2021 - декември 2021</p> <p>7. Меѓународна конференција: „5th Macedonian - German Forum: 30 Years of Independence of Republic of Macedonia - The Role of the Parliament in Democracy“ Реализатори: Фондација „Конрад Аденауер“ и Институт за општествени истражувања „МК91“ Датум: август - септември 2021</p> <p>8. Меѓународна конференција: „Regional Summer School 2021 - Society and Religion: Ethnic Groups, Identity and Nationalism“ Реализатори: Wilfred Martens Centre for European Studies и Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје Датум: септември – октомври 2021</p> <p>9. Меѓународен проект: „Создавање на европска општина: политика на интегритет за нула корупција“ Организатори: Фондација „Конрад Аденауер“ и Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје Активност: коносител/коимплементатор на проектот Датум: 1 јануари – 31 март 2022.</p>	
<p>3.</p>	<p>Учесник во национален научен проект 1. „Мегапроект: евроинтеграцијата на општествениот, правниот и политичкиот систем на Република Македонија“, Правен факултет „Јустинијан Први“</p>	<p>1x3=3</p>
<p>4.</p>	<p>Учесник во меѓународен научен проект</p>	<p>1x5=5</p>

	<p>1. Меѓународен проект: „Академија за јавни политики“ Организатори: Swiss Agency for Development and Cooperation (CSD), National Youth Council of Macedonia и International Foundation for Electoral Systems (IFES) Активност: менторирање на учесниците на Академијата за јавни политики во процесот на изработка на Документ за јавни политики и средување/финализирање на Документот за јавни политики Датум: од 24.3. до 20.8.2021.</p>	
5.	<p>Монографија</p> <p>1. HANDBUCH ÜBER DAS RECHT DER GLAUBENSGEMEINSCHAFTEN UND DIE FREIHEIT DES GLAUBENSBEKENNTNISSES IN NORDMAZEDONIEN Издавач: Rechtsstaatsprogramm Südosteuropa Konrad-Adenauer-Stiftung e. V. и Justinian-I.-Fakultät für Rechtswissenschaften zu Skopje Датум: август 2021</p> <p>2. HANDBOOK ON THE RIGHTS OF RELIGIOUS COMMUNITIES AND THE FREEDOM OF RELIGION IN NORTH MACEDONIA Издавач: Rule of Law Programme South East Europe Konrad-Adenauer-Stiftung Bucharest - Romania и Faculty of Law “Iustinianus Primus” Skopje Датум: Август 2021</p> <p>3. MANUAL PËR LIGJIN E BASHKËSIVE FETARE DHE LIRINË E FESË NË MAQEDONINË E VERIUT Издавач: Fakultetin Juridik “Justiniani i Parë” – Shkup и Fondacioni “Konrad Adenauer” - Porgrami për Sundimin e së Drejtës në Europën Juglindore Датум: август 2021</p>	3x6=18
6.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт фактор за годината во која е објавен трудот , во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една база на списанија со трудови достапни на интернет како што се Ebsco, Emerald, Scoopus, Web of Science, Journal citation Report</p> <p>1. THE CONSTITUTIONAL CULTURE "ENLIGHTENMENT APPROACH" IN THE "POST-SECULAR AGE" - A FEW CONTEMPORARY WESTERN BALKAN INSIGHTS Труд, Iustinianus Primus Law Review (индексирано во ЕБСКО) Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“ Датум: Август 2020</p>	1x5=5

7.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови</p> <p>1. НЕКОИ АСПЕКТИ НА ОДНОСОТ НА СЛОБОДАТА НА ВЕРОИСПОВЕД СО ДРУГИ ЧОВЕКОВИ ПРАВА И СЛОБОДИ Труд, Годишник во чест на проф. д-р Миодраг Мицајков Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје Датум: декември 2018</p> <p>2. POLITICAL AND PARTY ORGANISING IN MACEDONIA UNTIL THE END OF WORLD WAR II Автор Труд, Political Thought No. 56 Издавач: Konrad Adenauer Foundation, Institute for Democracy “Societas Civilis”, Skopje Датум: 2018</p> <p>3. THE TRANSFORMATION OF THE MACEDONIAN PARTY SYSTEM: FROM MONISM TOWARDS PLURALISM Труд, Political Thought No. 58 Издавач: Konrad Adenauer Foundation, Institute for Democracy “Societas Civilis”, Skopje Датум: декември 2019</p> <p>4. FROM THE ONE-PARTY SYSTEM TO PARTY PLURALISM: THE TRANSFORMATION OF THE MACEDONIAN PARTY SYSTEM IN THE MIRROR OF THE IDEOLOGICAL PROFILES AND PROGRAMMES OF THE FIRST REGISTERED PARTIES Труд, Political Thought No. 60 Издавач: Konrad Adenauer Foundation, Institute for Democracy “Societas Civilis”, Skopje Датум: Ноември 2020</p> <p>5. REPRESENTATIVE DEMOCRACY AND THE SYSTEM OF DIVISION OF POWER: MACEDONIAN LESSONS Труд, Political Thought No. 61 Издавач: Konrad Adenauer Foundation, Institute for Democracy “Societas Civilis”, Skopje Датум: Мај 2021</p> <p>6. EUROPEAN UNION AND IDENTITIES (CONSTITUTIONAL/NATIONAL VS EUROPEAN DIMENSION) Труд, Political Thought No. 63</p>	7x5=35
----	---	--------

	<p>Издавач: Konrad Adenauer Foundation, Institute for Democracy “Societas Civilis”, Skopje Датум: Јануари 2022</p> <p>7. THREE DECADES OF FOREIGN AND DEFENSE POLICY: MACEDONIAN LESSONS Труд, Political Thought No. 65 Издавач: Konrad Adenauer Foundation, Institute for Democracy “Societas Civilis”, Skopje Датум: Јануари 2023</p>	
8.	<p>Рецензија на научен/стручен труд</p> <p>1. Рецензент на труд во списание со меѓународен уредувачки одбор: Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на проф. Д-р Светомир Шкарик Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“ во Скопје Активност: рецензент на трудот: Can countries with imposed constitutions be part of the EU Датум: ноември 2021</p>	0,2*1=0.2
9.	<p>Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество</p> <p>1. Меѓународна научна конференција: „Македонско-бугарски академски разговори“ Организатор: Институт за општествени истражувања „МК91“ – Скопје и Public Policy Institute – Sofia Активност: учесник и предавач на тема: „Западно-европските стандарди за секуларизмот наспроти стандардите на државите со мнозинско христијанско-православно население“ Датум: 24 – 27.1.2019, хотел „Риу“, Правец, Бугарија.</p> <p>2. Меѓународна конференција „Building bridges 2019: from neighbours to strategic partners“ Организатор: Претставништво на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Скопје, Претставништвото на Фондацијата „Конрад Аденауер“ во Атина и Институтот за општествени истражувања „МК91“ – Скопје. Активност: предавач на тема: „European concept in balkan context“ Датум: 12 – 14 април 2019, хотел „Сириус“, Струмица</p> <p>3. Меѓународна научна конференција: „Shaping our common future - fourth bilateral bulgarian-macedonian youth seminar“ Организатори: Институт за икономичка политика - Софија, Институт за општествени истражувања „МК91“ – Скопје и Претставништвото на Фондацијата „Ханс Зајдел“ од Софија. Активност: предавач на тема: „Political pluralism and the European Integration of the Balkan States“ Датум: 18 - 21 април 2019, хотел „Аурора“, Берово</p>	7x3=21

	<p>4. Меѓународна научна конференција „EU post 2020 - New Europe in a New World“ Организатори: Универзитет „Свети Климент Охридски“, Филозофски факултет, департмент за европски студии – Софија и Претставништвото на Фондацијата „Ханс Зајдел“ од Софија Активност: изработка на труд и настап на тема: „Challenges of Secularism and European Integration (the Macedonian Case)“ Датум: 30 - 31 мај 2019, Софија, Бугарија</p> <p>5. Меѓународен проект: Студентска религиска писменост“ Организатори: Фондација „Конрад Аденауер“ Програма за владеење на правото во Југоисточна Европа – Букурешт и Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје Активност: предавач на тема: „The role of Religious Communities in a Democratic States“ во рамките на „Денот на протестантска реформација“ датум: 31.10.2019, хотел „Мериот“, Скопје</p> <p>6. Меѓународен проект: Студентска религиска писменост“ Организатори: Фондација „Конрад Аденауер“ Програма за владеење на правото во Југоисточна Европа - Букурешт и Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје Активност: предавач на тема: „The role of Religious Communities in a Democratic States“ Датум: 20.11.2019, Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје</p> <p>7. Меѓународна научна конференција: „Македонско-бугарски академски разговори“ Тема: Regional and Global Dimensions of Security (Challenges and Policies) Организатор: Институт за општествени истражувања „МК91“ – Скопје, Public Policy Institute - Sofia и Фондација „Hanns Seidel“ Активност: учесник и предавач на тема: „Верските заедници и безбедноста“ Датум: 21 – 24.11.2019, хотел „Аурора“, Берово</p>	
<p>10.</p>	<p>Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество</p> <p>1. 9th International Scientific Symposium “Days of Justinijan I” Организатор: Institute of National History - Македонија и University of Bologna, Ravenna Campus - School of Humanities and Cultural Heritage - Италија, Faculty of Theology „Saint Clement“ Тема: Ideology</p>	<p>4x2=8</p>

	<p>Активност: предавач на IV сесија: „Ideology, Education, History, Heritage“ со труд на тема: „Forced consensus: The Influence of the Byzantine heritage on some contemporary models of secularism“ Датум: 12-14.11.2021, Музеј на ВМРО Скопје</p> <p>2. International Conference: “30 Years Since the Adoption of the Republic of Macedonia’s Constitution” Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“ во Скопје Активност: коавтор на труд и настап: „30 Years of Macedonian Legal and Political Struggle: A Never-ending story?“ Датум: 10 декември 2021</p> <p>3. International Scientific Conference: “Institutional architecture of protection and law enforcement authorities in the legal orders of modern countries in a comparative perspective” Организатор: Министерство за правда на Полската Република Активност: предавач на тема: The integrity of election processes Датум: 20 и 21 април 2023 Место: online participation</p> <p>4. International Scientific Conference “Maastricht 30” Организатор: Ministry of Justice of Hungary, Ferenc Madl Institute for Comparative Law - Hungary и Central European Academy - Hungary Активност: предавач на тема: Institutional reforms in EU from the perspective of an EU candidate country Датум: 29-30.6.2023, Budapest</p>	
	Вкупно	158.2

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Книга од стручна област</p> <p>1. СОЗДАВАЊЕ ЕВРОПСКА ОПШТИНА: ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ ЗА НУЛА КОРУПЦИЈА - ПРИРАЧНИК ЗА ИНТЕГРИТЕТ НА ОПШТИНА АЕРОДРОМ Ко-автор Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Аеродром Датум: април 2022</p> <p>2. СОЗДАВАЊЕ ЕВРОПСКА ОПШТИНА: ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ ЗА НУЛА КОРУПЦИЈА: СТУДИЈА ЗА ИНТЕГРИТЕТ ВО ОПШТИНА АЕРОДРОМ Ко-автор Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Аеродром Датум: април 2022</p>	<p>6*8=48 (90% = 45)</p>

	<p>3. СОЗДАВАЊЕ ЕВРОПСКА ОПШТИНА: ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ ЗА НУЛА КОРУПЦИЈА: СТУДИЈА ЗА ИНТЕГРИТЕТ ВО ОПШТИНА НОВО СЕЛО Ко-автор Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Ново Село Датум: мај 2023</p> <p>4. СОЗДАВАЊЕ ЕВРОПСКА ОПШТИНА: ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ ЗА НУЛА КОРУПЦИЈА: ПРИРАЧНИК ЗА ИНТЕГРИТЕТ ВО ОПШТИНА НОВО СЕЛО Ко-автор Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Ново Село Датум: мај 2023</p> <p>5. СОЗДАВАЊЕ ЕВРОПСКА ОПШТИНА: ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ ЗА НУЛА КОРУПЦИЈА: СТУДИЈА ЗА ИНТЕГРИТЕТ ВО ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА Ко-автор Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Гевгелија Датум: мај 2023</p> <p>6. СОЗДАВАЊЕ ЕВРОПСКА ОПШТИНА: ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ ЗА НУЛА КОРУПЦИЈА: ПРИРАЧНИК ЗА ИНТЕГРИТЕТ ВО ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА Коавтор Издавач: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Гевгелија Датум: мај 2023</p>	
2.	<p>Учество во промотивни активности на Факултетот 4.1. Отворени денови на УКИМ во 2018, 2019, 2020 и во 2021, 2021 и 2023 година.</p>	6x0,5=3
Дејности од поширок интерес		
3.	<p>Член на факултетска комисија</p> <p>1. Член на организациски одбор за организирање на годишна научна конференција во 2022 година Организатор: Правен Факултет „Јустинијан Први“. Датум: април 2022</p> <p>2. Работна група за подготовка на предлог студиски програми по политички студии, студии по новинарство и односи со јавноста на прв и втор циклус на студии Статус: Член на работната група Датум: август 2022</p> <p>3. Организациски одбор за Годишна научна конференција 2023 Организатор: Правен факултет „Јустинијан Први“ Активност: член Датум: 3.4.2023</p>	4x0,5=2

	<p>4. Член на комисија за спроведување на тајното гласање за избор на Изборната комисија на Правниот факултет „Јустинијан Први“ за избор на ректор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Датум: 28.4.2023</p>	
4.	<p>Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)</p> <p>1. Изготвување на стратегија за политика за интегритет за о корупција во Општина Аеродром Организатори: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Аеродром Датум: 2022</p> <p>2. Изготвување на стратегија за политика за интегритет за о корупција во Општина Гевгелија Организатори: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Гевгелија Датум: 2023</p> <p>3. Изготвување на стратегија за политика за интегритет за о корупција во општина Ново Село Организатори: Правен факултет „Јустинијан Први“, Фондација „Конрад Аденауер“ и Општина Ново Село Датум: 2023</p>	2x3=6
5.	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ 1 стручен собир</p> <p>1. Седми меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан Први., Организатори: Институт за национална историја при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Универзитет од Болоња, во партнерство со Православниот богословски факултет „Свети Климент Охридски“. Активност: член на Меѓународен организациски комитет Датум: 2019 година</p> <p>2. Осми меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан Први Организатори: Институт за национална историја при Универзитет „Свети Кирил и Методиј“, Универзитет од Болоња, во партнерство со Православниот богословски факултет „Свети Климент Охридски“. Активност: член на Меѓународен организациски комитет Датум: 2020 година</p> <p>3. Деветти меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан Први Организатори: Институт за национална историја при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Универзитет од Болоња, во партнерство со Православниот богословски факултет „Свети Климент Охридски“. Активност: член на Меѓународен организациски комитет Датум: 2021 година</p>	4x1=4

4. Десетти меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан Први Организатори: Институт за национална историја при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Универзитет од Болоња, во партнерство со Православниот богословски факултет „Свети Климент Охридски“. Активност: член на Меѓународен организациски комитет Датум: 2022 година	
Вкупно	60

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	203,85
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	158,2
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	60
Вкупно	422,05

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Рената Дескоска, претседател, с.р.
Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, член,
Проф. д-р Марика Ристовска, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ УСТАВНО ПРАВО И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ
НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 14 август 2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област уставно право и политички систем, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, донесена на 30 август 2023 г., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Рената Тренеска Дескоска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, д-р Тања Каракамишева-Јовановска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје и д-р Марика Ристовска, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област уставно право и политички систем, во предвидениот рок се пријави д-р Јелена Трајковска-Христовска.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Јелена Трајковска-Христовска е родена на 29.9.1980 година во Скопје. Средно образование завршила во Гимназијата „Јосип Броз-Тито“ во Скопје. Со високо образование се стекнала на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Дипломирала во 2005 година, со просечен успех 9,7.

Кандидатката активно се служи со англискиот и српскиот јазик.

Во 2006 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Студиите ги завршила во 2008 година, со просечен успех 10,00. На 4 ноември 2009 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Законодавна ѝосттајка – комјаративен приказ на основните модели.*

Докторска дисертација пријавила во 2010 година на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Дисертацијата на тема: *Уставносудска контрола на уставоста и на законитоста* ја одбрала на 15 ноември 2013 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Саво Климовски, проф. д-р Гордана Сиљановска-Давкова, проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска и проф. д-р Марика Ристовска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област уставно право.

Во март 2014 година е избрана во звањето доцент на Правниот факултет во областа уставно право и политички систем, а во февруари 2019 се стекнала со звањето вонреден професор на Правниот факултет во областа уставно право и политички систем.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1185 од 1 февруари 2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата

2.1. Наставно-образовна дејност

Кандидатката доц. д-р Јелена Трајковска-Христовска има повеќегодишно искуство во наставно-образовната дејност. Во рамките на наставно-образовната дејност на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатката доц. д-р Јелена Трајковска-Христовска учествувала во изведувањето на наставата на следниве предмети:

- *Уставно право* (задолжителен предмет на прв циклус правни студии);
- *Политички систем* (задолжителен предмет на прв циклус правни студии)

- *Конституционализам* (задолжителен предмет на прв циклус политички студии – на македонски и англиски јазик);
- *Политички систем* (задолжителен предмет на прв циклус политички студии – на македонски и англиски јазик);
- *Човекови права во Република Македонија* (изборен предмет на прв циклус политички студии – македонски и англиски јазик)
- *Суверенитет – теорија и практика* (изборен предмет на прв циклус политички студии – македонски и англиски јазик)
- *Федерализам, регионализам и автономија* (изборен предмет на прв циклус политички студии – македонски и англиски јазик)
- *Човекови права во Република Македонија* (задолжителен предмет на прв циклус студии по новинарство);
- *Уставно судство* (задолжителен предмет на втор циклус студии – уставно право)
- *Конституционализам и човекови права* (задолжителен предмет на втор циклус студии – уставно право);
- *Човекови права – применета програма* (предмет од модул Б на втор циклус студии – уставно право).

Кандидатката се стреми да внесе современ пристап во изведувањето на наставата, да оствари интеракција и да поттикне аргументирана комуникација со студентите.

Во периодот по изборот во звањето вонреден професор, д-р Јелена Трајковска-Христовска учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на вкупно 13 магистерски труда, како и во Комисија за оцена и одбрана на 1 докторска дисертација.

Кандидатката учествувала во изведување на настава во летни школи и работилници.

Конкретните активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

2.2. Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатката д-р Јелена Трајковска-Христовска покажала забележителни резултати во областите од нејзин научен интерес.

Во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатката била коавтор на три учебници, од кои два учебника: „Уставно право“ и „Политички систем“ за студентите на правните и политичките студии, студиите по новинарство и студиите за односи со јавноста на Правниот факултет „Јустинијан Први“, и еден средношколски учебник за II година од економско-правна и трговска струка со наслов: „Право и државно уредување“. Исто така, автор е и на рецензирана монографија со наслов: „Уставносудска контрола на уставноста и законитоста“.

Кандидатката објавила вкупно 18 трудови, во меѓународни научни списанија, од кои 9 труда се објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една база на списанија со трудови достапни на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal citation Report, 6 труда објавени во научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови, 2 труда објавени во зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на меѓународниот/програмски комитет се од најмалку три земји и 1 дел од книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија /ОЕЦД.

Сите објавени трудови се уредно внесени во Репозиториумот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Д-р Јелена Трајковска-Христовска учествувала во 4 научни проекти, два меѓународни и два национални.

Кандидатката била ментор на 2 магистерски труда.

Кандидатката одржала вкупно 10 секциски предавања на научни собири со меѓународно учество,

Кандидатката учествувала на меѓународни конференции во Романија, Чешка, Црна Гора, Полска и Јужна Африка.

Другите активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, податоците за објавените трудови, за проектите во кои учествувала кандидатката и за одржаните предавања, се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

2.3. Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Од изборот во звањето вонреден професор, кандидатката била активна и во делот на стручно-применувачката дејност, како и во дејностите од поширок интерес.

Во рамките на дејностите од поширок интерес, доц. д-р Јелена Трајковска-Христовска членувала во повеќе факултетски комисии, таа била секретар на колегиумот на втор циклус студии – уставно право, а потоа и раководител на овој колегиум. Член е на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание, а била и член во организационен одбор на повеќе меѓународни научни собири. Во рамките на оваа дејност, кандидатката била член на повеќе комисии за изработка на закони и други правни акти.

Активностите кои припаѓаат во стручно-применувачката дејност и дејноста од поширок интерес се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

3 ОЦЕНКА ОД САМОЕВАЛУАЦИЈА

Кандидатката д-р Јелена Трајковска-Христовска, за периодот од изборот во звањето вонреден професор до поднесувањето на пријавата, доби позитивна оценка од спроведените процеси на самоевалуација, преку анонимно анкетање на студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија исклучително позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Јелена Трајковска-Христовска.

Рецензентската комисија, врз основа на проучувањето на пристигнатата пријава на конкурсот, констатира дека кандидатката д-р Јелена Трајковска-Христовска магистрирала и докторирала на современи теми од областа на уставното право. Кандидатката континуирано се развива во полето на правните науки и веќе подолг период на високо професионално ниво ги исполнува своите работни задачи на првиот и вториот циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Како коавтор придонела во подготовката на неколку универзитетски учебници, а се одликува и со значаен опус на научноистражувачки трудови објавени во списанија кои се индексирани во релевантни бази на списанија.

Д-р Јелена Трајковска-Христовска учествувала со свои трудови и на најрелевантните конференции во областа на уставното право, како што се Светскиот конгрес на уставно право и Меѓународното здружение за јавно право, а била вклучена и во проекти поддржани од релевантни меѓународни организации, како што се: ОБСЕ, ИФЕС и ИРИ. Воедно, кандидатката во изминатиот период била вклучена во апликативна дејност и како член на работни групи за изработка на законски решенија. Исто така, треба да се напомене нејзиното активно учество и придонес кој го има на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје преку учества во комисији, работни групи и организациски одбори на конференции организирани од страна на Факултетот, а член е и на уредувачкиот одбор на меѓународно научно списание кое се објавува во странство.

Врз основа на ова, Комисијата може да сумира дека проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска:

6. Ги има повеќекратно исполнето потребните поени за избор во звањето редовен професор.
7. Ги има исполнето условите во делот на потребни трудови, бидејќи е автор на голем број научни и стручни трудови, учебници и монографии кои се одликуваат со високо ниво на познавање на предметот на истражувањето.
8. Своето знаење го надоградувала, но и давала свој придонес во развојот на науката преку учество на релевантни научни конференции и научноистражувачки проекти.
9. Од почетокот на своето вработување до денес, мошне одговорно и посветено ги извршува своите работни обврски, давајќи значаен придонес во оспособувањето на помладите колеги за наставници и соработници.
10. Позитивно била оценета од студентите во процесот на самоевалуација.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Јелена Трајковска-Христовска поседува висок степен на научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и општите акти на Универзитетот и Факултетот, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област уставно право и политички систем.

Според гореизнесеното, Комисијата има посебна чест и големо задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, д-р Јелена Трајковска-Христовска да биде избрана во звањето **редовен професор** во научната област уставно право и политички систем.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Рената Дескоска, с.р.

Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, с.р.

Проф. д-р Марика Ристовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Јелена Љубомир Трајковска-Христовска

Институција: Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: УСТАВНО ПРАВО И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,7. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00. Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p> <p>(Кандидатката има засновано работен однос пред стапување во сила на Законот за високото образование, Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018)</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: уставно право и политички систем; поле: правни науки; подрачје: општествени науки.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	ДА (детално во Образец 2)
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p>	ДА (детално во Образец 2)
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p>	НЕ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	ДА (детално во Образец 2)
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	ДА (детално во Образец 2)
3.6.	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност	НЕ
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Уставно право, Рената Дескоска, Марика Ристовска, Јелена Трајковска-Христовска, Скопје, 2020 (коавтор) 2. Политички систем, Рената Тренеска Дескоска, Јелена Трајковска-Христовска, Марко Кртолица, Скопје 2023 (коавтор) 3. Право и државно уредување, Рената Тренеска Дескоска, Јелена Трајковска-Христовска, II година Образование од Економско-правна и трговска струка, Министерство за образование и наука, Скопје, 2021 (коавтор) 4. Уставно судска контрола на уставноста и законитоста, Скопје, 2020 (автор)	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен бр.1185 од 1 февруари 2019 година	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Рецензентска комисија

Проф. д-р Рената Дескоска, с.р.
Проф. д-р Тања Каракамишева Јовановска, с.р.
Проф. д-р Марика Ристовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Јелена Љубомир Трајковска-Христовска**
Институција: **Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје**
Научна област: **уставно право и политички систем**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Одржување на настава од прв циклус студии</p> <p>Уставно право (правни студии)</p> <p>-2018-2019 35</p> <p>-2019-2020 35</p> <p>-2020-2021 35</p> <p>-2021-2022 35</p> <p>-2022-2023 35</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">175x0,04= 7</p> <p>Политички систем (правни студии)</p> <p>-2018-2019 /</p> <p>-2019-2020 30</p> <p>-2020-2021 30</p> <p>-2021-2022 30</p> <p>-2022-2023 30</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">120x0,04= 4,8</p> <p>Конституционализам (македонски јазик)</p> <p>-2018-2019 20</p> <p>-2019-2020 20</p> <p>-2020-2021 20</p> <p>-2021-2022 20</p> <p>-2022-2023 20</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">100x0,04= 4</p> <p>Конституционализам (англиски јазик)</p> <p>-2018-2019 20</p> <p>-2019-2020 20</p> <p>-2020-2021 20</p> <p>-2021-2022 20</p> <p>-2022-2023 20</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">100x0,04= 4</p> <p>Политички систем (македонски јазик)</p> <p>-2018-2019 20</p> <p>-2019-2020 20</p>	39,74

	<p>-2020-2021 20 -2021-2022 20 -2022-2023 20</p> <hr/> <p>100x0,04= 4</p> <p>Политички систем (англиски јазик)</p> <p>-2018-2019 20 -2019-2020 20 -2020-2021 20 -2021-2022 20 -2022-2023 20</p> <hr/> <p>100x0,04= 4</p> <p>Човекови права во Република Македонија (македонски јазик)</p> <p>-2018-2019 22,5 -2019-2020 22,5 -2020-2021 22,5 -2021-2022 22,5 -2022-2023 22,5</p> <hr/> <p>112,5x 0,2= 22,5 x0,04= 1</p> <p>Човекови права во Република Македонија (англиски јазик)</p> <p>-2018-2019 22,5 -2019-2020 22,5 -2020-2021 22,5 -2021-2022 22,5 -2022-2023 22,5</p> <hr/> <p>112,5x 0,2= 22,5 x0,04= 0,9</p> <p>Суверенитет – теорија и практика (македонски јазик)</p> <p>-2018-2019 30 -2019-2020 30 -2020-2021 30 -2021-2022 30 - 2022-2023 30</p> <hr/> <p>150 x0,2= 30 x0,04=1,2</p> <p>Суверенитет – теорија и практика (англиски јазик)</p> <p>-2018-2019 30 -2019-2020 30 -2020-2021 30 -2021-2022 30 - 2022-2023 30</p> <hr/>	
--	--	--

	<p style="text-align: center;">$150 \times 0,2 = 30 \times 0,04 = 1,2$</p> <p>Федерализам, регионализам и демократија (македонски јазик)</p> <p>-2018-2019 30 -2019-2020 30 -2020-2021 30 -2021-2022 30 - 2022-2023 30</p> <hr/> <p style="text-align: center;">$150 \times 0,2 = 30 \times 0,04 = 1,2$</p> <p>Федерализам, регионализам и демократија (англиски јазик)</p> <p>-2018-2019 30 -2019-2020 30 -2020-2021 30 -2021-2022 30 - 2022-2023 30</p> <hr/> <p style="text-align: center;">$150 \times 0,2 = 30 \times 0,04 = 1,2$</p> <p>Човекови права во Република Македонија (студии по новинарство)</p> <p>-2018-2019 26,2 -2019-2020 26,2 -2022-2021 26,2 -2021-2022 26,2 -2022-2023 26,2</p> <hr/> <p style="text-align: center;">$131 \times 0,04 = 5,24$</p>	
2.	<p>Одржување на настава од втор циклус студии</p> <p>Уставно судство</p> <p>-2018-2019 35 -2019-2020 35 -2020-2021 35 -2021-2022 35 -2022-2023 35</p> <hr/> <p style="text-align: center;">$175 \times 0,05 = 8,75$</p> <p>Конституционализмот и човековите права</p> <p>-2018-2019 35 -2019-2020 35 -2020-2021 35 -2021-2022 35 -2022-2023 35</p> <hr/> <p style="text-align: center;">$175 \times 0,05 = 8,75$</p>	18,81

	<p>Човекови права – применета програма</p> <p>-2018-2019 26,2</p> <p>-2019-2020 26,2</p> <p>-2022-2021 26,2</p> <p>-2021-2022 26.2</p> <p>-2022-2023 26,2</p> <hr/> <p>131x0,2= 2,62x 0,05= 1,31</p>	
3.	<p>Консултации со студенти</p> <p>-2018-2019 300x0,002=0,6</p> <p>-2019-2020 300x0,002= 0,6</p> <p>-2020-2021 300x0,002= 0,6</p> <p>-2021-2022 300x0,002= 0,6</p> <p>-2022-2023 300x0,002= 0,6</p>	3
4.	<p>Член на комисија за оцена и одбрана на докторски труд</p> <p>- Вишња Младеновска, УКИМ</p>	1x 0,7= 0,7
5.	<p>Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд</p>	13x0,3= 3,9
6.	<p>Учесник во настава во школи и работилници</p>	2x1=2
6.1.	5-th Itinerant Summer University in the Balkans „Crisis of the Rule of Law in the Balkans and the EU“, Скопје, 5-6.09.2022	
6.2.	Juridica Prima – Обука за полагање на правосуден испит, октомври 2022	
7.	<p>Позитивно рецензиран универзитетски учебник (коавтор)</p>	6x2=12
7.1.	Уставно право, Рената Тренеска Дескоска, Марика Ристовска, Јелена Трајковска-Христовска, Просветно дело, Скопје, 2020	
7.2.	Политички систем, Рената Тренеска Дескоска, Јелена Трајковска-Христовска, Марко Кртолица, ФЕС, Скопје, 2023	
Вкупно		80,15

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален проект	2x3=6
1.1.	Мегапроект: Евроинтеграцијата на општествениот, правниот и политичкиот систем на Република Македонија	
1.2.	Подобрена политичка компетитивност и отчетност, Меѓународен републикански институт (ИРИ)	
2.	Учесник во меѓународен проект	2x5=10
2.1.	Support of Electoral Reforms in Macedonia, International Foundation for Electoral Systems- 2021	
2.2.	Implementation of OSCE/ODIHR and other International Recommendations, United States agency for International Development and IFES 2019	

3.	Ментор на магистерски труд	2x2=4
4.	Научна монографија	1x8=8
4.1.	Уставносудска контрола на уставноста и законитоста, Скопје, 2020	
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт - фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалк една база на списанија со трудови достапни на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal citation Report	9X 5=45
5.1.	Local Self-government - the Foundation of Political System, Iustinianus Primus 12/2021 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.2.	The Theoretical Standpoints about the Decrees with the Force of Law „Mad as Hatter” Acts in the Legal System with a Twisted and unpredictable Legal Nature, Iustinianus Primus 11 rev 1/2020 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.3.	The Character and Legal Effects of the Decisions of Constitutional Courts (Comparative Overview of the European Models of Control of Constitutionality), Iustinianus Primus Law Review 12 Rev 1/2021 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.4.	The Theories of Collision of Traditional and Judicial Constitutionalism in the United States of America, Iustinianus Primus Law Review, 11/2020 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.5.	The Legal Effects of the Decisions of Constitutional Court of Republic of North Macedonia, Iustinianus Primus Law Review rev1 13/2022 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.6.	Several Theoretical Aspects on Constitutional Dynamics-Adoption and Amendment of the Constitution, Iustinianus Primus Law Review Rev. 1 12/2021 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.7.	The Making of Modern Constitutions (Constitutions and Constitutionalism in the Cradle of Constitutional History), Iustinianus Primus Law Review Rev1 13/2022 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.8.	The Right of Legislative Initiative (Comparative Analysis of Macedonian and Swiss Models of Normative Solutions, Iustinianus Primus Law Review, 2023 Индексирано во: Heinonline и Ebsco	
5.9.	Distortion of the Principle of Separation of Powers Inflicted by the Decrees with the Force of Law (Case study of Republic of North Macedonia), International Journal of Humanities and Social Sciences Invention, Vo.12 Issue 2, ISSN (Online): 2319-7722, Индексирано во Ebsco	

6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови	3x5=15 2x4=8 15+8=23
6.1.	Одлучување на Уставниот суд на Република Македонија по барање за заштита на слободата на изразување, Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ Скопје по повод 40 години од основањето на студиите по новинарство, дек.2018 (коавтор)	
6.2.	Системот на контрола на уставноста во Петтата Француска Република, Годишник во чест на проф. д-р Гале Галев / Правен факултет „Јустинијан Први“ Скопје, 2021	
6.3.	Системот на контрола на уставноста на правните акти во Република Италија, Годишник во чест на проф.д-р Миодраг Мицајков/ Правен факултет „Јустинијан Први“ Скопје, дек.2018	
6.4.	The Conceptual Framework of Human Rights Protection (Case Study of Republic of North Macedonia), Constitutio Lex Superior, in memory of professor Pavle Nikolic, Institut za Uperedno parvo, Beograd, 2021 (коавтор)	
6.5.	The Legal aspects of the Principle of Rule of Laws an Element of Constitutionalism, Open Journal for Legal Studies Vol.3 ISSN(Online) 2620-0619, 2020	
6.6.	The Role of the Working Bodies of the Parliaments in the Legislative Procedure (A Comparative View of the Legislative Procedure in the United States of America, the United Kingdom and Switzerland), Open Journal for Legal Studies Vol.5 No.1 ISSN(Online) 2620-0619/2022, Heinonline	
7.	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија /ОЕЦД The Constitutionalism and Constitutions – the Politics within the Legal Framework, Politics and Society East-Central Europe Thirty Years Following the End of Communism, ISBN 978-606-12-1771-1, Lucian Blaga University Press, Romania 2020	1x6=6
8.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на меѓународниот/програмски комитет се од најмалку три земји	2x 5=10
8.1.	The Political Concept of Constitution and the Concepts of Hidden Constitution, Modest Constitution, and „ Behind the Scenes Constitution” -Book of Proceedings, Praga 2019	
8.2.	The Constitution of Republic of Macedonia Adopted in 1991 and Social-Economic Relations, Book of Proceeding, Faculty of Management, Herceg Novi 2022	
9.	Рецензија на научен/стручен труд	5x0,2= 1
9.1.	(He) надлежен Уставен суд, Рецензија за Годишник во чест на проф. д-р Димитар Бајалциев	

9.2.	The Impact of the Electoral System of the Development and functioning if the Macedonian Political System- Рецензија на труд за Law Review	
9.3.	Полскиот устав од 1791 година и неговото влијание на развојот на европското уставно право, Рецензија на труд за Годишник во чест на Светомир Шкарик	
9.4.	The Protection of Human Rights According to the Domestic and International Law, Рецензија на труд за Law Review	
9.5.	Development and basic Features of Green Ideology and Green Political Parties in Europe, Рецензија на труд за Law Review	
10.	Секциски предавања на собир со меѓународно учество	11x2=22
10.1.	The Law of the Future- The Future of Law- „The Right to Legislative Initiative (Comparative Overview) –Paneuropska Vysoka Skola, Fakulta Prava, Bratislava 2023	
10.2	ICON-S International Society of Public Law – Global Problems and prospects in Public Law „Several Aspects about the Decrees with the Force of Law and Their Effect of Carnival Mirrors” Wroclaw, 2022	
10.3.	World Congress of Constitutional Law, Distortion of the Principle of Separation of Powers, Inflicted with the Decrees with the Force of Law, South Africa, 2022	
10.4.	Annual Scientific International Conference - Faculty of Law, „Iustinianus Primus” 2021	
10.5.	International Conference „30 Years Since the Adoption of the Republic of Macedonia`s Constitution”, - The Character and Legal Effects of the Decisions of the Constitutional Court (Comparative Overview of the European Models of Control of Constitutionality”, Skopje 2021	
10.6.	Annual Scientific Conference „Contemporary Aspects of the Legal Culture - Contents and Discontents”- The Rights of Legislative Initiative (Comparative Analysis of Macedonian and Swiss Model of Normative Solutions, Skopje 2022	
10.7.	I International Conference on Advances in Science and Technology „The Constitution of Republic of Macedonia Adopted in 1991 and Socio-Economic Relations”, Faculty of Management, Herceg Novi, 2022	
10.8.	International Conference of Advanced Research in Social Sciences and Humanities, - „Political Concept of Constitution and the Concepts of Hidden Constitution, Modest Constitution and „Behind the Scenes” Constitution, Prague, 2019	
10.9.	International Conference „Law, Justice and Politics in the Contemporary Context”, The Theories of Collision of Traditional and Judicial Constitutionalism in United States of America, Faculty of Law, Skopje 2018	
10.10.	Вонредна состојба: научени лекции и идни предизвици, „За уредбите со законска сила”- Претседателски центар за политичко образование, Скопје, 2021	
10.11.	Politics and Society Conference – East Central Europe Thirty Years Following the end of Communism”- „The Constitutionalism and the Constitutions- the Politics within the Legal Framework”, Sibiu, 2019	

11.	Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција	4x1=4
11.1.	The Law of the Future-The Future of Law- „ The Right to Legislative Initiative (Comparative Overview) –Paneuropska Vysoka Skola, Fakulta Prava, Bratislava 2023	
11.2.	World Congress of Constitutional Law, Distortion of the Principle of Separation of Powers, Inflicted with the Decrees with the Force of Law, South Africa, 2022	
11.3	Вонредна состојба: научени лекции и идни предизвици, „За уредбите со законска сила“ – Претседателски центар за политичко образование, Скопје, 2021	
11.4	ICON-S International Society of Public Law – Global Problems and prospects in Public Law „Several Aspects about the Decrees with the Force of Law and Their Effect of Carnival Mirrors” Wroclaw, 2022	
	Вкупно	139

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Школски/средношколски учебник	6
1.1.	Право и државно уредување, Рената Тренеска Дескоска, Јелена Трајковска-Христовска, II година Образование од Економско-правна и трговска струка, Министерство за образование и наука, Скопје, 2021 (коавтор)	
2.	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма	1x1=1
2.1.	Координатор за подготовка на Елаборат за студии од втор циклус на уставноправната насока на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје	
3.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	1x1=1
3.1.	Петти круг на евалуација на Република Македонија од страна на ГРЕКО на Совет на Европа на тема: „Спречување на корупција и промовирање на интегритет на централната власт и органите за спроведување на законот”	
4.	Член на комисија за изработка на закон	4x4=16
4.1.	Член на Работна група за подготвување на Предлог-закон за правосуден испит	
4.2.	Член на Работна група за изработка на Изборниот законик/2021	
4.3.	Член на Работна група за изработка на Изборниот законик/2019	
4.4.	Член на Работна група за подготвување на Предлог-закон за лобирање	
5.	Член на комисија за изработка на измени и дополнувања на закон	1x2=2
5.1.	Член на Работна група за подготвување на Предлог-закон за измени на Законот за академија на судни и јавни обвинители	

6.	Учество во промотивни активности на Факултетот -Отворени денови на УКИМ, 2018 -Отворени денови на УКИМ, 2019 -Отворени денови на УКИМ, 2021 -Отворени денови на УКИМ, 2022	4x0,5=2
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	1x1=1
1.1.	Center for Open Access in Science, Open Journal for Legal studies http://centerprode.com/ojls/ojls_editorial_team.html	
2.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	4x1=4 1x1=1 4+1=5
2.1.	Член на организациски одбор на Меѓународен научен собир (Годишни конференции на Првниот факултет „Јустинијан Први“ 2019 – 2023)	
2.2.	Член на организационен одбор на International Conference 2021- „30 Years Since the Adoption of the Republic of Macedonia`s Constitution“	
3.	Раководител на постдипломски студии	2x1=2
3.1.	Раководител на Колегиумот на студиите од втор циклус – уставноправна насока	
4.	Член на комисија за избор во звање	1x0,2=0,2
4.1.	Член на комисија за избор во насловно звање/насловен доцент/насловен вонреден професор во научната област уставно право на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип	
5.	Член на факултетска комисија	6x0,5=3
5.1.	Комисија за попис и утврдување на паричните и други форми на побарувања и обврски	
5.2.	Комисија за упис на студенти на прв циклус студии/2022 – 2023	
5.3.	Комисија за признавање испити од други факултети	
5.4.	Член на Комисија за изработка на Елаборат за подготовка за полагање на правосуден испит на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје	
5.5.	Секретар на колегиум на мастер студии по Уставно право /до 2019	
5.6.	Претседател на Комисија за избор на членови и претседател на Факултетско студентско собрание – 2019	
6.	Подготовка на национални документи	1x2=2
6.1.	Член на Комисија за изготвување на Програмата за полагање на правосудниот испит	
7.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	1x1=1
7.1.	Член на Испитна комисија за полагање на правосуден испит – Уставно уредување на Република Северна Македонија и Европска конвенција за заштита на човековите права	
	Вкупно	42,2

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	80,15
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	139
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	42,2
Вкупно	261,3

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Рената Дескоска, с.р.
Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, с.р.
Проф. д-р Марика Ристовска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ОБВИНЕТИОТ ОД АСПЕКТ НА ДИРЕКТИВАТА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ЗА ПРАВОТО НА ДОСТАПНОСТ ДО БРАНИТЕЛОТ“ ОД М-Р ТОМЕ ДЕЛОВ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 3.7.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов: **Унапредување на правата на обвинетиот од аспект на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранителот** од кандидатот **м-р Томе Делов**, во состав: проф. д-р Гордан Калаџиџиев (ментор), проф. д-р Гордана Лажетик, проф. д-р Александра Груевска Дракулевски, проф. д-р Бобан Мисоски и проф. д-р Дивна Илиќ Димоски.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Томе Делов, со наслов: „Унапредување на правата на обвинетиот од аспект на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранителот“, содржи 376 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 521 фуснота и 317 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти, судска пракса на домашни, странски и меѓународни судови и интернет-ресурси.

Предмет на истражување во овој труд е правото на достапност до бранител преку сеопфатна анализа на законодавствата на дел од земјите членки на Европската Унија, судската пракса на Европскиот суд за човекови права и европските директиви со кои се уредува односното прашање. Посебен осврт и анализа во трудот е посветен и на регулацијата на правото на достапност на бранител во законодавството на Република Северна Македонија. На самиот почеток од трудот, кандидатот прави обид за дефинирање на правото на достапност до бранител. Поимот за правото на достапност до бранител се дефинира како од историски, така и од научен и практичен аспект. Понатаму, преку анализа на меѓународните и националните стандарди се дефинираат и се востановуваат облиците и елементите на достапноста до бранител во сите фази од кривичната постапка. Подробната анализа на правото на пристап до бранител во националното (домашното) законодавство и практика е од особено значење. Прво, за да се утврди актуелната состојба на тоа право во нашата земја, за понатаму, по утврдената фактичка состојба да се понудат определени релевантни, ефикасни и ефективни решенија за унапредување на правата на обвинетиот. Во тој контекст, во дисертацијата, прашањето за правото на бранител се анализира и од страна на основно поставената теза, а тоа е дека правата на обвинетиот можат да бидат унапредени, само ако во целост се имплементираат одредбите од Директивата на Европската Унија за достапност до бранител.

Почитувањето и применувањето на правото на достапност на бранител во сите фази од кривичната постапка е една од основните гаранции на принципот за правично судење. Во однос на остварувањето на основните права на осомничениот/обвинетиот, овој принцип е од суштинско значење. Имајќи го тоа предвид, кандидатот прави еден вид на

соединување на повеќе компоненти кои се однесуваат на ова прашање. Во посебен дел од трудот, детално ја елаборира потребата од примена на овој принцип. Истовремено анализирајќи ги најзначајните меѓународни акти и нормативни решенија кои се задолжителни за домашниот правен систем, како и одредбите на процесните закони во Република Северна Македонија, кандидатот со посебно внимание го обработува и позитивноправното регулирање на правото на пристап до бранител во меѓународниот и домашниот правен систем. Меѓу другото, со оглед на тоа дека предметот на докторска дисертација е во непосредна врска со нормативното уредување на правото на одбрана, во корелација со тоа се јавува и прашањето на етичкиот однос на лицата кои земаат учество во постапката. Разрешувањето на бројните полемики во врска со ова прашање, кандидатот го постигнува преку анализа на емпириското истражување за односот на бранителите со останатите учесници во кривичната постапка.

Во поглед на структурата, трудот е систематизиран во два дела: теоретски и емпириски. Теоретскиот дел го сочинуваат: вовед, главен дел, поделен во четири глави, во кои се содржани одделни точки и потточки со наслови и поднаслов, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето, заклучни согледувања со препораки и користена литература. Емпирискиот дел е содржан во вториот дел од четвртата глава и е посветен на истражување во врска со правото на достапност до бранител. Во овој се прикажани резултати и констатирани се состојби од прашалник до бранители за утврдување на степенот на почитување на правото на одбрана низ институциите надлежни во кривичната постапка во Република Северна Македонија.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата и методите на истражувањето. Овде се утврдува начинот на кој кандидатот се обидува да направи сеопфатна анализа на достапноста до бранителот во кривичната постапка, со цел да се добијат релевантни сознанија за актуелните прашања во врска со ова право, како и за неговиот опфат во меѓународните и националните рамки. Во овој дел се поставени и целите на трудот, односно се бара начин да се изнајдат и утврдат механизми за заштита и доследна примена на гарантираното право на пристап до бранител. Според кандидатот, обидот да се истражува и анализира прашањето на правото на пристап до бранител е обид да се направи компарација на односот на прашање, содржано во Директивата за правото на достапност до бранител и законодавството на Република Северна Македонија, како и судската пракса која произлегува од пресудите на Европскиот суд за човекови права, каде што се содржани правни начела кои налагаат на унапредување на правата на обвинетиот. Со таквите претпоставки, кои се предмет на докажување во понатамошната содржина, овој труд го афирмира и однесувањето на учесниците во кривичната постапка, но ја коментира и потребата од почитување на личноста на обвинетиот во сите фази од кривичната постапка.

Првата глава од докторската дисертација е насловена: **Правото на бранител во меѓународното право**. Оваа глава е поделена на два дела. Во првиот дел, кандидатот најпрво го анализира историскиот аспект на правото на достапност до бранител. Посебен дел од оваа глава е посветен и на историските аспекти, за еволуцијата и развојот на правото на бранител, при што се добиваат сознанија за местото и значењето на правото на одбрана во историски контекст. Преку концептот за процедурална правичност и првите појавни облици на правото на одбрана, историската еволуција нè води од воведувањето на американскиот акузаторен систем, па сè до современото поимање на процесните права на одбрана утврдени со пресудата Миранда на Врховниот суд на САД и воведувањето на „*investigative interviewing*“ – неприсилна техника за испитување на осомничени во кривичната постапка.

Вториот дел од првата глава е посветен на интегрална анализа на одредбите во меѓународните документи кои се однесуваат на ова прашање. Целта на оваа анализа е да се пронајдат, да се дефинираат и подробно да се обработат најзначајните

интернационални, односно меѓународни документи за правото на пристап до бранител. Направена е анализа на релевантни меѓународни документи, почнувајќи од Универзалната декларација за човекови права од 1948 година, Меѓународниот пакт за граѓански и политички права од 1966 година, Европската конвенција за човекови права, Резолуцијата за зајакнување на процедуралните права на осомничените односно обвинетите лица во кривичната постапка на ЕУ, Директивата на Европската Унија за правото на пристап до бранител во кривичната постапка и правото трето лице да биде информирано за лишувањето од слобода, односно правото да комуницира со трети лица и конзуларни претставници додека трае лишувањето од слобода и Директивата на Европската Унија за правна помош за осомничени и обвинети лица во кривична постапка и за барани лица во постапка по европски налог за апсење. Преку запознавање со содржината на овој дел, научната мисла има можност да црпи сознанија и мотиви за уште подетална обработка на меѓународните стандарди кои се однесуваат на правата на одбрана и унапредување на правото на пристап до бранител на обвинетиот.

Втората глава со наслов: **Практиката на Европскиот суд за човекови права како основ за Директивата на ЕУ за правото на достапност до бранител**, е посветена на најзначајните случаи од судската пракса на Судот за човекови права во Стразбур. Преку нив се извлекуваат релевантни заклучоци за унапредување на правата на обвинетиот, во најголем дел донесени врз основа на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранител. Имено, анализирајќи го случајот *Salduz v. Turkey*, се констатира повреда на чл. 6 од ЕКЧП за правото на пристап до бранител во полициска постапка. Со тоа е воспоставен правен стандард, кој ѝ овозможи на Европската Унија, во Директивата за правото на пристап до бранител и за комуникација со трети лица, да вклучи силни одредби во врска со правото на пристап до адвокат во полициски притвор. Особено важно е да се истакне тоа дека Директивата предвидува дека надлежните државни органи имаат позитивна обврска да обезбедат ефективен пристап до адвокат на сите приведени осомничени без одлагање при лишувањето од слобода. Така, преку анализа на случајот *Dvorski v. Croatia*, извлечен е заклучок дека одбивањето да се избере адвокат не е „помалку сериозен проблем“ од одбивање пристап до адвокат во однос на правните последици. Затоа, одбивањето пристап до адвокат и одбивањето на избор на адвокат претставуваат структурни грешки во кривичната постапка, што автоматски треба да доведе до исклучување на самоинкриминачки изјави, кои токму поради таа грешка се незаконски. Правото на слободен избор на бранител е гарантирано во член 5 од ЗКП на Хрватска и член 6, став 3 точка в од ЕКЧП, и претставува една од најважните претпоставки за заштита на лицата кои се осомничени или обвинети дека сториле одредено кривично дело. Изборот на бранителите се заснова на однос на доверба помеѓу бранителот и обвинетиот. Во согласност со практиката на ЕСЧП, може да се ограничи правото на слободен избор на бранител. Тоа се јавува во случај доколку бранителот не постапил во согласност со адвокатската професионална етика, доколку бил осомничен за истото кривично дело, или доколку не ги почитувал одредбите од Законот за кривичната постапка.

Третата глава, насловена: **Компаративен преглед на правото на достапност до бранител во земји членки на Европската Унија**, е приказ на законодавствата на неколку претходно избрани држави членки на Европската Унија. Преку компаративниот преглед на почитувањето на правата на обвинетиот се согледува поставеноста на личноста на обвинетиот во соодветните казненопроцесни законодавства на земји членки на Европската Унија. Предмет на анализа се условите под кои се спроведува правдата, фазата од кривичната постапка во која обвинетиот има ефективен пристап до бранител, различните модели на кривична постапка кои се дел од компаративните системи на земјите членки. Критичкиот осврт кон нормативната уреденост и предлозите за подобрување на статусот на обвинетиот се основ за

понатамошно уредување на правото на достапност до бранител. Всушност, Директивата за правото на достапност до бранител на Европската Унија има клучна функција во изменувањето на законодавството на земјите членки на ЕУ со цел подобрување на правото на достапноста до бранител. Преку утврдувањето колку е испочитувано правото на пристап до бранител во односите земји членки на ЕУ, временскиот период на задржување на уапсените лица, се утврдува правецот, кој преку Директивата на ЕУ за достапност до бранител ќе донесе нова светлина во поимањето и практикувањето на правата на осомничениот во казнената постапка низ законодавствата на земјите од Европската Унија.

Четвртата глава под наслов: **Усогласување на одредбите од европската Директива за достапност до правото на бранител со македонското право** е посветена на потребата од согледување на проблемот, утврдување на недостатоците и наоѓање на решенија за надминување на состојбите во однос на правото на достапност до бранител во Република Северна Македонија. Оваа глава е поделена на два дела – теоретски и емпириски. Во теоретскиот дел, подетално се обработува прашањето за правото на пристап до бранител во кривичната постапка во Република Северна Македонија, соодветна споредба и извлекување заклучоци за унапредување на правата на обвинетиот со Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранител. Во овој дел се истражуваат и се маркираат придобивките и недостатоците од нормативно-правен аспект и се предлагаат практични решенија со цел целосно почитување и примена на целите и функциите на правото на одбрана, со што следствено на тоа би се почитувале и основните начела на кривичната постапка, како и личноста на обвинетиот. Со тоа, трудот дава свој теоретски придонес и при идните измени и дополнувања на законските решенија.

Во вториот дел од оваа глава – емпирискиот, прикажано е истражување за бранители. Истражувањето е спроведено преку инструментот прашалник, кој го испитува мислењето на бранителите во однос на повеќе сегменти од правото на одбрана. Прашалникот содржи прашања за правото на бранител по службена должност, ангажираноста на бранителите како дежурни бранители и активното учество на бранителите во полициска станица при давањето одбрана на своите странки. Врз основа на добиените одговори се добиваат релевантни податоци и се пренесува ставот на адвокатурата во однос на суштинските околности од кои зависи правичното судење. Методолошки, овој прашалник е сериозен инструмент кој се спроведува на голем репрезентативен примерок, односно на вкупниот број адвокати во Република Северна Македонија. Прашалникот е одговорен од репрезентативен примерок на адвокати на околности околу перцепцијата на адвокатите за правото на одбрана во полициска постапка, нејзиниот опфат, почитување и потребата од доуредување на некои прашања кои се однесуваат на правото на пристап до бранител од законски и практичен аспект. Фактите, мислењата и ставовите на бранителите се драгоцен извор на информации за состојбите во правосудството и на еден критички начин даваат слика за тоа какви се и какви треба да бидат состојбите и стремежите во иднина.

Во последниот дел од трудот, **Заклучни согледувања и препораки**, кандидатот прави сумарен преглед на заклучоците до кои доаѓа во секоја од наведените глави. Посебно место во овој дел имаат конкретните предлози за измени и дополнувања на соодветни одредби од анализираните законски текстови во домашниот правен систем, со цел надминување на воочените пропусти или недоследности, а особено во смисла на нивно унапредување и усогласување со најновите меѓународни и европски стандарди, истакнати преку нормативните текстови на соодветните директиви.

Согласно со предметот на проучување на овој труд и утврдените цели, при неговото изготвување користен е теоретски и емпириски пристап. Користени се повеќе научноистражувачки методи, од кои поважни се: општите и посебните

научноистражувачки методи, првенствено методите на анализа и синтеза, индукција и дедукција, дескрипција, компарација, но и предикција (прескрипција). Нормативниот метод се користи во анализата на позитивноправните норми со кои се регулира правото на достапност до бранител. Овој метод се користи преку цитирање и анализа на повеќе општи правни акти со задолжително дејство од национален карактер, како и повеќе акти од меѓународен карактер кои во своите одредби содржат насоки и решенија за унапредување на правата на одбрана. Во трудот се користи и историскиот метод за анализа на важни документи од историјата на правото, со кои преку откривање на нивната содржина се овозможува да се прикаже еволуцијата на правото во однос на прашања кои директно или индиректно се поврзани со предметното истражување. Методот на дескрипција се применува заради опис на фактите и околностите поврзани со предметот на истражување. Компаративниот метод е, исто така, применлив и важен метод, кој се користи заради споредување на правната регулација, проблемите и практиките на националните законски решенија со меѓународните стандарди, степенот на нивна имплементација во националното законодавство и споредување на начинот на уредување на достапноста до правото на бранител во други правни средини и држави. Преку методот на синтеза, збирно се оформува заклучокот во однос на прашањето и евентуалните предлози и заклучоци по него. Во емпирискиот дел се прави анализа и синтеза на добиените податоци со помош на наведените методи и се носат заклучоци врз основа на добиените податоци и утврдените потреби.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот **м-р Томе Делов**, со наслов: **Унапредување на правата на обвинетиот од аспект на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранителот**, претставува самостојно и корисно истражување во областа на казненото право, кривичната постапка и судскиот систем, воопшто. Изработката на темата на овој труд е плод на повеќегодишна научна работа и несомнено претставува значаен научен придонес, очекуван од една докторска дисертација.

Работата на овој труд е започната во време кога македонскиот позитивноправен систем се реформира и ги акцептира европските стандарди за заштита и унапредување на човековите слободи и права. По спроведената реформа на казненопроцесното право, која главно беше насочена кон остварување, гарантирање и промовирање на правата на одбрана на обвинетиот, истражувањето за унапредување на правата на обвинетиот се јавува како неопходна потреба.

Оправданоста на овој труд за правната мисла на Република Северна Македонија е дотолку поголема ако се има предвид актуелноста и значењето на ова право, а во контекст на долгиот процес на транзиција, кој се карактеризира со мноштво недостатоци и проблеми, како што се: промена или деградирање на поранешниот систем на вредности, нееднаква примена на законот, политизација на општеството и зависност од политика во сите негови сегменти, инфлација од законски решенија, постојани реакции за повреда на правата на граѓаните. Решенијата за голем дел од наведените проблеми се токму во казненопроцесното право. Основната функција е заштита на правата на граѓаните, а услов за правилно и целосно исполнување на таквата функција е почитување на нивната личност и нивните процедурални гаранции во кривичната постапка. Еден од начините за постигнување на тие вредности е и постоење на теоретска поддршка заради зајакнување на нормативно-правните одредби и донесување на дополнителни квалитетни решенија, но и промена на свеста за важноста и одговорноста при спроведувањето на кривичната постапка. Во таа смисла, трудот не само што дава значаен придонес во домашната правна литература, туку со квалитетот на дадената анализа и конзистентноста на предложените

решенија претставува предизвик за пошироката научна мисла и казненоправна практика, воопшто.

Во трудот, кандидатот дава детален приказ на природата, обемот на примена и содржината на правото на достапност до бранител на обвинетиот, како едно од најважните права за почитување на принципот на фер судење и остварување на останатите права на осомничениот, односно обвинетиот.

Анализирајќи ги и споредувајќи ги ваквите согледувања, кандидатот ги воочува оние сегменти кои се добро усогласени и јасно ги разграничува од деловите кои не се докрај доследни, а дава и конкретни предлози на решенија за дополнување и изменување на одделни законски одредби во функција на надминување на ваквите состојби и унапредување на домашното законодавство.

Трудот е напишан со користење на солидна научна методологија, а текстот е презентираан на јасен и разбирлив начин, што е особено значајно заради неговото потенцијално користење во практиката од сите правосудни чинители. Во таа насока, сакаме да посочиме и на обемната користена литература, коректно цитирана, со што трудот уште повеќе добива вредност како на академски, така и на практичен план.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација на кандидатот **м-р Томе Делов**, со наслов: **Унапредување на правата на обвинетиот од аспект на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранителот**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд. Трудот несомнено претставува значаен придонес во домашната казненоправна литература и ќе претставува солидна основа за натамошни истражувања во оваа сфера не само на кандидатот, туку и на сите други кои во иднина ќе се посветат на оваа област.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Томе Делов** со наслов: **Унапредување на правата на обвинетиот од аспект на Директивата на Европската Унија за правото на достапност до бранителот**.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордан Калајчиев, с.р.
Проф. д-р Гордана Лажетик, с.р.
Проф. д-р Александра Груевска Дракулевски, с.р.
Проф. д-р Бобан Мисоски, с.р.
Проф. д-р Дивна Илиќ Димоски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ХЕМИЈА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ХЕМИЈА ПРИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Природно-математички факултет во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 14.6.2023 година, за избор на еден асистент од наставно-научната област хемија на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1636/3, донесена на 19.7.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Наташа Ристовска, вонреден професор на Природно-математички факултет, д-р Јане Богданов, редовен професор на Природно-математички факултет и д-р Емил Поповски, редовен професор на Природно-математички факултет.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден асистент во наставно-научната област хемија на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, во предвидениот рок се пријави м-р Пеце Шеровски.

Биографски податоци и образование

М-р Пеце Шеровски е роден на 17.10.1993 година, во Битола. Средно образование завршил во ОСМУ „Д-р Јован Калаузи“ во Битола на 24.7.2012 година. Со високо образование се стекнал на Природно-математички факултет на студиската програма Применета хемија – аналитичка биохемија. Дипломирал на 27.9.2016 година, со просечен успех 9,32. Во учебната 2016/2017 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на применета хемија – аналитичка биохемија при Природно-математички факултет. Студиите ги завршил на 11.4.2018 година, со просечен успех 10,00. На 11.4.2018 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Следење на структурни промени на кератини во хемиски третирана коса со биоаналитички методи“. Со тоа се стекнал со научниот степен магистер по хемиски науки – аналитичка биохемија.

Кандидатот е докторанд на Школата за докторски студии при Универзитетот и е во завршна фаза од подготовката на својата докторска дисертација.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

Од октомври 2016 до декември 2020 година, кандидатот бил ангажиран како демонстратор на Институтот за хемија. На 25.12.2020 година е избран во звањето асистент на Институт за хемија при Природно-математички факултет во областа хемија.

Во моментот е асистент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1226 од 15.11.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1226, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Институт за хемија при Природно-математички факултет во Скопје, кандидатот м-р Пеце Шеровски како демонстратор ги реализирал лабораториските вежби на прв циклус студии по предметите: Општа хемија А-ниво, Неорганска хемија А-ниво, Неорганска хемија Б-ниво, Хемија на животната средина, Биохемија I А-ниво, Биохемија I Б-ниво, Биохемија II, Биохемија II А-ниво, Биохемија II Б-ниво Експериментална биохемија, Органска хемија I, Органска хемија II А-ниво, Органска хемија II Б-ниво, Секундарни метаболити: изолација и својства, Органска хемија и Основи на органска хемија.

Како асистент кандидатот м-р Пеце Шеровски ги реализирал лабораториските вежби на прв циклус студии на студиските програми на Институтот за хемија: Применета хемија –

аналитичка биохемија, Применета хемија, Наставна хемија по предметите: Биохемија I А-ниво, Биохемија I Б-ниво, Биохемија II, Биохемија II А-ниво, Биохемија II Б-ниво, Експериментална биохемија, Органска хемија I, Органска хемија II А-ниво, Органска хемија II Б-ниво и Секундарни метаболити: изолација и својства. Исто така, кандидатот м-р Пеце Шеровски бил вклучен во изведување на лабораториските вежби за студентите од Институтот за биологија на програмите: Молекуларна биологија, Нутриционизам, Биологија-хемија, Екологија и Биохемија и физиологија, по предметите Органска хемија и Основи на органска хемија.

Научноистражувачка дејност

М-р Пеце Шеровски има објавено вкупно 6 научни труда од кои 2 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 4 трудови, во меѓународни научни списанија (3 по последниот избор) и 10 трудови во зборници од научни собири (6 по последниот избор).

Научни трудови во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание):

1. P. Sherovski, G. Stojković, N. Ristovska, Development, validation and application of first derivative spectroscopy ratio method for estimation of Bradford assay, *Analytical Biochemistry*, 558, 35–40, 2018. <https://doi.org/10.1016/j.ab.2018.07.027>.
2. P. Sherovski, M. Stefova, N. Ristovska, Simultaneous RP-HPLC-DAD determination of dansyl amino acids in chemically treated human hair, *Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering*, 36, 135–144, 2018. <https://doi.org/10.20450/mjccce.2018.1594>.

Научни труда во меѓународни научни списанија:

1. N. Ristovska, P. Sherovski, Estimation of daily selenium intake in the Macedonian population, *Journal of Hygienic Engineering and Design*, 44, 2023.
2. P. Sherovski, N. Ristovska, J. Bogdanov, T. Stafilov, Optimisation and validation of a method for determination of selenium in human plasma and blood by ETAAS and its clinical application, *Bulgarian Chemical Communications*, 54(4), 303-309, 2022. <https://doi.org/10.34049/bcc.54.3.5473>
2. P. Sherovski, N. Ristovska, J. Bogdanov, T. Stafilov, Determination of selenium in selected foods from North Macedonia by ETAAS followed by microwave-assisted digestion, *Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, JAFES*, 76 (2), 36-46, 2022.
3. P. Sherovski, N. Ristovska, Electrophoretic analysis of proteins of chemical treated human hair, *International Journal of Engineering Research & Science (IJOER)*, 4, 38-42, 2018.

Презентирани реферати на научни/стручни собири:

1. P. Sherovski, N. Ristovska, Electrophoretic analysis of hair proteins isolated by simple extraction method, *17th International symposium and summer school on bioanalysis*, Book abstracts, p. 85, 2-8 July 2017, Ohrid, Macedonia.
2. P. Sherovski, G. Stojkovic, N. Ristovska, Development of UV-VIS and first derivative spectroscopy ratio methods for estimation of the Bradford Protein Assay, *East-West Chemistry conference*, Book abstracts, p-011, 12-14 October 2017, Skopje, Macedonia.
3. P. Sherovski, N. Ristovska, First derivative spectroscopy ratio methods for determination of urine proteins, *13th Student's Congress of SCTM*, Book abstracts, p. 25, 19-21 September 2019, Skopje, Macedonia.
4. I. Janeva, N. Ristovska, P. Sherovski, SDS-PAGE analysis for cerebrospinal fluid proteins, *13th Student's Congress of SCTM*, Book abstracts, p. 26, 19-21 September 2019, Skopje, Macedonia.
5. Spaseska, P. Sherovski, M. Stefova, A simple HPLC-UV-DAD method for determination of acrylamide in food products, *14th Students' Congress of SCTM*, Book abstracts, p. 30 September – 2 October 2021, Skopje, Macedonia.
6. P. Sherovski, N. Ristovska, Determination of selenium in human plasma and blood by electrothermal atomic absorption spectrometry (ETAAS), *14th Students' Congress of SCTM*, Book abstracts, p. 16, 30 September - 2 October 2021, Skopje, Macedonia.

7. P. Sherovski, N. Ristovska, Optimization and validation of ETAAS method for determination of selenium in food, *IV International Symposium for Agriculture and Food*, Book abstracts, p. 146, 12-14 October 2022, Ohrid, Macedonia.
8. N. Ristovska, P. Sherovski, Determination of selenium in selected foods from North Macedonia by electrothermal atomic absorption spectrometry, *IV International Symposium for Agriculture and Food*, Book abstracts, p. 147, 12-14 October 2022, Ohrid, Macedonia.
9. N. Ristovska, P. Sherovski, Estimation of the daily intake of selenium in Macedonian population, *NUTRICON*, Book abstracts, p. 241, 7-9 June 2023, Ohrid, Macedonia.
10. N. Ristovska, P. Sherovski, Pharmacokinetic studies of selenium supplementation, *International Conference of FMNS*, Book abstracts, p-c-2, 14-16 June 2023, Blagoevgrad, Bulgaria.

М-р Пеце Шеровски учествувал како член во 5 (пет) проекта.

1. Innovative approaches for sustainable utilization of biomass wastes towards biorenewable building blocks for organic synthesis: research driven strengthening the cooperation of Balkan countries, Бугарска академија на науките (БАН), Софија, Бугарија (2020).
2. Нордиска поддршка за напредокот на Северна Македонија, финансиран од Кралството Норвешка, проект имплементиран од УНОПС, (2020-2021).
3. Воведување на нови биоаналитички методи и развој на стандардните техники за анализа на амплификатите добиени со полимераза верижна реакција–PCR при детекција на присуството на SARS-Cov-2, Природно-математички факултет, Институт за хемија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје (2022-2023).
4. Подобрување на капацитетот и компетентноста на лабораторијата за хроматографски анализи за анализа на органски загадувачи во животната средина (2022-2023).
5. Доопремување на лабораторијата за хемиска модификација на површини и воведување нови методи за мерење на контактен агол и зета потенцијал кај специфични системи (2022).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Пеце Шеровски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Лабораторијата за хроматографски анализи на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Активно е вклучен во работата на Државната комисија за организација на натпревари по хемија за учениците од основното и средното образование, при Сојузот на хемичари и технолози на Македонија, како координатор за реализација на натпреварите на општинско, регионално и државно ниво.

М-р Пеце Шеровски два пати бил вклучен во организација на студентски конгреси и како уредник на зборниците на трудови од овие научни собири и тоа во 2021 на 14-ти Студентски конгрес на СХТМ и во 2022 година на 15-тиот Студентски конгрес на СХТМ.

Во 2020 година м-р Пеце Шеровски бил учесник на работилницата за наставници од основните и средните училишта со наслов: *Online алатки во наставата по хемија*, а во 2022 година учествувал како обучувач на работилницата: *Обука на наставници по стручни предмети од РЦСОО „Киро Бурназ“* во рамките на проектот „Образование за вработување во Северна Македонија“.

М-р Пеце Шеровски активно е вклучен во работата на Комисијата за спроведување на редовен попис на основни средства и ситен инвентар на Природно-математичкиот факултет во Скопје за 2021 и 2022 година.

Во периодот 2022 – 2023, м-р Пеце Шеровски бил вклучен во работата на повеќе комисии за јавни набавки на ПМФ за потребите на Институтот за хемија.

М-р Пеце Шеровски активно е вклучен во активности за промоција на Институтот за хемија.

М-р Пеце Шеровски учествувал во изготвување и пријавување на еден научен, проект на МОН.

Стручно усовршување во странство остварил со три студиски престои и тоа:

1. 20 мај – 20 јуни 2019 г., Институт за хемија, Природно-математички факултет, Загреб, Хрватска (СЕЕРУС-програма);
2. 16 февруари – 8 март 2020 г., Бугарска академија на науките (БАН), Софија, Бугарија (учество на проект од UNESCO);
3. 1 јуни – 30 јуни 2023 г., Institute of Analytical Chemistry - Universität Wien, Виена, Австрија (СЕЕРУС-програма).

Оценка од самоевалуација

Кандидатот м-р Пеце Шеровски, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Пеце Шеровски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Пеце Шеровски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ги исполнува сите услови да бидат реизбран во звањето асистент во научната област хемија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, м-р Пеце Шеровски да биде реизбран во звањето асистент во научната област хемија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Наташа Ристовска, с.р.

Проф. д-р Јане Богданов, с.р.

Проф. д-р Емил Поповски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Кандидат: м-р Пеце Шеровски

Институција: Природно-математички факултет, УКИМ во Скопје

Научна област: хемија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	Да
2	Стегнат назив: магистер по хемиски науки – аналитичка биохемија Назив на научната област: хемија	Да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,32 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	Да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: Англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик кое одговара на ниво Б2 (B2) според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 2.10.2020 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Наташа Ристовска, с.р.

Проф. д-р Јане Богданов, с.р.

Проф. д-р Емил Поповски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) БОЛЕСТИ НА НЕПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 13.7.2023 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) болести на непреживни животни, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-1020/7, донесена на 20.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Димитар Кузмановски, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во пензија, д-р Бранко Ангеловски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и д-р Александар Цветковиќ, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област болести на непреживни животни, во предвидениот рок се пријави само д-р Елена Атанаскова Петров, доцент на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Елена Атанаскова Петров е родена на 29.10.1983 година во Штип, Република Македонија. Средно образование завршила во ДСУ „Славчо Стојменски“ во Штип, во 2002 година. Со високо образование се стекнала на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала во 2009 година, со просечен успех 8,69.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2011/2012 година се запишала на трет циклус (докторски) студии на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршила во 2018 година, со просечен успех 10,00. Докторска дисертација пријавила на 4.3.2016 година, на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Дисертацијата на тема: „Клинички и дијагностички пристап кај кучешката моноцитна ерлихиоза во Република Македонија“ ја одбрала на 12.7.2018 година, пред Комисија во состав: д-р Јована Стефановска, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Вања Крстиќ, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Белград, Република Србија, д-р Димитар Кузмановски, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во пензија, д-р Дине Митров, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и д-р Игор Улчар, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ветеринарна медицина.

Во моментот е доцент во наставно-научната област болести на непреживни животни на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1183 од 31.12.2018. година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1183 од 31.12.2018 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на целата поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Елена Атанаскова Петров изведува настава (предавања и вежби) на

интегрираните прв и втор циклус студии по предметите: Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари и Клиничка пракса за домашни миленици; како и изборните предмети: Кинологија, Промени во лабораториски профил кај заболувања на домашните миленици, Ветеринарна стоматологија за кучиња и мачки и Клиничка исхрана кај кучиња и мачки. На третиот циклус студии на истиот факултет, кандидатката учествува во изведувањето на наставата по предметите: Лабораториска дијагностика на внатрешни заболувања кај кучиња и мачки, Ултразвучна дијагностика кај домашни миленици, Регенеративна медицина при ортопедски заболувања кај домашните миленици, Ветеринарна лабораториска медицина, Клиничка исхрана кај кучиња и мачки и Одбрани поглавја од внатрешни болести кај кучиња и мачки.

Кандидатката учествувала во подготовка на три нови предмети за трет циклус – докторски студии: Лабораториска дијагностика на внатрешни заболувања кај кучиња и мачки, Ултразвучна дијагностика кај домашни миленици и Регенеративна медицина при ортопедски заболувања кај домашните миленици.

Научноистражувачка дејност

Д-р Елена Атанаскова Петров има објавено вкупно 41 научен труд. Во изборниот период објавила 3 труда во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), 2 труда во меѓународно научно списание, 1 труд во стручно/научно-популарно списание и 9 апстракти во зборници од научни собири. Исто така, кандидатката одржала 2 секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество и била учесник во 2 меѓународни научни проекта. Кандидатката била рецензент на 3 труда во меѓународни списанија со импакт-фактор.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Елена Атанаскова Петров активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Универзитетската ветеринарна болница на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на повеќе факултетски комисии и програмски одбори при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, и тоа во 14 комисии, одбор за промоција на Факултетот и одбор за обележување 30 години од постоење на Факултетот. Д-р Елена Атанаскова Петров е член на организациониот одбор на една меѓународна научна конференција организирана од матичниот факултет.

Кандидатката е делегат во Ветеринарната комора на Република Северна Македонија.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Елена Атанаскова Петров доби позитивни оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје за летниот семестар 2020/2021 и зимскиот семестар 2021/2022 (извештај бр. 03-275/2 од 22.2.2022), летниот семестар во учебната 2021/2022 (извештај бр. 03-1374 од 27.9.2022) и за зимскиот семестар во учебната 2022/2023 година (извештај бр. 03-276 од 6.3.2023).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Елена Атанаскова Петров.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека д-р Елена Атанаскова Петров поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во наставно-научната област болести на непреливни животни.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Елена Атанаскова Петров да биде избрана во звањето **вонреден професор** во наставно-научната област болести на непреливни животни.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Кузмановски, с.р.

Проф. д-р Бранко Ангеловски, с.р.

Проф. д-р Александар Цветковиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Елена Методи Атанаскова Петров

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: болести на непреливни животни

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОПРЕДЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u> 8,69 </u></p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u> </u></p> <p>Просечниот успех изнесува <u> </u> за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: болести на непреливни животни; поле: ветеринарна медицина; подрачје: земјоделски и ветеринарни науки.</p>	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА
3.1.1	<p>5. Назив на научното списание: Acta Veterinaria Belgrade</p> <p>6. Назив на електронската база на списанија: Web of Science,</p> <p>7. Наслов на трудот: Evaluation of health related quality of life in dogs treated with chemotherapy for lymphoma</p> <p>8. Година на објава: 2023</p>	
3.1.2	<p>1. Назив на научното списание: Acta Veterinaria Belgrade</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science,</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: <i>Molecular Detection of Ehrlichia canis in the Pet-Dog Population in RN Macedonia</i> 4. Година на објава: 2021	
3.1.3	1. Назив на научното списание: <i>Macedonian Veterinary Review</i> 2. Назив на електронската база на списанија: <i>Web of Science</i> , 3. Наслов на трудот: <i>Clinical signs and behavior in dogs with hypothyroidism</i> 4. Година на објава: 2023	
3.1.4	1. Назив на научното списание: <i>Veterinaria</i> 2. Назив на електронската база на списанија: <i>Ebsco</i> , 3. Наслов на трудот: <i>Glycemia as a reliable indicator for diabetes mellitus in dogs and cats</i> 4. Година на објава: 2021	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: <i>International Journal of Zoology and Animal Biology</i> 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД, САД. 3. Наслов на трудот: <i>Aggression and Hypothyroidism in Dogs, an-Overview</i> 4. Година на објава: 2022	ДА
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, Билтен бр. 1183 од 31.12.2018 година.	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Кузмановски, с.р.
Проф. д-р Бранко Ангеловски, с.р.
Проф. д-р Александар Цветковиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Елена Методи Атанаскова Петров

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: болести на непреливни животни

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност: одржани предавања	Поени
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар предавања, 2018/2019	1,2
	Кинологија 2018/2019	1,2
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар предавања, 2020/2021	1,2
	Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари, 6. семестар, предавања 2020/2021	0,6
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 8. семестар предавања, 2020/2021	1,2
	Кинологија 2020/2021	1,2
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар предавања, 2021/2022	1,2
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 8. семестар предавања, 2021/2022	1,2
	Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари, 6 семестар, предавања 2021/2022	0,6
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар предавања, 2022/2023	1,2
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 8. семестар предавања, 2022/2023	1,2
	Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари, 6. семестар, предавања 2022/2023	0,6
	Назив на активност: одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)	
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар вежби, 2018/2019	1,8
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар вежби, 2020/2021	1,8
	Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари, 6 семестар, вежби 2020/2021	0,9
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 8. семестар вежби, 2020/2021	1,8
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар вежби, 2021/2022	1,8
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 8. семестар вежби, 2021/2022	1,35
	Клиничка пракса за домашни миленици. 2021/22	4,5
	Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари, 6 семестар, вежби 2021/2022	0,9

	Клиничка и лабораториска дијагностика на домашни миленици и копитари, 6 семестар, вежби 2022/2023	0,9
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 7. семестар вежби, 2022/2023	1,8
	Внатрешни болести на домашни миленици и копитари, 8. семестар вежби, 2022/2023	1,35
	Назив на активност: подготовка на нов предмет	
	Лабораториска дијагностика на внатрешни заболувања кај кучиња и мачки	1,5
	Ултразвучна дијагностика кај домашни миленици	1,5
	Регенеративна медицина при ортопедски заболувања кај домашните миленици	1,5
	Назив на активност: член на комисија за дипломски труд	
	Решение број 0901-1830 од 21.12.2021, студент Марија Чапова	0,1
	Решение број 0901-1845 од 20.12.2022, студент Симона Хаџиска	0,1
	Решение број 0901-234 од 14.2.2022, студент Кристина Атанасова	0,1
	Решение број 0901-869 од 13.6.2022, студент Марија Солакова	0,1
	Решение број 0901-415 од 31.3.2023, студент Маја Павловска	0,1
	Решение број 0901-557 од 8.5.2023, студент Неда Кузмановска	0,1
	Решение број 0901-588/2 од 16.5.2023, студент Владимир Русовски	0,1
	Решение број 0901-694 од 12.6.2023, студент Матеа Матева	0,1
	Решение број 0901-713 од 14.6.2023, студент Спиро Божиноски	0,1
	Назив на активност: ментор на дипломска работа	
	Решение број 0901-1798 од 12.12.2022, студент Марија Костиќ	0,2
	Решение број 0901-109 од 27.1.2023, студент Елена Митревска	0,2
	Назив на активност: консултација со студенти	
	Консултации со студенти, 7. семестар 2018/2019 (25)	0,05
	Консултации со студенти, 6. семестар 2020/2021 (25)	0,05
	Консултации со студенти, 8. семестар 2020/2021 (4)	0,008
	Консултации со студенти, 6. семестар 2021/2022 (13)	0,03
	Консултации со студенти, 7. семестар 2021/2022 (3)	0,006
	Консултации со студенти, 8. семестар 2021/2022 (3)	0,006
	Консултации со студенти, 6. семестар 2022/2023 (11)	0,022
	Консултации со студенти, 7. семестар 2021/2022 (9)	0,018
	Консултации со студенти, 8. семестар 2021/2022 (9)	0,018
	Вкупно	37,5

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност: учесник во меѓународни научни проекти	Поени
1	Reviving of Farriery; Disappearing Profession. Erasmus Plus Programme / KA2 – Cooperation and Innovation for Good Practices Strategic Partnerships for Adult Education. 2018-2020. https://fvm.ukim.edu.mk/reviving-of-farriery-disappearing-profession/	5
2	COST Action: CA21170 - Prevention, anticipation and mitigation of tick-borne disease risk applying the DAMA protocol. 2022-26. https://www.cost.eu/actions/CA21170/#tabs+Name:Management%20Committee	5
	Назив на активност: труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews),	

	Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
1	Celeska, I., Nikolovski, M. and Petrov, E.A., 2021. Glycemia as a reliable indicator for diabetes mellitus in dogs and cats. <i>VETERINARIA</i> , 70 (Suppl 1), pp. 45-52. https://doi.org/10.51607/22331360.2021.70.S1.45	4
	Назив на активност: трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
1	Atanaskova Petrov, E. , Celeska, I., Popova, Z., Krstevski, K. and Djadjovski, I., 2021. Molecular Detection of <i>Ehrlichia canis</i> in the Pet-Dog Population in RN Macedonia. <i>Acta Veterinaria Belgrade</i> , 71(2), pp.230-238. DOI: 10.2478/acve-2021-0020	5,4 (8+1 x60%)
2	Atanaskova Petrov, E. , Kjosevski, M., Celeska, I. 2023. Evaluation of health related quality of life in dogs treated with chemotherapy for lymphoma. <i>Acta Veterinaria Belgrade</i> , 73 (2), pp. 218-230. DOI: 10.2478/acve-2023-0017	6,88 (8+0,6 x80%)
3	Mitrevska E., Celeska I., Kjosevski M., Atanaskova Petrov E. Clinical signs and behaviour in dogs with hypothyroidism. <i>Mac Vet Rev</i> 2023; 46 (2): i-vii. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2023-0021	5,04 (8+0,4 x60%)
	Назив на активност: апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна	
1	Celeska I., Atanaskova Petrov E. Hypothyroidism in dogs as a baseline of different clinical signs and laboratory results. 5 th International Congress on Advances in Veterinary Science and Technics (ICAVST), October 3, 2020 – ONLINE – Sarajevo – Bosnia-Herzegovina.	1
2	Atanaskova Petrov E. , Novakov T., Celeska I. Haematology and serum biochemistry parameters as indicators of the most common canine vector borne diseases in RN Macedonia. Book of abstracts: International scientific conference “Tradition and modernity in veterinary medicine”, 2022 Sophia, Bulgaria. Pp25.	1
3	Solakova M., Atanaskova Petrov E. , Kjosevski M, Ilievska K. Survey on recognition of problems of locomotion system in horses in Macedonia. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, RN Macedonia. pp.60.	1
4	Ilievska K., Atanaskova Petrov E. , Trojachanec F., Vlahov J., Trojachanec P. Topical application of homologous serum for treatment of corneal ulcer in dogs. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia. pp.65.	1
5	Novakov T., Atanaskova Petrov E. , Ilievska K., Celeska I., Vlahov J., Trojacanec F., Trojacanec P. Pre-emptive multimodal analgesia with Morphine-Medetomidine-Ketamine and Acepromazine-Morphine-Ketamine for ovariohysterectomy in dogs. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia. pp.71.	1
6	Celeska I., Nikolovski M., Novakov T., Atanaskova Petrov E. Trilostan titration dose treatment in dogs with terminal stage of hyperadrenocorticism complicated with comorbidity disease. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia. pp.72.	1

7	Atanaskova Petrov E. , Ilievska K., Novakov T., Rashik Lj., Djadjovski I., Kjosevski M., Celeska I. Clinicopathological alterations in pet dogs naturally infected with <i>Ehrlichia canis</i> and <i>Leishmania infantum</i> in Macedonia – case study. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia. pp.117	1
8	Mitrevska E., Celeska I., Gjorgjievska S., Atanaskova Petrov E. Chemotherapy treatment protocols used in multicentric lymphoma in golden retriever: A case report. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia. pp.146	1
9	Shakjiri L., Atanaskova Petrov E. , Celeska I., Atanasovski G., Gjorgjievska S. Is fPl2 a reliable biochemical marker for diagnosing feline pancreatitis? A case report. Book of abstracts: 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia. pp.152	1
	Назив на активноста: секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	Oral presentation: Haematology and serum biochemistry parameters as indicators of the most common canine vector borne diseases in R.N. Macedonia. International scientific conference “Tradition and modernity in veterinary medicine”, 2022 Sofia, Bulgaria.	2
2	Oral presentation: Clinicopathological alterations in pet dogs naturally infected with <i>Ehrlichia canis</i> and <i>Leishmania infantum</i> in Macedonia – case study. 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine. 22-25 September 2022, Ohrid, R.N. Macedonia.	2
	Назив на активноста: труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
1	Atanaskova Petrov E. ..2022 Aggression and Hypothyroidism in Dogs, an-Overview. Int J Zoo Animal Biol. 1 (5). DOI: 10.23880/izab-16000405	5
	Назив на активноста: труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание	
1	К. Илиевска, Е. Атанаскова Петров, Ф. Тројачанец, Т. Новаков, М Јовановски, Ј. Влахов, П. Тројачанец.2022 Опструкција на хранопроводот со страно тело – приказ на клинички случаи. Casopis Udruženja veterinarar praktičara Srbije. II (Broj 3) pp. 97-104.	1,2
	Назив на активноста: рецензија на научен/стручен труд	
1	Molecular Identification of <i>Ehrlichia canis</i> in <i>Rhipicephalus sanguineus</i> ticks in the Siirt Province of Turkey. Acta Veterinaria Belgrade	0,2
2	The quality of life of allergic cats treated with allergen-specific immunotherapy- a retrospective study. Acta Veterinaria Belgrade.	0,2
3	Investigation of potential serum biomarkers for the diagnosis of chronic back pain in horses.	0,2
	Вкупно	51,12

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста: учество во промотивни активности на Факултетот	Поени
1	Комисија за промотивни активности на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (Одлука бр. 0201-554/9-11, 18.4.2022).	0,5
2	Комисија за промотивни активности на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (Одлука бр. 0201-358/11-23, 28.3.2023).	0,5
Дејности од поширок интерес		

	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир.	
1	Член на организациски одбор на меѓународен научен собир DAYS OF VETERINARY MEDICINE 2022	1
	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	
1	Организациски и Уредувачки одбор за обележување 30 години од основањето на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и 95 години „Ветеринарна наука и едукација“ (Одлука бр. 0202-237/15 од 21.2.2022).	0,5
	Член на факултетска комисија	
1	Комисија за изготвување на предлог-наставен план и програма за специјалистички академски студии од трет циклус по ветеринарна медицина (Одлука бр. 0202-171/13 од 13.2.2019)	0,5
2	Комисија за јавна набавка – потрошен материјал, хумани и ветеринарни лекови, анестетици, аналгетици, брзи дијагностички тестови и хируршки конци за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-1597/7-1, 16.12.2020).	0,5
3	Комисија за јавна набавка – потрошен материјал, хумани и ветеринарни лекови, анестетици, аналгетици, брзи дијагностички тестови и хируршки конци за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-147/9-5, 16.12.2021).	0,5
4	Комисија за јавна набавка – потрошен и ситен материјал за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-436/5-5, 9.4.2021).	0,5
5	Комисија за јавна набавка – опрема за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-1730/7-1, 29.11.2022).	0,5
6	Комисија за јавна набавка – потрошен материјал и лекови за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-1572/6-5, 4.11.2022).	0,5
7	Комисија за јавна набавка – лекови, анестетици, аналгетици, брзи дијагностички тестови и хируршки конци за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-236/9-3, 18.2.2022).	0,5
8	Комисија за јавна набавка – реагенси и потрошен материјал за лабораториска клиничка биохемија (Одлука бр. 0201-517/6-3, 3.5.2023).	0,5
9	Комисија за јавна набавка – нагледни средства за студенти (Одлука бр. 0201-358/12-1, 28.3.2023).	0,5
10	Комисија за јавна набавка – потрошен и ситен инвентар за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-517/6-2, 3.5.2023).	0,5
11	Комисија за јавна набавка – лекови, анестетици, аналгетици, брзи дијагностички тестови и хируршки конци за Универзитетска ветеринарна болница (Одлука бр. 0201-517/6-1, 3.5.2023)	0,5
14	Број 0202-184/18 од 20.2.2023, Комисија за оцена на предлог-проект за изработка на докторски труд.	0,5
16	Број 0202-643/2-1 од 6.6.2023, Комисија за спроведување на гласање и пребројување на гласови за избор на претставници на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје во Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за мандатарниот период 2023 – 2026 г.	0,5
17	Број 0202-794/2 од 10.7.2023, Конкурсна комисија за реализација на Конкурс за запишување студенти на ФВМС, 2023 – 2024 г.	0,5
	Член на орган на професионална комора	

1	Делегат на Ветеринарна комора на Република Северна Македонија, 2022	0,3
	Вкупно	9,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	37,5
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	51,12
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	9,8
Вкупно	98,42

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Кузмановски, с.р.
Проф. д-р Бранко Ангеловски, с.р.
Проф. д-р Александар Цветковиќ, с.р.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ УЧЕБНИК ЗА ДИКЦИЈА (DİKSİYON DERS KİTABI) ОД АВТОРОТ АТИЛА КЛИНЧЕ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности, бр. 0202-471/4, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот *Учебник за дикција (Diksiyon Ders Kitabı)* од авторот Атила Клинче, наменет за студентите на актерска игра на турски јазик, за предметите: Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик, избрани се проф. д-р Назим Ибрахим и проф. д-р Осман Емин.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

V. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	<i>УЧЕБНИК ЗА ДИКЦИЈА – DİKSİYON DERS KİTABI</i>
Назив на предметната програма:	Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик
Назив на студиската програма:	Актерска игра на турски јазик
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Сценски говор на турски јазик (2+2), 3 ЕКТС-кредити Техника на глас на турски јазик (2+2), 3 ЕКТС-кредити
Предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик, на УКИМ – Факултет за драмски уметности, се задолжителени предмети со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити – 3 и се слуша во 1. – 8. семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 148 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 4 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 1 слика и 2 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Назим Ибрахим, с.р.

Проф. д-р Осман Емин, с.р.

I ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р НАЗИМ ИБРАХИМ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Трудот <i>Учебник за дикција – Diksiyon Ders Kitabı</i> од авторот проф. Атила Клинче е составен од 148 страници компјутерски обработен текст во А4-формат, напишан на турски јазик. Содржината на текстот е опфатена во 4 поглавја, вклучувајќи ја и литературата. Материјалот е распределен систематично, што го прави трудот прегледен и достапен до студентите по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик. Секоја теоретски обработена тематика во трудот е збогатена со објаснувања и примери кои им овозможуваат на студентите да ги применуваат во практиката.</p> <p>Содржината на трудот е поделен на 4 глави. Во првата глава, авторот се осврнува на посветеноста и мотивацијата за создавање на ракописот, со намера да ја опишува дикцијата како важен елемент во трудот.</p> <p>Трудот ќе им овозможи на студентите да ги откријат тајните и убавините на турскиот сценски говор, кој е неопходен за еден актер.</p> <p>Исто така, целта на ракописот е да ги запознае студентите со карактеристиките на современиот турски јазик, и тоа: основни познавања за гласот и неговите карактеристики, гласовниот пат и оформување на гласовите, класификација на гласовите, самогласките и согласките во турскиот јазик, правилен изговор на самогласките и согласките, гласовните хармонии во турскиот јазик, гласовните карактеристики на современиот турски јазик, гласовните појави и промени на современиот турски јазик.</p> <p>Втората глава е посветена на критериумите за поделбата на гласовите, теориите за препознавање на правилен и неправилен изговор на гласовите. Авторот во овој дел на трудот ги обработува темите како што се: фонема наспрема глас, фонема наспрема графема, глас наспрема графема, глас наспрема алофон; гласовниот пат и артикулација на гласовите, класификацијата на самогласките (вокалите) и согласките (консонантите). Потоа се дадени гласовните хармонии (вокалната, консонантската и вокално-консонантската хармонија) кои претставуваат една од најбитните карактеристики на турскиот јазик.</p> <p>Во однос на гласовните појави и промени во турскиот јазик, авторот во овој дел на трудот ги обработува темите како што се: гласовни промени (стеснување, озвучување), вметнување на гласови,</p>
--	---

	<p>вокали (самогласки) како помошни гласови, консонанти (согласки) како помошни гласови, испуштање на глас (испуштање на самогласки и согласки), испуштање на слог (хапнологија), спојување на глас и асимилација кај гласовите. Во продолжението, авторот пишува за: слогот и видовите слогови, акцентот и видовите акцент и местото на акцентот во турскиот јазик.</p> <p>Во третата глава, авторот дава теоретски осврт на темите и за нив приложува соодветни разработени примери. Ракописот содржи вежби за дишење, вежби за артикулација, вежби за дијафрагма, акцент и акцентска целина. Исто така, дадени се брзозборки, приказни, песни и басни од домашни и светски автори. Целта на овие вежби е да се поттикне индуктивниот приод во совладување на граматичките содржини на современио турски јазик. Во трудот е користена литература од истакнати домашни и светски автори, како што се: Нухат Шенбај, Сезгин Коџајигит, Мевлана, Назим Хикмет, Јахја Кемал, Блаже Коневски, Неџати Закерија, Хомерос, Шекспир.</p> <p>Во четвртата глава на трудот постои заклучок и на крајот е дадена користена литература, во која се опфатени научни трудови и монографии од истакнати домашни и светски автори.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Содржината на трудот научно, методолошки и дидактички е усогласена со предметната програма и одговара на наставната програма по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик за прв циклус студии.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Нема потреба од корекции на содржината и начинот на уредувањето на текстот, бидејќи, во текот на пишувањето на трудот, авторот и рецензентот континуирано дискутираа и вршеа размена на мислења и сите коментари, забелешки и препораки на рецензентот се внесени во ракописот.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Поаѓајќи од горенаведениот краток опис на содржината, може да се каже дека ракописот е прв од ваков вид по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик. Учбеникот е квалитетно дизајниран и е со јасен технички стил, што значи дека значајно ќе придонесува за афирмација на оваа многу значајна</p>

	тема и ќе најде своја примена и во наставата по горенаведените предмети, а и во драмската пракса. Трудот ги исполнува условите за наставно-научна литература и ќе има важна улога во едукација на студентите.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Како рецензент на овој труд, би сакал да истакнам дека трудот претставува стручно-научно и педагошко дело изработено со одговорност, научен критериум и точност, заснован врз најновите методологии и достигнувања во сферата на наставните програми по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик. Станува збор за еден опстоен и јасно конципиран труд, кој третира една мошне интересна и важна тема на инвентивен и студиозен начин. Овој оригинален труд би имал големо практично значење токму во наставниот контекст, затоа што на потенцијалниот читател студент би му предочил стручна литература на турски јазик и материјал потребен за успешно реализирање на наставните програми по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик. Темите се внимателно селектирани, а особено дадените практични примери од делата, каде што авторот успеал да го претстави материјалот на начин кој е лесен и разбирлив за студентите.</p> <p>Како рецензент, сметам дека издавањето на овој труд ќе биде од големо значење за студентите на Факултетот за драмски уметности, кои студираат Актерска игра на турски јазик, по предметите Сценски говор и Техника на глас и за надградување и усовршување на драмските уметници.</p>

Имајќи го предвид сето ова, чест и задоволство ми е да го предложам за печатење трудот *Учебник за дикција – Diksiyon Ders Kitabı* од авторот проф. Атила Клинце, со уверување дека неговото објавување ќе претставува значаен прилог кон осовременувањето на наставата по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик, наменет за студентите на Факултетот за драмски уметности.

Скопје, 25.9.2023

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Назим Ибрахим, редовен професор, с.р.

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ВОНР. ПРОФ. Д-Р ОСМАН ЕМИН

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Содржината на ракописот е систематизирана во 4 поглавја, напишана на турски јазик. Материјалот е распределен систематично, што го прави прегледен и достапен за студентите по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик, и овозможува негова примена во практиката. Имено, секоја теоретски обработена тематика е збогатена со објаснување и примери.</p> <p>Содржината на учебникот во учебникот е поделена на 4 глави, од кои Глава 1 е воведен дел, Глава 2 е посветена на запознавањето со теоријата на дикцијата и примери, Глава 3 е посветена на избрани дела од светски и домашни автори и извадоци од делата, додека последната, Глава 4, претставува заклучок и преглед на користената литература.</p> <p>Глава 1. Вовед и во првата глава, авторот ја потенцира мотивацијата за креирање на делото, својата намера да ја опишува дикцијата како важен елемент во трудот. Ракописот <i>Учебник за дикција – Diksiyon Ders Kitabı</i> ќе им овозможи на студентите да ги откријат тајните и убавините на турскиот сценски говор, кој е неопходен за еден актер. Изговорените реплики на сцена треба да бидат јасни, чисти и разбирливи. Оваа дисциплина има за цел да ги запознае студентите со карактеристиките на турскиот јазик кои се неопходни од областа на граматиката на турскиот јазик. Преку примери се добива способност за препознавање и правилен изговор на вокалите и консонантите на турскиот јазик. Студентот се запознава со вокалната и консонантската хармонија и со различните фонетски и фонолошки појави и промени на турскиот јазик.</p> <p>Глава 2. Во овој дел се дава вовед во теоријата за препознавање правилен и неправилен изговор на гласовите; правилно да ги изговара гласовите; да опишува по кој критериуми се прават поделбите на гласовите. Втората глава е посветена на спецификите на турскиот јазик. Исто така, во оваа глава се дадени основни знаења и вештини на јазикот. Содржина на учебникот е изучување на: фонема наспрема глас, фонема наспрема графема, глас наспрема графема, глас наспрема алофон; вокали, консонанти, нивните особини и класификација; вокални, консонантски и вокално-консонантски хармонии; регресивна асимилација; фонетски појави; фонетски особини; слогови,</p>
--	--

	<p>видови слогови и структура на слогот; акцент, видови акцент и правила за акцентирање.</p> <p>Глава 3. Покрај краткиот теоретски осврт на секоја од темите, во материјалот се приложени и соодветни комплетно разработени примери.</p> <p>Учебникот е збогатен со безброј вежби за дишење, вежби за артикулација, вежби за дијафрагма, повеќе од стотина брзозборки, акцент и акцентска целина, приказни и песни од домашни и светски автори, басни. Во третата глава, читателот се воведува во учебникот каде што е користена литература од врвни автори, како што се: Нухат Шенбај, Сезгин Коџајигит, Мевлана, Назим Хикмет, Јахја Кемал, Блаже Коневски, Неџати Закерија, Хомерос, Шекспир и уште многу други домашни и светски автори.</p> <p>Глава 4. Оваа глава содржи Заклучок и текстот завршува со користена литература.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	<p>Содржината на учебникот е усогласена со предметната програма и одговара на наставната програма на соодветниот предмет за прв циклус студии. Учебникот целосно кореспондира со предметните програми (научно, методолошки, дидактичко/апликативна).</p>
Предлози за потребни корекции:	<p>Авторот имаше континуирани дискусии и размена на мислења со рецензентот во текот на пишувањето на ракописот, во рамките на кои коментарите и забелешките се инкорпорираа во текстот. Нема потреба од корекции на содржината и начинот на уредувањето на текстот.</p>
Оцена на ракописот:	<p>Ракописот кој е поднесен за рецензија претставува квалитетно дизајниран и реализиран учебник, кој ќе најде своја примена не само во наставата по предметот туку и во драмската пракса. Поаѓајќи од горенаведениот краток опис на содржината и нејзината специфичност, може да се оцени дека ракописот, кој е прв од ваков вид по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик, применува приспособен речник и методолошки пристап, со што ги исполнува условите за наставно-научна литература и ќе има важна улога во едукација на студентите. Стилот на авторот е технички јасен и концизен, и со тоа значајно придонесува за афирмација на оваа многу значајна тема.</p>
Категоризација:	учебник

Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 148 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 4 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 1 слика и 2 табели и како таков претставува оригинален труд кој опфаќа материјал потребен за успешно реализирање на дел од наставните програма по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик. Делото претставува оригинално дело, со кое авторот пополнува една специфична празнина во опусот на стручната литература на турски јазик во примена на сценски говор и техники на глас на турски јазик. Исто така, со внимателно селектирање на темите и, особено, на дадените практични примери од делата, авторот успеал да го претстави материјалот на начин кој е лесно разбирлив и ќе има примена пошироко, не само во рамките на предметните програми за кои е специфично наменет овој труд, туку и за пошироката стручна јавност. Евидентно е дека недостасуваат трудови, учебници и останати теоретски едукативни помагала кои ќе бидат во функција на наставните предмети. Поради тоа, сметам дека издавањето на овој учебник ќе биде од големо значење за Факултетот за драмски уметности, кои студираат Актерска игра на турски јазик по предметите Сценски говор и Техника на глас, како за студентите, така и за надградување и усовршување на драмските уметници.
---	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметите Сценски говор на турски јазик и Техника на глас на турски јазик, примарно наменет за студентите на Факултетот за драмски уметности.

Во Скопје, 26.9.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Вонр. проф. д-р Осман Емин, с.р.

Прилог бр. 5

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ СКОПЈЕ

1. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на промена на ментор
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Гордана Малешевиќ	" Внатрешните конфликти на ликовите во психолошката драма " Чуварот " "	" The internal conflicts of the characters in the psychological drama " The Guardian" "	Доц. м-р Сашо Кокаланов	Бр.0202-485/11 20.09.2023 година

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
21300 МЕТРОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И
ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на огласот на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, објавен во весникот „Слободен печат“ и „Коха“ од 7.6.2023 година, за избор на асистент по предметите од наставно-научната област 21300 метрологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје бр. 02-1116/13, донесена на 21.6.2023 година формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Владимир Димчев, проф. д-р Маргарита Гиновска, и проф. д-р Марија Чундева Блајер.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент по предметите од наставно научната област 21300 метрологија, во предвидениот рок се пријави само кандидатот м-р Александар Крлески.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Александар Крлески е роден на 15.7.1992 година, во Охрид. Основното образование го завршил во родниот град. Средно образование завршил во ОСУ „Св. Климент Охридски“ во Охрид, на природно-математичката насока. Како ученик во основно и средно образование учествувал и бил наградуван на повеќе натпревари од областа на математиката и природните науки.

Со високо образование се стекнал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Факултетот за електротехника и информациски технологии, на насоката електроенергетика и управување. Дипломирал на 28.1.2016 година, со одбрана на дипломскиот труд на тема: „Физички верификации во радиотерапија, намалување на геометриска неопределеност во радиотерапевтски третман со користење на ON-Board Imaging систем“.

Во учебната 2015/2016 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Метрологија и менаџмент на квалитет. Студиите ги завршил на 27.12.2017 година со просечна оценка 9,85, со одбрана на магистерскиот труд на тема: „Карактеризација на термолуминисцентни дозиметри со читач за термо и оптички стимулирана луминисценција Risø TL/OSL DA-20 при ниски и гранични дози“.

Во учебната 2018/2019 година кандидатот се запишал на трет циклус (докторски) студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Метрологија.

Од јануари 2021 год. е вработен како асистент на Факултетот за електротехника и информациски технологии.

2 ОЦЕНКА ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА КАНДИДАТОТ ВО СОГЛАСНОСТ СО ОПШТИТЕ И ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕТО АСИСТЕНТ

Кандидатот м-р Александар Крлески има завршено прв и втор циклус академски студии со 300 ЕКТС-кредити. Се стекнал со назив магистер по електротехника и информациски технологии со просечен успех од 9,85 и дипломиран инженер по електротехника и информациски технологии со просечен успех 8,05. Има активно познавање на англискиот јазик, со што ги исполнува општите услови за избор во звањето асистент. Кандидатот има објавено 5 труда со оригинални научни резултати како автор/коавтор во зборник на трудови од меѓународни и 2 од национални научни/стручни собири, секциски предавања на 9 научни/стручни собири со меѓународно учество, се јавува како коавтор во две публикации, активно учествува во 3 меѓународни проекти, како и во голем број работилници, школи и обуки, така што врз основа на горенаведеното се потврдува дека тој ги исполнува посебните услови за избор во звањето асистент.

Кандидатот има објавено вкупно 11 труда од кои 2 (два) труда со оригинални научни резултати како автор/коавтор објавен во научни списанија со фактор на влијание, 3 (три) труда со оригинални научни резултати објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 6 (шест) оригинални труда објавени во зборник на трудови од научен собир со меѓународен уредувачки одбор. Зема активно учествува во 3 меѓународни и 2 национални проекта, како и во голем број работилници, школи и обуки, така што врз основа на горенаведеното се потврдува дека тој ги исполнува посебните услови за избор во звањето асистент.

3 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

За време на студиите на прв циклус во учебната 2013/2014 и учебната 2014/2015 година кандидатот бил ангажиран како демонстратор на Институтот за електротермија, електрично заварување и електричен транспорт на Факултетот за електротехника и информатиски технологии во Скопје, за изведување на лабораториски вежби по предметите Основи на електротехника 1 и Основи на електротехника 2.

Во периодот од учебната 2016/2017 година до 2021 година, континуирано е ангажиран како демонстратор на Институтот за математика и физика за предмети од областа физика, на Факултетот за електротехника и информациски технологии, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Како демонстратор на Институтот за математика и физика бил ангажиран за подготовка и реализација на лабораториски и аудиториските вежби по предметите Физика 1, Физика 2 и Развој на компјутерски игри засновани на физички законитости. Во истиот период е ангажиран и за изведување на лабораториски и аудиториски вежби по Физика за студентите од Технолошко-металуршкиот факултет и Машинскиот факултет при УКИМ, Скопје.

Од јануари 2021 г., кога е вработен како асистент на Факултетот за електротехника и информациски технологии, ангажиран е за подготовка и реализација на лабораториски и аудиториските вежби по предметите Физика 1, Физика 2, Инженерска механика и Физика на компјутерски игри.

Научноистражувачка дејност

М-р Александар Крлески има објавено 2 (два) труда со оригинални научни резултати како автор/коавтор објавени во научни списанија со фактор на влијание, 3 (три) труда со оригинални научни резултати објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 6 (шест) оригинални труда објавени во зборник на трудови од научен собир со меѓународен уредувачки одбор. Активно учествува во 3 меѓународни и 2 национални проекти, како и во голем број работилници, школи и обуки.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор со фактор на влијание

1. L. Stojanovska-Georgievska, I. Sandeva, A. Krleski, H. Spasevska, M. Ginovska, I. Panchevski, R. Ivanov, I. Perez Arnal, T. Cerovsek, T. Funtik, BIM in the Center of Digital Transformation of the Construction Sector—The Status of BIM Adoption in North Macedonia, Buildings, 2022, 12, 218. <https://doi.org/10.3390/buildings12020218> (IF 3.324).
2. L. Stojanovska-Georgievska, I. Sandeva, A. Krleski, H. Spasevska and M. Ginovska, Sustainable renewable energy system installations through qualified and skilled: TRAINEE approach, IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 464 (2020) 012007, IOP Publishing, <https://doi.org/10.1088/1755-1315/464/1/012007> (IF 0.202).

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор

1. A. Krleski, I. Sandeva, L. Stojanovska-Georgievska, M. Ginovska, H. Spasevska, Dietary salt as a potential dosimeter in retrospective dosimetry, Journal of Electrical Engineering

- and Information Technologies, Volume 8, No. 1, 2023, pp. 5-10, <https://doi.org/10.51466/JEEIT23081202005k>.
2. A. Krleski, I. Sandeva, Z. Atanasov, L. Stojanovska-Georgievska, M. Ginovska, H. Spasevska, Development and implementation of a protocol for countrywide control and monitoring of irradiated food in the Republic of North Macedonia, Journal of Electrical Engineering and Information Technologies, Volume 7, No. 1, 2022, pp. 53-58, <https://doi.org/10.51466/JEEIT202051>.
  3. Sandeva, V. Dimčev, M. Ginovska, L. Stojanovska-Georgievska, A. Krleski, H. Spasevska, Age determination of a sediment sample by optically stimulated luminescence, Journal of electrical engineering and information technologies, Vol 5 No 2, 2020, p. 79-84, <https://doi.org/10.51466/JEEIT2052079>.

Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од меѓународен научен/стручен собир

1. L. Stojanovska-Georgievska, I. Sandeva, A. Krleski, H. Spasevska, M. Ginovska, I. Panchevski, R. Ivanov, I. Perez Arnal, T. Cerovsek, T. Funtik, A brief report on the actions towards the introduction of BIM in the macedonian construction sector, Environ. Sci. Proc. (2021) 11, 8, <https://doi.org/10.3390/environsciproc2021011008>.
2. L. Stojanovska-Georgievska, H. Spasevska, I. Sandeva, A. Krleski, M. Ginovska, Validation of informal learning: an insight of good-practice experience, EDULEARN21 Proceedings (2021) 10540- 10550, ISBN: 978-84-09-31267-2, doi: 10.21125/edulearn.2021.2188.
3. Krleski, M., Cundeva-Blajer: „Analysis and contribution to methods for determination of optimal recalibration intervals“, Metrology and metrology Assurance XXVI Scientific symposium, 7-11 September 2016, Sozopol, R Bulgaria.
4. Markoski, L. Karajanovski, L. Grcev, M. Kacarska, A. Krleski, R. Jankoski: „Human Exposure to Radio Frequency Electromagnetic Fields near Base Station in Urban Areas“, 5th Symposium on Applied Electromagnetics Saem'14, 8-11 June 2014, Skopje, R Macedonia.

Трудови презентирани и објавени во зборник трудови на стручен студентски собир

1. A. Krleski, T. Manoleva, H. Spasevska, L. Stojanovska-Georgievska, „Developing qualified staff in the field of design and installation of photovoltaic and solar thermal systems – dissemination of trainee results“, Proceedings book of the Seventh student conference „Energy efficiency and sustainable development“ SCEESD, 2019.
2. A. Крлески, И. Дуковска, М. Јовановска, Б. Игнатовски: „Предлог-модел со активности и мерки за постигнување на одржливост на универзитетски кампуси“, Прва студентска конференција Енергетска ефикасност и одржлив развој, 16-18 мај, Скопје, Р Македонија, 2013.

Книги и други публикации

1. И. Шешо, М. Гиновска, Х. Спасевска, Л. Стојановска-Георгиевска, И. Сандева, А. Крлески, „Прирачник за проектирање и инсталирање на сончеви колекторски системи во градби за инженери и работници“, Центар за менаџирање на знаење и вештини K&C, ISBN 978-608-4903-01-7, Скопје, 2019.
2. Р. Јаневски, М. Гиновска, Х. Спасевска, Л. Стојановска-Георгиевска, И. Сандева, А. Крлески, Н. Шутиноска, „Прирачник за проектирање и инсталирање на фотоволтаични системи во градби за инженери и работници“, Центар за менаџирање на знаење и вештини K&C, ISBN 978-608-4903-00-0, Скопје, 2019.

Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество и апстракти објавени во зборник на конференција

1. A. Krleski, M. Ginovska, I. Sandeva, H. Spasevska, L. Stojanovska-Georgievska, Dietary salt supplement as fortuitous dosimeters - luminescence properties, Elisir project symposium, Nis, Serbia, 25-27 January 2023.

2. A. Krleski, M. Ginovska, H. Spasevska, I. Sandeva, L. Stojanovska-Georgievska, A protocol for optically stimulated luminescence of NaCl in retrospective dosimetry, Second International Conference on Applications of Radiation Science and Technology (ICARST-2022), Vienna, Austria, 22-26 August 2022.
3. I. Sandeva, A. Krleski, L. Stojanovska-Georgievska, M. Ginovska, H. Spasevska, Luminescence response of bleached irradiated samples, Second International Conference on Applications of Radiation Science and Technology (ICARST-2022), Vienna, Austria, 22-26 August 2022.
4. I. Sandeva, A. Krleski, L. Stojanovska-Georgievska, M. Ginovska, G. Liškiewicz, S. Kerbach, H. Spasevska, Interlaboratory comparison for detection of irradiated food by luminescence methods, International Conference on Development and Applications of Nuclear Technologies – NUTECH 2020, Warsaw, Poland, 4-7 October 2020.
5. A. Krleski, I. Sandeva, M. Ginovska, H. Spasevska, L. S. Georgievska: „Herbs and spices like suitable material for retrospective dosimetry - photo and thermo stimulated luminescence study from low to high radiation dose“, The 3rd International Conference on Dosimetry and its Applications ICDA-3, Lisbon, Portugal, 27 – 31 May 2019.
6. L. Stojanovska-Georgievska, I. Sandeva, A. Krleski, H. Spasevska, M. Ginovska, „Evaluating intrinsic origin of frequency dependence of dielectric permittivity of high-k dielectrics“, World Congress on Functional Materials and Nanotechnology (WCFMN-2019), Valencia, Spain, 14-15 May 2019.
7. A. Krleski, M. Ginovska, H. Spasevska, S. Petkovska, I. Sandeva: „Determination of dose limit for a group of LiF dosimeters with Risø TL/OSL DA-20 under the standard and different optical conditions of the reader“, The International Meeting on Radiation Processing IMRP-19, Strasbourg, France, 1 – 5 April 2019.
8. H. Spasevska, I. Sandeva, M. Ginovska L. S. Georgievska, A. Krleski: „Multiple Application of Luminescence Techniques“, The 5th International Conference on the Physics of Optical Materials and Devices Igalo, Herceg Novi, Montenegro, 27 - 31 August 2018.
9. A. Krleski, M. Ginovska, H. Spasevska, S. Petkovska: „Characterization of thermoluminescent response of LiF:Mg, Ti dosimeter at different doses of beta rays with Risø TL/OSL DA-20 reader at low and upper dose limit“, RAD 2018 Conference, Ohrid R Macedonia, 18 - 22 June 2018.
10. S. Petkovska, M. Ginovska, H. Spasevska, Y. Acarbas, A. Krleski: „Evaluation of position correction with pre-treatment verification system in radiotherapy“, International Conference on Development and Applications of Nuclear Technologies NUTECH 2017, AGH UST, Faculty of Physics and Applied Computer Science, Krakow, R Poland, 9-13 September 2017.
11. S. Petkovska, M. Ginovska, H. Spasevska, Y. Acarbas, A. Krleski: „Analysis of On-Board imaging system verification in radiotherapy“, International Conference Gredit, University of St. Cyril and Methodius, Skopje, R Macedonia, 31 March - 01 April 2016.

Секциски предавања на стручен студентски собир со меѓународно учество и апстракти објавени во зборник на конференција

1. A. Krleski, I. Dukovska: „Photovoltaic based supply system for microgrids – planning and design with HOMER Pro“, International Students Congress MUISC-15, Maltepe University, Faculty of Engineering and Natural Science, Istanbul, Turkey, 20-21 April 2015.
2. A. Krleski: „Analysis of Extremely Low-Frequency Magnetic Pollution form 10/0.4 Transformer Station and Some Epidemiological Analyzes“, 36th International Medical Scientific Congress, Ohrid, R Macedonia 11-14, May 2013.

Учество на работилници, школи, обуки и студентски конференции

Кандидатот м-р Александар Крлески учествувал на повеќе работилници, школи и обуки во земјата и во странство:

1. IAEA fellowship at Ruđer Bošković Institute, Zagreb, Croatia, 1-30 September 2022;
2. Virtual National Training Course on Detection of irradiated food, 15-19 November 2021, organizer and participant;
3. Virtual National Training Course on microbiological aspects of food irradiation, 8-12 November 2021, organizer and participant;

4. IAEA Regional Workshop, Status, Advances and Applications of Ionizing Radiation on Bio-medical Materials IAEA - TC Project RER1019, Zagreb, R Croatia, 11-14 June 2019;
Presentation: „Status of Radiation Processing and experience in new applications in Republic of North Macedonia“
5. EYE Eindhoven 2019 Shaping Future Society, Association of Young Engineers of Europe, Eindhoven, Netherlands, 10-12 May 2019;
Presentation: „Bridging Engineering Perspectives“
6. IAEA Regional School, Nuclear and Radiological Leadership for Safety, IAEA RER0043-1900666, Ankara, R. Turkey 22, April – 3 May 2019;
7. EYE Malta 2018 Emerging Tech, Association of Young Engineers of Europe, Valletta, Malta, 4-7 October 2018;
Presentation: „Organization of Young Engineers at the Engineering Institution of Macedonia – goals and objectives“
8. National Workshop, Dosimetry and Quality Control Procedures for Advanced Radiation Technologies for Materials Processing IAEA - RER/1/017- Using Advanced Radiation Technologies for Materials Processing, Faculty of Electrical Engineering and Information Technologies - FEEIT, Skopje, R Macedonia, 11-12 September 2018;
Presentation: „Characterization of thermoluminescent dosimeters“
9. International Medical Physics and Biomedical Engineering Workshop, Institute For Medical Physics and Biomedical Engineering, organized by CERN: Geneva, Switzerland, Ohrid, R Macedonia, 25-28 July 2018;
10. International Medical Physics and Biomedical Engineering Workshop, Institute For Medical Physics and Biomedical Engineering, organized by CERN: Geneva, Switzerland, Corfu, Greece, 6-10 November 2017;
Presentation: Characterization of Thermoluminescent Dosimeter with Thermal and Optically Stimulated Luminescence Reader Riso TL/OSL DA-20 at Low and Upper Dose Limit.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Учество во проекти

Во изминатиот период, м-р Александар Крлески учествувал во изготвување и пријавување на следните проекти:

1. Ретроспективна дозиметрија при инцидентни состојби РЕТРОДОЗ, ФЕИТ, 2022-2023, каде што е ангажиран како млад истражувач.
2. Воведување на нови аналитички методи за електрон-спинска резонанција и за термолуминисцентна дозиметрија, МОН, 2021-2023, каде што е ангажиран како млад истражувач.
3. SEetheSkills, H2020, 2021-2024, каде што е ангажиран како млад истражувач.
4. Enhancing National Capacities to Standardize Nuclear Based and Related Techniques for Food Safety and Detection of Irradiated Food, IAEA project MAK2018005, 2019-2022.
5. Мониторинг програма за детекција на храна третирана со јонизирачко зрачење, за потребите на Агенцијата за храна и ветеринарство, 2018-2023, каде е ангажиран како извршител на мерењата.
6. Акредитација на Лабораторијата за Радијациона физика (РАД-ЛАБ). Кандидатот м-р Александар Крлески има голем придонес во развој на системот за квалитет, воспоставување и постапката на акредитација на РАД-ЛАБ од Институтот за акредитација на Република Македонија со Сертификат за акредитација бр. ЛТ-074, 2019 година, каде што е назначен за извршител во лабораторијата.
7. Toward market-based skills for sustainable Energy Efficient construction - TRAINEE, H2020, 2018-2022, каде што е ангажиран како менаџер на Центарот за знаења и вештини.
8. BUILD UP Skills - Builders' Energy Efficiency Training – BEET, 2014-2016, EC- Intelligent Energy – Europe.

Членство во организации и лиценци

1. European Young Engineers – Council member;
2. Institute for Medical Physics and Biomedical Engineering (IFMP) - Junior Member;
3. Инженерска институција на Македонија – член на управен одбор и претседателски совет на Клубот на млади инженери;
4. Здружение на инженерите по физика – секретар;
5. Комора на овластени инженери и архитекти на Р Македонија, ОВЛАСТУВАЊЕ Б – број 4.1193 за изработка на проектна документација од електротехника;
6. Член на управен одбор и организатор на првата студентска конференција Енергетска ефикасност и оджлив развој СКЕЕОР.

М-р Александар Крлески е член на Центарот за нови студенти на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: м-р Александар Крлески

Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии

Научна област: 21300 метрологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по електротехника и информациски технологии.	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,05 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,85.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 13.6.2023.	да

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност на м-р Александар Крлески.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Александар Крлески поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во научната област 21300 – метрологија.

Според горе изнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, м-р Александар Крлески да биде избран во звањето асистент во научната област 21300 – метрологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Димчев, претседател, с.р.

Проф. д-р Марија Чундева-Блајер, член, с.р.

Проф. д-р Маргарита Гиновска, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ СИСТЕМСКО ИНЖЕНЕРСТВО, АВТОМАТИКА И РОБОТИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 31.8.2023 година, за избор на асистент по предметите од наставно-научната област 21808 – системско инженерство, автоматика и роботика, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, бр. 02-1524/4, донесена на 20.9.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: вонр. проф. д-р Весна Ојлеска Латкоска, вонр. проф. д-р Горјан Наџински и доц. д-р Душко Ставров.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент по предметите од наставно-научната област **системско инженерство, автоматика и роботика (21808)**, во предвидениот рок се пријави кандидатот м-р Благој Христов, дипломиран инженер по електротехника и информациски технологии.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Благој Христов е роден на 12.10.1997 година во Велес. Основното училиште го завршува во 2012 година, додека во 2016 година завршува средно образование во гимназијата „Кочо Рацин“ во Велес со континуиран одличен успех. Во текот на овој период тој е редовен учесник на регионални и државни натпревари по математика и англиски јазик. Во учебната 2016/17 година се запишува на редовни додипломски студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии (ФЕИТ) во Скопје, на насоката Компјутерско системско инженерство, автоматика и роботика (КСИАР). Во текот на факултетското образование тој е постојано наградуван за успешно завршување на студиите во секоја студиска година со просек над 9. На 29 декември 2020 година се стекнува со диплома на дипломиран инженер по електротехника и информациски технологии, со просечна оцена на положените испити 9,63 и дипломска работа со наслов: „Дизајн на миоелектрична функционална роботска протеза за рака“. Во 2021 година се запишува на постдипломски студии на ФЕИТ, на насоката Автоматика, роботика и системско инженерство (АРСИ), и по едногодишно студирање, на 7 јуни 2022, година се стекнува со диплома на магистер по електротехника и информациски технологии со просечна оцена на положените испити 10,00 и магистерска работа со наслов: „Реализација на миоелектрична роботска протеза за рака со способност за индивидуална флексија на прстите“. Веднаш потоа се запишува на докторски студии на докторската школа на УКИМ, на насоката Електротехника и информациски технологии, каде работи на развивање на прототип на миоелектрична роботска протеза за подлактица.

За време на додипломските студии, во 2017 година е примен и како демонстратор по лабораториски вежби на ФЕИТ за предметот Програмирање и алгоритми, додека во 2018 година одржува консултации по предметот Податочни структури и програмирање како студент демонстратор. Во текот на неговите студии тој извршува и практиканска работа во повеќе фирми од различни области. Во 2018 година присуствува на едномесечна пракса во „Vision Dynamix“, спин-оф компанија на ФЕИТ, каде што учествува во развојот на алгоритам за визуелно симултано локализирање и мапирање во реално време. Потоа, во 2019 година својата практиканска работа ја продолжува во фабриката „Marquardt Macedonia“ за производство на автомобилски делови, каде што за време на едномесечната пракса има задача да го надгледува производствениот процес. Најдолгата, петмесечна, пракса ја извршува во 2019/20 година во „Pinwheel Aerospace“, каде што е примен како дел од тим за истражување и развој на нов систем за управување со воздушниот сообраќај со цел зголемување на ефикасноста, безбедноста и контролата на воздушниот простор. Од октомври 2021 година тој е ангажиран како демонстратор по

аудиториски и лабораториски вежби на Институтот за автоматика и системско инженерство на ФЕИТ. Едновременно активно волонтира во организација на меѓународни работилници и натпревари, како што се ROVOMAC и ROVOMAC Junior, а дополнително тој е и активен член во организација и спроведување на обуки за програмабилни логички управувачи.

Покрај мајчиниот македонски јазик, тој течно зборува, пишува и разбира англиски јазик, со ниво на познавање Ц2 утврдено според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). Неговите компјутерски способности опфаќаат познавање на канцелариски софтвер (Microsoft Office), програмски јазици C, C++, C#, Python и Java, општо познавање на HTML и SQL, како и работа со софтверските пакети MATLAB & Simulink, GX Works и EPLAN. Покрај ова, поседува познавање на оперативните системи Windows и Linux и работа со отворените софтвери Blender, Gazebo Simulator и Robot Operating System (ROS).

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА ОД ПОЧЕТОКОТ НА КАРИЕРАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, ФЕИТ, кандидатот м-р Благој Христов бил вклучен во наставниот процес на прв циклус студии на студиската програма Компјутерско системско инженерство, автоматика и роботика, на предметите: Теорија на системи, Теорија на автоматско управување 1, Моделирање, симулација и идентификација, Компјутерско водење на процеси, Нелинеарни системи на управување, Проектирање на системи на автоматско управување, Оптимални управувачи и обсервери. Притоа, на дел од овие предмети бил ангажиран за аудиториски и лабораториски вежби, а на дел само за лабораториски вежби.

Во текот на одржување на аудиториските и лабораториските вежби на дел од овие предмети, тој активно учествува и во изработка на нови материјали и упатства за вежби по предметите и ажурирање на старите.

Благој Христов зел активно учество и како предавач во низа обуки, работилници и натпревари организирани при ФЕИТ.

Научноистражувачка дејност

М-р Благој Христов има објавено вкупно 3 научни труда во зборници од меѓународни научни собири:

- [1] **B. Hristov** and G. Nadzinski, „Detection of individual finger flexions using two-channel electromyography“ in ETAI 2021.
- [2] **B. Hristov**, G. Nadzinski, V. O. Latkoska, and S. Zlatinov, „Classification of Individual and Combined Finger Flexions Using Machine Learning Approaches“ in 2022 IEEE 17th International Conference on Control & Automation (ICCA), 2022, pp. 986-991.
- [3] M. Bikova, V. O. Latkoska, **B. Hristov**, and D. Stavrov, „Path Planning Using Fuzzy Logic Control of a 2-DOF Robotic Arm“ in 2022 IEEE 17th International Conference on Control & Automation (ICCA), 2022, pp. 998-1003.

М-р Благој Христов бил учесник како истражувач во 2 научноистражувачки проекта финансирани од ФЕИТ:

1. „Развој на нов индуктивен сензор за мерење на аголна позиција кај возила на електричен погон и истражување на фазни интеракции помеѓу електрични осцилатори кај сензорот“, раководен од доц. д-р Душко Ставров, финансиран од ФЕИТ, 2022-2023.
2. „Реализација на миоелектрична роботска протеза за рака со способност за индивидуална флексија на прстите“, раководен од вонр. проф. д-р Горјан Нацински, финансиран од ФЕИТ, 2023-2024.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот зел активно учество и во различни стручно-апликативни дејности и дејности од поширок интерес, дел од кои се наведени подолу.

Кандидатот бил предавач на 2 обуки за работа со програмабилни логички управувачи од типот Mitsubishi, организирани на ФЕИТ, во периодот од 2021-2023 („Обука за Mitsubishi програмабилни логички управувачи“, во август 2021, „Обука за Mitsubishi програмабилни

логички управувачи“, во јануари 2023). Кандидатот учествувал како технички организатор на средношколскиот натпревар и работилница ROBOMAC Junior за категоријата „Автономна мобилна роботика“, а потоа и како ментор во организација на категоријата „Роботска рака“ на меѓународниот натпревар и работилница во роботика ROBOMAC, организирани од македонската секција на IEEE во 2023 година. Дополнително, тој одржал и секциско предавање на тема: „Design and realization of a functional forearm prosthetic“, во рамките на ROBOMAC Junior.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот Благој Христов континуирано добива позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии.

3. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Благој Христов.

Кандидатот м-р Благој Христов има завршено прв и втор циклус академски студии со 300 ЕКТС-кредити; се стекнал со назив – магистер по електротехника и информациски технологии; има остварено просечен успех од 9,63 на прв циклус студии и просечен успех од 10,00 на втор циклус студии; има познавање на англиски јазик, степен Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), со што ги исполнува општите услови за избор во звањето асистент, дадени со Образец 1. Кандидатот, со 3 оригинални труда објавени во зборник на трудови од научен собир со меѓународен уредувачки одбор, како и со учество во 2 научноистражувачки проекта, ги исполнува и посебните услови за избор во звањето асистент.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од почетокот на кариерата до денот на пријавата, Комисијата заклучи дека м-р Благој Христов поседува научни и стручни квалитети според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во научната област системско инженерство, автоматика и роботика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, м-р Благој Христов да биде избран во звањето асистент во научната област системско инженерство, автоматика и роботика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Вонр. проф. д-р Весна Ојлеска Латкоска, с.р.

Вонр. проф. д-р Горјан Наџински, с.р.

Доц. д-р Душко Ставров, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: м-р Благој Христов

Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии – Скопје

Научна област: системско инженерство, автоматика и роботика

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по електротехника и информациски технологии	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,63 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски, ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: август 2023 г.	да

1.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ЕЛЕКТРОНИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ
ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 31.8.2023 година, за избор на асистент по предметите од наставно-научната област 20414 – електроника, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, бр. 02-1524/6, донесена на 20.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Катерина Ралева, проф. д-р Љупчо Карацинов и вонр. проф. д-р Томислав Карталов.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент по предметите од наставно-научната област електроника, во предвидениот рок се пријави еден кандидат.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Марко Камиловски е роден на 26.3.1999 во Скопје, Република Македонија. Средно образование завршил во СУГС „Орце Николов“ во Скопје, во 2017 година, на насоката природно-математичка А, каде што и воедно е прогласен за првенец на генерацијата. Одликуван е и со признание од градоначалникот на град Скопје за најдобар матурант во учебната 2016/2017 година.

Во учебната 2017/2018 година се запишал на прв циклус академски студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Компјутерско хардверско инженерство и електроника. Дипломирал на 7.9.2021 година со одбрана на дипломски труд со наслов „Дизајн на 8-битен процесор во VHDL“, под менторство на проф. д-р Катерина Ралева. Додипломските студии ги завршил со просечна оценка 9,85 и се стекнал со 240 ЕКТС-кредити.

Во текот на студиите изведувал практикантска работа од по еден месец на Институтот по електроника и во фирмата „Кеитаро“ во 2019 и во 2021 година. Во секоја од четирите години на студирањето е наградуван во листата на студенти со просек над 9.

Во академската 2021/2022 година, кандидатот Марко Камиловски се запишува на втор циклус студии (насока Енергетска електроника) на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје. Во текот на постдипломските студии посебен интерес има покажано во истражувања поврзани со енергетските конвертори и новите материјали што се користат во енергетска електроника. Магистерските студии ги завршил со просечна оценка 10,00. Магистрирал на 22.5.2023 година со одбрана на магистерскиот труд „DC-DC конвертори во GaN технологја“, под менторство на проф. д-р Катерина Ралева. Дел од резултатите од истражувањето за магистерскиот труд биле презентирани на Летниот симпозиум за електроника и обработка на сигнали ЛЕОС 2022, со трудот “Switching Performances and Efficiency of GaN and Si based DC-DC Converters” (автори: Марко Камиловски, Марио Макрадули и Катерина Ралева).

Кандидатот во учебната 2021/2022 година бил ангажиран како демонстратор на Институтот за електроника. Држел лабораториски вежби по предметот Електроника, Логички дизајн, Дигитален CMOS-дизајн и Податочни структури и програмирање. Реизбран е на истата позиција во учебната 2022/2023, во која држел аудиториски и лабораториски вежби по предметот Електроника, како и лабораториски вежби по предметите Логички дизајн и Практикум по инженерски алатки.

Во рамките на активностите на Институтот за електроника, учествувал во подготовка на натпреварот за средни училишта „Технологија за тебе“, летната работилница по електроника организирана за средношколци, натпреварот за средни училишта „RoboMac Junior 2022“, како и курсот „Практична електроника и вградливи микрокомпјутерски системи“. Покрај активностите на Институтот, учествува и во проектот “Ubilab: Сеприсутна платформа за виртуелни лаборатории” од програмата Erasmus+.

2. ОЦЕНКА ЗА ОСТАВРУВАЊЕТО НА КАНДИДАТОТ ВО СОГЛАСНОСТ СО ОПШТИТЕ И ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕТО АСИСТЕНТ

Кандидатот м-р Марко Камиловски има завршено прв и втор циклус академски студии со 302 ЕКТС-кредити; се стекнал со назив – магистер по електротехника и информациски технологии од областа енергетска електроника; има остварено просечен успех од 9,85 на прв циклус студии и просечен успех од 10,00 на втор циклус студии; има познавање на англиски јазик, степен C1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), со што ги исполнува општите услови за избор во звањето асистент. Кандидатот има презентирano 1 труд на научна конференција, учество во 1 научноистражувачки проект и 3 учества на работилници, школи и обуки, со што ги исполнува посебните услови за избор во звањето асистент.

3. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА ОД ПОЧЕТОКОТ НА КАРИЕРАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во периодот од октомври 2021 до денес, кандидатот работи како демонстратор за вежби на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје. Кандидатот е ангажиран за аудиториски и лабораториски вежби по предметите: Електроника, Логички дизајн, Дигитален CMOS-дизајн, Податочни структури и програмирање и Практикум по инженерски алатки.

Дополнително, кандидатот учествува во подготовки на повеќе обуки и работилници како: „Технологија за тебе“, натпреварот за средни училишта „RoboMac Junior 2022“, како и обука „Практична електроника и вградливи микрокомпјутерски системи“.

Научноистражувачка дејност

М-р Марко Камиловски има презентирano 1 научен труд на летниот симпозиум за електроника и обработка на сигнали:

1. Marko Kamilovski, Mario Makraduli, Katerina Raleva, “Switching Performances and Efficiency of GaN and Si based DC-DC Converters” LEOS 2022, Krusevo, North Macedonia, 2022.

Учество во научноистражувачки проекти

1. Марија Календар (раководител), Марко Камиловски (учесник), „UbiLab: Сеприсутна платформа за виртуелни лаборатории” од програмата Erasmus+, Key Action: KA226-Партнерства за подготвеност за дигитално образование, број 2020-1MK01-KA226-HE-094548

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Марко Камиловски има учествувано на 3 (три) работилници, школи и обуки.

Учество на работилници, школи и обуки

1. Работилница „RoboMac Junior 2022 – ноември 2022, Скопје, организација
2. Обука „Практична електроника и вградливи микрокомпјутерски системи“, јуни 2023, предавач
3. Четврта работилница за развојни микропроцесорски системи од проектот „Технологија за тебе”, мај 2023, Скопје, организација

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: м-р Марко Камиловски
Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии
Научна област: електроника

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по електротехника и информациски технологии	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,85. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски, ниво С1 според Европската јазична рамка на советот на Европа (CEFR) 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Cambridge English Language Assessment (Part of the University of Cambridge) 4. Датум на издавање на документот: 27.6.2016	да

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Марко Камиловски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од почетокот на кариерата до денес, Комисијата заклучи дека м-р Марко Камиловски поседува научни и стручни квалитети според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област електроника.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, м-р Марко Камиловски да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област електроника.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Катерина Ралева, претседател, с.р.

Проф. д-р Љупчо Карацинов, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Томислав Карталов, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И
ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 31.8.2023 година, за избор на асистент по предметите од наставно-научната област електромагнетика, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, бр. 02-1524/5 донесена на 20.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Весна Арнаутовски-Тошева, проф. д-р Димитар Ташковски и вонр. проф. д-р Андријана Кухар.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент по предметите од наставно-научната област електромагнетика, во предвидениот рок се пријави еден кандидат.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатот м-р Бојан Глушица е роден на 11.4.1997 година во Охрид. Своето средно образование го завршил во ОСУ „Св. Климент Охридски“ во Охрид во 2016 година. На Факултетот за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се запишал во 2016/2017 година на прв циклус академски студии на студиската програма Компјутерско хардверско инженерство и електроника. Дипломирал на 29.9.2020 година со одбрана на дипломскиот труд со наслов: „Неурална аудио синтеза“ под менторство на вонр. проф. д-р Бранислав Геразов. Додипломските студии ги завршил со просечна оцена 9,56 и се стекнал со 245 ЕКТС-кредити.

Во текот на студиите, во учебната 2019/2020 бил ангажиран како студент демонстратор за дополнителни консултации по предметот Електромагнетика. Дополнително, во текот на студиите, изведувал практикантска работа од по еден месец во фирмите „Аудио Експерт“ – Скопје во 2018 и 2019, како и во „Сеавус ДООЕЛ“ – Скопје во 2020 година.

Во академската 2020/2021 год. кандидатот Бојан Глушица се запишал на втор циклус академски студии при Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје на студиската програма Енергетска ефикасност, животна средина и одржлив развој. На 2.11.2022 година го одбрал магистерскиот труд со наслов: „Пресметување на електричното и магнетното поле во околина на далноводи со примена на нумерички методи“ под менторство на проф. д-р Весна Арнаутовски-Тошева. Магистерските студии ги завршил со просечна оценка 10,00 и се стекнал со 60 ЕКТС-кредити.

Кандидатот во учебните 2020/2021, 2021/2022 и 2022/2023 год. бил избран за демонстратор по предмети од студиски програми што ги сервисира Институтот за електроника. Во тој период, кандидатот држел аудиторски вежби од предметите Електроника и Електромагнетика, како и лабораториски вежби од предметите Електроника, Логички дизајн, Дигитален CMOS дизајн, Биомедицинска електроника, Дигитална и индустриска електроника и Практикум по Matlab.

Паралелно со ангажираноста во наставната дејност, кандидатот Бојан Глушица врши истражувања во областите биомедицинско инженерство, примена на нумерички методи во електромагнетиката и електромагнетни влијанија. Кандидатот активно учествува во научноистражувачки проекти, како и во организација на работилници и натпревари за средношколци и студенти.

2. ОЦЕНКА ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА КАНДИДАТОТ ВО СОГЛАСНОСТ СО ОПШТИТЕ И ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕТО АСИСТЕНТ

Кандидатот м-р Бојан Глушица завршил прв и втор циклус академски студии со 305 ЕКТС-кредити; се стекнал со назив – магистер по електротехника и информациски технологии; има остварено просечен успех од 9,56 на прв циклус студии и просечен успех од 10,00 на втор циклус

студии; има познавање на англиски јазик, со степен Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), со што ги исполнува општите услови за избор во звањето асистент. Кандидатот има објавено 6 труда во зборници на конференции, со што ги исполнува посебните услови за избор на звањето.

3. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА ОД ПОЧЕТОКОТ НА КАРИЕРАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во периодот од октомври 2020 до септември 2023 година, кандидатот работи како демонстратор за аудиториски и лабораториски вежби на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје. Кандидатот е ангажиран за аудиториски вежби по предметите Електроника и Електромагнетика, како и лабораториски вежби по предметите Електроника, Логички дизајн, Дигитален CMOS дизајн, Биомедицинска електроника, Дигитална и индустриска електроника и Практикум по Matlab.

Научноистражувачка дејност

М-р Бојан Глушица има објавено вкупно 6 научни труда, од кои 2 труда во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор, 3 труда во зборници на меѓународни научни собири и 1 труд на научен собир. Кандидатот има учествувало и во 2 научноистражувачки проекта.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор

[1] **B. Glushica**, A. Kuhar and V. Arnautovski Toseva, „Accuracy investigation of FDM, FEM and MOM for a numerical solution of the 2D Laplace’s differential equation for electrostatic problems“, *The Journal of CIEES*, Vol. 1, Issue 2, pp. 26-30, 2021

Во овој труд презентирана е анализа на точноста на пресметките кај три од најчесто употребените нумерички методи за решавање на Лапласовата равенка во дводимензионален домен со Дирихлеови гранични услови. Направена е споредба на нумерички добиените резултати со аналитичките при што е анализирано влијанието на дискретизацијата врз точноста на решението во различни точки од доменот. Посочени се предности и недостатоци на методите.

[2] **B. Glushica**, B. Markovski, A. Kuhar, V. Arnautovski Toseva, „Assessment of human exposure to electric and magnetic fields near transmission lines using FEMM“, *Journal of Energy Technology*, Vol. 16, No. 1, pp. 41-50, 2023

Во овој труд е направена проценка на изложеноста на човекот на електромагнетни полиња што потекнуваат од далноводи. Направени се нумерички пресметки на интензитетот на електромагнетните полиња во околина на надземни и подземни далноводи со различни конфигурации. Направена е и верификација на пресметките со објавени резултати, резултати од друг нумерички метод и резултати од направени мерења.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји

[3] **B. Glushica**, B. Aleksovski and A. Kuhar, „Automatic detection of characteristic segments of a recorded ECG signal with noise handling methods“ *International Scientific Conference of Communications, Information, Electronic and Energy Systems – CIEES 2020, Borovets, Bulgaria*, 26-29 November, 2020

Автоматската детекција на карактеристичните сегменти на ЕКГ-сигнал е од големо значење за брзо и доверливо наоѓање и издвојување на артефакти. ЕКГ-сигналите во различни ситуации подлежат на различни извори на шум, кои значително влијаат врз сигналот. Во овој труд е претставен алгоритам за автоматска сегментација, каде што се применети методот на акумулиран диференцијал и техника на трасирање на сигналот преку неговите локални екстреми со цел заобиколување на влијанието на шумот. Алгоритмот е верификуван на реални ЕКГ-сигнали.

[4] **B. Glushica**, B. Markovski, A. Kuhar, V. Arnautovski Toseva, „Assessment of Electric and Magnetic Field Exposure Near Overhead Transmission Lines Using 2D Finite Elements Method“, *Proceedings of the 8th International Symposium on Applied Electromagnetics (SAEM'2022)*, Struga, N. Macedonia, pp. 155-160, 26-29 June, 2022

Во овој труд направени се нумерички пресметки на интензитетот на електричното и магнетното поле во близината на различни конфигурации на далноводи, со користење на софтверскиот пакет FEMM 4.2. Добиените резултати се споредени со референтните нивоа кои се однесуваат на човечката изложеност на електромагнетни полиња. Дополнително е пресметана индуцираната струја во упростени модели на човечки органи, која потекнува од магнетното поле на далноводот.

[5] **B. Glushica**, A. Kuhar, V. Arnautovski Toseva, „Computation of current densities in spheroidal human model originating from electromagnetic fields exposure near transmission lines“, *16th International Conference on Applied Electromagnetics – ПЕЕС 2023, Niš, Serbia*, 28-30 August, 2023.

Во овој труд е направена пресметка на густини на струи во човечко тело кои произлегуваат од електромагнетни полиња во непосредна близина на далноводи. Човечкото тело е еквивалентирано со сфероидален модел. Овој модел овозможува директна примена на аналитички равенки и брза пресметка на густините на струи. Моделот е погоден за употреба во ситуации кога надворешните полиња се под референтни нивоа на човечката изложеност на електромагнетни полиња.

Трудови со оригинални научни резултати, презентирани на научен/стручен собир

[6] **Б. Глушица**, А. Кухар, „Проценка на осетливоста на шум на алгоритам за сегментација на ЕКГ сигнал со методи за справување со шум“, Летен симпозиум за електроника и обработка на сигнали *ЛЕОС*, 24-25 јуни, 2022.

Во овој труд е анализирана осетливоста на шум на алгоритмот за сегментација на ЕКГ-сигнал. Алгоритмот е применет врз измерени сигнали што содржат различни типови на шум и сигнали во кои вештачки е внесен шум. Резултатите покажуваат дека алгоритмот добро ги сегментира ЕКГ-сигналите и е погоден за имплементирање во реално време и во подвижни уреди.

Учество во научноистражувачки проекти

1. Андријана Кухар (национален координатор), Бојан Глушица (учесник), „Меѓународен научен проект: Истражување на зрачењето од телекомуникациските уреди и технологии во Скопскиот регион“, партнери: АЕК – РСМ и ИГЕА-ИНИС конзорциум – Словенија, 2020-2021.
2. Благоја Марковски (раководител), Бојан Глушица (учесник), „Електромагнетно моделирање на преодни појави во големи системи“, УКИМ, Скопје, 2020-2021.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Бојан Глушица редовно зема учество во промотивните активности организирани од Факултетот, од видот на отворени денови и други активности за информирање на средношколци. Тој има учествувало во организацијата на 3 (три) работилници и натпревари.

Учество на работилници, натпревари, школи, обуки и студентски конференции

1. Трета работилница за развојни микропроцесорски системи од проектот „Технологија за тебе“, мај 2022, Скопје, организација.
2. Натпревар во роботика и електроника ROBOМАС Junior, ноември 2022, Скопје, организација.
3. Четврта работилница за развојни микропроцесорски системи од проектот „Технологија за тебе“, мај 2023, Скопје, организација.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: м-р Бојан Глушица

Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии

Научна област: електромагнетика

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по електротехника и информациски технологии	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,56. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски, ниво Ц1 според Европската јазична рамка на советот на Европа (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 1.9.2023 г.	да

4. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Бојан Глушица.

Врз основа на изложените податоци, комисијата заклучи дека кандидатот м-р Бојан Глушица поседува научни и стручни квалитети според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област електромагнетика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, м-р Бојан Глушица да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област електромагнетика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Вонр. проф. д-р Андријана Кухар, претседател, с.р.
Проф. д-р Весна Арнаутовски-Тошева, член, с.р.
Проф. д-р Димитар Ташковски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ПРЕДАВАЊА ПО ПРЕДМЕТОТ ФИЗИКА 1 – КЛАСИЧНА
ФИЗИКА“ ОД АВТОРИТЕ
МАРГАРИТА ГИНОВСКА, ХРИСТИНА СПАСЕВСКА, ЛИХНИДА СТОЈАНОВСКА-
ГЕОРГИЕВСКА И ИВАНА САНДЕВА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од 20.9.2023 год., бр. 02-1524/24, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало „Предавања по предметот Физика 1 – Класична физика“ од авторите: проф. д-р Маргарита Гиновска, проф. д-р Христина Спасевска, проф. д-р Лихнида Стојановска-Георгиевска и доц. д-р Ивана Сандева, наменето за студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, за предметот Физика 1, избрани се: проф. д-р Александар Андоновски и проф. д-р Ласко Баснарков.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VI. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Предавања по предметот Физика 1 – Класична физика
Назив на предметната програма:	Физика 1 (прв циклус студии)
Назив на студиската програма:	сите
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	3+2+1 (7 ЕКТС)
Предметот Физика 1 на Факултетот за електротехника и информациски технологии е задолжителен предмет со фонд на часови 3+2+1, број на ЕКТС-кредити – 7 и се слуша во I семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 305 страници (формат А4), напишани во MS Word, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 11 поглавја и содржи 251 слика и 13 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Александар Андоновски, с.р.
Проф. д-р Ласко Баснарков, с.р.

I. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АЛЕКСАНДАР АНДОНОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Предавањата по предметот Физика 1 – Класична физика се состојат од 11 поглавја.</p> <p><u>I. Вовед во физика</u> Во првото поглавје се дадени основите на физиката како наука, физичките величини и единици и се разгледани основните математички операции кои се потребни во понатамошните поглавја, односно вектори и операции со вектори и нумеричка интеграција со Ојлеров метод.</p> <p><u>II. Кинематика</u> Во ова поглавје се разработени теориските основи, како и конкретни примери и проблеми од кинематиката. Овде се дефинирани поместувањето, средната брзина, моментната брзина и забрзувањето. Понатаму се разработени векторите на положбата и брзината во Декартов координатен систем и Галилеевите трансформации на положбата и брзината. Со дефинирање на забрзувањето, се разгледуваат видовите на движења, кои вклучуваат рамномерно променливо праволиниско движење, движењата во полето на Земјината тежа и движењето по кружница.</p> <p><u>III. Динамика</u> Во третото поглавје се разгледани силите и интеракциите, трите Њутнови закони, механичките енергија и работа, моќноста, импулсот, како и законите за запазување на импулсот и на енергијата.</p> <p><u>IV. Ротационо движење</u> Во четвртото поглавје се разработени кинематиката и динамиката на ротационото движење, како и моментите на инерција, на сила и на импулс. Во ова поглавје се разгледани и некои примени на динамичките закони при ротационото движење.</p> <p><u>V. Механика на флуиди</u> Во петтото поглавје се разгледани карактеристиките на флуидите од аспект на хидростатика и хидродинамика, со особен осврт на Бернулиевата равенка.</p> <p><u>VI. Осцилаторно движење</u> Во шестото поглавје се разработени механичките осцилации, и тоа простото хармониско осцилаторно движење, придушените осцилации и присилните осцилации.</p> <p><u>VII. Механички бранови</u> Седмото поглавје се надоврзува на шестото, разработувајќи ги механичките бранови. Овде се разгледани основните елементи на брановиот процес, брановата равенка, брзината, енергијата, можноста и интензитетот на бранот, трансмисијата, рефлексивната и суперпозицијата на бранови, како и</p>
--	---

	<p>стојните бранови, звучните бранови и Доплеровиот ефект.</p> <p><u>VIII. Топлински својства и процеси</u> Осмото поглавје ги разработува топлинските појави и својства, како температурата, топлинската рамнотежа и температурното ширење. Во ова поглавје, особено внимание е посветено на законите за идеален гас и на молекуларно-кинетичката теорија на гасовите. Понатаму, разгледани се внатрешната енергија и топлина и механизмите на топлинскиот процес.</p> <p><u>IX. Термодинамика</u> Во деветтото поглавје, тргнувајќи од основните поими во термодинамиката, разгледани се првиот и вториот закон на термодинамиката, кружните процеси и ентропијата.</p> <p><u>X. Геометриска оптика</u> Десеттото поглавје ги обработува принципите на геометриската оптика, како што се одбивањето и прекршувањето на светлината. Во ова поглавје се разгледани и дел од оптичките уреди.</p> <p><u>XI. Фотометрија</u> Во единаесеттото поглавје се дефинирани фотометриските величини: светлински флукс, јачина на светлина, осветленост, светливост и сјај. Поголавието завршува со инженерски пристап за мерење на осветленост.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со предметната содржина на предметот Физика 1 за прв циклус студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Забелешките на текстот, воочените печатни и технички грешки, како и останатите предлози и сугестии за подобрување на квалитетот на ракописот, се нотирани во добиениот материјал и им се доставени на авторите.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот содржи теориски дел и решени примери од областа физика 1. Теоријата е јасна и разбирлива, на ниво на студентите. Примерите се детално разработени и во согласност со наставната програма. Ракописот е напишан квалитетно и стручно. Во ракописот се изведени потребните формули, кои потоа се применети во конкретни примери. Материјалот целосно кореспондира и е во корелација со предавањата по предметот Физика 1 за првиот семестар од сите студиски програми на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>

<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 305 страници (формат А4), напишани во MS Word, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 11 поглавја и содржи 251 слика и 13 табели.</p> <p>Објавувањето на ова учебно помагало ќе биде од голема корист за студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, за полесно разбирање и совладување на материјалот по предметот Физика 1.</p> <p>Објавувањето на ракописот ќе ја збогати постојната техничка литература на македонски јазик од областа на физиката. Можам да констатирам дека постои целосна оправданост за објавување на ова учебно помагало.</p>
--	--

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Физика 1, примарно наменет за студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.

Во Скопје, 21.9.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Александар Андоновски, с.р.

I. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЛАСКО БАСНАРКОВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Предавањата по предметот Физика 1 – Класична физика се состојат од 11 поглавја.</p> <p><u>I. Вовед во физика</u> Во првото поглавје се дадени основите на физиката како наука, физичките величини и единици и се разгледани векторите и операциите со вектори и нумеричка интеграција со Ојлеров метод кои се потребни во понатамошните поглавја.</p> <p><u>II. Кинематика</u> Во ова поглавје се разработени теориските основи и конкретни примери и проблеми од кинематиката. Во овој дел се дефинирани поместувањето, средната брзина, моментната брзина и забрзувањето. Обработени се векторите на положбата и брзината во Декартов координатен систем и Галилеевите трансформации на положбата и брзината. Понатаму, се дефинира забрзувањето и се разгледуваат видовите на движења, кои вклучуваат рамномерно променливо праволиниско движење, движењата во полето на Земјината тежа и движењето по кружница.</p> <p><u>III. Динамика</u> Во третото поглавје се обработени силите и интеракциите, трите Њутнови закони, механичките енергија и работа, моќноста, импулсот, како и законите за запазување на импулсот и на енергијата. Овде, исто така, се разработени суперпозицијата и разложувањето на силите.</p> <p><u>IV. Ротационо движење</u> Во четвртото поглавје се разработени кинематиката и динамиката на ротационото движење, како и моментите на инерција, на сила и на импулс. Во ова поглавје се разгледани и некои примени на динамичките закони при ротационото движење, жirosкоп и прецесија.</p> <p><u>V. Механика на флуиди</u> Во петтото поглавје се разгледани карактеристиките на флуидите, силата на потисок, течењето на флуидите, Бернулиевата равенка, вискозност и турбуленција.</p> <p><u>VI. Осцилаторно движење</u> Шестото поглавје ги обработува механичките осцилации, разгледувајќи ги простото хармониско осцилаторно движење, придрушените осцилации и присилните осцилации.</p> <p><u>VII. Механички бранови</u> Седмото поглавје ги обработува механичките бранови. Овде се разгледани основните елементи на брановиот процес, брановата равенка, брзината, енергијата, можноста и интензитетот на бранот, трансмисијата, рефлексивата и суперпозицијата на бранови, како и стојните бранови, звучните бранови и Доплеровиот ефект.</p>
--	---

	<p><u>VIII. Топлински својства и процеси</u> Во осмото поглавје се разработени топлинските појави и својства, како температурата, топлинската рамнотежа и температурното ширење. Во ова поглавје, особено внимание е посветено на законите за идеален гас и на молекуларно-кинетичката теорија на гасовите. Разгледани се и внатрешната енергија и топлина и механизмите на топлинскиот процес.</p> <p><u>IX. Термодинамика</u> Во деветтото поглавје се дефинирани основните поими во термодинамиката, разгледани се првиот и вториот закон на термодинамиката, кружните процеси и ентропијата.</p> <p><u>X. Геометриска оптика</u> Десеттото поглавје ги обработува принципите на геометриската оптика и разгледани се дел од оптичките уреди.</p> <p><u>XI. Фотометрија</u> Во единаесеттото поглавје се дефинирани фотометриските величини: светлински флукс, јачина на светлина, осветленост, светливост и сјај. На крајот од поглавјето е објаснет начин за мерење на осветленост.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со предметната содржина на предметот Физика 1 за прв циклус студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Забелешките на текстот, воочените печатни и технички грешки, како и останатите предлози и сугестии за подобрување на квалитетот на ракописот, се нотирани во добиениот материјал и им се доставени на авторите.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот содржи теориски дел и решени примери од областа физика 1. Теоријата е јасна и разбирлива за студентите. Примерите се јасно разработени и целиот ракопис е во согласност со наставната програма. Тој е напишан квалитетно и стручно, со изведување и објаснување на потребните формули, кои потоа се применети во конкретни примери. Материјалот целосно кореспондира и е во корелација со предавањата по предметот Физика 1 за првиот семестар од сите студиски програми на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 305 страници (формат А4), напишани во MS Word, со</p>

	<p>големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 11 поглавја и содржи 251 слика и 13 табели. Објавувањето на ова учебно помагало ќе биде од голема корист за студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, за полесно разбирање и совладување на материјалот по предметот Физика 1, но и за студентите од други сродни дисциплини. Можам да констатирам дека постои целосна оправданост за објавување на ова учебно помагало.</p>
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Физика 1, примарно наменет за студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.

Во Скопје, 21.9.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Ласко Баснарков, с.р.

ПРЕГЛЕД
на прифатена тема за изработка на магистерски труд
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје
Факултет за електротехника и информациски технологии

1. Мултимедиски технологии

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Татјана Петковска	Следење на луѓе во затворен простор во видеосеквенци од повеќе камери	Multi-camera multi-person tracking in indoor environments	Проф. д-р Зоран Ивановски	02-1524/16 од 20.9.2023 г.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЦВЕЌЕ И ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 12.7.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област цвеќе и декоративни растенија и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-599/3, донесена на 18.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Стефанка Хаџи Пецова, редовен професор во пензија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, д-р Гордана Попсимонова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје и д-р Јане Ацевски, редовен професор на Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област цвеќе и декоративни растенија, во предвидениот рок се пријави д-р Маргарита Давитковска, вонреден професор на Институтот за растително производство при Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Маргарита Давитковска е родена на 10.7.1977 година во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Раде Јовчевски-Корчагин“ со континуиран одличен успех. Во учебната 1998/99 година се запишала на Земјоделскиот факултет во Скопје, на градинарско-цвеќарската насока, каде што дипломирала во 2003 година, со просечен успех 8,03, со што се стекнала со звањето дипломиран земјоделски инженер.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и компјутерските програми.

Во учебната 2004/2005 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на групата цвеќарство, на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Студиите ги завршила на 15.10.2008 година, со просечен успех 10,00. На 15.10.2008 година го одбрала магистерскиот труд со наслов: „Влијание на видот на супстратот врз квалитетот на расадот од *Petunia hybrida grandiflora hort*“ и се стекнала со звањето магистер на земјоделски науки. Научниот степен доктор на земјоделски науки го стекнала на 12.2.2014 година кога ја одбрала докторската дисертација со наслов „Одредување на режим на исхрана за добивање на квалитетен расад од цветниот вид сардела (*Pelargonium x hortorum* L. H. Bail)“.

На 20.6.2014 година е избрана во звањето доцент, а на 12.2.2019 година е избрана во звањето вонреден професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во областа цвеќе и декоративни растенија.

Во моментот е вонреден професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во областа цвеќе и декоративни растенија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1184 од 15.1.2019 година, стр. 507.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтени бр. 1078 и бр. 1184, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамки на наставно-образовната дејност на Факултетот за земјоделски науки и храна во

Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката д-р Маргарита Давитковска одржува настава на прв, втор и трет циклус студии.

На прв циклус студии одржува настава по предметите: Цвеќарство на отворено (на студиските програми Градинарство и цвеќарство, Хортикултура, Заштита на растенијата, Поледелство, Агроекономика), Одгледување на цвеќе во заштитен простор (на студиските програми Градинарство и цвеќарство, Заштита на растенијата), Општо градинарство и цвеќарство (на студиските програми Градинарство и цвеќарство, Хортикултура, Овоштарство со лозарство), Планирање и уредување на паркови (на студиските програми Градинарство и цвеќарство, Хортикултура, Агроекономика, Заштита на растенијата, Квалитет и безбедност на храна, Овоштарство со лозарство, Еко земјоделство, Поледелство) и Собно цвеќе (на студиската програма Хортикултура).

На втор циклус студии кандидатката д-р Маргарита Давитковска одржува настава по предметите: Избрани технологии во цвеќарството (студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Градинарство и цвеќарство), Флорикултура во заштитени простори (студиска програма: Растителна биотехнологија, модули: Градинарство и цвеќарство, Хортикултура во заштитени простори), Цвеќарство (студиска програма: Растителна биотехнологија, модули: Градинарство и цвеќарство, Генетика и селекција на растенијата) и Производство на расад од градинарски и цветни култури (студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Хортикултура во заштитени простори).

На трет циклус студии д-р Маргарита Давитковска одржува настава на студиската програма Растителна биотехнологија, по предметите: Декоративни растенија, Современи технологии во градинарството и цвеќарството, Послебербени процеси кај градинарски и цветни растенија.

Кандидатката д-р Маргарита Давитковска била ментор на 8 дипломски труда и член на комисија за оцена и одбрана на 9 дипломски труда.

Кандидатката учествувала како предавач на работилници, а има објавено и голем број на статии во членското списание за земјоделство и рурален развој „Моја земја“, во кое е стручен соработник.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов „Стандардизација на зеленчук и цвеќе“.

Автор е на книгата „Ukrasno bilje – uzgoj i primjena“, рецензирана и објавена во Република Хрватска.

Научноистражувачка дејност

Д-р Маргарита Давитковска во последните пет години има објавено 18 научни трудови, од кои еден научен труд во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), 6 труда во меѓународни научни списанија и 11 труда во зборници од меѓународни научни собири.

Во изборниот период, д-р Маргарита Давитковска учествувала во четири национални научни проекти и на повеќе научни/стручни собири (меѓународни симпозиуми и конференции) во земјата и во странство, со усни и постер-презентации.

Кандидатката д-р Маргарита Давитковска има рецензирано голем број научни и стручни трудови објавени во меѓународни списанија и зборници на трудови.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Маргарита Давитковска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.

Учествувала како член на работна група за изработка на наставна програма по предметот Цвеќарство за III и IV година средно образование, Паркарство за III година средно образование и Флористика за IV година средно образование, за квалификацијата Агротехничар.

Во рамките на проектот „Училишна градина, училница на иднината – втор чекор“ и „Зелен полигон за едукација, алатка за зајакнување на еколошката свест“, кандидатката учествувала како стручен соработник во изготвување на прирачниците „Работна тетратка за училишни градини“, „Календар со активности во училишни градини“ и „Дизајн и планови за училишни градини“.

Д-р Маргарита Давитковска учествувала како член во централна комисија на 49-ти, 50-ти и 51-ви државен натпревар на ученици од средни училишта со земјоделско ветеринарна и шумарска струка во Република Северна Македонија.

Активно учествувала во промотивни активности за афирмирање на Факултетот за земјоделски науки и храна, во периодот од 2019 до 2023 година.

Кандидатката е член на уредувачки одбор на меѓународното научно-стручно списание „Glasilo Future“ и член на уредувачки одбор на научно-стручното списание „FRUCTUS – Časopis

Naučnog voćarskog društva Republike Srpske - Voćarstvo, vinogradarstvo, povrtarstvo i cvjećarstvo“. Стручен соработник од областа на земјоделството е во членското списание за земјоделство и рурален развој „Моја земја“.

Учествувала како член на Програмски одбор на научно-популарна работилница: Aranžmani od mediteranskog bilja, во организација на Ogranak Matice Hrvatske во Шибеник и Stručno – znanstvena udruga Futura, Шибеник, 21-22.5.2021.

Кандидатката била член на Организационски одбор на меѓународен научен симпозиум (The VIII South-Eastern Europe Symposium on Vegetables and Potatoes, Ohrid, Republic of North Macedonia, 24-26 September 2021), член на Секретаријат на меѓународен научен симпозиум (IV International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022) и член на Програмски одбор на меѓународна научна конференција (II International and Scientific Conference, Challenges and Development Opportunities of Rural Areas 2022, Knin, Croatia, 25 November 2022).

Д-р Маргарита Давитковска активно е вклучена во работата на повеќе комисији и колегиуми на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Секретар е на Комисија за спорт и студентски активности, член е на Совет на втор циклус студии, член е на Совет на трет циклус студии на студиската програма Растителна биотехнологија, а во мандатниот период 2021-2024 е избрана за раководител на Наставно-научен колегиум на втор циклус студии на студиската програма Растителна биотехнологија/модули: Поледелство, Градинарство и цвекарство, Генетика и селекција на растенија, Преработка на поледелски производи, Хортикултура во заштитени простори, Органско производство.

Д-р Маргарита Давитковска е член во Потсекторска постојана група за цвеќе и украсни дрва при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Маргарита Давитковска, доби позитивна оценка (10,00) од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Маргарита Давитковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Маргарита Давитковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област цвеќе и декоративни растенија.

Според гореизнесеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, д-р Маргарита Давитковска да биде избрана во звањето редовен професор во научната област цвеќе и декоративни растенија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стефанка Хаџи Пецова, редовен професор во пензија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Гордана Попсимонова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Јане Ацевски, редовен професор на Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Маргарита Јовица Давитковска
Институција: Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Научна област: цвеќе и декоративни растенија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ –
РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,03 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	Да
2.	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: цвеќе и декоративни растенија, поле: растително производство, подрачје: земјоделски науки.	Да
3.	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапни на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Socio-Economic Planning Sciences 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Journal Citation Reports - Science Edition https://doi.org/10.1016/j.seps.2021.101150 3. Наслов на трудот: Exploring food shopping, consumption and waste habits in North Macedonia during the COVID-19 pandemic 4. Година на објава: 2022 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26498	Да
3.2.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупен број на членови-26; Serbia-6; Croatia-3; Bosnia and Hercegovina-2; Montenegro-2; Bulgaria-2; Slovenia - 2; Albania-1; North Macedonia-8 3. Наслов на трудот: Quality examination of <i>Primula acaulis</i> Hill. treated with two different fertilizers 4. Година на објава: 2021 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26471	Да
3.3.1.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Glasilo Future 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Republic of Croatia 3. Наслов на трудот: Perceptions and attitudes about ornamental characteristics of sub-Mediterranean deciduous trees during the winter season 4. Година на објава: 2018 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26473 	
3.3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Glasilo Future 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Republic of Croatia 3. Наслов на трудот: The effect of two different fertilisers on the quality of <i>Viola x wittrockiana</i> Gams. seedlings 4. Година на објава: 2020 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26474 	Да
3.4.	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наслов на книгата: Ukrasno bilje – uzgoj i primjena 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Republika Hrvatska 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Ogranak Matice Hrvatske u Sibeniku, 2018, Sibenik. http://hdl.handle.net/20.500.12188/26496 	Да
3.5.1.	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: AgroReS 2022, Proceedings 2. Назив на меѓународниот собир: XI International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2022, Trebinje, Bosnia and Herzegovina 3. Имиња на земјите: Bosnia and Herzegovina, Romania, Bulagaria, North Macedonia, Hungary, Portugal, Croatia, Serbia, Poland, Australia, Italy, Turkey, Slovenia, Czech Republic, Montenegro, Slovakia, Spain 4. Наслов на трудот: Seed germination of <i>Calendula officinalis</i> L. under influence of different light conditions 5. Година на објава: 2022 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26478 	Да
3.5.2.	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 3 2. Назив на меѓународниот собир: IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia 3. Имиња на земјите: Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Croatia, Slovenia, Albania, Serbia, Montenegro, Bulagaria 4. Наслов на трудот: The effect of diverse fertilizers on the quality of <i>Begonia semperflorens</i> Link. et Otto. 5. Година на објава: 2022 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26490 	Да
3.5.3.	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Назив на зборникот: AgroReS 2023, Proceedings 2. Назив на меѓународниот собир: XII International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2023, Trebinje, Bosnia and Herzegovina 3. Имиња на земјите: Bosnia and Herzegovina, Romania, Bulagaria, North Macedonia, Serbia, Hungary, Portugal, Poland, Germany, Australia, Italy, Turkey, Czech Republic, Croatia, Montenegro, Slovakia, Slovenia, Spain 4. Наслов на трудот: Influence of microbiological preparation bacillomix on the germination of <i>Challistephus chinensis</i> L. 5. Година на објава: 2023 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26634	
4.	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира 1. Наслов на учебникот: Стандардизација на зеленчук и цвеќе 2. Место и година на објава: Скопје, 2023 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26497	Да
5.	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 15 јануари 2019 година, бр. 1184	Да
6.	Има способност за изведување на високообразовна дејност, просечна оценка од евалуација на наставно-образовната дејност од 10,00.	Да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува. ** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2. *** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стефанка Хаџи Пецова, редовен професор во пензија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Гордана Попсимонова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Јане Ацевски, редовен професор на Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Маргарита Јовица Давитковска
Институција: Факултет за земјоделски науки и храна - Скопје
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Научна област: цвеќе и декоративни растенија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Одржување на настава - прв циклус студии:		
1.	Општо градинарство и цвеќарство (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, Овоштарство со лозарство, зимски семестар (III), 2018/19	0,9
2.	Општо градинарство и цвеќарство (3+2+2), студиска програма: Хортикултура, летен семестар (II), 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	4,5
3.	Одгледување на цвеќе во заштитен простор (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, зимски семестар (V), Заштита на растенијата, зимски семестар (III), 2018/19, 2019/20	3,6
4.	Цвеќарство на отворено (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, Заштита на растенијата, Поледелство, летен семестар (VI), 2018/19, 2019/20	3,6
5.	Цвеќарство на отворено (3+2), студиска програма: Агроекономика, зимски семестар (V), 2018/19, 2019/20	3,6
6.	Цвеќарство на отворено (3+2+2), студиски програми: Хортикултура, Заштита на растенијата, летен семестар (VI), Агроекономика, летен семестар (IV), 2020/21, 2021/22, 2022/23	5,4
7.	Планирање и уредување на паркови (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, Заштита на растенијата, Овоштарство со лозарство, Еко земјоделство, Поледелство, летен семестар (VI), 2018/19, 2019/20	3,6
8.	Планирање и уредување на паркови (3+2), студиски програми: Агроекономика, Квалитет и безбедност на храна, летен семестар (VI), 2018/19, 2019/20	3,6
9.	Планирање и уредување на паркови (3+2+2), студиска програма: Хортикултура, зимски семестар (V), 2020/21, 2021/22, 2022/23	5,4
10.	Собно цвеќе (3+2+2), студиска програма: Хортикултура, зимски семестар (VII), 2021/22, 2022/23	3,6
Одржување на вежби - прв циклус студии:		
1.	Општо градинарство и цвеќарство (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, Овоштарство со лозарство, зимски семестар (III), 2018/19	0,45
2.	Општо градинарство и цвеќарство (3+2+2), студиска програма: Хортикултура, летен семестар (II), 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	2,25
3.	Одгледување на цвеќе во заштитен простор (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, зимски семестар (V), Заштита на растенијата, зимски семестар (III), 2018/19, 2019/20	1,8
4.	Цвеќарство на отворено (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, Заштита на растенијата, Поледелство, летен семестар (VI), 2018/19, 2019/20	1,8

5.	Цвеќарство на отворено (3+2), студиска програма: Агроекономика, зимски семестар (V), 2018/19, 2019/20	1,8
6.	Цвеќарство на отворено (3+2+2), студиски програми: Хортикултура, Заштита на растенијата, летен семестар (VI), Агроекономика, летен семестар (IV), 2020/21, 2021/22, 2022/23	2,7
7.	Планирање и уредување на паркови (3+2), студиски програми: Градинарство и цвеќарство, Заштита на растенијата, Овоштарство со лозарство, Еко земјоделство, Поледелство, летен семестар (VI), 2018/19, 2019/20	1,8
8.	Планирање и уредување на паркови (3+2), студиски програми: Агроекономика, Квалитет и безбедност на храна, летен семестар (VI), 2018/19, 2019/20	1,8
9.	Планирање и уредување на паркови (3+2+2), студиска програма: Хортикултура, зимски семестар (V), 2020/21, 2021/22, 2022/23	2,7
10.	Собно цвеќе (3+2+2), студиска програма: Хортикултура, зимски семестар (VII), 2021/22, 2022/23	1,8
Одржување на настава - втор циклус студии-едногодишни студии:		
1.	Избрани технологии во цвеќарството (2+2+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Градинарство и цвеќарство, I семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	7,5
2.	Флорикултура во заштитени простори (2+2+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модули: Градинарство и цвеќарство, Хортикултура во заштитени простори, I семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	7,5
3.	Цвеќарство (2+2+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Генетика и селекција на растенијата, I семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	7,5
Одржување на настава - втор циклус студии-двегодишни студии:		
1.	Цвеќарство (4+2+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Градинарство и цвеќарство, I семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	15
2.	Избрани технологии во цвеќарството (5+3+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Градинарство и цвеќарство, II семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	18,75
3.	Флорикултура во заштитени простори (5+3+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Хортикултура во заштитени простори, II семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	18,75
4.	Производство на расад од градинарски и цветни култури (5+3+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Хортикултура во заштитени простори, II семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	9,38
5.	Цвеќарство (5+3+2), студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Генетика и селекција на растенијата, III семестар, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	18,75
Одржување на настава - трет циклус студии:		
1.	Современи технологии во градинарството и цвеќарството, студиска програма: Растителна биотехнологија, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	3,38
2.	Послебербени процеси кај градинарски и цветни растенија, студиска програма: Растителна биотехнологија, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	4,5
3.	Декоративни растенија, студиска програма: Растителна биотехнологија, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	6,75

Настава во школи и работилници		
1.	Работилница под наслов „Училишна градина – училница на иднината“, поддржана и финансирана од Slow Food Vodno и Град Скопје, Скопје, 28.11.2018. (предавач)	1
2.	Конференција под наслов „Климатска акција: Да се спречува и да се лекува“, во организација на Институт за комуникациски студии, поддржана и финансирана од Британската амбасада во Скопје, Скопје, 21.11.2019. (учесник)	1
3.	Работилница под наслов „Академската заедница во Слоу Фуд – здружено во креирањето на промени преку храната“, во рамки на проектот „Храна за промени како одговор на климатските промени“ координиран од страна на „Слоу Фуд Водно“ во партнерство со „Слоу Фуд Македонија“ и „Слоу Фуд Млади Македонија“, финансиран преку програмата за регрантирање на Еко-свест ДЕМ и ЦНВП во рамки на проектот „Да зборуваме за климатските промени“ финансиран од Европската Комисија, Скопје, 8.2.2020. (учесник)	1
4.	Вебинар под наслов „Училишни градини – нукулци во борбата против климатските промени“, во организација на Слоу Фуд Водно, Слоу Фуд Млади Македонија и Слоу Фуд Македонија, 5.6.2020. (предавач)	1
5.	Вебинар под наслов „Методологија на едукацијата во Слоу Фуд“, во организација на Слоу Фуд Водно, поддржан и финансиран од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање, 7.12.2020. (учесник)	1
6.	Вебинар под наслов „Воспоставување и управување со училишни градини“, во организација на Слоу Фуд Водно, поддржан и финансиран од Министерството за животна средина и просторно планирање, 11.12.2020. (предавач)	1
7.	Вебинар под наслов „Разновидност на земјоделските видови – Пропуштена шанса или обновена надеж“, во организација на Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Македонското еколошко друштво (МЕД), финансиран од ГИЗ – германска агенција за развој, 10.6.2021. (учесник)	1
8.	FAO-workshop on climate-smart agriculture and organic production of vegetables in protected cultivation, 26.9.2021 Ohrid, North Macedonia (virtual event). (учесник)	1
9.	Работилница под наслов „Урбаното зеленило како основа за идните урбанистички планови“, во организација на Универзитетското студентско собрание, Скопје, 27.3.2023. (учесник)	1
10.	Вебинар под наслов „Improving knowledge, skills and capacity building to ensure plant health in more sustainable agricultural systems“, Plants for the Future ETP and Euphresco, 5.6.2023. (учесник)	1
Консултации со студенти: 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23		0,77
Ментор на дипломска работа (x8)		1,6
Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (x9)		0,9
Позитивно рецензиран универзитетски учебник		
1.	„Стандардизација на зеленчук и цвеќе“ – (Билтен бр. 1259 од 15.4.2022) http://hdl.handle.net/20.500.12188/26497	8
Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание:		
1.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Производство на бамја, „Моја земја“ – месечно членско списание за земјоделство и рурален развој, број 130, јуни 2019, 8-9.	1

2.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Одгледување на бел слез, „Моја земја“ – месечно членско списание за земјоделство и рурален развој, број 131, септември 2019, 18-19.	1
3.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Одгледување на рукола, „Моја земја“ – месечно членско списание за земјоделство и рурален развој, број 132, декември 2019, 9.	1
4.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Одгледување боранија, „Моја земја“ – месечно членско списание за земјоделство и рурален развој, број 134, септември 2020, 14-15.	1
5.	Маргарита Давитковска, Звезда Богевска. Копривка, декоративно растение со шарени лисја, „Моја земја“ – членско списание за земјоделство и рурален развој, број 135, декември 2020, 14.	1
6.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Кељ пупчар. „Моја земја“ – членско списание за земјоделство и рурален развој, број 136, април 2021, 8.	1
7.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Ајсберг салата. „Моја земја“ – членско списание за земјоделство и рурален развој, број 136, април 2021, 9.	1
8.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Производство на патлиџан, модар патлиџан. „Моја земја“ – членско списание за земјоделство и рурален развој, број 137, септември 2021, 8-9.	1
9.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Пагода – листостеблен зеленчук со необична форма. „Моја земја“ – членско списание за земјоделство и рурален развој, број 138, декември 2021, 10-11.	1
10.	Звезда Богевска, Маргарита Давитковска. Производство на квалитетен расад. „Моја земја“ – членско списание за земјоделство и рурален развој, број 141, јуни 2023, 16-17.	1
	Вкупно	205,73

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Учесник во национални научни проекти:		
1.	Развој и примена на течни ѓубрива за фертиригација во земјоделството - научна, стручна и апликативна соработка во примена на течни минерални ѓубрива, 2019-2020, финансиран од „Алкалоид“ АД Скопје, Р Северна Македонија.	3
2.	Училишна градина, училница на иднината - втор чекор, 2019, финансиран од Град Скопје и Здружение за заштита, промоција и едукација за храна Слоу Фуд Водно – Скопје, Р Северна Македонија.	3
3.	Зелен полигон за едукација, алатка за зајакнување на еколошката свест, 2020, финансиран од Министерство за животна средина и просторно планирање, Р Северна Македонија.	3
4.	Изработка на просторниот план на Република Северна Македонија (2021-2040), дел 2: Земјоделство и земјоделско земјиште. Агенција за просторно планирање, 2022-2023 година.	3
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование		
1.	Bogevska, Z., Berjan, S., Capone, R., Debs, P., El Bilali, H., Bottalico, F., Davitkovska, M., 2020. Household food wastage in North Macedonia, Agriculture and Forestry, Vol. 66 Issue 2, Podgorica: 125-135.	3

	DOI: 10.17707/AgricultForest.66.2.12 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26472	
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование		
1.	Zvezda Bogevska, Sinisa Berjan, Hamid El Bilali, Mohammad Sadegh Allahyari, Adriana Radosavac, Margarita Davitkovska, 2022. Exploring food shopping, consumption and waste habits in North Macedonia during the COVID-19 pandemic, Socio-Economic Planning Sciences, Volume 82, Part A, 2022, 101150, http://hdl.handle.net/20.500.12188/26498	9,441
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови		
1.	Margarita Davitkovska, Romina Kabranova, Zvezda Bogevska, Gordana Popsimonova, Rukie Agic, Svjetlana Zeljković, Boris Dorbić, 2021. Quality examination of <i>Primula acaulis</i> Hill. treated with two different fertilizers, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Vol. 75(2): 46-52. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26471	3
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД		
1.	B. Dorbić, Sandra Dukić, Emilija Friganović, Margarita Davitkovska, Zvezda Bogevska, Ana Vujošević, Sandra Popović, 2018. Perceptions and attitudes about ornamental characteristics of sub-mediterranean deciduous trees during the winter season, Glasilo Future, vol. 1, no. 4, Šibenik: 1–16. DOI: 10.32779/gf.1.4.1 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26473	3
2.	B. Dorbić, Emilija Friganović, Marija Slipčević, Margarita Davitkovska, Zvezda Bogevska, Ana Vujošević, 2019. Sensory evaluation of different infusions from aromatic herbs, Glasilo Future, vol. 2, no. 1-2, Šibenik, 44–58. DOI: 10.32779/gf.2.1-2.4 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26475	3
3.	Margarita Davitkovska, Zvezda Bogevska, Boris Dorbić, Vjekoslav Tanaskovic, Romina Kabranova, 2020. The effect of two different fertilisers on the quality of <i>Viola x wittrockiana</i> Gams. seedlings, Glasilo Future, vol. 3, no. 5-6, Šibenik: 16-22. DOI: 10.32779/gf.3.5-6.2 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26474	3
4.	B. Dorbić, Biljana Jurić-Ćivro, Ž. Španjol, Emilija Friganović, Branka Ljevnaić-Mašić, Margarita Davitkovska, Zvezda Bogevska, 2020. Ornamental values and inventorying of vegetable garden plants in decorative private gardens in the territory of the city of Knin, Glasilo Future, vol. 3, no 4, Šibenik, 30-42. DOI: 10.32779/gf.3.4.3 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26476	3

Книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД		
1.	Dorbic B., Davitkovska M., Temim E., Pamukovic A., prosinac 2018. Ukрасno bilje – uzgoj i primjena, Ogranak Matice Hrvatske u Sibeniku, Sibenik. ISBN: 978-953-6379-56-9 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26496	8
Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји		
1.	G. Popsimonova, R. Agic, Z. Bogevska, M. Davitkovska, G. Georgievski, 2020. Perspective tomato landraces for fresh consumption in the Republic of North Macedonia. Collection of papers. 6th Conference with international participation on Agriculture, Environmentalism, Horticulture, Floristics, Food Production and Processing and Nutrition, Naklo, Slovenia: 387-392 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26477	3
2.	Bogevska, Z., Popsimonova, G., Agic, R., Davitkovska, M., 2021. Influence of mulching materials on pepper (<i>Capsicum annuum</i> L. ssp. macrocarpum var. longum) characteristics. VIII South-Eastern Europe Symposium on Vegetables and Potatoes, Acta Hortic. 1320: 87-92 DOI: 10.17660/ActaHortic.2021.1320.11 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26499	3
3.	Svjetlana Zeljković, Ivana Kozomara, Jelena Davidović Gidas, Margarita Davitkovska, Zvezda Bogevska, 2022. Seed germination of <i>Calendula officinalis</i> L. under influence of different light conditions. XI International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2022, Trebinje, Bosnia and Herzegovina: 114-121 ISBN 978-99938-93-82-0 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26478	3
4.	Davitkovska Margarita, Bogevska Zvezda, Popsimonova Gordana, Agic Rukie, Vujošević Ana, Zeljković Svjetlana, Dorbić Boris, 2022. The effect of diverse fertilizers on the quality of <i>Begonia semperflorens</i> Link. et Otto., Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 3: 60-67, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 60-67. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26490	3
5.	Jurin Barbara, Dorbić Boris, Davitkovska Margarita, Friganović Emilija, 2022. Perceptions and attitudes on ornamental features and the use of basil and peppermint, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 4: 38-42, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 38-42. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26890	3
6.	Gordana Popsimonova, Rukie Agic, Zvezda Bogevska, Margarita Davitkovska, 2022. Lettuce (<i>Lactuca sativa</i> L.) - the neglected vegetable in the Macedonian production and trade, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 5: 56-63, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 56-63. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26891	3
7.	Zvezda Bogevska, Gordana Popsimonova, Rukie Agic, Margarita Davitkovska, Tome Timov, Maja Sudimac, 2022. Evaluation of frequently grown leak landraces in North Macedonia, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 6: 11-17, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 11-17.	3

	ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26915	
8.	Zvezda Bogevska, Gordana Popsimonova, Rukie Agic, Margarita Davitkovska, Daniela Trajkoska, Maja Sudimac, 2022. Length of vegetation period and fruit set in pepper grown on different types of mulch, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 7: 76-81, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 76-81. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26916	3
9.	Rukie Agic, Gordana Popsimonova, Zvezda Bogevska, Margarita Davitkovska, Besnik Zendeli, 2022. Impact of the different vegetation spaces on the yield components of seedless watermelon, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 8: 28-34, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 28-34. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26921	3
10.	Svjetlana Zeljković, Lidija Milojević, Emina Mladenović, Margarita Davitkovska, Zvezda Bogevska, 2022. Effect of water extract of Aloe vera on germination and early growth of Dianthus barbatus. Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Special Issue: Proceedings, Vol. 76, No. 8: 62-66, IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 62-66. ISSN: 2545-4315 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26922	3
11.	Svjetlana Zeljković, Marina Pekez, Jelena Davidović Gidas, Margarita Davitkovska, Emina Mladenović, 2023. Influence of microbiological preparation bacillomix on the germination of <i>Challistephus chinensis</i> L. XII International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2023, Trebinje, Bosnia and Herzegovina: 121-128. ISSN 2831-1248 http://hdl.handle.net/20.500.12188/26634	3
Рецензија на монографија		
1.	Таневски Д., 2020. 50 години државни тракторски натпревари на земјоделските училишта во Македонија (монографија). ТЕРА Фитон Анимал, Скопје.	0,5
Рецензија на научен/стручен труд		
1.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, декември, 2018 (Glasilo Future, vol. 1, br. 5-6, prosinac 2018, A research on common knowledge about some perennial species in the Mediterranean region)	0,2
2.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, јуни, 2019 (Glasilo Future, vol. 2, br. 1-2, lipanj 2019, Attitudes on social function and overall status of greenery in the city of Bihać, Bosnia and Herzegovina)	0,2
3.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, декември, 2019 (Glasilo Future, vol. 2, br. 3, prosinac 2019, Attitudes and perceptions of the Knin-based secondary school pupils concerning the growing and use of indoor plants)	0,2
4.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународен зборник, VIII International Conference On Social And Technological Development, ноември, 2019 (VIII International Conference On Social And Technological Development, Proceedings, November 2019. Perceptions And Attitudes About The Ornamental Characteristics And The Use Of Ornamental Indoor Flowering Plant Species, As Well As Cactuses And Succulents)	0,2
5.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, декември, 2019 (Glasilo Future, vol.	0,2

	2, br. 5-6, prosinac 2019, The public garden of the Kulmer-Bračak Castle (The Republic of Croatia) – biological and spatial evaluation)	
6.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународен зборник, AGROSYM Book of proceedings, XI International Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“ ноември, 2020 (XI International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“, Jahorina, 11.2020, Growth Particularities Of American Pokeweed – Plant With Multipurpose Utilization)	0,2
7.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународен зборник, AGROSYM Book of proceedings, XI International Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“ ноември, 2020 (XI International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“, Jahorina, 11.2020, Propagation Of Spiraea xvanhouttei (Briot) Carrière By Softwood, Semihardwood And Hardwood Cuttings)	0,2
8.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународен зборник, AGROSYM Book of proceedings, XI International Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“ ноември, 2020 (XI International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“, Jahorina, 11.2020, Influence Of IBA Based Stimulators And IAA Based Biostimulator On Propagation Of Rosmarinus officinalis L. By Cuttings)	0,2
9.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународен зборник, AGROSYM Book of proceedings, XI International Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“ ноември, 2020 (XI International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“, Jahorina, 11.2020, New Approaches In Growing Technology Of Valeriana officinalis L. Under The Conditions Of Climate Change)	0,2
10.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународен зборник, AGROSYM Book of proceedings, XI International Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“ ноември, 2020 (XI International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2020“, Jahorina, 11.2020, Effects Of IBA Concentration On Propagation Of Chimonanthus praecox (L.) Link By Softwood Cuttings)	0,2
11.	Рецензија на стручен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, декември, 2020 (Glasilo Future, vol. 3, br. 4, prosinac 2020, Techniques and plant species in arrangement of flowers)	0,2
12.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, мај, 2021 (Glasilo Future, vol. 4, br. 1, svibanj 2021, Research on the use, management and protection of natural resources in legally protected areas – attitudes of residents of the peripheral zones of the Medvednica Nature Park-Zagreb)	0,2
13.	Рецензија на оригинален научен труд објавен во меѓународно научно/стручно списание Glasilo Future, јуни, 2021 (Glasilo Future, vol. 4, br. 2-3, lipanj 2021, Dendroflora of Donatim park in Adapazari/Sakarya-Republic of Turkey)	0,2
14.	Рецензија на стручен труд објавен во меѓународно научно списание Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, декември, 2022 (Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Vol. 76, No. 5, 12.2022, Indoor Flowers: Air Purifying Plants)	0,2
Учество на научен/стручен собир со реферат		
1.	Z. Bogevska, G. Popsimonova, R. Agic, M. Davitkovska. Influence of mulching materials on pepper (<i>Capsicum annuum</i> L. ssp. macrocarpum var. longum) characteristics. VIII South-Eastern Europe Symposium on Vegetables and Potatoes, Ohrid, North Macedonia (virtual event), 24-26 September 2021. (постер-презентација)	0,5
2.	Davitkovska Margarita, Bogevska Zvezda, Popsimonova Gordana, Agic Rukie, Vujošević Ana, Zeljković Svjetlana, Dorbić Boris. The Effect Of Diverse Fertilizers On The Quality Of <i>Begonia semperflorens</i> Link. et Otto. IV International	0,5

	Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (постер-презентација)	
3.	Zeljковиќ Svjetlana, Milojević Lidija, Mladenović Emina, Davitkovska Margarita, Bogevska Zvezda. Effect Of Water Extract Of <i>Aloe vera</i> On Germination And Early Growth Of <i>Dianthus barbatus</i> . IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (постер-презентација)	0,5
4.	Jurin Barbara, Dorbić Boris, Davitkovska Margarita, Friganović Emilija. Perceptions And Attitudes On Ornamental Features And The Use Of Basil And Peppermint. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (постер-презентација)	0,5
5.	Popsimonova Gordana, Agic Rukie, Bogevska Zvezda, Davitkovska Margarita. Lettuce (<i>Lactuca sativa</i> L.) – The Neglected Vegetable In The Macedonian Production And Trade. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (усна презентација)	1
6.	Agic Rukie, Popsimonova Gordana, Bogevska Zvezda, Davitkovska Margarita. Organic Vegetable Pathways In Developed And Developing Countries. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (усна презентација)	1
7.	Bogevska Zvezda, Popsimonova Gordana, Agic Rukie, Davitkovska Margarita, Trajkoska Daniela, Sudimac Maja. Length Of Vegetation Period And Fruit Set In Pepper Grown On Different Types Of Mulch. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (постер-презентација)	0,5
8.	Bogevska Zvezda, Popsimonova Gordana, Agic Rukie, Davitkovska Margarita, Timov Tome, Sudimac Maja. Evaluation Of Frequently Grown Leak Landraces In North Macedonia. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (постер-презентација)	0,5
9.	Agic Rukie, Popsimonova Gordana, Bogevska Zvezda, Davitkovska Margarita, Zendeli Besnik. Impact Of The Different Vegetation Spaces On The Yield Components Of Seedless Watermelon. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022. (постер-презентација)	0,5
Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција		
1.	Boris Dorbić, Lea Zemunović, Emilija Friganović, Željko Španjol, Margarita Davitkovska, Ana Vujošević, 2019. Perceptions And Attitudes About The Ornamental Characteristics And The Use Both Of Ornamental Indoor Foliage And Ornamental Indoor Flowering - Foliage Plant Species. Book Of Abstracts. VIII International Conference On Social And Technological Development, Trebinje, Republic of Srpska, BiH, 22.	1
2.	Boris Dorbić, Emilija Friganović, Branka Stipanović, Marija Vrdoljak, Sandra Mandinić, Margarita Davitkovska, 2022. Sensory Evaluation Of Selected Fruit Infusions. Zbornik Sažetaka. II Međunarodna Znanstveno – Stručna Konferencija, Izazovi I Razvojne Mogućnosti Ruralnih Krajeva, Knin, Hrvatska, 7.	1
3.	Agic Rukie, Popsimonova Gordana, Bogevska Zvezda, Davitkovska Margarita, 2022. Organic Vegetable Pathways In Developed And Developing Countries. Book Of Abstracts. IV International Symposium For Agriculture And Food, ISAF 2022, Ohrid, North Macedonia, 200.	1
	ВКУПНО	92,24

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија		
1.	Член на работна група за изработка на наставна програма по предметот Цвеќарство за III година средно образование, за квалификацијата Агротехничар, февруари 2019.	1
2.	Член на работна група за изработка на наставна програма по предметот Цвеќарство за IV година средно образование, за квалификацијата Агротехничар, февруари 2019.	1
3.	Член на работна група за изработка на наставна програма по предметот Паркарство за III година средно образование, за квалификацијата Агротехничар, февруари 2019.	1
4.	Член на работна група за изработка на наставна програма по предметот Флористика за IV година средно образование, за квалификацијата Агротехничар, февруари 2019.	1
5.	Стручен соработник во изготвување на прирачникот „Работна тетратка за училишни градини“, Slow Food Macedonia, Битола, 2019.	1
6.	Стручен соработник во изготвување на прирачникот „Календар со активности во училишни градини“, Slow Food Macedonia, Битола, 2019.	1
7.	Стручен соработник во изготвување на прирачникот „Дизајн и планови за училишни градини“, Slow Food Macedonia, Битола, 2020.	1
8.	Стручен соработник во списанието „Моја земја“ - членско списание за земјоделство и рурален развој.	1
9.	Стручен соработник во списанието „Полжавче“ - списание за училишните активности на Слоу Фуд Македонија.	1
10.	Член на Програмски одбор на научно-популарна работилница: Aranžmani od mediteranskog bilja, во организација на Ogranak Matice Hrvatske во Шибеник и Stručno – znanstvena udruga Futura, Шибеник, 21-22.5.2021	1
11.	Член на работна група за акредитација на студиската програма Градинарство и цвеќарство, на прв циклус студии на Факултетот за земјодлски науки и храна во Скопје – 2022	1
12.	Член на работна група за акредитација на студиската програма Хортикултура, на прв циклус студии на Факултетот за земјодлски науки и храна во Скопје – 2022	1
Учество во работата на комисији за државни натпревари		
1.	Член на централна комисија на 49-ти државен натпревар на ученици од средни училишта со земјоделско ветеринарна и шумарска струка во Република Северна Македонија, Прилеп, 24.4.2019.	1
2.	Член на централна комисија на 50. Државен натпревар на ученици од средни училишта со земјоделско ветеринарна и шумарска струка во Република Северна Македонија, Свети Николе, 12.5.2022.	1
3.	Член на централна комисија на 51-ви државен натпревар на ученици од средни училишта со земјоделско ветеринарна и шумарска струка во Република Северна Македонија, Кавадарци, 10.5.2023.	1
Учество во промотивни активности на Факултетот за земјоделски науки и храна – Скопје, во периодот 2019-2023		2,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
Член на уредувачки одбор на научно/стручно списание		
1.	FRUCTUS – Časopis Naučnog voćarskog društva Republike Srpske - Voćarstvo, vinogradarstvo, povrtarstvo i cvjećarstvo	0,5

Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание		
1.	Međunarodno uredništvo Glasilo Future	1
	Член на Организациони одбор на меѓународен научен симпозиум (VIII South-Eastern Europe Symposium on Vegetables and Potatoes, Ohrid, North Macedonia (virtual event), 24-26 September 2021)	1
	Член на Секретаријат на меѓународен научен симпозиум (IV International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, North Macedonia, 12-14 October 2022)	1
	Член на Програмски одбор на меѓународна научна конференција (II International and Scientific Conference, Challenges and Development Opportunities of Rural Areas 2022, Knin, Croatia, 25 November 2022)	1
Награда за научни постигнувања од струкова организација		
1.	- Srebrna plaketa - za opće priznatu djelatnost, kojom je prof. dr. sc. Margarita Davitkovska pridonijela razvoju Stručno-znanstvena udruga Futura i to za rezultate postignute tijekom dve godine 2019/2021	3
Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект		
1.	Предлог проект Erasmus + KA220-VET - Cooperation partnerships in vocational education and training: Developing innovative curricula of fragrances and tastes: educational treasures of the local European communities – EUFRATES. Participating organizations in the project: Veleuciliste Marko Marulic (E10103339) - Croatia, Faculty of Agricultural Science and Food Republic of North Macedonia (E10207970), Akademija strukovnih studija Sabac Serbia (E10226932), ADACRON Consulting Ltd. For consulting, education and research - Croatia (E10272931), Belgian Gourmet DOO Croatia (E10278323), 2021.	1
Член на факултетска комисија		
1.	Секретар на Комисија за спорт и студентски активности на Факултетот за земјоделски науки и храна во состав на УКИМ во Скопје (2021-2024)	0,5
2.	Член на Совет на втор циклус студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во состав на УКИМ во Скопје (2021-2024)	0,5
3.	Член на Совет на трет циклус - докторски студии на студиската програма Растителна биотехнологија на Факултетот за земјоделски науки и храна во состав на УКИМ во Скопје (2021-2024)	0,5
4.	Член на Институт за растителна биотехнологија во состав на ФЗНХ (2018 – 2020) и Институт за растително производство во состав на ФЗНХ (2020 – денес)	0,5
Член на комисија за избор во звање		
1.	Член на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област зеленчук, 2019	0,2
Раководител на постдипломски или докторски студии		
1.	Раководител на Наставно-научен колегиум на втор циклус студии на студиската програма Растителна биотехнологија (модул Поледелство, Градинарство и цвеќарство, Генетика и селекција на растенија, Преработка на поледелски производи, Хортикултура во заштитени простори, Органско производство) (2021-2024)	2
Учество во комисии и тела на државни и други органи		
1.	Член во Потсекторска постојана група за цвеќе и украсни дрва при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија	1
	Вкупно	31,2

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	205,73
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	92,24
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31,2
Вкупно	329,17

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стефанка Хаџи Пецова, редовен професор во пензија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Гордана Попсимонова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Јане Ацевски, редовен професор на Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ во Скопје, с.р.

Совет за втор циклус студии

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски труд

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Марија Вучкова.	Влијание на типот на резидба и степенот на зрелост на грозјето врз квалитетот на виното од сортата вранец	The influence of types of pruning and degree of grape maturity on the quality of the wines from Vranec variety	Проф. д-р Златко Прцуловски	Бр. 02-599/14 18.9.2023 година
2.	Елона Фејзулаи	Производно-економски карактеристики на земјоделството и негово значење за стопанството во Полошкиот регион	Production-economic characteristics in the agriculture and its economic role in the Polog region	Проф. д-р Јован Аждерски	Бр. 02-599/15 18.9.2023 година

ПРЕГЛЕД

На прифатени теми од ННУС на Факултет за ликовни уметности – Скопје
за изработка на магистерски труд

ред. бр.	студент	тема на македонски јазик	тема на англиски јазик	ментор	Одлука бр.
1	<i>Дамјан Ѓуров</i>	<i>КЛИН</i>	SPIKE	Проф. м-р Беди Ибрахим	02-203/6 од 7.9.2023 г
2	<i>Денис Халиџи</i>	<i>Рацеџе –душевна рефлексија</i>	<i>Hands-reflection of the soul</i>	Проф. м-р Беди Ибрахим	02-203/7 од 7.9.2023 г

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ФАРМАКОГЕНЕТИКА (30603)
НА ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Фармацевтски факултет, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 8.9.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област фармакогенетика (30603), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-694/19, донесена на XVI редовна седница одржана на 26.9.2023 година, а согласно со Законот за високото образование, Правилникот за критериумите, постапката и начинот за избор во наставно-научни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и Статутот на Факултетот, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Надица Матевска Гешковска, вонреден професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, д-р Љубица Шутуркова, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје и д-р Зоран Стерјев, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област фармакогенетика (30603), во предвидениот рок се пријави д-р Марија Станинова Стојовска.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Марија Станинова Стојовска е родена на 4.12.1988 година во Скопје, каде што го завршила основното образование со одличен успех. Средното образование го завршила во СУГС „Горѓи Димитров“ во Скопје, исто така со континуиран одличен успех. Во учебната 2007/2008 година се запишала на додипломски студии на Фармацевтскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а ги завршила во јули 2012 година со одбрана на трудот со наслов: „Асоцираност на HLA-A*3101 полиморфизмот со хиперсензитивни реакции индуцирани од терапија со карбамазепин“, со просечен успех 8,91. Од октомври 2009 до октомври 2012 година, кандидатката била стипендист на Фондацијата „Трајче Мукаетов“, Алкалоид АД – Скопје.

Од октомври 2011 е вклучена како помлад истражувач во Центарот за биомолекуларни фармацевтски анализи, Институт за фармацевтска хемија при Фармацевтскиот факултет во Скопје и помага при изведување на практичната настава по предметите од Институтот.

Во септември 2012 год. се пријавила на Конкурсот за запишување на студенти на трет циклус – докторски студии во академската 2012/2013 година, во научното подрачје медицински науки и здравство, студиска програма: Фармација.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Докторска дисертација пријавила во септември 2018 година на Фармацевтскиот факултет, УКИМ – Скопје. Дисертацијата на тема: „Примена на нови секвенционирачки технологии во генетска и функционална карактеризација на молекуларните основи на наследните форми на колоректален карцином“ ја одбрала на 17.12.2019 година, пред Комисија во состав: д-р Љубица Шутуркова, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, претседател, д-р Александар Димовски, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, член, д-р Борот Петерин, редовен професор на Универзитетот во Љубљана, Словенија, Оддел за геномска медицина, член, д-р Милчо Пановски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, Оддел за дигестивна хирургија, член и д-р Дијана Плашевска Каранфилска, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, член. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област фармација.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

3 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Фармацевтски факултет, кандидатката д-р Марија Станинова Стојовска изведува вежби на интегрираните студии од прв и втор циклус студии на студиската програма Магистер по фармација, по предметите: Молекуларна и клеточна биологија и генетика, Основи на имунологија и Основи на фармакологија, како и на прв и втор циклус студии на студиската програма Лабораториски биоинженери на Институтот за фармацевтска хемија при Фармацевтскиот факултет во Скопје, по предметот Молекуларна биологија и генетика.

Научноистражувачка дејност

Д-р Марија Станинова Стојовска има објавено вкупно 5 научни труда во меѓународни научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание) за годината во која е објавен трудот, во кои трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кои се индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет. Кандидатката учествувала на повеќе научни/стручни собири со усни и постер презентации.

Д-р Марија Станинова Стојовска била учесник во 3 меѓународни научни проекти и активно учествува на голем број работилници и семинари од интерес.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Марија Станинова Стојовска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Центарот за биомолекуларни фармацевтски анализи при Фармацевтскиот факултет во Скопје. Изработува биомолекуларни анализи за следење на минимална резидуална болест, мониторинг на терапија и селекција на пациенти кои се кандидати за таргетирана терапија кај различни болести. Кандидатката учествувала и во воведување на 2 нови лабораториски/клинички методи од областа на медицинските науки и здравството.

Кандидатката д-р Марија Станинова Стојовска активно е вклучена и во работата на комисији за јавни набавки на Фармацевтскиот факултет при УКИМ, како и во промотивните активности на Факултетот.

Кандидатката е член на Европското здружение за хумана генетика (ESHG-European Society of Human Genetics) од 2014 година, член на Европското здружение за медицинска онкологија (ESMO-European Society of Medical Oncology) од 2021 година, како и член на Македонското здружение за хумана генетика (MSHG- Macedonian Society of Human Genetics) од јануари 2020 година.

Стручно усовршување остварила со три студиски престои во странство. Во 2014 година, кандидатката реализирала краток престој во Барселона, Шпанија, организиран од COST-мрежата (Genetic Susceptibility to Colorectal Cancer Group, Gastrointestinal & Pancreatic Oncology Team IDIBAPS / CIBERehd / Hospital Clínic), и учествувала во проектот под наслов: “Translational genomics in biomedicine”. Во јули 2016, кандидатката била на студиски престој на Одделот за биологија Centro Andaluz de Biología del Desarrollo при Универзитетот во Севилја, Шпанија, а во 2018 година престојувала на Институтот за онкологија – Catalan Oncology Institute (ICO), каде што работела на дел од експерименталните аспекти за својата докторска дисертација.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Марија Станинова Стојовска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека д-р Марија Станинова Стојовска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистентни-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

(Универзитетски гласник бр. 411/2018), ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето доцент во наставно-научната област фармакогенетика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, кандидатката д-р Марија Станинова Стојовска да биде избрана во звањето **доцент** во наставно-научната област фармакогенетика (30603).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Надица Матевска Гешковска, с.р.

Проф. д-р Љубица Шутуркова, с.р.

Проф. д-р Зоран Стерјев, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

д-р Марија Делчо Станинова Стојовска

Институција:

Фармацевтски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област:

- фармакогенетика (30603).

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН
СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: _____</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____</p> <p>Просечниот успех изнесува 8,91 за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>фармакогенетика</u>; поле: <u>фармација</u>; подрачје: <u>медицински науки и здравство</u>.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА (образец 2)
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	ДА (образец 2)
3.1.1	<p>9. Назив на научното списание: Pharmacogenomics and personalized medicine, (11): 193-203.</p> <p>10. Назив на електронската база на списанија: Web of Science</p> <p>11. Наслов на трудот: Influence of MSI and 18q LOH markers on capecitabine adjuvant monotherapy in colon cancer patients</p> <p>12. Matevska-Geshkovska N., Staninova-Stojovska M., Kapedanovska-Nestorovska A., Petrushevska-Angelovska N., Panovski M., Grozdanovska B., Mitreski N., Dimovski A.</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	13. Година на објава: 2018. 14. https://doi.org/10.2147/PGPM.S172467	
3.1.2	1. Назив на научното списание: Cancer Cell 35,(2):256–266 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Mutational Signature Analysis Reveals NTHL1 Deficiency to Cause a Multi-Tumor Phenotype Including a Predisposition to Colon and Breast Cancer 4. E. Grolleman, Judith & de Voer, Richarda & A. Elsayed, Fadwa & Nielsen, Maartje & Weren, Robbert & Palles, Claire & J. L. Ligtenberg, Marjolijn & Vos, Janet & Ten Broeke, Sanne & de Miranda, Noel & A. Kuiper, Renske & Kamping, Eveline & A. M. Jansen, Erik & Elisa Vink-BBrger, Staninova M , M & Popp, Isabell & Lang, Alois & Spier, Isabel & Hüneburg, Robert & James, Paul & Kuiper, Roland. 5. Година на објава: 2018 6. https://doi.org/10.1016/j.ccell.2018.12.011	ДА
3.1.3	1. Назив на научното списание: Balkan Journal of Medical Genetics 22(2): 5–16. 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Molecular basis of inherited colorectal carcinomas in the Macedonian population: An update. 4. M.Staninova-Stojovska , N.Matevska-Geskovska, M.Panovski, B.Angelovska, N.Mitrevski, M.Ristevski, R.Jovanovic and AJ.Dimovski 5. Година на објава: 2019 6. https://doi.org/10.2478/bjmg-2019-0027	ДА
3.1.4	1. Назив на научното списание: Gastroenterology, 159(6):2241-2243.e6. 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Monoallelic NTHL1 Loss-of-Function Variants and Risk of Polyposis and Colorectal Cancer 4. Elsayed FA, Grolleman JE, Ragunathan A; NTHL1 study group(Arnoud Boot, Marija Staninova Stojovska , Khalid Mahmood, Mark Clendenning, Noel de Miranda, Dagmara Dymerska, Demi van Egmond, Steven Gallinger, Peter Georgeson, Noline Hoogerbrugge, John L Hopper, Erik A M Jansen, Mark A Jenkins, Jihoon E Joo, Roland P Kuiper, Marjolijn J L Ligtenberg, Jan Lubinski, Finlay A Macrae, Hans Morreau, Polly Newcomb, Maartje Nielsen, Claire Palles, Daniel J Park, Bernard J Pope, Christophe Rosty, Clara Ruiz Ponte, Hans K Schackert, Rolf H Sijmons, Ian P Tomlinson, Carli M J Tops, Lilian Vreede, Romy Walker, Aung K Win), Buchanan DD, van Wezel T, de Voer RM. 5. Година на објава: 2020 6. https://doi.org/10.1053/j.gastro.2020.08.042	ДА
3.1.5	1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences, [S.I.], 6(1):8-16 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Molecular profiling of bcr-abl negative myeloproliferative neoplasms, going beyond driver mutations, single center experience.</p> <p>4. Popova-Labachevska M, Panovska Stavridis I, Trajkova S, Ridova N, Staninova M, Stojanovska Jakimovska S, Pivkova Veljanovska A, Stojanoski Z, Stojkoski V.</p> <p>5. Година на објава: 2023</p> <p>6. https://doi.org/10.55302/JMS236108pl</p>	
4.	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Наслов на книгата: _____</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____</p> <p>1. 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____</p>	/
5.	<p>Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност</p> <p>1. Наслов на преведеното капитално дело: _____</p> <p>2. Година на објава: _____</p> <p>Издавач, место на издавање и година: _____</p>	/
6.	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>1. Странски јазик: <u>англиски</u></p> <p>2. Назив на документот: Уверение</p> <p>3. Издавач на документот: <u>Филолошки факултет „Блаже Конески“</u></p> <p>6. Датум на издавање на документот: <u>6.12.2022</u></p>	ДА
	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Надица Матевска Гешковска, с.р.
Проф. д-р Љубица Шутуркова, с.р.
Проф. д-р Зоран Стерјев, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Станинова Стојовска

Институција: Фармацевтски факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: фармакогенетика (30603)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)	
	Магистер по фармација – прв и втор циклус интегрирани студии	
	Молекуларна и клеточна биологија и генетика (6 ЕКТС) 120 часа * 2 групи * 0,03 (2015-2023)	57,6
	Основи на фармакологија (6 ЕКТС) 120 часа * 2 групи * 0,03 (2015-2023)	57,6
	Основи на имунологија (3 ЕКТС) 60 часа * 2 групи * 0,03 (2015-2023)	28,8
	Лабораториско биоинженерство – прв циклус студии	
	Молекуларна биологија и генетика (5 ЕКТС) 50 часа * 0,03 (2015-2023)	12
2	Настава во школи и работилници	
	‘Translational genomics in biomedicine’- Барселона, Шпанија (учесник), 12 – 14.3.2014	1
	“Statistical modeling of cancer genetic predisposition”, COST Action BM1204 ,Виена, Австрија (учесник) 19-20/03/2015	1
	“Introduction to Genetic Models: from C.elegans to mouse” in Севиља, Шпанија, 4 – 8.7.2016	1
	“Risk Modeling in Colorectal Cancer”, Барселона Шпанија (учесник) 21 – 23.1.2019	1
	Регионален биокамп (Regional BioCamp 2012), во организација на Лек – Сандоз, Љубљана (учесник), мај 2012 (освоено второ место)	1
3.	Консултации со студенти	
	Магистер по фармација – интегрирани прв и втор циклус студии 2640 студенти*0,002 (2015-2023)	5,28
	Лабораториско биоинженерство – прв циклус студии 800 студенти*0,002 (2015-2023)	1,6
4.	Интерна скрипта од вежби	
	Магистер по фармација – прв и втор циклус студии	
	Основи на фармакологија	3
	Основи на имунологија	3
5.	Пакет материјали за одреден предмет	
	Магистер по фармација – прв и втор циклус студии	
	Основи на фармакологија	1
	Основи на имунологија	1
	Молекуларна и клеточна биологија и генетика	1
	Лабораториско биоинженерство – прв циклус студии	

	Молекуларна биологија и генетика	1
	Молекуларн имунолошки анализи 1	1
	Вкупно	178,88

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учесник во национални научни проекти	
	2016-2018, „Генетски фактори одговорни за развој на колоректалниот карцином“, финансиран од Македонската академија на науките и уметностите (Фонд за научноистражувачки и уметнички дејности).	3
	2021-2023, „Воведување на нова метода за одредување на ниска концентрација на соматски мутации со употреба на течна биопсија и dPCR“, финансиран од Министерство за образование и наука на Република Северна Македонија.	3
	2021-2024, научноистражувачки проект на УКИМ, Фармацевтски факултет: „Развој на методи со користење на вибрациони спектроскопски техники во спрега со мултиваријантна анализа во различни подрачја од фармацевтски интерес“, финансиран од Министерство за образование и наука на Република Северна Македонија	3
2.	Учесник во меѓународни научни проекти	
	2014-2017, соработник-истражувач на европскиот проект “Cooperation studies on inherited susceptibility to colorectal cancer, COST Action BM-1206” финансиран од European Cooperation in Science and Technology (COST)	5
	2015-2017, соработник-истражувач на европскиот проект “Genetic factors for development and therapy of colorectal cancer” финансиран од International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology (ICGEB) –Trieste, Italy	5
	2018-2022, соработник-истражувач на европскиот проект “Identifying Biomarkers Through Translational Research for Prevention and Stratification of Colorectal Cancer (TRANSCOLONCAN)-COST Action CA17118” финансиран од European Cooperation in Science and Technology (COST)	5
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование⁹	
	1. Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin 62 (Suppl):541-542 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Impact of KRAS mutations on capecitabine adjuvant monotherapy in CRC patient	3

	<p>4. Nadica Matevska-Geshkovska, Marija Staninova, Ivana Trajkovska, Aleksandar Eftimov, Milco Panovski, Natalija Petrushevska-Angelovska, Biljana Grozdanovska, Aleksandar Dimovski</p> <p>5. Година на објава: 2016</p>	
4.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование⁹</p>	
	<p>1. Назив на научното списание: Cancer Cell 35,(2):256–266</p> <p>2. Импакт-фактор: 23,916</p> <p>3. Назив на електронската база на списанија: Web of Science</p> <p>4. Наслов на трудот: Mutational Signature Analysis Reveals NTHL1 Deficiency to Cause a Multi-Tumor Phenotype Including a Predisposition to Colon and Breast Cancer</p> <p>5. E. Grolleman, Judith & de Voer, Richarda & A. Elsayed, Fadwa & Nielsen, Maartje & Weren, Robbert & Palles, Claire & J. L. Ligtenberg, Marjolijn & Vos, Janet & Ten Broeke, Sanne & de Miranda, Noel & A. Kuiper, Renske & Kamping, Eveline & A. M. Jansen, Erik & Elisa Vink-BBrger, Staninova M, M & Popp, Isabell & Lang, Alois & Spier, Isabel & Hüneburg, Robert & James, Paul & Kuiper, Roland.</p> <p>6. Година на објава: 2018</p> <p>7. https://doi.org/10.1016/j.ccell.2018.12.011</p>	22.35
	<p>1. Назив на научното списание: Pharmacogenomics and personalized medicine, (11): 193-203.</p> <p>2. Импакт фактор: 0,965</p> <p>3. Назив на електронската база на списанија: Web of Science</p> <p>4. Наслов на трудот: Influence of MSI and 18q LOH markers on capecitabine adjuvant monotherapy in colon cancer patients</p> <p>5. Matevska-Geshkovska N., Staninova-Stojovska M., Kapedanovska-Nestorovska A., Petrushevska-Angelovska N., Panovski M., Grozdanovska B., Mitreski N., Dimovski A.</p> <p>6. Година на објава: 2018</p> <p>7. https://doi.org/10.2147/PGPM.S172467</p>	5.38
	<p>1. Назив на научното списание: Balkan Journal of Medical Genetics 22(2): 5–16.</p> <p>2. Импакт фактор:0.8</p>	5.28

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 4. Наслов на трудот: Molecular basis of inherited colorectal carcinomas in the Macedonian population: An update. 5. M Staninova-Stojovska, N Matevska-Geskovska, M Panovski, B Angelovska, N Mitrevski, M Ristevski, R Jovanovic and AJ Dimovski 6. Година на објава: 2019 7. https://doi.org/10.2478/bjmq-2019-0027 	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Gastroenterology, 159(6):2241-2243.e6. 2. Импакт фактор: 22,682 3. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 4. Наслов на трудот: Monoallelic NTHL1 Loss-of-Function Variants and Risk of Polyposis and Colorectal Cancer 5. Elsayed FA, Grolleman JE, Ragunathan A; NTHL1 study group(Arnoud Boot, Marija Staninova Stojovska, Khalid Mahmood, Mark Clendenning, Noel de Miranda, Dagmara Dymerska, Demi van Egmond, Steven Gallinger, Peter Georgeson, Nicoline Hoogerbrugge, John L Hopper, Erik A M Jansen, Mark A Jenkins, Jihoon E Joo, Roland P Kuiper, Marjolijn J L Ligtenberg, Jan Lubinski, Finlay A Macrae, Hans Morreau, Polly Newcomb, Maartje Nielsen, Claire Palles, Daniel J Park, Bernard J Pope, Christophe Rosty, Clara Ruiz Ponte, Hans K Schackert, Rolf H Sijmons, Ian P Tomlinson, Carli M J Tops, Lilian Vreede, Romy Walker, Aung K Win), Buchanan DD, van Wezel T, de Voer RM. 6. Година на објава: 2020 7. https://doi.org/10.1053/j.gastro.2020.08.042. 	18.41
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences, [S.l.], 6(1):8-16 2. Импакт фактор: 0.127 3. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 4. Наслов на трудот: Molecular profiling of bcr-abl negative myeloproliferative neoplasms, going beyond driver mutations, single center experience. 5. Popova-Labachevska M, Panovska Stavridis I, Trajkova S, Ridova N, Staninova M, Stojanovska Jakimovska S, Pivkova Veljanovska A, Stojanoski Z, Stojkoski V 6. Година на објава: 2023 7. https://doi.org/10.55302/JMS236108pl 	4.88
5.	Учество на научен/стручен собир со реферат	
	-постерска презентација	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 19th Congress Of The European Hematology Association, 12-15 June, Milan, Italy 	0,5

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Наслов на трудот: The PTPN22 R620W Polymorphism Is Not Associated with Clinical and Molecular Correlates Of Chronic Lymphocytic Leukemia (CLL) In Patients Originating From a Region With Low Prevalence Of The Autoimmunity Risk Variant. 3. Irina Panovska-Stavridis, Sanja Trajkova, Aleksandar Eftimov, Martin Ivanovski, Dusko Dukovski, MD, Popova-Simjanovska Marija, Staninova Marija, Lidija Cevreska, Aleksandar Dimovski 4. Година на објава: 2014 	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 47rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, Milan, Italy 31 May -3 June 2. Наслов на трудот: FGFR2 K367E mutation is frequently found with low burden in patients with early onset aggressive colorectal cancer. 3. Matevska Geshkovska N, Staninova M, Eftimov A, Panovski M, Josifovski T, Dimovski A. 4. Година на објава: 2014 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 47rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, Milan, Italy 31 May -3 June, 2. Наслов на трудот: Individual variability in escape from nonsense mediated decay may influence the clinical severity of patients with nonsense mutations in the upstream region of the hMLH1 gene 3. Staninova M, Matevska Geshkovska N, Eftimov A, Panovski M, Josifovski T, Dimovski A. 4. Година на објава: 2014 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 49rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 21-24 May, Barcelona, Spain 2. Наслов на трудот: Anticipation in Lynch syndrome patients with high frequency founder mutations from R.Macedonia. 3. M.Staninova, N. Matevska-Geshkovska, M. Panovski, N. Petrusevska, B. Grozdanovska Angelovska, A.J. Dimovski 4. Година на објава: 2016 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 55th American Society of Clinical Oncology Annual Meeting May 31-June 4, Chicago, IL 2. Наслов на трудот: DNA damage response pathway mutations contribute to a high proportion of hereditary colorectal cancer in patients from the Republic of Macedonia 3. Marija Staninova M, Nadica Matevska Geshkovska, Biljana Angelovska, Mitrevski Nenad, Milco Panovski, and Aleksandar J Dimovski 4. Година на објава: 2019 	0,5

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 53rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 15-18 June, Berlin, Germany 2. Наслов на трудот: Two novel APC deletions resulting in a hybrid APC-SRP19 transcript with high sequence homology to U2AF35 splicing factor. 3. Staninova Stojovska M, N. Matevska Geshkovska, B. Angelovska, N. Mitreski, M. Panovski, A. J. Dimovski 4. Година на објава: 2020 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: American Society of Clinical Oncology (ASCO) - 56th Annual Meeting. Virtual Meeting - May 29-31 2. Наслов на трудот: Overlooking MMR deficiency in carriers of certain pathogenic variants by routine MSI and/or IHC testing in Lynch syndrome: Implications for a wider MMR deficiency testing 3. Marija Staninova Stojovska, Katerina Kubelka Sabit, Dzenis Jasar, Rubens Jovanovic, Nadica Matevska, Biljana Angelovska, Nenad Mitrevski, Milco Panovski, and Aleksandar J Dimovski 4. Година на објава: 2020 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 58th American Society of Clinical Oncology Annual Meeting June 3-7, Chicago, IL 2. Наслов на трудот: Variants of unknown significance (VUS) in patients with hereditary CRC without a known pathogenic variant 3. Marija Stojovska, Nadica Matevska-Geshkovska, Elizabeta Krstevska Bozhinovikj, Biljana Grozdanovska, Nenad Mitrevski, Aleksandar Dimovski 4. Година на објава: 2022 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 55rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 11-14 June, Vienna, Austria 2. Наслов на трудот: Two different pathogenic variants affecting the translational initiation of the BMPR1A gene result in different phenotypes in patients with hereditary polyposis syndromes. 3. Marija Staninova Stojovska, Nadica Matevska-Geshkovska, Elizabeta Krstevska Bozhinovikj, Biljana Grozdanovska, Nenad Mitrevski, Aco Kostovski, Aleksandar Dimovski 4. Година на објава: 2022 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: The 13th Biennial Childhood Leukemia and Lymphoma Symposium 2023, 6 -7 May, Valencia, Spain 2. Наслов на трудот: Short-term prognostic impact of disease-related gene fusions and copy number aberrations in children with acute lymphoblastic leukemia 	0,5

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Elizabeta Krstevska Bozhinovikj, Nadica Matevska-Geshkovska¹, Emilija Gjorgievska, Ivana Gjorgjieva, Marija Staninova Stojovska, Bojan Teov, Aleksandra Jovanovska, Aleksandar Dimovski, Svetlana Kocheva² 4. Година на објава: 2023 	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 59th American Society of Clinical Oncology Annual Meeting June 02 - 05, Chicago, Illinois and Virtual/Online 2. Наслов на трудот: Quantitative analysis of MMR deficiency in dMMR/MSI high CRC and levels of instability: Implications for ICI therapy of dMMR tumors 3. Marija Staninova Stojovska, Nadica Matevska Geshkovska, Rubens Jovanovic, Katerina Kubelka Sabit, Biljana Angelovska, Nenad Mitrevski, Milco Panovski, Toni Josifovski, Aleksandar J Dimovski 4. Година на објава: 2023 	0,5
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: 56rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 10-13 June, Glasgow, Scotland 2. Наслов на трудот: Prognostic Value of Next Generation Sequencing in the Evaluation of Minimal Residual Disease in Pediatric Acute Lymphoblastic Leukemia 3. Elizabeta Krstevska Bozhinovkij, Nadica Matevska-Geshkovska, Marija Staninova Stojovska, Bojan Teov, Aleksandra Jovanovska, Svetlana Kocheva, Aleksandar Dimovski 4. Година на објава: 2023 	0,5
	-усна презентација	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: Third Congress of the Macedonian Hematology Association with international participation 12-14 September, Skopje, RN.Macedonia 2. Наслов на трудот: Molecular profiling of patients with philadelphia chromosome-negative myeloproliferative neoplasms (ph- mpn) from RN Macedonia 3. Marija Popova-Labachevska, Marija Staninova-Stojovska, Nevenka Ridova, Sanja Trajkova, Nadica Matevska-Geshkovska, Irina Panovska-Stavridis, Aleksandar Dimovski. 4. Година на објава: 2023 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на меѓународниот собир: Third Congress of the Macedonian Hematology Association with international participation 12-14 September 2. Наслов на трудот: The impact of NGS-based minimal residual disease level on clinical outcome in children with acute lymphoblastic leukemia 3. Krstevska Bozhinovikj E, Matevska - Geshkovska N, Staninova Stojovska M., Kocheva S, Dimovski A 	1

	5. Година на објава: 2023	
	Апстракти објавени во зборник на конференција	
6.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Blood, 22 ,(suppl.21): 5277. 2. Назив на меѓународниот собир: 19th Congress Of The European Hematology Association, 12-15 June, Milan, Italy 3. Наслов на трудот: The PTPN22 R620W Polymorphism Is Not Associated with Clinical and Molecular Correlates Of Chronic Lymphocytic Leukemia (CLL) In Patients Originating From a Region With Low Prevalence Of The Autoimmunity Risk Variant. 4. Irina Panovska-Stavridis, Sanja Trajkova, Aleksandar Eftimov, Martin Ivanovski, Dusko Dukovski, MD, Popova-Simjanovska Marija, Staninova Marija, Lidija Cevreska, Aleksandar Dimovski 5. Година на објава: 2014 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: European journal of human genetics, 22, (suppl.1):465. 2. Назив на меѓународниот собир: 47rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, Milan, Italy 31 May -3 June 3. Наслов на трудот: FGFR2 K367E mutation is frequently found with low burden in patients with early onset aggressive colorectal cancer. 4. Matevska Geshkovska N, Staninova M., Eftimov A, Panovski M, Josifovski T, Dimovski A. 5. Година на објава: 2014 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: European journal of human genetics, 22, (suppl.1):480. 2. Назив на меѓународниот собир: 47rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, Milan, Italy 31 May -3 June, 3. Наслов на трудот: Individual variability in escape from nonsense mediated decay may influence the clinical severity of patients with nonsense mutations in the upstream region of the hMLH1 gene 4. Staninova M., Matevska Geshkovska N, Eftimov A, Panovski M, Josifovski T, Dimovski A. 5. Година на објава: 2014 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: European journal of human genetics, 24, (suppl.1):286. 2. Назив на меѓународниот собир: 49rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 21-24 May, Barcelona, Spain 3. Наслов на трудот: Anticipation in Lynch syndrome patients with high frequency founder mutations from R.Macedonia. 4. M. Staninova, N. Matevska-Geshkovska, M. Panovski, N. Petrushevska, B. Grozdanovska Angelovska, A.J. Dimovski 5. Година на објава: 2016 	1

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Journal of Clinical Oncology, 37, (suppl 4): 512 2. Назив на меѓународниот собир: 55th American Society of Clinical Oncology Annual Meeting May 31-June 4, Chicago, IL 3. Наслов на трудот: DNA damage response pathway mutations contribute to a high proportion of hereditary colorectal cancer in patients from the Republic of Macedonia 4. Marija Staninova M, Nadica Matevska Geshkovska, Biljana Angelovska, Mitrevski Nenad, Milco Panovski, and Aleksandar J Dimovski 5. Година на објава: 2019 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: European journal of human genetics, 28, (suppl1):514 2. Назив на меѓународниот собир: 53rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 15-18 June, Berlin, Germany 3. Наслов на трудот: Two novel APC deletions resulting in a hybrid APC-SRP19 transcript with high sequence homology to U2AF35 splicing factor. 4. Staninova Stojovska M., N. Matevska Geshkovska, B. Angelovska, N. Mitreski, M. Panovski, A. J. Dimovski 5. Година на објава: 2020 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Journal of Clinical Oncology, 38, (suppl 15): 16107 2. Назив на меѓународниот собир: American Society of Clinical Oncology (ASCO) - 56th Annual Meeting. Virtual Meeting - May 29-31 3. Наслов на трудот: Overlooking MMR deficiency in carriers of certain pathogenic variants by routine MSI and/or IHC testing in Lynch syndrome: Implications for a wider MMR deficiency testing 4. Marija Staninova Stojovska, Katerina Kubelka Sabit, Dzenis Jasar, Rubens Jovanovic, Nadica Matevska, Biljana Angelovska, Nenad Mitrevski, Milco Panovski, and Aleksandar J Dimovski 5. Година на објава: 2020 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Journal of Clinical Oncology 40, (suppl 16): 10599 2. Назив на меѓународниот собир: 58th American Society of Clinical Oncology Annual Meeting June 3-7, Chicago, IL 3. Наслов на трудот: Variants of unknown significance (VUS) in patients with hereditary CRC without a known pathogenic variant 4. Marija Stojovska, Nadica Matevska-Geshkovska, Elizabeta Krstevska Bozhinovikj, Biljana Grozdanovska, Nenad Mitrevski, Aleksandar Dimovski 5. Година на објава: 2022 	1

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: European journal of human genetics, 31, (supp1):557 2. Назив на меѓународниот собир: 55rd European Society of Human Genetics (ESHG) Conference, 11-14 June, Vienna, Austria 3. Наслов на трудот: Two different pathogenic variants affecting the translational initiation of the BMPR1A gene result in different phenotypes in patients with hereditary polyposis syndromes. 4. Marija Staninova Stojovska, Nadica Matevska-Geshkovska, Elizabeta Krstevska Bozhinovikj, Biljana Grozdanovska, Nenad Mitrevski, Aco Kostovski, Aleksandar Dimovski 5. Година на објава: 2022 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: CLLS 2023 – Electronic Book of Abstracts (suppl.1):163 2. Назив на меѓународниот собир: The 13th Biennial Childhood Leukemia and Lymphoma Symposium 2023, 6 -7 May, Valencia, Spain 3. Наслов на трудот: Short-term prognostic impact of disease-related gene fusions and copy number aberrations in children with acute lymphoblastic leukemia 4. Elizabeta Krstevska Bozhinovikj, Nadica Matevska-Geshkovska1, Emilija Gjorgievska, Ivana Gjorgjeva, Marija Staninova Stojovska, Bojan Teov, Aleksandra Jovanovska, Aleksandar Dimovski, Svetlana Kocheva2 5. Година на објава: 2023 	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Journal of Clinical Oncology, 41, (suppl 16):14650 2. Назив на меѓународниот собир: 59th American Society of Clinical Oncology Annual Meeting June 02 - 05, Chicago, Illinois and Virtual/Online 3. Наслов на трудот: Quantitative analysis of MMR deficiency in dMMR/MSI high CRC and levels of instability: Implications for ICI therapy of dMMR tumors 4. Marija Staninova Stojovska, Nadica Matevska Geshkovska, Rubens Jovanovic, Katerina Kubelka Sabit, Biljana Angelovska, Nenad Mitrevski, Milco Panovski, Toni Josifovski, Aleksandar J Dimovski 5. Година на објава: 2023 	1
	Вкупно	102,3

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учество во промотивни активности на Факултетот	
	<i>Запознајте го УКИМ – промоција на Фармацевтскиот факултет во средните школи во РС Македонија</i>	0,5
2.	Експертски активности	

	Генетски анализи за одредување на генетски предиспозиции за развој на колоректален карцином (7)	7
	Генетски анализи за селекција на пациенти кои се кандидати за терапија со цетуксимаб и панитумумаб (вкупно 15)	15
	Генетски анализи за селекција на пациенти кои се кандидати за терапија со ерлотиниб, гефитиниб и афатиниб (вкупно 7)	7
	Генетски анализи за следење на исход од алогена трансплатација на коскена срцевина (вкупно 6)	6
	Генетски анализи за следење на минимална резидуална болест и мониторинг на терапија кај акутна лимфобластна и миелоидна леукемија (вкупно 10)	10
	Генетски анализи за следење на минимална резидуална болест и мониторинг на терапија кај акутна промиелоцитна леукемија (вкупно 22)	22
	Генетски анализи за следење на минимална резидуална болест и мониторинг на терапија кај хронична миелоидна леукемија (вкупно 34)	34
3.	Воведување на нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода од областа на медицинските науки и здравството	
	– првпат во државата воведена метода	
	Метода за одредување на ниска концентрација на соматски мутации со употреба на течна биопсија и dPCR. Центар за биомолекуларни фармацевтски анализи, Фармацевтски факултет, УКИМ, Скопје	4
	Анализа на детекција на генетски промени со употреба на секвенционирање од нова генерација (NGS) по принцип секвенционирање со синтеза. Центар за биомолекуларни фармацевтски анализи, Фармацевтски факултет, УКИМ, Скопје	4
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство	
	Студиски престој преку COST-мрежата BM1204 'Translational genomics in biomedicine', Барселона, Шпанија – краток престој	0,5
	Студиски престој преку COST-мрежата BM1206 "Introduction to Genetic Models: from C.elegans to mouse", Севилја, Шпанија, 2016 – краток престој	0,5
	Студиски престој преку COST-мрежата CA17118 "Cooperation studies on inherited susceptibility to colorectal cancer", 2019 – краток престој	0,5
3.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	
	2016-2018, „Генетски фактори одговорни за развој на колоректалниот карцином“, финансиран од Македонската академија на науките и уметностите (Фонд за научноистражувачки и уметнички дејности)	0,5
	2021-2023, „Воведување на нова метода за одредување на ниска концентрација на соматски мутации со употреба на течна биопсија и ddPCR“, финансиран од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	0,5

	2021-2024, научноистражувачки проект на УКИМ, Фармацевтски факултет: „Развој на методи со користење на вибрациони спектроскопски техники во спрега со мултиваријантна анализа во различни подрачја од фармацевтски интерес“, финансиран од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	0,5
5.	Член на факултетска комисија	
	Комисија за јавни набавки	0,5
	Вкупно	113

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	178,88
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	102,3
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	113
Вкупно	394,18

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Надица Матевска Гешковска, с.р.
Проф. д-р Љубица Шутуркова, с.р.
Проф. д-р Зоран Стерјев, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ВО ОБЛАСТА АНАЛИТИКА НА ЛЕКОВИ (30609) НА ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Фармацевтски факултет – Скопје, објавен во весникот „Службен весник“ од 8.9.2023 година, за избор на асистент во наставно-научната област (дисциплина) аналитика на лекови (30609), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-694/20, донесена на 26.9.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Анета Димитровска, проф. д-р Сузана Трајковиќ-Јолевска и проф. д-р Руменка Петковска, од Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент во научната област (дисциплина) аналитика на лекови (30609), во предвидениот рок се пријави м-р фарм. Хрисанта Гоцо.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката Хрисанта Гоцо е родена на 20.5.1996 год. во Струга, каде што го завршила основното образование со одличен успех. Средното образование го завршила во Гимназијата „Д-р Ибрахим Темо“ во Струга, со континуиран одличен успех. Во учебната 2015/2016 година се запишала на интегрираните прв и втор циклус студии на студиската програма Магистер по фармација на Фармацевтскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и ги завршила на 24.7.2020 година со одбрана на дипломскиот труд со наслов: „Нови трендови и развој на цврсто-фазната екстракција применета во биоаналитичките испитувања“, со просечен успех 9,85. Кандидатката била стипендист на Фондацијата „Трајче Мукаетов“, Алкалоид АД, Скопје, од ноември 2017 до завршувањето на студиите. Во јули 2021 го положила стручниот испит, потребен за стекнување со лиценца за работа. Во октомври 2021, кандидатката била добитник на наградата за најдобро дипломиран студент на Фармацевтскиот факултет во академската 2019/2020 година.

Од септември 2018 до март 2019 била ангажирана во изведувањето на практичната настава по предметот Основи на фармацевтска технологија за интегрираните студии од прв и втор циклус на студиската програма Магистер по фармација и предметот Фармацевтско-технолошки анализи за прв циклус студии за студиската програма Лабораториски биоинженер, на Институтот за фармацевтска технологија при Фармацевтскиот факултет во Скопје. Од септември 2019 до мај 2020 била ангажирана во изведувањето на практичната настава по предметите Неорганска хемија – применета во фармацијата и Аналитичка хемија – применета во фармацијата, за интегрираните студии од прв и втор циклус на студиската програма Магистер по фармација и предметите Општа и неорганска хемија и Аналитичка хемија за прв циклус студии за студиската програма Лабораториски биоинженер, на Институтот за применета хемија и фармацевтски анализи при Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Во учебните 2021/2022 и 2022/2023 година, во својство на избран демонстратор, вклучена е во изведувањето на практичната настава по предметите Инструментални фармацевтски анализи и Аналитика на лекови на интегрираните прв и втор циклус студии на студиската програма Магистер по фармација на Институтот за применета хемија и фармацевтски анализи при Фармацевтскиот факултет во Скопје. Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, м-р фарм. Хрисанта Гоцо е вклучена во изведувањето на практичната настава по предметите Аналитика на лекови и Инструментални фармацевтски анализи на интегрираните прв и втор циклус студии на студиската програма Магистер по фармација на Институтот за применета хемија и фармацевтски анализи при Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Научноистражувачка дејност

Учесник во национални научни проекти

1. Зајакнување на лабораториските капацитети за откривање на фалсификувани лекови како дел од стратегијата на Република Северна Македонија за борбата против фалсификувањето на лекови, Министерство за наука и образование на РСМ, 2020 – 2022.

2. Платформа за интеграција, агрегација и складирање на знаење поврзано со фармацевтските науки, PharmDataBorg, Фармацевтски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, 2022 – 2024.

3. Пристапи за развој на еколошки прифатливи хроматографски методи во фармацевтски анализи, Фармацевтски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, 2022 – 2023.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор

1. Bojadjiska, E.T., **Godzo, H.**, Acevska, J., Nakov, N., Dimitrovska, A. and Brezovska, K., 2022. Evaluation of measurement uncertainty after optimization of the method for potentiometric titration of glycine. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, Vol. 68(1)

2. **Godzo, H.**, Nakov, N., Petrovska-Dimitrievska, G., Zafirova Gjorgievska M., Tonic Ribarska, J., Brezovska, K., 2022. Surfactant-based potentiometric method for quantification of sildenafil citrate, Macedonian Pharmaceutical Bulletin, Vol. 68 (Suppl 1), 141-142

3. Trajkoska Bojadjiska, E., **Godzo, H.**, Petrovska Dimitrievska, G., Acevska, J., Dimitrovska, A., Brezovska, K., 2022. Measurement uncertainty over the concentration range for potentiometric titration of glycine. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, Vol. 68 (Suppl 1), 189-190

4. Zafirova Gjorgievska, M., Petrovska-Dimitrievska G., Karchev, V., **Godzo, H.**, Gigopulu, O., Ugrinova, L., 2022. Re-validation during method transfer examples in Official medicines control laboratories, Macedonian Pharmaceutical Bulletin, Vol. 68 (Suppl 1), 81-82

5. Alili, A., Cvetkovska Bogatinovska, E., Stojanov, D., Petrovska Dimitrievska, G., **Godzo, H.**, Shalabaliya, D., Goracinova, K., Slaveska Raicki, R., Trajcev, M., Glavas Dodov, M., 2022. Characterization of honey bee venom from Spilje, Debar region, N. Macedonia. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, Vol. 68 (Suppl 1), 315-316

6. Idrizi, M., Achevski, B., **Godzo, H.**, Mitic, K., Pejov, Lj., Tonic-Ribarska, J., 2023. Physico-Chemical Aspects of the Processes During the Combustion and Heating of Tobacco under Different Conditions. Asian Journal of Chemistry, Vol. 35(6), 1296-1302.

Учество на научен/ стручен собир со реферат – постерска презентација

1. Idrizi, M., Achevski, B., **Godzo, H.**, Tonic-Ribarska, J., Pejov, Lj., 2022. What happens when you heat nicotine molecule in different atmospheres – a molecular modelling perspective. 5th Scientific Summit on Tobacco Harm Reduction Abstract book, pp. 31

2. **Godzo, H.**, Gigopulu, O., Arsovska, A., Geskovski, N., Mihajloska, E., Acevska, J., Stefkov, Gj., Brezovska, K., 2023. Screening method for analysis of rituximab in biopharmaceutical preparations based on ATR-FTIR, 8th Congress of Pharmacy with International Participation 2023, Borovets, Bulgaria

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во рамките на стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, кандидатката Хрисанта Гоцо учествувала на следниве собири:

1. интернационален конгрес "Practical Knowledge for Students" за студенти по медицина, стоматологија, и фармација, на Медицинскиот факултет во Сплит, Хрватска, април 2018 година;

2. 7. Конгрес на фармацијата во Република Северна Македонија со меѓународно учество, организиран од страна на Македонското фармацевтско друштво, во соработка со Фармацевтскиот факултет, УКИМ, Скопје, одржан во Охрид, октомври 2022 година, со постерска презентација на трудот „Surfactant-based potentiometric method for quantification of sildenafil citrate“ и резултатите од овој труд се објавени во Македонскиот фармацевтски билтен, волумен 68 (додаток 1);

3. 8. Конгрес на фармацијата со меѓународно учество на тема: „Escape from the Pandemonium: Pharmaceutical Restart 2023“, организиран од страна на Бугарското фармацевтско друштво, одржан во Боровец, април 2023 година, со постерска презентација на тема „Screening method for analysis of rituximab in biopharmaceutical preparations based on ATR-FTIR“;

4. Семинар „Обврски од новиот Закон за заштита на потрошувачите за фармацевтската дејност“, организиран од страна на Центарот за континуирана едукација, акредитиран од Фармацевтската комора на РС Македонија, 7 јуни 2023;

5. Обука за контрола на квалитет на фалсификувани лекови, “Falsified medicines testing training for OMCLs”, одржана во Државниот институт за контрола на лекови во Прага, 3 – 4 мај 2023.

М-р фарм. Хрисанта Гоцо, од октомври 2020 година, е вклучена во работата на Центарот за испитување и контрола на лекови при Фармацевтскиот факултет во Скопје.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –
АСИСТЕНТ
ЗА ФАКУЛТЕТИ КОИ ИМААТ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА ИНТЕГРИРАНИ ПРВ И ВТОР
ЦИКЛУС СТУДИИ**

РЕД. БРОЈ	ОПШТИ УСЛОВИ	ИСПОЛНЕТОСТ НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ДА/НЕ
1	ИМА ЗАВРШЕНО ИНТЕГРИРАНИ ПРВ И ВТОР ЦИКЛУС АКАДЕМСКИ СТУДИИ СО НАЈМАЛКУ 300 ЕКТС-КРЕДИТИ, СО ОСТВАРЕН ПРОСЕЧЕН УСПЕХ ОД НАЈМАЛКУ 8,00 (ОСУМ) ПРОСЕЧНИОТ УСПЕХ ИЗНЕСУВА: 9,85	ДА
2	ИМА ЗАВРШЕНО ДОДИПЛОМСКИ И ПОСТДИПЛОМСКИ СТУДИИ ПО СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ ПРЕД ВОВЕДУВАЊЕТО НА ЕВРОПСКИОТ КРЕДИТ-ТРАНСФЕР СИСТЕМ И ИМА ОСТВАРЕНО ПРОСЕЧЕН УСПЕХ ОД НАЈМАЛКУ 8,00 (ОСУМ) НА ДОДИПЛОМСКИТЕ И ПОСТДИПЛОМСКИТЕ АКАДЕМСКИ СТУДИИ ОДДЕЛНО ПРОСЕЧНИОТ УСПЕХ НА ДОДИПЛОМСКИ СТУДИИ ИЗНЕСУВА: ПРОСЕЧНИОТ УСПЕХ НА ПОСТДИПЛОМСКИ СТУДИИ ИЗНЕСУВА:	
3	ИМА ПОЗНАВАЊЕ НА НАЈМАЛКУ ЕДЕН СТРАНСКИ ЈАЗИК 1. СТРАНСКИ ЈАЗИК: АНГЛИСКИ 2. НАЗИВ НА ДОКУМЕНТОТ: СЕРТИФИКАТ 3. ИЗДАВАЧ НА ДОКУМЕНТОТ: UNIVERSITY OF CAMBRIDGE ESOL EXAMINATIONS 4. ДАТУМ НА ИЗДАВАЊЕ НА ДОКУМЕНТОТ: 29.7.2013	ДА

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р фарм. Хрисанта Гоцо.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека кандидатката поседува научни и стручни квалитети и ги исполнува сите услови предвидени за избор во соработничко звање според Законот за високото образование (Службен весник бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, кандидатката м-р фарм. Хрисанта Гоцо да биде избрана во звањето **асистент** во научната област аналитика на лекови (30609).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Анета Димитровска, с.р.

Проф. д-р Сузана Трајковиќ-Јолевска, с.р.

Проф. д-р Руменка Петковска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ВО ОБЛАСТА ХРАНА И ИСХРАНА И ФАРМАЦЕВТСКА ТОКСИКОЛОГИЈА НА ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 02-694/21, донесена на XVI редовна седница одржана на 26.9.2023 година, а согласно со Законот за високото образование, Законот за научноистражувачката дејност, критериумите, постапката и начинот на избор во наставно-научни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и Правилникот на Факултетот, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Лидија Петрушевска-Този, проф. д-р Татјана Кадифкова Пановска и проф. д-р Тања Петреска Ивановска, од Фармацевтскиот факултет во Скопје.

На конкурсот објавен на 8.9.2023 година во јавните гласила „Нова Македонија“ и „Коха“, за избор на еден асистент во наставно-научните области храна и исхрана (30616/2) и фармацевтска токсикологија (30616/3), се пријави м-р фарм. Ана Марија Бајатовска. Рецензентската комисија, по разгледувањето на доставената документација, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Ана Марија Бајатовска е родена на 11.12.1997 во Скопје. Основното образование го завршила во Неготино со одличен успех. Средното образование го завршила во гимназијата СОУ „Св. Кирил и Методиј“ во Неготино во билингвална француска паралелка, како ученик на генерација. Во учебната 2016/2017 се запишала на интегрирани студии од прв и втор циклус по фармација на Фармацевтски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а ги завршила во јули 2021 година со одбрана на дипломскиот труд со наслов „Токсичност на олово кај детска популација“, под менторство на проф. д-р Тања Петреска Ивановска на Катедрата за токсикологија при Институтот за применета биохемија, со просечен успех 8,81.

Во периодот од октомври 2021 до март 2022 година, кандидатката била ангажирана како медицински претставник во Gladius Pharmaceuticals. Почнувајќи од март 2022 година е ангажирана како демонстратор при Институтот за применета биохемија на Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик (C1), а го користи и францускиот јазик (ниво B1). Поседува солидни компјутерски вештини и самостојно се служи со Microsoft Office, Corel DRAW, Paint и Adobe Photoshop.

1. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, почнувајќи од декември 2021 година, поради покажаниот интерес за материјата поврзана со храна и исхрана и фармацевтска токсикологија, кандидатката м-р фарм. Ана Марија Бајатовска е првично ангажирана како волонтер на Институтот за применета биохемија при Фармацевтскиот факултет во Скопје, каде што одговорно и посветено ги извршува секојдневните работни обврски и задачи. Од март 2022 година, кандидатката е избрана како демонстратор на Институтот за

применета биохемија и е ангажирана во наставата и во останатите тековни активности.

Научноистражувачка дејност

Како резултат на активниот ангажман на кандидатката во научноистражувачката работа на Институтот за применета биохемија при Фармацевтскиот факултет во Скопје, м-р фарм. Ана Марија Бајатовска учествувала на шест меѓународни собири и се јавува како автор и коавтор на поголем број трудови објавени во научни списанија и збирки на трудови.

По сопствена иницијатива, кандидатката е вклучена во реализирање на работните задачи предвидени во целите на три национални проекти под наслов: „Евалуација на токсични ефекти и интеракции со лекови на додатоци на исхрана за намалување на телесната тежина“ (2021), „Определување на остатоци од пестициди во производи од житарки“ (2020 – 2023) и „Развој на методи со користење на вибрациони спектроскопски техники во спрега со мултиваријантна анализа во различни подрачја од фармацевтски интерес“ (2021 – 2024). Дополнително, од нејзиното прво ангажирање како демонстратор во март 2022 година, кандидатката активно учествува во експерименталната работа поврзана со изработка на магистерски, докторски и специјалистички трудови на Институтот за применета биохемија.

Научни трудови објавени во референтни научни списанија или во зборници од конгреси и конференции:

1. Zhivikj, Z., **Bajatovska, AM.**, Petreska Ivanovska, T., Lonchar Velkova, M., Petrushevska-Tozi, L., 2022. Assessment of dietary supplement consumption in Republic of North Macedonia during the COVID 19 pandemic. *Mac. Pharm. Bull.* 68(1), 343-344.
2. Shutevska, K., Zhivikj, Z., Sofronievska, S., **Bajatovska, AM.**, Karapandzova, M., Cvetkovikj Karanfilova, I., Trajkovska, N., Petreska Ivanovska, T., Kadifkova Panovska, T., 2022. Evaluation of Tanacetum vulgare L. and Juniperus communis L. biocompatibility limitations in eukaryotic cells. *Mac. Pharm. Bull.* 68(1), 349-350.
3. Zhivikj, Z., Shutevska, K., **Bajatovska, AM.**, Sofronievska, S., Karapandzova, M., Cvetkovikj Karanfilova, I., Davkova, I., Petrushevska-Tozi, L., Stefkov, Gj., Kadifkova Panovska, T., 2022. Cytotoxic screening of selected Cannabis cultivars using brine shrimp lethality assay. *Mac. Pharm. Bull.* 68(1), 351-352.
4. **Bajatovska, AM.**, Zhivikj, Z., Shutevska, K., Karapandzova, M., Petreska Ivanovska, T., Petrushevska-Tozi, L., Kadifkova Panovska, T., 2023. Toxicity screening of weight loss tea products by Brine Shrimp Lethality Assay. *Mac. Pharm. Bull.* 69(1), 259-260.
5. Shutevska, K., **Bajatovska, AM.**, Zhivikj, Z., Anastasova, L., Petreska Ivanovska, T., Geskovski, N., 2023. PCA based screening for melamine adulteration in supplements for sport nutrition using vibrational spectroscopy tools. *Mac. Pharm. Bull.* 69(1), 245-246.
6. Zhivikj, Z., Petrushevska-Tozi, L., Geskovski, N., Shutevska, K., **Bajatovska, AM.**, Karapandzova, M., Kadifkova Panovska, T., Petreska Ivanovska, T., 2023. Evaluation of weight loss supplements toxicity in rifampicin pre-treated HepG2 cells. *Mac. Pharm. Bull.* 69(1), 257-258.
7. Zhivikj, Z., **Bajatovska, AM.**, Kiprijanovska, B., Petreska Ivanovska, T., Davkova, I., Trajkovska, A., Cvetkovikj Karanfilova, I., Karapandzova, M., 2023. Chemical composition and cytotoxic activity of commercially available Melaleuca

aetheroleum. Abstract book of Chemistry and Biotechnology Conference (ChemBiotIC), Wroclaw, 22-23 June, 2023.

8. Shutevska, K., **Bajatovska, AM.**, Zhivikj, Z., Anastasova, L., Petreska Ivanovska, T., Geskovski, N., 2023. A rapid quantification NIR model to detect melamine adulteration in sport nutrition supplements. 21st International Conference on Near Infrared Spectroscopy, Innsbruck, Austria, August 20-24, 2023.

9. Draskovik, N., Zivikj, Z., **Bajatovska, AM.**, Kadifkova Panovska, T., Davkova, I., Trajkovska, A., Cvetkovikj Karanfilova, I., Kulevanova, S., Karapandzova, M., 2023. Volatile constituents and cytotoxic screening using BSLA of commercially available Thymi aetheroleum. Abstract book of 53th International Symposium of Essential Oils, Milazzo, Italy, 13-16 September, 2023.

10. Петреска Ивановска, Т., Анастасова, Л., Живик, З., Шутевска, К., **Бајатовска, АМ.**, Петковска, Р., Петрушевска-Този, Л., 2023. Подготовка на млеко збогатено со пребиотици и евалуација на неговите карактеристики. Прв симпозиум со меѓународно учество – Фармацевтска грижа: актуелности, можности, предизвици, 23 септември 2023 година, Штип.

11. Живик, З., Шутевска, К., **Бајатовска, АМ.**, Петрушевска-Този, Л., Кадифкова Пановска, Т., Карапанцова, М., Петреска Ивановска, Т., 2023. Влијание на додатоци на исхраната за намалување на телесна тежина врз нивоата на албумини во HepG2 клеточна култура. Прв симпозиум со меѓународно учество – Фармацевтска грижа: актуелности, можности, предизвици, 23 септември 2023 година, Штип.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во периодот од октомври 2019 до март 2020 година, како студент, кандидатката била вклучена во активностите на Центарот за природни производи на Фармацевтскиот факултет во Скопје. Во периодот од февруари до јуни 2021 ја вршела аптекарската практика во ПЗУ Аптека ДНА Анни Фарм во Скопје. Кандидатката доброволно се пријавила и активно учествувала во процесот на вакцинација против вирусот COVID-19 на населението на РС Македонија, во арена „Борис Трајковски“ во периодот од април до јули 2021.

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,81.	да
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно</p> <p>Просечниот успех на додипломски студии изнесува:</p> <p>Просечниот успех на постдипломски студии изнесува:</p>	
3	<p>Има познавање на најмалку еден странски јазик</p> <p>1. Странски јазик: англиски</p> <p>2. Назив на документот: УВЕРЕНИЕ</p> <p>3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 25.8.2023.</p>	да

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната и научноистражувачката дејност на кандидатката м-р фарм. Ана Марија Бајатовска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека кандидатката поседува научни и стручни квалитети и ги исполнува сите услови предвидени за избор во соработничко звање според Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, кандидатката м-р фарм. Ана Марија Бајатовска да биде избрана во звањето асистент во научната област храна и исхрана и фармацевтска токсикологија.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Лидија Петрушевска-Този, с.р.
Проф. д-р Татјана Кадифкова Пановска, с.р.
Проф. д-р Тања Петреска Ивановска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ВО ОБЛАСТА (ДИСЦИПЛИНАТА) ФАРМАЦЕВТСКА ТЕХНОЛОГИЈА СО ИНДУСТРИСКА ФАРМАЦИЈА И МИКРО/НАНОТЕХНОЛОГИЈА НА ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Фармацевтски факултет – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 8.9.2023 година, за избор на еден асистент во наставно-научните области фармацевтска технологија со индустриска фармација и микро/нанотехнологија (30616/4), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-694/22, донесена на XVI седница одржана на 26.9.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Катерина Горачинова, редовен професор на Фармацевтскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Маја Симоноска Црцаревска, редовен професор на Фармацевтскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Никола Гешковски, вонреден професор на Фармацевтскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден асистент во наставно-научните области фармацевтска технологија со индустриска фармација и микро/нанотехнологија, во предвидениот рок се пријави м-р Теодора Тасевска.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката Теодора Тасевска е родена на 25.9.1998 година во Прилеп, Република Северна Македонија, каде што завршила основно и средно образование со континуиран одличен успех. Во учебната 2017/2018 година се запишала на Фармацевтски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Магистер по фармација, а завршила во учебната 2021/2022 година со освоени 300 кредити, со одбрана на дипломската работа под наслов „Развој на микро/наносистеми со активни супстанции од природно потекло и нивна примена во дерматологијата“ и просечна оценка од положените испити 8,60. Од октомври 2019 до септември 2022 година, кандидатката била стипендист на Фондацијата „Трајче Мукаетов“, Алкалоид АД, Скопје. Во учебната 2022/2023 се запишала на докторски студии на Фармацевтскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во научното подрачје медицински науки и здравство, студиска програма: Фармација.

Од ноември 2021 година, кандидатката волонтирала како млад истражувач и е активно вклучена во научноистражувачката работа што се изведува на Институтот за фармацевтска технологија и Центарот за фармацевтска нанотехнологија, особено во областа поврзана со развој на дозирани форми за контролирано ослободување на биоактивни компоненти од природно потекло. Во февруари 2021 година, кандидатката била избрана како демонстратор на Институтот за фармацевтска технологија при Фармацевтскиот факултет во Скопје и овој ангажман го извршува и денес. Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и има солидно познавање од францускиот јазик.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, м-р фарм. Теодора Тасевска е вклучена како демонстратор во изведувањето на вежбите на интегрираните студии од прв и втор циклус по фармација и на прв циклус студии на студиската програма Лабораториски биоинженери на Институтот за фармацевтска технологија при Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Научноистражувачка дејност

Учесник во национални научни проекти

1. Подобрување на техничката компетентност на Центарот за фармацевтска нанотехнологија со воведување на стандардни аналитички постапки од областа на реометрија и 3Д-биопечатење, Министерство за образование и наука на РС Македонија, 2021 – 2023.
2. Имплементација на иновациски модели во процесот на развој на нови производи за третман на рани во здравствениот сектор, двогодишен билатерален проект за периодот 2022-2023 год., кој е финансиран од Министерството за образование и наука на РС Македонија и ОеАД, Австрија.
3. In vitro испитувања на ефикасност и безбедност на микропартикулиран систем – носач на биоактивни компоненти од природно потекло за третман на хронични рани, едногодишен проект за периодот 2022 – 2023 год., кој е финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.
4. Иновативен бимиметички систем – носач на природни производи за третман на хронични рани, Фармацевтски факултет, УКИМ – Скопје, РС Македонија, 2022 – 2025.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор

1. **Tasevska, T.**, Glavas Dodov, M., Shalabalija, D., Mihailova, Lj., Polenakovic, R. and Simonoska Crcarevska, M., 2022. Spray-dried snail mucus as raw material with potential for chronic wound treatment. Macedonian pharmaceutical bulletin 68 (Suppl. 1), 317-318.
2. Gigovski M., Geskovski N., Hadjeva Gigovska M., Memed O., Mihailova Lj., Shalabalija D., **Tasevska T.**, Glavas Dodov M., 2023. Preparation and characterization of Glucomannan granules with controlled swelling properties. Macedonian pharmaceutical bulletin 69 (Suppl. 1), 191-192.
3. Pislevikj H., Ali Memed O., Ivanovska T., Cvetkovska Bogatinovska E., **Tasevska T.**, Mihailova Lj., Simonoska Crcarevska M., Geskovski N., Glavas Dodov M., Goracinova K., 2023. Fluid bed thin film coating of ultrafine Acetaminophen particles. Macedonian pharmaceutical bulletin 69 (Suppl. 1), 199-200.
4. **Tasevska T.**, Livrinska L., Mihailova Lj., Shalabalija D., Geskovski N., Glavas Dodov M., Goracinova K., Mladenovska K., Slaveska Raichki R., Simonoska Crcarevska M., 2023. Validation of method for rheological characterization of poloxamer 407 hydrogels used for 3D bioprinting. Macedonian pharmaceutical bulletin 69 (Suppl. 1), 261-262.
5. **Tasevska T.**, Adamov I., Geskovski N., Simonoska Crcarevska M., Goracinova K., Ibric S., 2023. Digital light processing 3D printing of Hydrochlorothiazide with modified release. Macedonian pharmaceutical bulletin 69 (Suppl. 1), 281-282.
6. Ristevska S., Litovin H., Godzo H., **Tasevska T.**, Livrinska L., Geskovski N., Gorachinova K., Mladenovska K., Slaveska Raichki R., Glavash Dodov M., Simonoska Crcarevska M., 2023. Effect of surfactant stabilizers on physico-chemical properties of PLGA nanoparticles loaded with tetrahydrocannabinol. Macedonian pharmaceutical bulletin 69 (Suppl. 1), 295-296.
7. Livrinska L., **Tasevska T.**, Shalablja D., Mihailova Lj., Glavash Dodov M., Polenakovikj R., Velkovski T., Simonoska Crcarevska M., 2023. Effect of calcium chloride on physical properties of blended alginate carboxymethyl cellulose wound dressings. Macedonian pharmaceutical bulletin 69 (Suppl. 1), 297-298.

Учество на научен/ стручен собир со реферат – постер-презентација

1. **Tasevska, T.**, Glavas Dodov, M., Shalabalija, D., Mihailova, Lj., Polenakovic, R. and Simonoska Crcarevska, M., 2022. Spray-dried snail mucus as raw material with potential for chronic wound treatment. y, 7th Congress of Pharmacy in Macedonia with international participation, Ohrid, R. N. Macedonia, 5-9 October, 2022.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката учествувала на Седмиот конгрес на фармацијата во РС Македонија со меѓународно учество во септември 2022 година, Охрид, РС Македонија.

Кандидатката во мај 2022 година помагала во реализација на едукативен курс „Карцином на кожа – мултидисциплинарен пристап во унапредување на превенција, рана дијагноза и грижа за пациенти“, во организација на Македонско фармацевтско друштво.

Во мај 2023 година, кандидатката реализирала студиски престој на Катедрата за фармацевтска технологија, Институт за фармацевтска технологија, при Универзитетот во Белград, Србија, како дел од СЕЕРУС-програмата за мобилност на студенти, преку СЕКА PharmTech мрежата (СП-RS-1113-02-1819 – Central European Knowledge Alliance for Teaching, Learning & Research in Pharmaceutical Technology).

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ЗА ФАКУЛТЕТИ КОИ ИМААТ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА ИНТЕГРИРАНИ ПРВ И ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,60.	Да
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: _____ Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: _____	
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски јазик</u> 2. Назив на документот: <u>уверение</u> 3. Издавач на документот: <u>Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ – Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>23.9.2022.</u>	Да

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р фарм. Теодора Тасевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека кандидатката поседува научни и стручни квалитети и ги исполнува сите услови предвидени за избор во соработничко звање според Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, кандидатката м-р фарм. Теодора Тасевска да биде избрана во звањето асистент во научната област: фармацевтска технологија со индустриска фармација и микро/нанотехнологија (30616/4).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Катерина Горачинова, с.р.

Проф. д-р Маја Симоноска Црцаревска, с.р.

Вонр. проф. д-р Никола Гешковски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ОПШТА СОЦИОЛОГИЈА (51100), СОЦИОЛОГИЈА НА ПОЛИТИКАТА (51102) И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ (50701) НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весникот „Слободен печат“ од 16.8.2023 година од Филозофскиот факултет во Скопје за избор во соработничко звање – асистент во наставно-научните области (согласно со Фраскатиевата класификација) општа социологија (51100), социологија на политиката (51102) и политички систем (50701), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 04-1808/8, донесена на 13.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ило Трајковски, редовен професор на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Константин Миноски, редовен професор на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, и д-р Билјана Ванковска, редовен професор на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор во соработничко звање – асистент за наставно-научните области општа социологија (51100), социологија на политиката (51102) и политички систем (50701), во предвидениот рок се пријави кандидатот м-р Емил Димитриев.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Емил Димитриев е роден на 19.3. 1979 година, во Пробиштип. Основно образование завршил во 1993 година во ОУ „Браќа Миладиновци“ во Пробиштип со одличен успех. Средно образование завршил во 1997 година во СОУ „Наум Наумовски-Борче“ во Пробиштип со одличен успех. Високото образование го стекнал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во 2004 година дипломирал на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет, со успех 8,30, и се стекнал со звањето дипломиран социолог, со вкупно 240 ЕКТС-кредити. Во 2022 година магистрирал на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет, на насоката современо македонско општество, со просечен успех 9,71 и вкупно 60 кредити, и се стекнал со научното звање магистер по социолошки науки.

Во учебната 2022/2023 година се запишал на докторските студии на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и тековно ги исполнува обврските предвидени со студиската програма за трет циклус студии по социологија, во областа на социологијата на политиката под менторство на проф. д-р Ило Трајковски.

М-р Емил Димитриев се служи со англискиот јазик на ниво Б2, а активно се служи и со српскиот јазик.

Кандидатот м-р Емил Димитриев има познавање и активно ги користи апликативните програми на Microsoft Office.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Кандидатот м-р Емил Димитриев искуството во наставно-образовната дејност го стекнал како истакнат стручњак ангажиран за изведување на дел од

наставата по предметите: Социологија, Општествена транзиција и Транзицијата во Република Македонија на Факултетот за психологија при Меѓународниот славјански универзитет „Г.Р. Державин“ – Свети Николе.

Научноистражувачка дејност

Како студент на втор и трет циклус студии, има објавено пет трудови, четири како автор и еден како коавтор:

- Димитриев Емил (2023) *Организирано криминално континуирано на полицајците агенда*, Кочани: Европа 92, книга 184 страници;
- Димитриев Емил (2022) „Профил на лидерството во функција на националните, регионалните и светските предизвици“. *Меѓународен гласник – Исток – Запад*, Право и политикологија, Година IX, Број 2: 299-302. Меѓународен славјански универзитет – Свети Николе (МСУ);
- Dimitriev Emil (2023) “Political parties as factor in the postmodernism” *International journal – Knowledge* Vol. 57 No. 1: 139-143;
- Dimitriev Emil (2023) “Organized crime as current political-security challenge” *Безбедносни гласници*, Год. 14 бр. 1: 201-213, Филозофски факултет, Скопје;
- Pavlevski Aleksandar and Emil Dimitriev (2023) ”Peacebuilding and conflict transformation – Strategic aspects” *Безбедносни гласници*, Год. 14 бр. 1:81-93, Филозофски факултет, Скопје.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во текот на својот професионален развој, кандидатот м-р Емил Димитриев има остварено бројни стручни и апликативни активности од поширок општествен интерес (советник во кабинет на претседател на политичка партија; советник за стручна практика на Факултетот за психологија при МСУ – Свети Николе; Пжпратеник во Собранието на Република Македонија во два мандата; претседател на Владата на Република Македонија; член на Националниот совет за евроинтеграции; член на комисиите на Собранието на Република Македонија за надворешни работи, за одбрана и безбедност и за политички систем; заменик-министер за одбрана; советник во Советот на Општина Пробиштип и др.).

Кандидатот м-р Емил Димитриев во 2005 година завршил Школа за резервни офицери, Воена академија „Генерал Михајло Апосолски“ – Скопје.

М-р Емил Димитриев посетувал обуки од областа на односи со јавноста, одбрана и безбедност, човечки ресурси, политички активизам, реализација на кампањи и други.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија позитивно ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок општествен интерес на кандидатот м-р Емил Димитриев.

М-р Емил Димитриев покажува нагласен интерес за научноистражувачка работа и апликативни активности во полето на социологијата и политикологијата, и во тие рамки, во научните области социологија на политиката, општа социологија и политички систем. За тоа сведочат неговите постдипломски и докторски студии, објавените трудови и, особено, остварените стручни и апликативни активности во дејности од поширок општествен интерес.

Врз основа на изнесените податоци за севкупните постигања и активности на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Емил Димитриев ги поседува научните и стручните квалитети пропишани во Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. М-р Емил Димитриев ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во наставно-научните области општа социологија (51100), социологија на политиката (51102) и политички систем (50701).

Врз основа на гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, м-р Емил Димитриев да биде избран во звањето асистент во наставно-научните области (согласно со Фраскатијевата класификација): општа социологија (51100), социологија на политиката (51102) и политички систем (50701).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ило Трајковски, с.р.
Проф. д-р Константин Миноски, с.р.
Проф. д-р Билјана Ванковска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Емил Гоце Димитриев
 (име, татково име и презиме)

Институција: *Филозофски факултет/Институт за социологија*
 (назив на факултетот/институтот)

Научна област: Општа Социологија (51100), Социологија на политиката (51102) и
 Политички систем (50701)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: _____	НЕ
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: __ 8.30 _ Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: _ 9.71 -	ДА ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: ___ Англиски јазик _____ 2. Назив на документот: ___ Уверение за ниво на познавање ба англиски јазик според CERF _____ 3. Издавач на документот: ___ Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје _____ 4. Датум на издавање на документот ___ 30.09.2022 _____	ДА

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
2. Магистерски трудови
3.

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Сара Саздовска	„Осаменост, резилентност и задоволство од животот кај млади возрасни лица“	„Loneliness, resilience and life from young people“	проф. д-р Софија Георгиевска	10-1595/3 од 13.9.2023 год.
2.	Павлина Михајловска	„Степен на перципирана социјална поддршка, чувство на вина кај родители и пол како предиктори на чувство на родителска самоефикасност“	„Degree of Perceived Social Support, Parental Guilt, and Gender as Predictors of Parental Self-Efficacy“	проф. д-р Ана Фрицханд	10-1682/3 од 13.9.2023 год.
3.	Лилјана Симоска	„Претприемачката култура и регрутирањето кадри во германските компании што стопанисуваат во Република Северна Македонија“	„Entrepreneurial culture and staff recruitment in German companies operating in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Сунчица Димитријоска	10-1674/3 од 13.9.2023 год.
4.	Теодора Ѓорѓиевска	„Улогата на разузнавањето и на контраразузнувачките програми и стратегии за справување со самоубивствениот тероризам“	„The Role of Intelligence and Counterintelligence Programs and Strategies for Dealing with Suicide Terrorism“	проф. д-р Тања Милошевска	10-1594/3 од 13.9.2023 год.
5.	Виктор Струмниковски	„Концептуализација на хибридните закани и нивното влијание врз безбедноста на Република Северна Македонија“	„Conceptualization of hybrid threats and their impact on the security of the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Тања Милошевска	10-1868/3 од 13.9.2023 год.
6.	Ленка Цветковска	„Примена на агилна методологија за менаџирање проекти во компании“	„Application of agile methodology for project management in companies“	проф д-р Наташа Ангелоска-Галевска	10-1768/3 од 13.9.2023 год.
7.	Адријана Кукоска	„Инклузивното образование во основните училишта“	„Inclusive education in primary schools in Kisela Voda Municipality“	проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова	10-1794/3 од 13.9.2023 год.

		во Општина Кисела Вода“			
8.	Наташа Трајковска	„Социјална поддршка на деца со попреченост и нивните семејства во Република Северна Македонија“	„Social support of children with disabilities and their families in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Сунчица Димитријоска	10-1895/3 од 13.9.2023 год.
9.	Христијан Петровски	„Опрема и вооружување во претставите на светите војни во фрескоживописот од Охридско-струшкиот Регион од XIII до XIV век“	„Equipment and weaponry in the representations of the holy warriors in the fresco painting from the Ohrid-Strusa Region from the XIII to the XIV century“	проф. д-р Ирена Теодора Весевска	10-1767/4 од 14.9.2023 год.
10.	Андриана Петковска	„Магистралниот пат Via Axia во долината на Вардар во римското време“	„The Via Axia highway in the Vardar valley in Roman times“	проф. д-р Виктор Лилчиќ Адамс	10-1880/4 од 14.9.2023 год.
11.	Антонио Стојановски	„Римските бањи и нивното значење во секојдневниот живот“	„Roman baths and their importance in everyday life“	проф. д-р Анотниот Јакимовски	10-1876/4 од 14.9.2023 год.
12.	Емир Шкријел	„Когнитивна флексибилност и семантичко препознавање на зборовите според контекстот кај еднојазични и двојазични лица на различна возраст“	„Cognitive flexibility and semantic word recognition in context in monolingual and bilingual individuals of different ages“	проф. д-р Ана Фрицханд	10-1681/3 од 13.9.2023 год.
13.	Тања Калинска	„Стресот во семејството на дете со интелектуална попреченост“	„Stress in the family of a child with an intellectual disability“	проф. д-р Горан Ајдински	10-1621/3 од 13.9.2023 год.
14.	Мартина Тончева	„Влијанието на дискалкулијата врз развојот на математичките вештини“	„The impact of dyscalculia on the development of mathematical skills“	проф. д-р Александра Каровска-Ристовска	10-1786/3 од 13.9.2023 год.
15.	Сања Нечовска	„Развиеност на претчитачките вештини кај децата на предучилишна возраст“	„Development of pre-reading skills in preschool children“	проф. д-р Александра Каровска-Ристовска	10-1785/3 од 13.9.2023 год.
16.	Татјана Бабич	„Зборообразувањето во латинската медицинска терминологија“	„Word formation in Latin medical terminology“	проф. д-р Весна Димовска	10-1588/3 од 13.9.2023 год.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ИСТОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТА НА РОМАНСКИТЕ НАРОДИ (ШПАНСКА КНИЖЕВНОСТ) (61211) НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 173 од Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а во врска со објавениот конкурс во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 19.6.2023 година, за избор на асистент во научната област (дисциплина) историја на книжевноста на романските народи (шпанска книжевност) (61211), Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на својата деведесетта редовна седница одржана на 17.7.2023 г., формира Рецензентска комисија во состав: д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска, вонреден професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, д-р Јасна Стојановиќ, редовен професор на Филолошкиот факултет при Универзитетот во Белград и д-р Снежана Петрова, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент во научната област (дисциплина) историја на книжевноста на романските народи (Шпанска книжевност) (61211), во предвидениот рок се пријави м-р Игор Поповски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Игор Поповски е роден на 7.11.1989 година во Скопје. Дипломирал на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2012 година, со среден успех 9,53 и се стекнал со звањето дипломиран професор по англиски јазик и книжевност со шпански јазик и книжевност. Испитите по шпански јазик и книжевност ги положил со среден успех од 9,68.

Во учебната 2012/2013 година се запишал на постдипломски студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската група Наука за книжевност, насока: Англиска книжевност. Магистрирал во 2016 година со среден успех 10,00 и се стекнал со научниот назив: магистер по филолошки науки, во областа Наука за книжевност (MA in Literature).

Во учебната 2019/2020 се запишал на докторски студии на Филолошкиот факултет при Универзитетот во Белград, на модулот *Књижевности* од студиската програма *Језик, књижевности, култура*. Докторските студии се насочени кон истражувања од полето на шпанската книжевност и во својата биографија кандидатот навел дека ги положил испитите: „Књижевне теорије“, „Шпанска драма и позоришна пракса у трајању“, „Шпански роман 16. и 17. века“, „Поетике романа шпанског и европског реализма“, „Шекспир и европска култура“, „Деконструкција као начин читања и тумачења текста“, „Књижевност, истина, фикција“ и „Савремена хиспаноамеричка књижевност“. Работниот наслов на докторската дисертација гласи: „Рецепцијата на Мигел де Сервантес и автори на шпанските Златни векови во македонската книжевност и култура“. Во документацијата е приложена потврда дека е запишан на истите докторски студии и во 2022/2023 година.

На 24.12.2020 година е избран во звањето асистент по шпанска книжевност. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1227 од 1.12.2020 година.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Наставно-образовна дејност

Кандидатот м-р Игор Поповски е ангажиран како стручен соработник, демонстратор и асистент на Катедрата за романски јазици и книжевности (Група за шпански јазик и книжевност) во континуитет од учебната 2016/2017 година. Во рамките на својот ангажман одржува вежби по предметите од областа на преведувањето од шпански на македонски јазик и обратно (II, III и IV година), како и вежби по предметите Шпанска книжевност 1 – среден век и предренесанса (I година), Хиспаноамериканска книжевност 1 – хронолошки преглед (I година), Шпанска книжевност 3 – книжевноста на XVIII и XIX век (II година), Шпанска книжевност 6 – Сервантес и неговото време (IV година) и Магичен реализам (процутот на испаноамериканскиот роман) (IV година).

Во рамки на останатите факултетско-административни обврски, кандидатот бил член на повеќе факултетски комисији, како и член на редакцискиот одбор за зборникот „Меѓународен научен собир 100 години Блаже Конески и 75 години Филолошки факултет“. Исто така, во 2022 година бил ментор на студентски преводи на шпански јазик во проектот „Еден преведувачки опит: Конески на 14 јазици“.

Во својата биографија, кандидатот наведува и дека бил ангажиран во 2015 година како професор по шпански јазик (Б1) во летниот семестар во Центарот за странски јазици во Скопје.

Научноистражувачка дејност

М-р Игор Поповски има објавено четири научни труда, еден како коавтор и три како автор, од полето на шпанската книжевност.

Во коавторскиот труд на кандидатот со наслов „Рецепцијата на генерацијата на 1927 во Македонија“, објавен во зборникот *Аналоги и интеракции на романсистициките проучувања*, подготвен во чест на д-р Лилјана Тодорова, се констатира присуството во македонскиот контекст на одделни автори, припадници на генерацијата на 1927, првенствено преку преводи во неколку антологии и самостојни збирки, но се нотира и недостигот на еден посеопфатен и посистематски пристап кон поезијата на поетите од оваа значајна генерација. Од сите припадници на оваа генерација, како според обемот на преведени дела или според влијанието што го извршиле врз македонската поезија, најмногу се истакнуваат Рафаел Алберти, особено по добивањето на наградата „Златен венец“ на Струшките вечери на поезијата и, секако, Федерико Гарсија Лорка, којшто воопшто важи за најафирмираниот автор од овој период во шпанската книжевност.

Во трудот „Преводната рецепција на творештвото на Мигел де Сервантес на македонски јазик“, објавен во *Современа филологија* (vol 3 no 2, 2020), авторот ги изложува првичните наоди од истражувањето за докторската дисертација од полето на рецепцијата на шпанската книжевност во современата македонска литература. Во овој случај, разгледани се поважните преводи од творештвото на Сервантес што се појавиле на современ македонски јазик од 1945 година и се врши првична анализа на единствениот целосен превод на *Дон Кихот*, објавен во 1985 година.

Трудот „Сервантес и метатеатарот“, објавен во *Годишниот зборник на Филолошкиот факултет* (кн. 46, год. 2021), го истражува помалку познатото драмско творештво на Сервантес низ призмата на метатеатарските постапки присутни во неговите драми. Заклучокот е дека Сервантес ги применувал речиси сите метатеатарски постапки што ги дефинира книжевната теорија и дека тоа им дава на неговите драми, често сметани за поконзервативни од аспект на иновации, сосема модерен предзнак.

Конечно, во трудот „Cardenio's Various Fortunes“ (*Современа филологија*, vol 5 no 2, 2022), авторот го разгледува прашањето за „изгубената“ драма на Шекспир инспирирана од ликот Карденио во *Дон Кихот* и ги анализира најактуелните истражувања и наоди за оваа проблематика.

Кандидатот, исто така, учествувал во проектот „Македонска современа поезија на шпански јазик“ во 2010 година, во рамките на кој биле организирани работилници за превод на избор од современи македонски поети направен од проф. д-р Лидија Капушевска Дракулевска. Резултатот од проектот е посебното издание на Македонскиот ПЕН (Поетики, 2011-2012), посветено на македонски поети препеани на шпански јазик.

Во периодот од 2021 па до денес, м-р Игор Поповски е дел од меѓународен проект насловен „Шпанскиот јазик во Европа“, во којшто учествуваат повеќе универзитети од регионот и од Европа. Во рамките на овој проект, кандидатот учествувал на научен симпозиум одржан од 21 до 23.7.2021, каде што ја претставил состојбата на шпанскиот јазик во Северна Македонија.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Игор Поповски има богато искуство во преведување шпанска книжевност на македонски јазик и македонска книжевност на шпански јазик. Негови преводи од шпански јазик на македонски јазик се објавени во изданијата *Пошкело на зборои: анџолоџија на современи арџенџински раскази* (Слово Љубве – Букви букс, 2013), *Пошкело на зборои: анџолоџија на современи мексикански раскази* (Слово Љубве – Букви букс, 2016), *Анџолоџија на свейскаџа џоезија* (Арс Ламина, 2017), *Прва училишна енциклопедџија* (Арс Ламина, 2017), а е автор на преводот на два романи од Марио Варгас Љоса: *Пофалба на макеаџа* (Полица, 2017) и *Празникои на Прчоџ* (Полица, 2018). Во моментов работи и на уште два други романа од овој перуански автор.

Од преводите на македонска книжевност на шпански јазик, го издвојуваме учеството во преводот на *Анџолоџија на македонскиои есеј* (КСЦ, 2014), *Анџолоџија на македонскаџа лиџераџура за деца* (КСЦ, 2015), *Анџолоџија на македонскиои расказ* (КСЦ, 2015), *Анџолоџија на современиа македонска џоезија* (КСЦ, 2016). Негови препеви се објавени и во изданието *Cartografia del fuego: 14 poetas macedonios contemporáneos* (Uniediciones, 2019).

Покрај наведеното, кандидатот има искуство и во преведувањето книжевност од и на англиски јазик, како и повеќегодишен ангажман во полето на медиумските преводи.

Од биографијата на кандидатот го издвојуваме и неговото активно членство во Здружението на преведувачи и толкувачи. Кандидатот наведува дека, како дел од активностите на ЗПРМ, на 19.11.2019 година одржал предавање насловено „Основи на титлерската практика“ на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Кандидатот учествувал и во работата на двојазичната комисија за оцена на книжевни преводи од шпански на македонски јазик пристигнати за наградата за најдобар млад преведувач „Вавилон“.

Во 2018 година ја добива наградата „Златно перо“ за преводот на романот *Пофалба на макеаџа* од Марио Варгас Љоса, доделена од Сојузот на литературни преведувачи на Македонија, а во 2023 година ја добива наградата „Ванѓа Чашуле“ за преводот на романот *Празникои на Прчоџ* од Марио Варгас Љоса.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Игор Поповски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Игор Поповски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во научната област (дисциплина) историја на книжевноста на романските народи (шпанска книжевност) (61211).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески во Скопје, м-р Игор Поповски да биде избран во звањето асистент во научната област (дисциплина) историја на книжевноста на романските народи (шпанска книжевност) (61211).

Забелешка: Членот од Рецензентската комисија од странски универзитет, проф. д-р Јасна Стојановиќ, изјави дека го разбира македонскиот јазик и дека не ѝ е потребен превод на англиски јазик.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска, вонреден професор, с.р.

Д-р Јасна Стојановиќ, редовен професор, с.р.

Д-р Снежана Петрова, редовен професор, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Игор Димитар Поповски

Институција:

Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

Научна област: 61211 – ИСТОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТА НА РОМАНСКИТЕ НАРОДИ (ШПАНСКА КНИЖЕВНОСТ)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер по филолошки науки Назив на научната област: наука за книжевност	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,53. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, ниво Ц2 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ 4. Датум на издавање на документот: 9.6.2023.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска, вонреден професор, с.р.

Д-р Јасна Стојановиќ, редовен професор, с.р.

Д-р Снежана Петрова, редовен професор, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ
(ДИСЦИПЛИНА) Економика на АГРАРОТ и шумарство
НА ЗЕМЈОДЕЛСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Согласно со член 30, став 3 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018), а во врска со конкурсот за избор на лица во сите наставно-научни, научни и наставно-стручни звања, објавен од УКИМ, Земјоделски институт – Скопје, во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 19.8.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Сашо Косев, редовен професор на УКИМ, Економски факултет – Скопје, проф. д-р Пеце Недановски, редовен професор на УКИМ, Економски факултет – Скопје и д-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ, научен соработник на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на научен соработник во научната област (дисциплина) економика на аграрот и шумарство (шифра 50314), во предвидениот рок се пријави д-р Лазо Димитров.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Лазо Димитров е роден на 17.7.1974 година во Скопје, каде што го има завршено основното и средното образование, со одличен успех.

На Земјоделскиот факултет во Скопје се запишал во учебната 1994/1995 година, на полјоделската насока, а студиите ги завршил со просечна оценка 8,58. Дипломирал во 1999 година, и во истата година се запишал на постдипломски студии на Земјоделскиот факултет, на групата Агроекономика. Постдипломските студии успешно ги завршил со просечна оценка 9,63. Магистерската теза под наслов: „Влијание на кредитната политика во земјоделството врз комерцијализацијата и специјализацијата на семејните земјоделски стопанства во Република Македонија“ успешно ја одбрал на 30 декември 2009 година и се стекнал со звањето магистер од областа на земјоделските науки, група: Агроекономика.

Својата работна кариера ја започнал во 1999 година, во Рударскиот институт, каде што работел како советник за екологија и проценка на условите во животната и работната средина. Од 2000 до 2003 година, работел како советник на Проектот за поддршка на индивидуалните земјоделски производители, проект на Светска банка. Во текот на работата, учествувал и бил одговорен за спроведување на повеќе проектни активности, како што се: маркетинг-студијата за градинарското производство, воведување на системот за финансиски мониторинг на фарма, следење и проценка на програмата за финализација на земјоделските производи, како и интензивна поддршка и јакнење на земјоделските здруженија и формирање на Федерацијата на фармерите на Република Македонија. Од 2003 до 2008 година работел како советник за проценка и следење на влијанието на Проектот за финансиски услуги во земјоделството – ИФАД. Во рамките на ИФАД-проектот, одговорен е за воспоставување и менаџирање на систем за следење и проценка на проектните активности, нивото на исполнување на стратешките цели на проектот и давање препораки за подобрување на достигнувањата.

Во 2008 година формирал своја консултантска компанија „Тера консалтинг“, со примарна дејност давање на бизнис и финансиски консултантски услуги во земјоделско-прехранбениот сектор и руралниот развој.

Од 2013 година, д-р Лазо Димитров станува дел од УКИМ, Земјоделски институт – Скопје, и е избран во звањето асистент за научно поле: биотехнички науки, област: економика на земјоделството и развој. Во 2014 година, кандидатот се запишал на трет циклус – докторски

студии на студиските програми при Школата за докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во академската 2014/2015 година по економски науки на насоката Економија на аграрен сектор на Економскиот факултет во Скопје. Докторската дисертација со наслов: „Влијание на меѓународните пазари врз цените на земјоделско-прехранбените производи во Република Македонија“, успешно ја одбранил на 6 јуни 2023 година и се стекнал со звањето доктор од областа на економски науки, група: Економија на аграрот.

Активно е вклучен како стручен соработник и експерт во голем број на работни и експертски групи во земјоделството, како и во изработка на низа национални стратегии. Покрај работа во земјава, има и меѓународно работно искуство. Имал работни ангажмани во Холандија, Турција, Ерменија и Босна и Херцеговина. Повеќепати учествувал на студиски престои во странство, учествувал, организирал и одржувал обуки од областа на агробизнисот, бизнис-планирањето, советодавните услуги, менаџментот и човечките ресурси. Се служи со англискиот јазик и има одлични познавања од областа на информатиката.

Последниот избор за асистент истражувач е врз основа на одлука на Земјоделскиот институт бр. 02-145/5 од 25.3.2021 година.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Научно истражувачка дејност

Кандидатот д-р Лазо Димитров има објавено вкупно 8 научни трудови од научната област економика на аграрот и развој, 3 труда во меѓународни научни списанија, од кои 1 труд е со импакт-фактор и 5 труда во зборници од научни собири. Кандидатот бил раководител на 5 научни проекти, од кои 3 се меѓународни и 2 национални, и учествувал како член во 28 научни проекти, од кои 15 се меѓународни и 13 се национални проекти.

Во делот на научноистражувачката дејност, кандидатот д-р Лазо Димитров има 2 секциски предавања на стручни меѓународни собири и 1 усна презентација на научен меѓународен собир, како и 1 предавање во улога на гостин предавач на Економскиот факултет и Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, каде што одржал предавања за ЕУ-претпристапна поддршка, ИПАРД-фондови, маркетинг и брендирање на пчелни производи.

Дополнително, кандидатот има објавено 5 апстракти во зборници од меѓународни конференции.

Стручно-применувачка дејност

Кандидатот д-р Лазо Димитров активно е вклучен во стручно-применувачката работа на Земјоделскиот институт во Скопје и изготвувал експертско и стручно мислење, изработка на идеен проект, бил одговорен проектант и учесник во голем број студии, физибилити-студија, бизнис-планови, истражувања на пазарот и маркетинг-стратегии, програми за рурален развој и климатски промени. Исто така, кандидатот бил одговорен и учествувал во дизајн и изработка на информациски системи, како и нови софтверски пакети.

Автор и коавтор е на повеќе студии, стратегии, секторски анализи, брошури и изданија.

Дејности од поширок интерес

Од аспект на дејности од поширок интерес, кандидатот д-р Лазо Димитров активно е вклучен во органите на управување, организација и работа на Земјоделскиот институт во Скопје, бил член на организационен одбор за 70 и 75 години, како и член на секретаријат за 70 години јубилеј (свечена академија и меѓународна конференција) на институт, носител и учесник во изготвување и пријавување на научни проекти, како и член на работни комисии.

Во периодот од 2019 до 2023 година, кандидатот бил раководител на Одделението за агробизнис, економија и рурален развој во рамките на УКИМ, Земјоделски институт.

Кандидатот д-р Лазо Димитров е носител и учествувал во подготовка на 2 национални стратегии и секторски студии, учествувал во комисии и тела на државни и други органи, како и во изработка на национална програма.

Стручно усовршување во странство остварил со студиски престој и размена во Холандија на Земјоделско-економскиот истражувачки институт (LEI Wageningen) во Хаг за финансиски и економски модели за анализа на ЕУ-земјоделската политика и мрежа на сметководствени податоци (FADN) во 2007 година.

Називите на трудовите и проектите во делот на научноистражувачката, стручно-применувачката и другите активности и дејности од поширок интерес се детално наведени, со датуми и други релевантни податоци, во табелата во Образец 2 – Посебни услови за избор во наставно-научно, научно и научно-стручно звање.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Лазо Димитров.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Лазо Димитров поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето научен соработник во научната област економика на аграрот и шумарство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот институт во Скопје, д-р Лазо Димитров да биде избран во звањето **научен соработник** во научната област економика на аграрот и шумарство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Сашо Косев, с.р.
Проф. д-р Пеце Недановски, с.р.
Д-р Марија Гошева-Ковачевиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Лазо Блажо Димитров

(име, татково име и презиме)

Институција: УКИМ, Земјоделски институт – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: економика на аграрот и шумарство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО
ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,58. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,63. Просечниот успех изнесува 9,11 за интегрираните студии.</p>	ДА
2.	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Подрачје: општествени науки; назив на научната област: економика на аграрот и шумарството; поле: економски науки.</p>	ДА
3.	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА
3.1.1	<p>15. Назив на научното списание: Agriculture.</p> <p>16. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report и други.</p> <p>17. Наслов на трудот: Direct Economic Impact Assessment of Winter Honeybee Colony Losses in Three European Countries.</p> <p>18. Година на објава: 2021</p>	ДА
3.1.2	<p>1. Назив на научното списание: Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, JAFES.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Open Journal Systems.</p> <p>3. Наслов на трудот: INTERNATIONAL MARKETS IMPACT ON RICE PRICES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA.</p> <p>4. Година на објава: 2022</p>	ДА
3.1.3	<p>1. Назив на научното списание: American Bee Journal.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Open Journal Systems.</p> <p>3. Наслов на трудот: EurBeST – A Pilot Study Testing Varroa-resistant Bees Under Commercial Beekeeping Conditions.</p> <p>4. Година на објава: 2022</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	ДА
3.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of XIII International Scientific Agriculture Symposium “AGROSYM 2022”. 2. Назив на меѓународниот собир: XIII International Scientific Agriculture Symposium “AGROSYM 2022”, Jahorina, October 06 - 09, 2022, Sarajevo: Faculty of Agriculture. 3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Србија, Италија, Јапонија, Германија, Грција, Австрија, Русија, Турција, Романија, Шпанија, Египет, Иран, Тунис, Македонија, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: INFLUENCE OF THE ECONOMIC CRISIS TO THE PRODUCTION PRICE OF WINE GRAPES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 5. Година на објава: 2022 	ДА
3.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of Fifth International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2014”. 2. Назив на меѓународниот собир: V International Scientific Agriculture Symposium “AGROSYM 2014”, Sarajevo: Faculty of Agriculture. 3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Србија, Италија, Словенија, Романија, Хрватска, Македонија, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Economic Optimization Of The Apple Investment And Growing System Alternatives In Republic Of Macedonia. 5. Година на објава: 2014 	ДА
3.2.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: WORKS OF THE FACULTY OF AGRICULTURE AND FOOD SCIENCES, UNIVERSITY OF SARAJEVO. 2. Назив на меѓународниот собир: 32nd International Scientific "LOCAL FOOD PRODUCTION SYSTEMS IN THE ERA OF GLOBAL CHALLENGES", Sarajevo: Faculty of Agriculture. 3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Србија, Италија, Словенија, Романија, Хрватска, Македонија, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: INTERNATIONAL MARKETS IMPACT ON WHEAT PRICES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 5. Година на објава: 2022 	ДА
3.2.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: WORKS OF THE FACULTY OF AGRICULTURE AND FOOD SCIENCES, UNIVERSITY OF SARAJEVO. 2. Назив на меѓународниот собир: 32nd International Scientific "LOCAL FOOD PRODUCTION SYSTEMS IN THE ERA OF GLOBAL CHALLENGES", Sarajevo: Faculty of Agriculture. 3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Србија, Италија, Словенија, Романија, Хрватска, Македонија, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: IMPACT OF THE ECONOMIC CRISIS ON THE APPLE PRODUCTION PRICE IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 5. Година на објава: 2022 	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of 51st Croatian and 11th International Symposium on Agriculture, University of Zagreb, Faculty of Agriculture. 2. Назив на меѓународниот собир: 51st Croatian and 11th International Symposium on Agriculture, University of Zagreb, Faculty of Agriculture. 3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Србија, Италија, Словенија, Романија, Хрватска, Македонија, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Design of agronomical measures for winter wheat and sunflower productivity to mitigate climate changes in South Eastern Macedonia. 5. Година на објава: 2016 	ДА
4.	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Странски јазик: англиски јазик 5. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик 6. Издавач на документот: УКИМ „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Консеки“ – Скопје 7. Датум на издавање на документот: 9.6.2023 	ДА
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Сашо Косев, с.р.
Проф. д-р Пеце Недановски, с.р.
Д-р Марија Гошева Ковачевиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
ПРИЛОГ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Лазо Блажо Димитров

(име, татково име и презиме)

Институција: УКИМ, Земјоделски институт – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: економика на аграрот и шумарство

I.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	Поени
I.1.	Раководител на национални научни проекти	12
I.1.1	USAID Adaptation to Climate Change in Agriculture Project, Rural Network, Team Leader for the analyses/assessment of negative floods effects in South-East Planning Region, 3-4/2013	6
I.1.2	Воспоставување на систем за сметководство на фарма, Федерација на фармери на Република Македонија, април – јуни 2010 година	6
I.2.	Национален координатор на меѓународни научни проекти	18
I.2.1	Country Programme Strategy for Global Environment Facility Small Grants Programme (GEF SGP), Project Coordinator Key Expert and responsible for M&E and indicators development, 11/2015 – 03/2016	6
I.2.2	Europa Reinsurance Facility Ltd., International Bank for Reconstruction and Development, National consultant for agricultural insurance and financial sustainable insurance products to support Europa Re agriculture insurance team, 11/2012 – 04/2013	6
I.2.3	The Social Dimension Of Green Growth In The Republic Of Macedonia, World Bank, March - October 2013	6
I.3.	Учесник во национални научни проекти	39
I.3.1	Empowering Municipal Councils – Phase 2 (00118203), NATIONAL CONSULTANT— RURAL AND LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT EXPERT, UNDP, 9-12/2022	3
I.3.2	Cost of production, FAO, National Consultant on Agriculture Economics, 2021	3
I.3.3	"Introduction and implementation of common market organisation measures in the Republic of North Macedonia" project funded by the EU and implemented by a consortium led by Weglobal, Senior Non-Key Expert, Value chain – honey, EVOLUXER S.L, 09/2022-12/2022, 09/2020-02/2021	3
I.3.4	Introduction of new IPARD Measures to be implemented under IPARD – EU project, NIRAS IC, EPI CENTAR International and Foundation of Assistance Programmes for Agriculture (FAPA), 06/2016	3
I.3.5	Macedonia’s Third and Fourth National Communication and Third Biennial Update Report on Climate Change under the UNFCCC Third National Communication to UNFCCC, UNDP, National Consultant for Economic Feasibility Analysis South-Eastern Planning Region, 06-07//2013	3
I.3.6	Macedonia’s Third and Fourth National Communication and Third Biennial Update Report on Climate Change under the UNFCCC Third National Communication to UNFCCC, UNDP, National Consultant for Economic Feasibility Analysis Vardar Planning Region, 10-11/2013	3

I.3.7	“Innovative Solutions for Improved Access to Services at Local Level” - UNDP, Ministry of Local Self-Government, UNDP, Local Strategic Development and Local Self Government Expert - Economic and M&E model, 03/2014, 11-12/2014	3
I.3.8	USAID Adaptation to Climate Change in Agriculture Project, Rural Network, Trainer and Evaluator for the cost-benefit and financial impact, 7-9/2013	3
I.3.9	Netherlands Development Organization (SNV), Consultant for agriculture and cooperatives business development support, Consultant for strategy development, etc., 2010-2011	3
I.3.10	Technical support to the Federation of Farmers in the Republic of Macedonia (FFRM), GRM International, Expert responsible for NGO Strategic development and sustainable financial management, 03/2011 – 11/2012	3
I.3.11	Preparation of education and training strategy & policy to support the IPARD Managing Authority in the programming process of the new IPARD measure 303 by “Improvement of Training (M 303)” for accreditation, Support to IPARD Preparation, EU funded Project, 05-12/2010	3
I.3.12	Macedonian Agricultural Advisory Support Programme (MAASP), Consultant for Strategic and Business plan development, Trainer for advisory services, Business plan and IPARD process, Apiculture record and bookkeeping expert, Monitoring and impact assessment of the Business Value Chains, Business and Rural Economic Diversification Activities, 2009	3
I.3.13	Инвентар и мерки за намалување на емисијата на стакленички гасови во рамките на Третиот двогодишен извештај за секторот земјоделство, шумарство и други начини на користење на земјиштето, УКИМ, Факултет за земјоделски науки и храна, 04-06/2021	3
I.4.	Учесник во меѓународен научен проект	75
I.4.1	Економска анализа на различни методи за контролирано спарување на матици во рамки на меѓународниот проект BeeConSel, ДРУШТВО ЗА ПРИМЕНЕТИ ИСТРАЖУВАЊА И ПЕРМАНЕНТНО ОБРАЗОВАНИЕ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО - ДИПОЗ ФЗНХ ДООЕЛ Скопје, 2022-2023	5
I.4.2	Market price and Information systems, FAO, National Consultant on Agriculture Economics, 03/2021 – 05/2023	5
I.4.3	"Support to Economic Diversification of Rural Areas in Southeast Europe (SEDRA)" sub-component “Diversification of economic activities in rural areas of Southeast Europe through value chain development” GIZ; SWG, Macedonia, Serbia, Monte Negro, Kosovo and Albania, 10/2019 – 01/2020	5
I.4.4	“Reform in water sector on central level” an EU funded Project EuropeAid/136828/IH/SER/MK implemented by NIRAS IC Sp. z.o.o., Warsaw and its Consortium Partners, Senior Non-Key Expert (SNKE), 04/2017 – 10/2017	5
I.4.5	Research, innovation and technology transfer in agri-food sector in the Western Balkan countries Phase II, Agriculture Knowledge and Innovation System (AKIS), SWG, 2020	5

I.4.6	International fund for agriculture development (IFAD), Trainer and Facilitator for M&E of the investment and economic activities, Impact assessment consultant, Italy 2010-2011	5
I.4.7	International fund for agriculture development (IFAD), Trainer and Facilitator for M&E of the investment and economic activities, Business and investment activities M&E and impact assessment consultant, Turkey 2010-2011	5
I.4.8	International fund for agriculture development (IFAD), Trainer and Facilitator for M&E of the investment and economic activities, Business and investment activities M&E and impact assessment consultant, Armenia 2007, 2010	5
I.4.9	International fund for agriculture development (IFAD), Trainer and Facilitator for M&E of the investment and economic activities, Bosnia & Herzegovina, 2008	5
I.4.10	“Support to Development of Agricultural Cooperatives” funded by the EU, CARE, Business plans Evaluation expert, 05/2020, 10/2019	5
I.4.11	EIT Food Start-up Awareness and Business planning, EIT, 2021-2022	5
I.4.12	“Setting up a Programme Management Unit to support the implementation of grant schemes for the Turkish Cypriot community - northern part of Cyprus”, LDK Consultants Europe S.A., 10-11/2017	5
I.4.13	Економски модели и комерцијално одржливи анализи во големиот проект на ЕУ за селекција и одгледувачки програми во пчеларството „RESTRUCTURING OF THE HONEY BEE CHAIN AND VARROA RESISTANCE BREEDING & SELECTION PROGRAMME, European honey Bee breeding and Selection Team, EU funded project, 2018-2021	5
I.4.14	Southern and Eastern Region Rural Rehabilitation Project (IFAD 1) & Agricultural Financial Services Project (IFAD 2), Consultant for Agricultural Investment Analysis, Monitoring&Evaluation, Business planning and Investments Strategic Monitoring&Evaluation Consultant 02/2003 – 05/2008	5
I.4.15	Private Farm Support Project, financed by World Bank, Strategic Development Consultant, 05/1999 – 01/2003	5
I.5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	7
I.5.1	INTERNATIONAL MARKETS IMPACT ON RICE PRICES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA, Lazo Dimitrov, Marija Gjoshеva Kovachevikj, Sasho Kjosev, Vol 76 No 2 (2022): Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, JAFES https://journals.ukim.mk/index.php/jafes/article/view/1795	4
I.5.2	Buechler, R.*, Uzunov, A., Costa, C., Meixner, M., Le Conte, Y., Mondet, F., Kovacic, M., Andonov, S., Carreck, N.L., Dimitrov, L., Basso, B., Bienkowska, M., Dall’Olio, R., Hatjina, F., Wirtz, U. EurBeST – a pilot study testing varroa resistant bees under commercial beekeeping conditions https://www.researchgate.net/publication/357876920_EurBeST_-	3

	A Pilot Study Testing Varroa-resistant Bees Under Commercial Beekeeping Conditions	
I.6.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	11,6
I.6.1	Popovska Stojanov, D.; Dimitrov, L.; Danihlik, J.; Uzunov, A.; Golubovski, M.; Andonov, S.; Brodschneider, R. Direct Economic Impact Assessment of Winter Honeybee Colony Losses in Three European Countries. Agriculture 2021, 11, 398. https://doi.org/10.3390/agriculture11050398	11,6
I.7.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	17,5
I.7.1	INTERNATIONAL MARKETS IMPACT ON WHEAT PRICES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA, Lazo Dimitrov, Marija Gjosheva Kovachevikj, Sasho Kjosev, WORKS OF THE FACULTY OF AGRICULTURE AND FOOD SCIENCES, UNIVERSITY OF SARAJEVO, Sarajevo, 2022., LXVII, 72/2 https://ppf.unsa.ba/casopis/RADOVI%2072.2%20FINALNA.pdf	4
I.7.2	Economic Optimization Of The Apple Investment And Growing System Alternatives In Republic Of Macedonia, Marija Gjosheva Kovachevikj, Lazo Dimitrov, Fifth International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2014", Bosnia and Herzegovina, 2014 http://www2.agrosym.rs.ba/agrosym/agrosym_2014/documents/PROCEEDINGS_2014.pdf	4,5
I.7.3	INFLUENCE OF THE ECONOMIC CRISIS TO THE PRODUCTION PRICE OF WINE GRAPES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA, Lazo DIMITROV, Marija GJOSHEVA KOVACHEVIKJ, Despina POPOVSKA STOJANOV, Dushko NEDELKOVSKI, XIII International Scientific Agriculture Symposium "AGROSYM 2022", Jahorina, October 06 - 09, 2022, Sarajevo: Faculty of Agriculture, 30.11.2022, ISBN 978-99976-987-3-5 http://agrosym.ues.rs.ba/article/showpdf/program_2022.pdf	3
I.7.4	IMPACT OF THE ECONOMIC CRISIS ON THE APPLE PRODUCTION PRICE IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA, Lazo Dimitrov, Viktor Gjamovski, Despina Popovska Stojanov, Marija Gjosheva Kovachevikj, WORKS OF THE FACULTY OF AGRICULTURE AND FOOD SCIENCES, UNIVERSITY OF SARAJEVO, Sarajevo, 2022: LXVII, 72/2 https://ppf.unsa.ba/casopis/RADOVI%2072.2%20FINALNA.pdf	3
I.7.5	Zoran DIMOV, Dusko MUKAETOV, Ordan CUKALIEV, Lazo DIMITROV, Vjekoslav TANASKOVIC, Igor ILJOVSKI, Design of agronomical measures for winter wheat and sunflower productivity to mitigate climate changes in South Eastern Macedonia, 51st Croatian and 11th International Symposium on Agriculture, 218-222, 2016 https://www.academia.edu/86442487/Design_of_agronomical_measur	3

	es for winter wheat and sunflower productivity to mitigate climate changes in South Eastern Macedonia	
I.8.	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	4
I.8.1	Bee Breeding Task Force Workshop, Methodology “Book of methods” – improvement and finalization & Interview with some commercial beekeepers, Volcani Center of Agricultural Research Organization Rishon LeZion, Israel, 22nd to 24th January 2019	2
I.8.2	„Реконструкција на синцирот за одгледување и селекција на медоносната пчела и нејзина отпорност кон Вароата“ (Restructuring of the honey bee chain and varroa resistance, breeding & selection programme), EY (Directorate-General for Agriculture and Rural Development DG AGRI AGRI-2017-0346) EurBeST, 1- 21 August 2021	2
I.9.	Одржано предавање по покана на универзитет	1
I.9.1	Предавање на тема: Европски фондови и користење на ИПАРД-средствата, Економски факултет – Скопје, 2014	1
I.10.	Учество на научен/стручен собир со реферат	1
	- усна презентација	
I.10.1	Economical feasibility to invest in Anti-hail and UV protection net, Measures for Development of Mediterranean Fruit sector, 9th Conference of professional Croatian fruit growers with international participation, 6-8 March, Split, Croatia, 2014	1
I.11.	Апстрактни објавени во зборник на конференција	5
	- меѓународна	
I.11.1	“Economic impact assessment of honey bee winter colony losses in Austria, Czech Republic and the Republic of Macedonia, POKLUKAR'S DAYS: 3RD SCIENTIFIC SYMPOSIUM ON BEES AND BEEKEEPING 4th October 2018 https://www.izslt.it/bpractices/wp-content/uploads/sites/11/2018/09/day-1.pdf	1
I.11.2	PIONEER EFFORTS FOR ESTIMATION OF THE ECONOMIC IMPACT OF HONEY BEE COLONY LOSSES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA, February 2018, Conference: Monitoring Workshop: 7.-8. February 2018, Slovakia https://www.researchgate.net/publication/323858839_PIONEER_EFFORTS_FOR_ESTIMATION_OF_THE_ECONOMIC_IMPACT_OF_HONEY_BEE_COLONY_LOSSES_IN_THE_REPUBLIC_OF_MACEDONIA	1
I.11.3	The Agriculture In The Republic Of Macedonia In The Period Of Transition With A Focus On The Vegetable Production VII. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series Tekirdağ. Tekirdağ, TURKEY. March 24-25, Program 2018	1
I.11.4	Economical feasibility to invest in Anti-hail and UV protection net, Measures for Development of Mediterranean Fruit sector, 9th Conference of professional Croatian fruit growers with international participation, 6-8 March, Split, Croatia, 2014	1
I.11.5	"Determining the impact of certain rural resources on household income: case study in North Macedonia", IV International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2022, 12 - 14 October, Ohrid, North Macedonia. Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia, pp. 34	1
I.	Вкупно НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	191,1

II.	СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	Поени
II.1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	1
II.1.1	Утврдување цена на чинење на лабораториска проба за анализа на вино и алкохолни производи, УКИМ, Земјоделски институт, 2022	1
II.1.	Идеен проект	1
	- учесник/соработник	
II.1.1	Деловен план за набавка на приклучна механизација, ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА РУРАЛНИОТ РАЗВОЈ ЗА 2023 ГОДИНА, МЕРКА 121 - ИНВЕСТИЦИИ ЗА МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ СТОПАНСТВА, УКИМ Земјоделски институт – Скопје	1
II.2.	Студија, физибилити-студија, истражување на пазарот	33
II.2.1.	- одговорен проектант	26
II.2.1.1	FRUIT SUB-SECTOR ANALYSIS, SOCIO-ECONOMIC IMPACT OF THE COVID-19 CRISIS IN AGRICULTURE, November 2020 https://eprints.ugd.edu.mk/28961/1/Herbs%20and%20Spices%20sub-sector%20analysis%20%5B%20ENG%20%5D.pdf	2
II.2.1.2	Economic feasibility analysis of proposed modelling scenarios for mitigating and adapting to the effects of climate change in the agriculture sector (viticulture) in the Vardar Planning Region, UNDP, November 2013 https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/mk/Economic_Feasibility_Analysis_ENGLISH.pdf	2
II.2.1.3	ФИЗИБИЛИТИ-СТУДИЈА дестилација на алкохол со капацитет од 20.000 литри годишно, УКИМ Земјоделски институт – Скопје, 2020	2
II.2.1.4	БИЗНИС ПЛАН за подигање на насади од лешник, УКИМ Земјоделски институт - Скопје, 2015	2
II.2.1.5	THIRD NATIONAL COMMUNICATION TO UNFCCC, Economic feasibility analysis of proposed Climate Change modelling scenarios in the agriculture sector Sectoral report – Agriculture Ministry of Environment and Physical Planning, UNDP, 2013	2
II.2.1.6	Enhancing the Establishment of Stakeholders Dialogue in water sector in the Republic of Macedonia”, project supported by Open Regional Fund for South East Europe, Modernization of Municipal services (ORF MMS), through “Regional Capacity Development Network”, ADKOM (Association of public utility services providers of Republic of North Macedonia), 2018 and 2019. Preparation of yearly annual reports, Business Plans (BPs) and Tariff Adjustment Plans (TAPs) progress for Public water utilities and Local Municipalities: Ilinden, Veles, Negotino, Kavadarci, Gevgelija, Berovo, Strumica, Bogdanci, Valandovo, Vasilevo, Demir Kapija, Dojran, Zelenikovo, Konce and Novo Selo	2
II.2.1.7	Бизнис план за ИПАРД подигање на насади од лешник и оградување, Зоди Комерц, 2019	2
II.2.1.8	Бизнис план за ИПАРД инвестиција во винарска визба и производство на вино, ГД-Тиквеш, 2020	2
II.2.1.9	Update the Business plan for the National Park Galicica in the KFW Project "Support to National Park Galicica", 2010	2
II.2.1.10	Маркетинг стратегија за мед и за здружение на производители на мед на одржлив начин, Фармахем, 2018	2

II.2.1.11	Маркетинг стратегија за ориз и здружение на производители на ориз на одржлив начин, Фармахем, 2018	2
II.2.1.12	Стратешки развој и формализација на бизнисите во мулти-етнички средини (обуки и поддршка за изработка на бизнис-планови на апликантите за користење на грант), АгроТим, 2014	2
II.2.1.13	Бизнис план за закуп на државно земјиште, Агриа Груп, 2015	2
II.2.2.	- учесник/соработник	7
II.2.2.1	International Fund for Agricultural Development (IFAD) And Client-Financed Agricultural Advisory Services, Rome, Italy, November, 2010 http://www.ifad.org/pub/land/advisory.pdf	1
II.2.2.2	ФИЗИБИЛИТИ-СТУДИЈА за свињарска фарма од 30000 гоеници и производство на добиточна храна, Скопје, 2015	1
II.2.2.3	Осигурување на посеви и плодови, животни, имотни и каско осигурувања и изработка на елаборат за снимање на ризици, СИГМА АД: осигурително друштво, 2009	1
II.2.2.4	The Social Dimension Of Green Growth In The Republic Of Macedonia, LEI Wageningen UR, The Hague, Netherland, Private Farmers Support Project – World Bank, March 2013 https://www.wur.nl/upload_mm/7/e/c/173a60a5-5405-482a-a167-7f4a05bf10ae_Rapport%202013-028%20Kamphuis_DEF-WEB.pdf	1
II.2.2.5	Third National Communication Of Climate Change, Ministry of Environment and Physical Planning of Republic of Macedonia, United Nations Development Programme (UNDP) and Global Environmental Facility (GEF), Skopje, Macedonia 2014. http://www.unfccc.org.mk/content/Documents/TNP_ANG_FINAL.web.pdf	1
II.2.2.6	Студија за адаптација на анималното производство во Република Македонија спрема климатските промени со акциски план, Рурална мрежа, УСАИД, 2014 https://www.researchgate.net/publication/267631428_Studija_za_adaptacija_na_animalното_proizvodstvo_vo_Republika_Makeodnija_sprema_klimatskite_promeni_so_aksiski_plan#fullTextFileContent	1
II.2.2.7	Farm Business Data Macedonia, Skopje, July, 2002, WB - Private Farmers Support Project (PFSP), Macedonia, Agricultural Economics Research Institute (LEI), The Netherlands https://docplayer.net/15297475-Republic-of-macedonia-farm-business-data-2001-2002.html	1
II.3.	Дизајн или изработка на информациски систем	1
II.3.1	Организирање и координирање на веб-страницата, корисниците и бизнис-јадрот, АгриИнфоНет, 2012	1
II.4.	Изработка на нов софтверски пакет	6
II.4.1	Иновативен компјутерски систем за следење и евалуација (M&E) на производството на вино, Пивка винарија, 2013	2
II.4.2	Компјутерска програмска апликација за финансиско и матично книговодство на пчелите, УКИМ, Факултет за земјоделски науки и храна, 2008 – 2009	2
II.4.3	Формат за изработка на Бизнис-план и Евалуација за АПРЗ ексел за ИПАРД погодни апликанти	2
II.	Вкупно СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	42
III.	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	Поени

III.1.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир	1
III.1.1	Член на Организационен одбор за 70 и 75 години, како и член на секретаријат за 70 години јубилеј (свечена академија и меѓународна конференција) на УКИМ, Земјоделски институт	1
III.2.	Студиски престој во странство	0,5
	- до три месеци	
III.2.1	Intership, Agricultural Economics Research Institute (LEI), Netherlands, Meta-base - system tool, financial and economic models utilised by EC, Common Agriculture Policy (CAP) and FADN, 2007	0,5
III.3.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	2
	- носител	
III.3.1	Предлог-проекти – Систем за примена на мерки за заштита и мониторинг на степенот на деградација на обработливото земјиште, како и Проценка на производните и економските ефекти од примената на адаптивните мерки кон негативното влијание од климатските промени во растителното производство во Р Македонија, поднесени во Министерство за животна средина и просторно планирање, 2018	2
III.4.	Раководител на внатрешна организациона единица	3
III.4.1	Раководител на Одделение за агробизнис, економија и рурален развој, УКИМ, Земјоделски институт, 2019 – 2023	3
III.5.	Член на факултетска (институтска) комисија	0,5
III.5.1	Член на различни комисии (продажба на рекламни паноа и превозно средство кола, 2 комисии за попис на основни средства, 2 јавни набавки, 2 издавање под закуп, утврдување на состојба со сервер) на УКИМ, Институт за земјоделство – Скопје, 2014 – 2023	0,5
III.6.	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)	4
III.6.1	“Sustainable and Inclusive Balanced Regional Development”; Sectoral Study on Agriculture and Rural Development, Strategy for Regional Development of the Republic of North Macedonia for the period 2020 – 2030 and Action Plan for implementation of the Strategy 2020 – 2022	2
III.6.2	SECTORAL REPORT IN AGRICULTURE AND FORESTRY PREPARED FOR THE DEVELOPMENT OF THE FOURTH NATIONAL PLAN ON CLIMATE CHANGE, ECONOMIC ASPECTS OF THE VULNERABILITY TO CLIMATE CHANGE https://api.klimatskipromeni.mk/data/rest/file/download/f897ed8237922eb53195d9068a14d8cb66624114934f17c22d4c259e1c45292a.pdf	2
III.7.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	1
III.7.1	Министерство за локална самоуправа, Комисија за оцена на предлог-проекти, 2010	1
III.8.	Учество во изработка на национална програма од одредена област	3
III.8.1	CRITICAL ASSESSMENT OF THE TRAINING STRUCTURE IN AGRICULTURE, FOOD AND RURAL DEVELOPMENT IN REPUBLIC OF MACEDONIA, IMPLICATIONS FOR THE PROGRAMMING OF THE IPARD MEASURE 303	3
III.	Вкупно ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	15
		248,1

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Поени

I. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	191,1
II. СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	42
III. ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	15
ВКУПНО	248,1

Членови на Комисијата

Проф. д-р Сашо Косев, претседател, с.р.
Проф. д-р Пеце Недановски, член, с.р.
Д-р Марија Гошева Ковачевиќ, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО, ГЕНЕРАЛНИ ПРИНЦИПИ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА СЕИЗМИЧКИ ОТПОРНИ КОНСТРУКЦИИ И ЗГРАДИ ВО ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА (УКИМ-ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лаж“ на 2 септември 2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања од наставно-научната област земјотресно инженерство, генерални принципи за проектирање на сеизмички отпорни конструкции и згради, и врз основа на Одлуката на Научниот совет, бр. 09-1303/1, донесена на 31 август 2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: вонр. проф. д-р Александра Богдановиќ, претседател, проф. д-р Вероника Шендова и проф. д-р Игор Ѓорѓиев, член.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, за избор на наставник во сите наставно-научни звања од наставно научната област земјотресно инженерство, генерални принципи за проектирање на сеизмички отпорни конструкции и згради, во Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во предвидениот рок се пријави кандидатот д-р Александар Журовски, вработен во Институтот како асистент во Одделот за градежни конструкции и материјали: проектирање, анализа и тестирање.

Рецензентската комисија ја разгледа пријавата на кандидатот, заедно со доставените прилози: кратка биографија, преглед на наставно-научна и стручно-апликативна дејност, список на објавени научни и стручни трудови и други активности и доказите за стекнат степен – доктор на технички науки и за познавање на странски јазик.

Врз основа на извршениот преглед на доставената документација, личното познавање, како и долгогодишната соработка со кандидатот, а во согласност со одредбите од Законот за високото образование и релевантните правилници на УКИМ, Рецензентската комисија го поднесува следниов извештај.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Александар Журовски е роден во Битола, на 23 август 1989. По завршување на средното образование во гимназијата „Јосип Броз-Тито“ во Битола, во учебната 2008/2009 се запишал на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кој редовно го завршил во септември 2012 година. Веднаш по завршувањето на Универзитетот, во септември 2012 година се запишал на постдипломски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС). Во текот на постдипломските студии, во првиот семестар на учебната 2013/2014, кандидатот е дел од програмата за размена на студенти Еразмус, на универзитетот Федерико II во Неапол, Италија, каде што покажува завидни резултати. На 29.4.2015 година, кандидатот ја одбрал магистерската теза со наслов „Нелинеарна динамичка анализа на АБ-рамкова конструкција со користење на компјутерската програма ПЕРФОРМ-ЗД“ и се стекнал со научен степен – магистер од областа на земјотресното инженерство. Истата година, во септември 2015, кандидатот се запишал на трет циклус студии – докторски студии на ИЗИИС со целосна стипендија за студирањето од Институтот. Во текот на докторските студии, во периодот октомври – ноември 2016 година, кандидатот во рамки на билатерален проект меѓу УКИМ-ИЗИИС и Политехничкиот универзитет во Хонг Конг, извршува студиски престој на именуваниот универзитет во Хонг Конг, каде што е вклучен во истражувачките активности во Одделот за градежно инженерство и инженерство за животна средина и работи на проектите: “Comparison of Seismic Resistant Performance with Wind Resistant Performance of Buildings and Structures in Hong

Kong” и “Smart Railway Technology and Applications”. Во учебната 2015/2016 година, кандидатот е стипендист на Германскиот сервис за размена во академија (DAAD), во рамки на проектот SEEFORM (The South East European Graduate School for Master and PhD Formation), и учествува на организирани семинари во Македонија, Германија и Србија.

Во 2019 година, кандидатот ја пријавил својата докторска дисертација под наслов „Евалуација на оштетувањата кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија“, реализирана под менторство на проф. д-р Игор Ѓорѓиев. Кандидатот јавно ја одбрал докторската дисертација на 27.7.2023 година, при што се стекнал со научен степен – доктор на технички науки од областа на земјотресно инженерство.

Од септември 2012, кандидатот е вклучен и во активностите на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, Оддел за градежни конструкции и материјали: проектирање, анализа и тестирање, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Најпрво во периодот септември 2012 – април 2014, како практикант, од април 2014 до декември 2019, како вработен во Пангеа инженеринг ДООЕЛ Скопје, а од декември 2019 до денес, како асистент во именуваниот оддел. Кандидатот е вклучен во наставно-образовните и научноистражувачките активности од областа на земјотресното инженерство кои се одвиваат на ИЗИИС од 2017 година, најпрво како асистент истражувач, а во периодот од 2019 до 2023 година, д-р Александар Журовски, како асистент, активно учествувал во реализацијата на наставната програма од втор и трет циклус студии и научноистражувачки и апликативни проекти.

Кандидатот, покрај примената на компјутерски програми, одлично владее и со компјутерските јазици, кои му помагаат при решавањето на комплексни проблеми од истражувачките и апликативните проекти.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот до денот на пријавата, врз основа на целокупната поднесена документација која е од важност за изборот.

Кандидатот е активен учесник на поголем број летни школи, кратки курсеви и семинари од областа на земјотресно инженерство, меѓу кои позначајни се:

- 21 август – 2 септември 2017 – Bauhaus Summer School 2017, во Вајмар, Германија. Учесник во проект: Implementation and Validation of Wireless Structural Health Monitoring Systems;
- 2 – 7 септември 2018 – SARCOS COST Action- RILEM Doctoral Training Course, Скопје, Македонија. Курс: Advanced materials and technologies based on inorganic binders;
- 3 – 6 јуни 2019 – проект финансиран од ЕУ EU4TECH WB- 2nd Summer School on Technology Transfer, Скопје, Македонија. Тема: Building understanding and competencies in the field of technology transfer;
- 15 јули – 3 август 2019 – APES 2019 (12th Asia- Pacific- Euro Summer School on Smart Structures Technology), Рим, Италија. Област: Structural Dynamics and Control, Smart Structures Technology and Structural Health Monitoring;
- 5 јули – 16 јули 2021 – Eurocodes Balkan Summer School 2021, онлајн настан со тема: Практична примена на еврокодските за асеизмичко проектирање на АБ-конструкции.

Кандидатот своето знаење го надградувал преку учество на домашни и светски конференции со реферати. Како позначајни можат да се издвојат следниве меѓународни конференции:

- 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023;
- 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022;
- 19th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, April 27-30, 2022;
- 18th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 4-7, 2019. Усна презентација;
- 36th General Assembly of the European Seismological Commission, Valletta, Malta, September 2-7, 2018;

- 16th European Conference on Earthquake Engineering (16ECEE), Thessaloniki, Greece, June 18-21, 2018;
- 17th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE);
- International Conference on Earthquake Engineering Marking the 50 Years of Existence of IZIIS, North Sea, May 8-12, 2015;
- 16th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 1-3, 2015.

Член е на домашни и странски друштва од областа на градежништвото и земјотресното инженерство, и тоа на:

- Комората на овластени архитекти и овластени инженери (КОАИ);
- Македонската асоцијација за земјотресно инженерство (МАЕЕ);

Од странските јазици, кандидатот активно го користи англискиот јазик, а се служи и со францускиот и шпанскиот јазик.

Кандидатот на студиите од прв циклус има остварено просечен успех од 9,90, додека од студиите од втор циклус има просечен успех од 10,00, со што е задоволен условот од член 166 од Законот за високото образование на Република Македонија.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на ИЗИИС, кандидатот д-р Александар Журовски во првиот семестар на учебната 2011/2012, е ангажиран како демонстратор на Градежниот факултет во Скопје, на Катедрата за техничка механика и јакост на материјали, при што е активен учесник во вежбите и консултациите со студенти на предметите: Кинематика и динамика и Јакост на материјалите.

Во рамките на наставно-образовната дејност на ИЗИИС, кандидатот д-р Александар Журовски активно учествува во вежбите и лабораториските вежби на постдипломски студии на студиските програми: Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање. Во наставниот процес, кандидатот користи современ интерактивен пристап, пренесувајќи ги најновите сознанија од областа на земјотресното инженерство и инженерската сеизмологија. Во овој период, кандидатот редовно одржува консултации со студентите на магистерските студии на ИЗИИС. На редовните постдипломски студии од 2017 до 2023 година, кандидатот д-р Александар Журовски е вклучен во предметите: Градежни материјали, Генерални принципи за проектирање на конструкции, Армиранобетонски конструкции, Основи на земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, Проектирање со примена на ЕВРОКОД 8, Челични и сидани конструкции, Конструкции од преднапрегнат и префабрикуван бетон, Асеизмичко проектирање на АБ, челични и сидани конструкции, Земјотресна отпорност на АБ згради и Санација и зајакнување на конструкции.

Кандидатот учествува во изработка на прирачник за проектирање на сеизмички отпорни згради според Еврокод 8, издаден од Комората на овластени архитекти и овластени инженери (КОАИ), а е дел од авторите на две статии во стручно-методиски списанија од пошироката област.

Детален пресек на наставно-образовните активности на кандидатот д-р Александар Журовски се дадени во Образецот 2, кој е составен дел од овој реферат.

Научноистражувачка дејност

Во склоп на активностите на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС), во периодот од 2012 година до денес, кандидатот д-р Александар Журовски има учествувано во неколку национални и меѓународни научноистражувачки проекти.

Кандидатот д-р Александар Журовски, како коавтор, има објавено еден труд во престижно меѓународно научно списание со импакт-фактор, и над 30 статии на домашни и меѓународни конференции, симпозиуми, семинари и работилници од областа на земјотресното инженерство и инженерската сеизмологија. Со усни или постерски презентации зема активно учество на 10-тина домашни и меѓународни конференции

Деталите за активностите од областа на научноистражувачката дејност на кандидатот се дадени во прилог-образецот 2, кој е составен дел од овој реферат.

Стручно-апликативна дејност

Кандидатот д-р Александар Журовски е активно вклучен во стручно-апликативната работа на УКИМ-ИЗИИС и активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при изработка на мислења за проектиран и изведбен степен за механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на градбите во Република Македонија.

Кандидатот е вклучен и во Комисијата за подготовка на Елаборат за реакредитација на студиската програма Земјотресно инженерство – трет циклус студии од ИЗИИС, како и во промоцијата на активностите на ИЗИИС на собирот „Отворен ден на УКИМ“ од 2016 до 2019 година.

Како соработник, активно учествува во изработка на преку 30 студии, извештаи и елаборати за стручно-апликативна дејност од областа на земјотресното инженерство.

Кандидатот учествувал и во превод на дел од книга: Виљаверде Роберто, Основни концепти на земјотресното инженерство, CRC Press, Taylor & Francis Grup.

Исто така, д-р Александар Журовски, учествувал во неколку постземјотресни мисии со цел брза процена на безбедноста на капиталните и резиденцијалните објекти во погодените области, и тоа: земјотрес во Скопје од 11.9.2016 год., серија земјотреси во Охрид, во јули 2017 год., земјотрес во Драч, Албанија, од 26.11.2019 год. и земјотрес во Лерин, Грција (за капитални објекти во Битола), од 9.1.2022 год.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Александар Журовски. Кандидатот има високи професионални и етички квалитети и изграден капацитет за реализирање на наставно-образовна и научноистражувачката работа во доменот на земјотресното инженерство и инженерската сеизмологија.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот до денес, Комисијата заклучи дека д-р Александар Журовски ги поседува потребните научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето доцент во научната област земјотресно инженерство, предмет: Генерални принципи за проектирање на сеизмички отпорни конструкции и згради.

Според гореизнесеното, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС при УКИМ, Скопје, д-р Александар Журовски да биде избран во звањето доцент во научната област земјотресно инженерство, предмет: Генерални принципи за проектирање на сеизмички отпорни конструкции и згради.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Вонр. проф. д-р Александра Богдановиќ, претседател, с.р.
Проф. д-р Вероника Шендова, член, с.р.
Проф. д-р Игор Ѓорѓиев, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

(Александар, Никола Журовски)

Институција:

(УКИМ – ИЗИИС)

Научна област: ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,90. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: земјотресно инженерство (20703); поле: градежништво (207); подрачје: техничко-технолошки науки (2).</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> Назив на научното списание: Bull Earthquake Engineering Назив на електронската база на списанија: Web of Science Наслов на трудот: Reconnaissance analysis on buildings damaged during Durres earthquake Mw6.4, 26 November 2019, Albania: effects to non-structural elements Година на објава: 2022 	да
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>**Бидејќи кандидатот има повеќе од 10 рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири, тие се прикажани и бодувани во Образец 2 – дел: Научноистражувачка дејност.</p>	да
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>8. Странски јазик: англиски</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	9. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 10. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 11. Датум на издавање на документот: бр. 03-2799/2 од 23.12.2019 г.	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александар Никола Журовски
Институција: Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, УКИМ – ИЗИИС, Скопје
Научна област: градежништво, земјотресно инженерство

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Одржување на вежби</p> <p>1.1. Прв циклус на студии- додипломски студии 1.1.1 Студиска програма: Градежништво Предмети:</p> <p>[1] Јакост на материјалите (2011) x 15часа=15часа Вкупно поени: 15 x 0.03 = <u>0.45</u> поени</p> <p>[2] Кинематика и динамика (2011) x 15часа=15часа Вкупно поени: 15 x 0.03 = <u>0.45</u> поени</p> <p>1.2 Втор циклус студии-магистерски студии 1.2.1 Студиска програма: Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање Предмети:</p> <p>[1] Градежни материјали- КИ-103 (2017, 2018) x 5часа=10часа (2019, 2020, 2021, 2022) x 10часа=40часа Вкупно поени: 50 x 0.03 = <u>1.5</u> поени</p> <p>[2] Генерални принципи за проектирање на конструкции- КИ-201 (2017, 2018) x 5часа=10часа (2019, 2020, 2021, 2022) x 10часа= 40часа Вкупно поени: 50 x 0.03 = <u>1.5</u> поени</p> <p>[3] Армирано бетонски конструкции- КИ-301 (2019, 2020, 2021, 2022) x 10часа= 40часа Вкупно поени: 40 x 0.03 = <u>1.2</u> поени</p> <p>[4] Основи на земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија- КИ-205 (2019, 2020, 2021, 2022) x 5часа= 20часа Вкупно поени: 40 x 0.03 = <u>0.6</u> поени</p> <p>[5] Проектирање со примена на ЕВРОКОД 8- КИ-207 (2019, 2020, 2021, 2022) x 10часа= 40часа Вкупно поени: 40 x 0.03 = <u>1.2</u> поени</p> <p>[6] Челични и сидани конструкции- КИ-303 (2019, 2020, 2021, 2022) x 10часа= 40часа</p>	13.20

	<p>Вкупно поени: $40 \times 0.03 = 1.2$ поени</p> <p>[7] Конструкции од преднапрегнат и префабрикуван бетон-КИ-304 (2019, 2020, 2021, 2022) x 10 часа = 40 часа Вкупно поени: $40 \times 0.03 = 1.2$ поени</p> <p>1.2.2 Студиска програма: Земјотресно инженерство Предмети:</p> <p>[1] Асеизмичко проектирање на АБ, челични и сидани конструкции- ЗИ-201 (2017, 2018) x 5 часа = 10 часа (2019, 2020, 2021, 2022) x 10 часа = 40 часа Вкупно поени: $50 \times 0.03 = 1.5$ поени</p> <p>[2] Земјотресна отпорност на АБ згради- ЗИ-303 (2019, 2020, 2021, 2022) x 10 часа = 40 часа Вкупно поени: $60 \times 0.03 = 1.2$ поени</p> <p>[3] Санација и зајакнување на конструкции- ЗИ-307 (2019, 2020, 2021, 2022) x 10 часа = 40 часа Вкупно поени: $60 \times 0.03 = 1.2$ поени</p>	
2.	<p>Консултации со студенти</p> <p>Прв циклус на студии – додипломски студии 2011-2012 100 студенти</p> <p>Втор циклус студии – магистерски студии 2019-2023 50 студенти</p> <p>Вкупно поени: $100 \times 0.002 + 50 \times 0.002 = 0.3$ поени</p>	0.3
3.	<p>Настава во школи и работилници:</p> <p>[1] Bauhaus- Universitat Weimar, Germany- Bauhaus Summer School 2017 година, Вајмар, Германија, курс: Forecast Engineering, учесник</p> <p>[2] SARCOS COST Action- RILEM Doctoral Training Course, 2018 година Скопје, Р. Македонија, курс: Advanced materials and technologies based on inorganic binders, учесник</p> <p>[3] APESS 2019 (12th Asia Pacific- Euro Summer School on Smart Structures Technology), 2019 година, Рим, Италија</p> <p>Вкупно поени: $3 \times 1 = 3.0$</p>	3.0
4.	<p>Интерна скрипта од предавања</p> <p>[1] Комора на овластени архитекти и овластени инженери. Прирачник за проектирање сеизмички отпорни згради според Еврокод 8, 2023 година</p>	4.0
5.	<p>Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание</p> <p>[1] Статија со наслов: За земјотресот од 1963 и деновите потоа, Порта 3 Списание за градежништво, архитектура и екологија, број 325 од 31.08.2023.</p> <p>[2] Статија со наслов: ИЗИИС за Скопје, ПРЕСИНГ, Списание на комората на овластени архитекти и овластени инженери, број 62 од септември 2023.</p> <p>Вкупно поени: $2 \times 1 = 2.0$</p>	2.0
	Вкупно	22.50

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	<p>Учесник на меѓународни научни проекти</p> <p>[1] Македонско- кинески научно- истражувачки проект со наслов “Однесување на високите згради при дејство на сеизмички сили и сили од ветер” (1.1.2016-31.12.2017)</p> <p>[2] FRAMA- “Frame- masonry composites for modeling and standardizations (FRamed-MAsonry)”. Истражувачки проект финансиран од HRZZ (Croatian Science Foundation) за период 2014-2017. Учесник во лабораториски истраги</p> <p>Вкупно поени: 2 x 5.0</p>	10
2.	<p>Учесник на национални научни проекти</p> <p>[1] Научно-истражувачки проект финансиран од УКИМ за 2022 година со наслов: „Методоголија за оцена на сеизмичка повредливост на урбани културно-историски центри“. Функција во проектот: соработник истражувач</p> <p>[2] Научно-истражувачки проект финансиран од УКИМ за 2019 година со наслов: „Метод за употреба на експериментално определени сетови модални параметри за предвидување на одговор на конструкции на сеизмички побуди и потенција за детекција на оштетувања“. Функција во проектот: соработник истражувач.</p> <p>Вкупно поени: 2 x 3.0</p>	6
3.	<p>Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт- фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет</p> <p>[1] Sheshov, V., Apostolska, R., Bozinovski, Z., Edip, K. et al. Reconnaissance analysis on buildings damaged during Durres earthquake Mw6.4, 26 November 2019, Albania: effects to non-structural elements. Bull Earthquake Eng 20, 795–817 (2022). https://doi.org/10.1007/s10518-021-01271-1</p> <p>Поени: $0.6 \times (6 + (ИФ) 4.556) = 6.3336$</p>	6.30
4.	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор</p> <p>[1] Veronika Shendova, Aleksandar Zhurovski, Aleksandar Zlateski, Elena Delova, Goran Jekic, Roberta Apostolska, Zivko Bozinovski (2023). SEISMIC UPGRADING OF TELECOMMUNICATION CENTER IN SKOPJE, NORTH MACEDONIA. Proceedings of the 9th International Conference on Computational Methods in Structural Dynamics and Earthquake Engineering- COMPDYN 2023, Athens, Greece- June 12-14, 2023.</p> <p>[2] Aleksandar Zhurovski, Igor Gjorgjiev (2023). SEISMIC INTERFEROMETRY FOR DAMAGE IDENTIFICATION OF LARGE SCALE MODEL OF RC SHEAR WALL STRUCTURE. Proceedings of the 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023.</p> <p>[3] Igor Gjorgjiev, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Borjan Petreski (2023). THE INFLUENCE OF THE RATIO OF SECTION SIDES OF</p>	63.60

	<p>A RECTANGULAR COLUMN ON THE SEISMIC RESPONSE OF A RC BUILDING. Proceedings of the 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023.</p> <p>[4] Aleksandra Bogdanovic, Vlatko Sheshov, Zivko Bozinovski, Kemal Edip, Julijana Bojadjieva, Elena Delova, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Antonio Shoklarovski (2023). REPAIR AND STRENGTHENING OF OLD FIRST CATEGORY BUILDING IN SKOPJE, N. MACEDONIA IN ACCORDANCE WITH IZIIS METHODOLOGY (2023). Proceedings of the 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023.</p> <p>[5] Veronika Shendova, Roberta Apostolska, Goran Jekic, Aleksandar Zlateski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Elena Delova (2023). SEISMIC RETROFITTING OF BUILDING STRUCTURES AND MONUMENTS IN NORTH MACEDONIA- NECESSITY, SOLUTIONS AND CONSTRUCTION. Proceedings of the 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023.</p> <p>[6] <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Igor Gjorgjiev (2022). NONLINEAR ANALYSIS OF BUILDING STRUCTURES FOR DEFINITION OF ALARM THRESHOLDS FOR SHM.16. Congress of Association of Structural Engineers of Serbia, Arandzelovac, Serbia, 28 September 2022- 1 October 2022.</p> <p>[7] Goran Jekic, Veronika Shendova, Roberta Apostolska, Aleksandar Zlateski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Elena Delova, Julijana Bojadjieva (2022). IZIIS PROTOKOL ZA PROCENU SEIZMICKE SIGURNOSTI POSTOJECIH ZGRADA. 16. Congress of Association of Structural Engineers of Serbia, Arandzelovac, Serbia, 28 September 2022- 1 October 2022.</p> <p>[8] <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Igor Gjorgjiev (2022). ESTABLISHING DAMAGE ALARM THRESHOLDS FOR SHM BASED ON PARAMETRIC TIME- HISTORY ANALYSIS. 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022.</p> <p>[9] Goran Jekic, Veronika Shendova, Roberta Apostolska, Aleksandar Zlateski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Elena Delova, Julijana Bojadjieva (2022). IZIIS' SEISMIC ASSESSMENT PROTOCOL FOR EXISTING BUILDING STRUCTURES. 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022.</p> <p>[10] Ana Nanevska, Toni Kitanovski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Daniel Tomic, Goran Jekic, Roberta Apostolska (2022). COMPARISON OF DIFFERENT STANDARDS FOR SEISMIC DESIGN OF REINFORCED FRAME STRUCTURE. 19th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, April 27-30, 2022.</p> <p>[11] Goran Jekic, Veronika Shendova, Roberta Apostolska, Aleksandar Zlateski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Elena Delova, Julijana Bojadjieva (2022). IZIIS' PROTOCOL FOR EVALUATION OF SEISMIC RESISTANCE OF EXISTING BUILDINGS- SEISMIC CERTIFICATE. 19th International Symposium organized by Macedonian Association of</p>	
--	--	--

	<p>Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, April 27-30, 2022.</p> <p>[12] Vlado Micov, Igor Gjorgjiev, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Trajche Zafirov (2022). TESTING OF OVERPASS ALONG “DEMIR KAPIJA- SMOKVICA” SECTION UNDER TRIAL LOAD. 19th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, April 27-30, 2022.</p> <p>[13] Igor Gjorgjiev, Goran Jekic, <u>Aleksandar Zhurovski</u> (2021), IDENTIFICATION OF DYNAMIC PROPERTIES OF RC BUILDINGS IN SKOPJE BY IN-SITU TESTING, 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, 1CroCEE, March 22-24, online event, Zagreb, Croatia;</p> <p>[14] Goran Jekic, Veronika Shendova, Golubka Nechevska-Cvetanovska, Zivko Bozhinovski, Roberta Apostolska, Blagojce Stojanoski, Aleksandar Zlateski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Kristijan Runevski, Elena Delova (2021), IZIIS’ SEISMIC ASSESSMENT PROTOCOL FOR EXISTING BUILDING STRUCTURES, 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, 1CroCEE, March 22-24, online event, Zagreb, Croatia;</p> <p>[15] V. Sheshov, R. Apostolska, Z. Bozinovski, M. Vitanova, B. Stojanoski, K. Edip, A. Bogdanovic, R. Salic, G. Jekic, T. Zafirov, A. Zlateski, G. Chapragoski, D. Tomic, <u>A. Zhurovski</u>, J. Trajchevski, I. Markovski (2021). POST- EARTHQUAKE MISSION IN DURRES, ALBANIA, FROM SCIENCE TO PRACTICE. 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, 1CroCEE, March 22-24, online event, Zagreb, Croatia;</p> <p>[16] Zhivko Bozhinovski, Golubka Nechevska- Cvetanovska, Roberta Apostolska, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Kristijan Runevski, Elena Delova (2020), IZIIS METHODOLOGY FOR DESIGN, REPAIR AND STRENGTHENING OF EARTHQUAKE INDUCED DAMAGE OF REINFORCED CONCRETE STRUCTURES, International Symposium on Durres Earthquakes and Eurocodes- ISDEE, online event, September 20-21, 2020;</p> <p>[17] Goran Jekic, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Kristijan Runevski, Aleksandar Zlateski (2020), THE ROLE OF STRUCTURAL HEALTH MONITORING IN FUTURE ASSESSMENT OF EARTHQUAKE DAMAGES, International Symposium on Durres Earthquakes and Eurocodes- ISDEE, online event, September 20-21, 2020;</p> <p>[18] Marina Poposka, Goran Chapragoski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Elena Delova, Zivko Bozhinovski, Dragi Dojchinovski (2020), VISUAL INSPECTION AND DAMAGE IDENTIFICATION FOR “TISOVEC” TUNNEL, 7th International Conference “Civil Engineering- Science and Practice”- GNP2020, Kolasin, Montenegro, March 10-14, 2020;</p> <p>[19] Igor Gjorgjiev, Goran Jekikj, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Mihail Garevski (2019), EXPERIMENTAL IN- SITU TESTING OF 40 STOREY RESIDENTIAL BUILDING BY FORCED AND AMBIENT VIBRATION METHODS, 18th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 4-7, 2019;</p> <p>[20] Igor Gjorgjiev, Goran Jekikj, <u>Aleksandar Zhurovski</u> (2018), ANALYTICAL VERIFICATION OF RESULTS FROM FORCE VIBRATION TESTS BY ENHANCED FREQUENCY DOMAIN DECOMPOSITION METHOD, X</p>	
--	--	--

	<p>Jubilee International Scientific Conference “Civil Engineering Design and Construction” (Science and Practice), September 20-22, 2018, Varna, Bulgaria;</p> <p>[21] Zlateski Aleksandar, Shendova Veronika, Delova Elena, <u>Zhurovski Aleksandar</u>, Runevski Kristijan (2018), QUASI-STATIC TESTS ON MASONRY WALL ELEMENTS RETROFITTED BY COMPOSITE MATERIALS, 14th International Scientific Conference (iNDiS) 2018, Novi Sad, Serbia, November 21-23, 2018;</p> <p>[22] Runevski Kristijan, Shendova Veronika, Bozhinovski Zhivko, Zhurovski Aleksandar, Zlateski Aleksandar, Delova Elena (2018), SEISMIC ASSESSMENT OF EXISTING STRUCTURE OF MAKOTEKS BUILDING IN SKOPJE, 14th International Scientific Conference (iNDiS) 2018, Novi Sad, Serbia, November 21-23, 2018;</p> <p>[23] Igor Gjorgjiev, <u>Aleksandar Zhurovski</u> (2018), ANALYTICAL VERIFICATION OF RESULTS FROM FORCE VIBRATION TESTS BY ENHANCED FREQUENCY DOMAIN DECOMPOSITION METHOD, 36th General Assembly of the European Seismological Commission, Valletta, Malta, September 2-7, 2018;</p> <p>[24] <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Golubka Nechevska- Cvetanovska, Mihail Garevski (2018), NON- LINEAR DYNAMIC ANALYSIS AS SEISMIC ASSESSMENT TOOL FOR RC FRAME STRUCTURES, 16 European Conference on Earthquake Engineering (16ECEE), Thessaloniki, Greece, June 18-21, 2018;</p> <p>[25] Golubka Nechevska- Cvetanovska, Roberta Apostolska, Jordan Bojadziev, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, (2018), METHOD FOR SEISMIC UPGRADING OF MASONRY INFILLS IN RC BUILDINGS, 16 European Conference on Earthquake Engineering (16ECEE), Thessaloniki, Greece, June 18-21, 2018;</p> <p>[26] Antonio Andrei Cristian, Raquel Matos, Saboor Karimi, Alexandra Scupin, Aleksandar Zhurovski (2017), DISTRIBUTED DAMAGE DETECTION USING WIRELESS SENSOR NETWORKS, Bauhaus Summer School 2017, August 19- September 01, 2017</p> <p>[27] Igor Gjorgjiev, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Mihail Garevski (2017), VALIDATION OF ENHANCED FREQUENCY DOMAIN DECOMPOSITION BY FORCE VIBRATION TESTS ON NINE- STORY RC BUILDING, 17th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 4-7, 2017;</p> <p>[28] Mihail Garevski, Igor Gjorgjiev, Goran Jekikj, <u>Aleksandar Zhurovski</u> (2017), EXPERIMENTAL IN- SITU TESTING OF THE STRUCTURES OF CEVAHIR SKY CITY RESIDENTIAL COMPLEX IN SKOPJE BY FORCED AND AMBIENT VIBRATION METHODS, Bauhaus Summer School 2017, August 19- September 01, 2017</p> <p>[29] <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Filip Manojlovski, Goran Chapragoski, Risto Anastasov, Trajche Zafirov, (2015), SEISMIC ASSESSMENT OF RC FRAME STRUCTURE USING NONLINEAR STATIC ANALYSIS, 16th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 1-3, 2015</p> <p>[30] Filip Manojlovski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, Goran Chapragoski, Risto Anastasov, (2015), SEISMIC ASSESSMENT OF</p>	
--	---	--

	<p>EXISTING RC FRAME STRUCTURE USING PUSHOVER ANALYSIS, International Conference on Earthquake Engineering Marking the 50 Years of Existence of IZIIS, North Sea, May 8-12, 2015;</p> <p>[31] Mihail Garevski, Vancho Chifliganec, Igor Gjorgjiev, Goran Jekikj, Nikola Naumovski, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, (2014), EXPERIMENTAL IN- SITU TESTING OF NINE STOREY BUILDING BY FORCED AND AMBIENT VIBRATION METHODS, Second European Conference on Earthquake Engineering and Seismology, Istanbul, Turkey, August 24-29, 2014;</p> <p>[32] Roberta Apostolska, Golubka Nechevska- Cvetanovska, Artur Roshi, <u>Aleksandar Zhurovski</u>, (2013), ASSESSMENT OF CONCRETE QUALITY IN ALBANIA AND ITS INFLUENCE ON SEISMIC PERFORMANCE OF BUILDINGS, 15th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers, Struga, Macedonia, September 18-21, 2013</p> <p>Вкупно поени: $3 \times 0.9 \times 4 + 3 \times 0.8 \times 4 + 3 \times 0.6 \times 24 = 10.8 + 9.6 + 43.2 = 63.6$</p>	
5.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат</p> <p>[1] 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023. Усна презентација</p> <p>[2] 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022. Усна презентација.</p> <p>[3] 19th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, April 27-30, 2022. Постер</p> <p>[4] 18th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 4-7, 2019. Усна презентација.</p> <p>[5] 36th General Assembly of the European Seismological Commission, Valletta, Malta, September 2-7, 2018. Постер.</p> <p>[6] 16 European Conference on Earthquake Engineering (16ECEE), Thessaloniki, Greece, June 18-21, 2018. Усна презентација.</p> <p>[7] 17th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE). Постер.</p> <p>[8] Bauhaus Summer School 2017, August 19- September 01, 2017, Weimar, Germany. Усна презентација.</p> <p>[9] International Conference on Earthquake Engineering Marking the 50 Years of Existence of IZIIS, North Sea, May 8-12, 2015. Постер.</p> <p>[10] 16th International Symposium organized by Macedonian Association of Structural Engineers (MASE), Ohrid, Macedonia, October 1-3, 2015. Постер.</p> <p>Вкупно поени: $5 \times 1.0 + 5 \times 0.5 = 7.5$</p>	7.50
	Вкупно	93.40

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Експертски активности: евалуација, стручна ревизија супервизија, проценка на капитал, систематизација, методологија</p> <p>- Соработник во Комисија за подготовка на Елаборат за реакредитација на студиска програма Земјотресно инженерство - трет циклус студии. Предлагач: ИЗИИС, ноември 2022.</p>	1.0

	Вкупно поени: 1 x 1.0	
2.	<p>Експертски активности: експертски/стручни мислења Мислење за проектен степен на механичка отпорност и сеизмичка заштита на градбата бр: (21127, 21148, 21169, 21240, 21204, 21275, 21286, 21337, 21363, 21381, 21403, 21435, 21457, 21449, 21506, 21416, 21557, 21317, 21464, 21600, 21601, 21602, 21738, 21712, 21780, 21797, 21823, 21832, 21847, 21885, 21893, 21951, 21983, 21995, 22050, 22103, 22120, 22138, 22177, 22211, 22208, 22251, 22257, 22284, 22300, 22304, 22307, 22424, 22358, 22410, 22411, 22428, 22342, 22442, 22479, 22500, 22522, 22483, 22566, 22599, 22600, 22671, 22736, 22767, 22657, 22788, 22799, 22804, 22806, 22881, 22882, 22927, 22959, 22993, 23013, 23032, 23043, 23045, 23087, 23086, 23127, 23136, 23165, 23163, 23217, 23252, 23275, 23295, 23322, 23332, 23412, 23443, 23463, 23500, 23481, 23541, 23559, 23581, 23427, 23607, 23632, 23630, 23724, 23733, 23760, 23780, 23787, 23844, 23892, 23940, 23427, 23919, 23953, 23976, 23994, 23973, 24050, 24072, 24098, 24132, 24169, 24165, 24150, 24224, 24247, 24248, 24249, 24277, 24238, 24323, 24360, 24322, 24387, 24414, 24427, 24467, 24397, 24509, 24534, 24577, 24565, 24610, 24626, 24645, 24679, 24687, 24718, 24721, 24747, 24773, 24771, 24770, 24811, 24866, 24881, 24891, 24913, 24955, 24964, 25005, 25007, 25090, 25117, 25165, 25070, 25267, 25288, 25289, 25290, 25305, 25320, 25295, 25363, 25369, 25383, 25414, 25429, 25427, 25467, 25319, 25487, 25488, 25204, 25591, 25592, 25593, 25594, 25595, 25596, 25597, 25598, 25599, 25600, 25601, 25602, 25603, 25604, 25605, 25626, 25639, 25658, 25669, 25697, 25699, 25719, 25752, 25767, 25787, 25794, 25831, 25840, 25898, 25912, 25933, 25954, 25971, 25977, 25988, 26037, 26084, 26098, 26127, 26168, 26143, 26147, 26211, 26246, 26205, 26292, 26313, 26337, 26346, 26379, 26382, 26383, 26384, 26386)</p> <p>Вкупно поени: 237 x 1.0</p>	237.0
3.	<p>Студија, физибилиџи-студија, истражување на пазарот -учесник</p> <p>[1] Извештај ИЗИИС 2023-22- Извештај од извршен увид и брза оценка на стабилноста на постојната конструкција на објектите Општински суд, Младински дом и Пионерски дом во Кавадарци. Функција: соработник, теренски истраги поглавје 2, 3.</p> <p>[2] Извештај ИЗИИС 2022-58- Извештај од извршен увид и контрола на носивоста на скалишното јадро во објектот на ООУ Кочо Рацин, Прилеп. Функција: истражувач, теренски истраги, анализи, интерпретација на резултати.</p> <p>[3] Извештај ИЗИИС 2022-49- Извештај за извршена анализа на постојната конструкција на објектот на Македонски</p>	35.0

	<p>Телеком во Струмица. Функција: технички истраги, анализи и обработка.</p> <p>[4] Извештај ИЗИИС 2022-46- Извештај од извршен увид и контрола на носивоста на плоча на втор кат во објектот на Стопанска Банка, Радовиш. Функција: истражувач, теренски истраги, анализи, интерпретација на резултати.</p> <p>[5] Извештај ИЗИИС 2022-27. Извештај за извршен сеизмички скрининг на конструкцијата на објектот Служба за ментално здравје за деца и младинци “Младост” при ЈЗУ Здравствен дом, Скопје. Функција: истражувач</p> <p>[6] Извештај ИЗИИС 2022-35- High- level seismic screening on the structures of municipal buldings in North Macedonia. Функција- survey team member, site inspecton, desk study, reports.</p> <p>[7] Извештај ИЗИИС 2021-58- High- level seismic screening on the structures of medical facilities in North Macedonia. Функција- survey team member, site inspecton, desk study, reports.</p> <p>[8] Извештај ИЗИИС 2021-69- Анализа на постојна состојба и техничко решение за конструктивна консолидација на Орта Цамија, Струмица. Функција: анализа на конструкцијата, графички прилози.</p> <p>[9] Извештај ИЗИИС 2021-64- Дефинирање на протокол за евалуација на сеизмичката отпорност на постојни објекти од високоградба- сеизмички сертификат. Функција: учесник во проект.</p> <p>[10] Извештај ИЗИИС 2021-34- Извештај за извршена анализа на постојната состојба на конструкцијата на објектот ЈЗУ Универзитетска Клиника за Хематологија, Клинички центар “Мајка Тереза” во Скопје. Функција: истражувач, поглавје 2 и техничка обработка</p> <p>[11] Извештај ИЗИИС 2020-71- Елаборат за анализа на стабилност со техничко решение за зајакнување на конструкцијата на објект 48 Касарна Илинден. Функција: изработка на кофражи, арматурни и специфични детали.</p> <p>[12] Извештај ИЗИИС 2020-33- Integrating Seismic Risk Considerations into Energy Efficiency Investments in the Western Balkans- Activity 1_Baseline Definition, Technical Proposal Selection #1265632;</p> <p>[13] Извештај ИЗИИС 2019-64- ИЗВЕШТАЈ за извршена анализа на постојната конструкција на објектите „Кула“ и „Блок“ во состав на ТК Центар, Скопје, ноември 2019. Функција: соработник</p> <p>[14] Извештај ИЗИИС 2019-54- ЕЛАБОРАТ за анализа на стабилност со техничко решение за зајакнување на Административно технолошка зграда на МКТ во Пробиштип, август 2019. Функција: соработник</p> <p>[15] Ивештај ИЗИИС 2019-05- СТРУЧНО МИСЛЕЊЕ за постојната состојба на објектот МКТ во Пробиштип, јануари 2019. Функција: соработник</p> <p>[16] Извештај ИЗИИС 2018-63- СТРУЧНО МИСЛЕЊЕ ЗА СЕИЗМИЧКА СТАБИЛНОСТ НА ЗГРАДА- НОВ АДМИНИСТРАТИВЕН ОБЈЕКТ НА АД ЕЛЕМ на ул. Македонија, Скопје, декември 2018. Функција: соработник</p> <p>[17] ИЗВЕШТАЈ ИЗИИС 61-2018- Feasibility study: Suitability of Multi-Layer Wall System (MLWS) implementation in nuclear power plant facilities, декември 2018. Функција во проектот: соработник</p>	
--	--	--

	<p>[18] Извештај ИЗИИС 2018-38- ТЕХНИЧКО РЕШЕНИЕ ЗА САНАЦИЈА И ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КОНСТРУКЦИЈАТА НА ОБЈЕКТОТ БР. 12 НА ЛОКАЦИЈА С. ЕРГЕЛЕ, ДЕМИР КАПИЈА, јули 2018. Функција во проектот (од извештај)- техничко решение за санација и зајакнување</p> <p>[19] Извештај ИЗИИС 2018-37- МИСЛЕЊЕ ЗА СЕИЗМИЧКА СТАБИЛНОСТ НА ПОСТОЈНАТА СОСТОЈБА НА ОБЈЕКТОТ ТК-ЦЕНТАР- БЛОК ВО СКОПЈЕ, јули 2018. Функција: соработник</p> <p>[20] Извештај ИЗИИС 2018-36- СТРУЧНО МИСЛЕЊЕ ЗА ПОСТОЈНИОТ КАПАЦИТЕТ НА СЕИЗМИЧКА СИГУРНОСТ И СТАБИЛНОСТ ЗА ОБЈЕКТОТ БР. 12 НА ЛОКАЦИЈА С. ЕРГЕЛЕ, ДЕМИР КАПИЈА, јули 2018. Функција во проектот (од извештај): соработник</p> <p>[21] Извештај ИЗИИС 2018-32- УПОТРЕБЛИВОСТ НА ТУНЕЛОТ „ТИСОВЕЦ“ ЗА ПОСТОЕН РЕЖИМ НА ЕКСПЛОАТАЦИЈА И ТЕХНИЧКО РЕШЕНИЕ ЗА ПРЕНАМЕНА ВО НАПОРЕН ТУНЕЛ. Функција: соработник</p> <p>[22] Извештај ИЗИИС 2018-24- ИЗВЕШТАЈ за извршена анализа со процена на средства потребни за зајакнување на конструкцијата на објектот на ТК-Центар во Скопје, април 2018. Функција (од извештај)- технички истраги, анализа и обработка</p> <p>[23] СТРУЧНО МИСЛЕЊЕ за стабилност на објектот по извршена санација и адаптација на објект Урбана Заедница „Славе Георгиевски- Шнајдер“, јули 2018 година. Функција: соработник</p> <p>[24] ТЕСТИРАЊЕ НА НАТПАТНИЦИ НА ДЕЛНИЦАТА ДЕМИР КАПИЈА- СМОКВИЦА ПОД ДЕЈСТВО НА ПРОБНИ ОПТОВАРУВАЊА (5 натпатници и мост на река Бошава- 6 извештаи), октомври – декември 2017. Функција во проектот: соработник-подготовка на понуда, теренски испитувања, аналитички истражувања, припрема на извештаи</p> <p>[25] Извештај ИЗИИС 2017-49-НЕДЕСТРУКТИВНИ ТЕСТОВИ ЗА ОЦЕНА НА КВАЛИТЕТ И КВАНТИТЕТ НА ВГРАДЕНИ МАТЕРИЈАЛИ ВО КОНСТРУКТИВНИ ЕЛЕМЕНТИ ОД ПОСТОЕЧКА ХАЛА ВО БИТОЛА, Декември 2017. Функција во проектот: подготвување на понуда, теренски истражувања, обработка на податоци, подготовка на извештај</p> <p>[26] Извештај ИЗИИС 2017-24- АНАЛИЗА НА СТАБИЛНОСТА НА КОНСТРУКЦИЈАТА НА КУРШУМЛИ АН ВО СКОПЈЕ ЗА ГРАВИТАЦИОНИ И СЕИЗМИЧКИ ВЛИЈАНИЈА, јуни 2017. Функција во проектот (од извештај): соработник – анализа на конструкцијата на објектот и техничка обработка</p> <p>[27] МИСЛЕЊЕ ЗА СЕИЗМИЧКА СТАБИЛНОСТ НА ЗГРАДА- СТАЊБЕНО ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ на ул. „Мито Хаџивасилев Јасмин“ во Скопје, јануари 2017. Функција: соработник</p> <p>[28] Извештај ИЗИИС 2016-29- Извештај од извршен увид на објекти од подрачјата во Скопско кои беа поплавени на 6.08.2016, септември 2016. Функција: соработник</p> <p>[29] EXPERIMENTAL IN-SITU TESTING OF THE STRUCTURES OF CEVAHIR SKY CITY RESIDENTIAL COMPLEX IN SKOPJE BY FORCED AND AMBIENT</p>	
--	--	--

	<p>VIBRATION METHODS, јуни 2016. Функција во проектот (од извештај)- analytical interpretation</p> <p>[30] Извештај ИЗИИС-2015-21- Основен проект за адаптација, реконструкција и зајакнување на објект заради проширување на бул. „Даме Груев“ на местото каде се вкрстува со ул. „Македонија“, јули 2015. Функција: соработник, теренски истражувања</p> <p>[31] Извештај ИЗИИС 2014-33- АНАЛИЗА НА ДИНАМИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ НА СТАМБЕН ОБЈЕКТ П+9+ПК НА Ул. Руди Чаевац бр.41 СО ПРИМЕНА НА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ТЕХНИКА НА ПРИНУДНИ ВИБРАЦИИ И МЕРЕЊЕ НА АМБИЕНТ ВИБРАЦИИ, мај 2014 (соработник – теренски истражувања и обработка на резултати)</p> <p>[32] ИЗВЕШТАЈ ИЗИИС 2014-31/3- SEISMIC SAFETY AND STABLITY OF BUILDING OF OSCE MISSION IN KOSOVO HEADQUARTERS, Volume 3: Analysis of the structural stability for graviti and seismic loading, мај 2014. Функција во проектот (од извештај)- Collaborator – 3D FE structural analysis</p> <p>[33] ИЗВЕШТАЈ ИЗИИС 2014-31/1- SEISMIC SAFETY AND STABLITY OF BUILDING OF OSCE MISSION IN KOSOVO HEADQUARTERS, Volume 1: on site building inspection and investigation, мај 2014. Функција во проектот (од извештај)- Investigator- Non-destructive testing и Investigator - Operational Modal Analysis</p> <p>[34] Извештај ИЗИИС 2013-30- АНАЛИЗА НА ДИНАМИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ДЕВЕТ КАТНА СТАНБЕНА ЗГРАДА СО ПРИМЕНА НА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ТЕХНИКА НА ПРИНУДНИ ВИБРАЦИИ И МЕРЕЊЕ НА АМБИЕНТ ВИБРАЦИИ, август 2013 (соработник – теренски истражувања и обработка на резултати)</p> <p>[36] Извештај ИЗИИС 2012- 55/2- АНАЛИТИЧКА И ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ВЕРИФИКАЦИЈА НА СЕИЗМИЧКАТА СТАБИЛНОСТ И СИГУРНОСТ НА ПОСТОЈНИ ОБЈЕКТИ НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ОПШТИНА КАРПОШ Книга 2: Експериментални недеструктивни тестови за дефинирање на реалните динамички карактеристики на конструкцијата на објектот со примена на методата на амбиент вибрации. Станбена зграда на ул. „Рудер Бошковиќ“ бр. 1, Скопје – ламела 1 и ламела 2, декември 2012. Функција во проектот (од извештај): млад соработник</p> <p>Вкупно поени: 35 x 1.0=35.0</p>	
4.	<p>Учество во промотивни активности на Институтот</p> <p>[1] Отворен ден на УКИМ – Отворен ден на ИЗИИС (2016, 2017, 2018, 2019)</p> <p>Поени: 4 x 0.5 = 2.0</p>	2.0
5.	<p>Превод</p> <p>Дел од книга: Виљаверде Роберто, Основни концепти на земјотресното инженерство, CRC Press, Taylor & Francis Grup</p>	1.0
6.	<p>Евидентирање и прелиминарна анализа на оштетувања од случен земјотрес и изработка на извештај</p> <p>[1] Брза процена на безбедноста на капитални објекти во Битола како последица на земјотресот во Лерин од 9.1.2022</p> <p>[2] Државна мисија за помош во спречување со последиците од земјотресот во Драч, Албанија, на 26.11.2019 година. Брза</p>	12.0

	проценка на оштетени објекти. Учесник во тим 3 и изработка на извештај - Извештај ИЗИИС 2019-73 [3] Брза процена на безбедноста на објектите по серијата земјотреси во Охрид, во јули 2017 и изработка на извештај. [4] Брза процена на безбедноста на објектите по земјотресот во Скопје од 11.9.2016 и изработка на извештај - Извештај ИЗИИС 2016-30 Поени: $4 \times 3 = 12$	
	Вкупно	288.0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	22,50
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	93,40
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	288,00
Вкупно	403,90

Членови на Комисијата

Вонр. проф. д-р Александра Богдановиќ, претседател, с.р.
Проф. д-р Вероника Шендова, член, с.р.
Проф. д-р Игор Ѓорѓиев, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ НА ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И
ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА-ИЗИИС, СКОПЈЕ

1. Докторски труд

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Филип Манојловски	Примена на полиуретани за санација на зглобови кај армиранобетонските столбови појавени како последица на земјотресни дејства	Repair of reinforced concrete column hinges caused by earthquakes using polyurethanes	Проф. д-р Зоран Ракиќевиќ	09-1468/1 од 27.09.2023 год.

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА Институтот за социолошки и политичко -правни истражувања, Скопје во состав на Универзитет Св. Кирил и Методиј - Скопје

Магистерски трудови

Ред . Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Оливера Аритоноска	Улогата на медиумите во конструкцијата на националниот идентитет	The vole of media in the construction of national identity	Проф.д-р Петар Атанасов	02-686/7 од 5.9.2023
	Катерина Наумоска	Социолошките аспекти на носењето заштитна маска како социјална практика за време на пандемијата на КОВИД-19 – примерот со Република Северна Македонија	The sociological aspects of protective mask wearing as a social practice during the COVID-19 pandemic – the example of Republic North Macedonia	Проф.д-р Петар Атанасов	02-686/6 од 5.9.2023

П Р Е Г Л Е Д
на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на Институтот за
социолошки и политичко-правни истражувања – Скопје
ТРЕТ ЦИКЛУС СТУДИИ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Блаже Јосифовски	„ Фактори на влијание за намерите за напуштање на работното место: Случајот со македонските ИТ-професионалци ”	Factors of influence on the intention to leave the workplace: The case of the Macedonian IT-professionals	проф.д-р Мирјана Борота Поповска	02-686/3 од 5.9.2023

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ИСТРАЖУВАЧ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА МАКЕДОНСКО-БАЛКАНСКИ КНИЖЕВНОИСТОРИСКИ ВРСКИ ПРИ ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Институтот за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Вечер“ од 23.6.2023 и „Коџа“ од 24.6.2023 година, за избор на истражувач во сите научни звања во наставно-научната област компаративна книжевност, во потесната дисциплина македонско-балкански книжевно-историски врски, и врз основа на Одлуката на Советот на ИМЛ (бр. 02-109/3 од 12.7.2023), формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јасмина Мојсиева-Гушева, научен советник / редовен професор на Институтот за македонска литература, д-р Наташа Аврамовска, научен советник / редовен професор на Институтот за македонска литература и д-р Соња Стојменска-Елзесер, научен советник / редовен професор на Институтот за македонска литература.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на истражувач во сите научни звања во Одделението за македонско-балкански книжевноисториски врски, во предвидениот рок се пријави еден кандидат.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Гоце Смилевски е роден на 9.4.1975, во Скопје. Средно образование завршил во Скопје во гимназијата „Јосип Броз-Тито“ на 10.6.1993 година. Со високо образование се стекнал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 1999 година. Дипломирал на Катедрата за општа и компаративна книжевност на Филолошкиот факултет, со просечен успех 9,51.

Кандидатот активно се служи со англиски, руски и чешки јазик.

Образованието го продолжил на Централноевропскиот универзитет во Будимпешта, каде што во 2002 година го одбрал магистерскиот труд на тема: “Abjection and melancholia: the representation of the female bodies in Joke and The Unbearable Lightness of Being by Milan Kundera”.

Во учебната 2000 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил во 2003 година, со просечен успех 9,90. На 25.1.2006 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Телото во романите на Милан Кундера“.

Докторска дисертација пријавил на 21.10.2008 година на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дисертацијата на тема: „Егзилот и уметноста на преместувањето во творечките опуси на Дубравка Угрешиќ и на Горан Стефановски“ ја одбрал на 28.5.2013 година, пред Комисија во состав: д-р Маја Бојациевска (ментор), д-р Славица Србиновска, д-р Лидија Капушевска Дракулевска, д-р Анастасија Гурчинова и д-р Елизабета Шелева (членови). Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област наука за книжевноста.

На 21.4.2008 година е избран во звањето асистент истражувач на Институтот за македонска литература во Скопје, при Одделението за

македонско-балкански книжевноисториски врски, во областа наука за книжевноста.

Во моментот е виш научен соработник / вонреден професор во Одделението за македонско-балкански книжевноисториски врски при ИМЛ. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1181 од 30.11.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 938 од 14.3.2008 година, Билтен бр. 1063 од 15.10.2013 година и Билтен бр. 1181 од 30.11.2018 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА **Научноистражувачка дејност**

Д-р Гоце Смилевски во изборниот период 2018 – 2023 година има објавено вкупно 16 научни трудови од областите компаративна книжевност и македонистика, од кои 9 труда во меѓународни научни списанија, 2 труда во меѓународни научни публикации и 5 труда во зборници од научни собири. Трудовите се објавени во следниве меѓународни научни списанија: *Stephanos*, *Philological studies*, *Сџекџар* и *Конџексџи*.

Темите за кои пишува д-р Гоце Смилевски се во кругот на неговиот потесен стручен интерес во областите на компаративната книжевност и македонистика и се однесуваат на проблематиката на: културната меморија, егзилот, идентитетот, домот и телото, за кои авторот се специјализирал во процесот на неговото образование и се здобил со адекватно знаење во текот на научноистражувачките престои во повеќе институции.

Како соодветен пример за неговиот научен профил ќе го истакнеме трудот „Загубата, културната меморија и литературата на егзилот“ објавен во Меѓународното списание *Philological Studies* 18, 1, (2020) 72-84, во кој авторот ја обработува зададената тематика низ призмата на Едвард Саид, Џон Неубауер и Пол Табори, и нивните дефинирања на термините: егзиланти, бегалци, емигранти, експатријати, апатриди. Во трудот се посочуваат и истражувањата на Азаде Сејхан за сеќавањето кои се користат како појдовна точка во анализата на литературата на егзилот (Јонеско, Кундера, Џојс, Бекет, Хемингвеј и др.), согледана како интернационално сеќавање предизвикано од загубата.

Во изборниот период, д-р Гоце Смилевски учествувал на 5 меѓународни научни конференции: Меѓународна научна конференција во чест на академик Ала Шешкен, во организација на: Московскиот државен универзитет Ломоносов со темата „Суштински промислувања: Толкувањата на Ала Шешкен на творештвото на Блаже Конески“ (15.4. 2022); Меѓународна научна конференција по повод јубилејот 40 години од основањето на Катедрата за општа и компаративна книжевност, Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје, со излагањето „Автопоетиката и компаративната книжевност: ‘Viola Arsenica’ од Влада Урошевиќ“ (15 – 16.10.2021); Меѓународна научна конференција „Македонска книжевна архива: од ракопис до дигитална култура“, по повод јубилејот 40 години од постоењето на ИМЛ, одржана во Скопје со рефератот: „Сеќавањето како дијалог: Дневник по многу години од Блаже Конески“ (29 – 30.6.2021); Меѓународна научна конференција „Македонскиот и српскиот роман

на преминот на новиот милениум“, во организација на Институт за книжевност и уметност, Белград и Институт за македонска литература, Скопје, со темата „Белградскиот хронотоп во ‘Insomnia’ и ‘Бледи сенки, далечни гласови’ од Димитрие Дурацовски“ (Белград, 23. и 24.10.2019) и на Меѓународен научен собир „Културата на распродажба: Конзумеризмот и комерцијализацијата на културните продукти.“ Институт за македонска литература, Скопје (28 – 29 ноември 2018).

Кандидатот д-р Гоце Смилевски учествувал и на 2 домашни собира, организирани во рамките на Институтот за македонска литература: Урбаниот профил на Скопје во современата проза (Скопје, 27.10.2022), со излагањето „Урбаниот профил на Скопје во романот ‘Еден сив мартовски ден’ од Тања Урошевиќ“ и Научниот собир 85 години од раѓањето и 65 години творечка дејност на писателот Јован Павловски (Скопје, 12.10.2022), со темата „Роман за еросот, отуѓеноста и општествената ентропија“.

Меѓу соопштенијата изнесени при учествата на меѓународни научни конференции го истакнуваме трудот „Белград и Струга како хетеротопии во ‘Инсомнија’ и ‘Бледи сенки, далечни гласови’ од Димитрие Дурацовски“, објавен во зборникот „Македонскиот и српскиот роман на преминот на новиот милениум (споредбени аспекти)“, ИМЛ, 2020 год., во кој авторот Смилевски го насочува својот фокус на интерес кон двата романа/автопоетики на Д. Дурацовски, толкувајќи ги од аспект на Бахтиновиот концепт за хронотоп, при што ареалите Белград и Струга се земени како два града кои имаат функција на хетеротопии (според терминологијата на Мишел Фуко), низ кои времето, суштествувањето и случувањата од реалниот живот на Дурацовски се преплетуваат со неговите размислувања, луцидни забележувања и коментари изнесени во обработените дела, лебдејќи и соединувајќи се во едно цело.

Д-р Гоце Смилевски учествувал како член во 2 меѓународни научни проекта, остварени во рамките на меѓународната соработка на Институтот за македонска литература во Скопје со Универзитетот во Нитра и Универзитетот во Трнава, на следниве теми: “The Ethics and Art Poetica of Blaze Koneski” и “Generation X, Transition and Culture in the Contemporary Macedonian Novel”, објавени во научните зборници: *The Ethical and Axiological Aspects In the Literature and Culture Of the 20th and 21st Centuries* (2021) и *Culture in Transition Countries* (2018).

Студијата на Гоце Смилевски “The Ethics and Art Poetica of Blaze Koneski” / „Етиката и арс-поетиката на Блаже Конески“ ги маркира најизразените аргументи за високиот етички профил на бардот на македонската литература, книжевна наука и лингвистика Блаже Конески (1921 – 1993), кои се препознаваат во целото негово творештво. Поставувајќи теоретска подлога за развивање на своите тези преку историскиот преглед на третманот на релацијата етика-литература од античките до современите мислителите кои особено ја обмислуваат оваа тема, авторот ги изложува во неколку фази етичките аспекти на творештвото на Конески, и тоа преку неговите изјави дадени во интервјуа, преку двата значајни есеи напишани пред крајот на неговиот живот „Хомер против Платона“, и „Една ситуација и едно лично становиште“, како и преку повеќе негови поетски дела кои се остварени како вид на етичка експликација, како што се песните „Везилка“, „Стерна“, циклусот „Проложни житија“ и др. Посебно внимание му е посветено на сфаќањето на поетскиот чин како етички чин, особено во контекст на судбината на поетот што избира да пишува на својот мал јазик, воден од длабоко етички побуди. Посочените стихови во текстот уметнички реферираат на човечките добродетели или на

човечката злоба, што ја потврдува основната теза дека „поетските и етичките начела на Конески не постојат одделно едни од други“ и дека неговата комплексна творечка и научна личност е проникната со доминантно етичка димензија.

Во студијата “Generation X, Transition and Culture in the Contemporary Macedonian Novel” / „Генерација X: транзицијата и културата во современиот македонски роман“, Смилевски ги анализира ликовите од таканаречената генерација X (на која припаѓа и самиот автор на трудот, како и авторите на романите кои се обработуваат) од неколку македонски романи: *Скриена камера* и *Резервен живој* на Лидија Димковска; *Призраци со срмени нишки* од Калина Малеска и *3 минути и 53 секунди* од Берт Стајн (псевдоним на Бранко Прља) преку нивните однесувања, светоглед и размислувања за современите општествени состојби и процеси во областа на културата во периодот на транзицијата. Во неа се наведени бројни дефиниции и теориски објаснувања за дадената област од авторите Џон Стјуарт Мил, Борис Буден, Андреа Златар, Светлана Бојм и многу др., чии согледби се користени како појдовни ставови при извршената анализа. Авторот ја истакнува важноста на јакнењето на индивидуалниот идентитет кај оваа генерација X и неговото присуство и доминација во рамките на сите институции на социјализација, како што се: семејство, политички партии, религии и национални установи, кои минуваат низ фаза на трансформација и ја губат својата некогашна сила и значење. Овој процес е поттикнат и особено забрзан по распадот на некогашната голема држава Југославија со што се губи културната меморија, која, исто така, е значаен чинител во процесот на формирањето/губењето на идентитетот на ликовите.

Кандидатот е учесник и на еден национален тековен проект „Македонска книжевна енциклопедија – автори и дела“, кој се одвива во рамките на Институт за македонска литература – Скопје (2021 – 2023), каде што ревносно и посветено ги извршува своите работни задачи.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот

Гоце Смилевски објавил десет осврти и предговори на книги од реномираните писатели: Влада Урошевиќ, Јован Павловски, Оливера Николова, Божин Павловски, како и на современите автори/ки Јасмина Мојсиева-Гушева, Ана Мартиноска, Никола Маџиров, Ана Јовковска, Дејан Трајковски и др., во кои суверено ги изнесува своите стручни согледби и оценки за нивните книжевни и научни дела (види во табеларниот приказ).

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Институт за македонска литература, кандидатот д-р Гоце Смилевски од 2008 година е ангажиран да го изведува изборниот наставен предмет Интеркултурна комуникација во рамките на наставата на вториот циклус студии на студиската програма Културолошки студии (во книжевноста) на ИМЛ.

Во изборниот период, д-р Гоце Смилевски учествувал како член во Комисија за оценка и за одбрана на 4 магистерски трудови на темите: „Влијанието на културните разлики врз меѓународниот маркетинг“ од кандидатката м-р Симона Трајанова (одбранета на 15.5.2019); „Исток и Запад – осиромашување на човековиот дух во делата на Бела Хамваш“ од кандидатот Златко Панзов (одбранета на 19.12.2019); „Критички промислувања на одредени

аспекти на репрезентација на жената во популарната култура“ од кандидатката Ана Јовковска (одбранета на 15.3.2021); „Културниот идентитет и интеркултурното образование во Република Северна Македонија“ од кандидатката Љиндита Кољали (одбранета на 15.12.2022) и на три докторски дисертации на темите: „Културните фактори во процесот на учење јазик – истражување спроведено кај децата со македонско потекло во Швајцарија“ од кандидатот д-р Наџи Селими (одбранета на 28.1.2019); „Културно-семантички прагматики: Емоционални конотации на зборовите во одредени културни контексти од кандидатката д-р Александра Велева“ (одбранета на 25 јуни 2021); „Типологизација на миграциите во научната фантастика врз основа на делата 'Хиперион' и 'Падот на Хиперион' од Ден Симонс“ од кандидатката д-р Маријана Јанческа (одбранета на 17.2.2023).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Гоце Смилевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за македонска литература. Тој е главен уредник на списанието *Сѹекѹлар* (2022 – тековно) и член на редакцијата на списанието *Philological studies* (2008 – тековно); член на Советот на Институтот за македонска литература – Скопје (2019 – тековно); член на Наставно-научниот колегиум на Институтот за македонска литература – Скопје. Тој е член и на следниве асоцијации поврзани со неговата потесен професионален ангажман: Македонскиот ПЕН-центар и Здружението за компаративна книжевност на Македонија (ЗККМ).

Бил член на 2 рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање (соработник-истражувач на м-р Жарко Иванов, 19.5.2021 г. и соработник истражувач на м-р Ана Јовковска, 16.12.2021 г.).

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Гоце Смилевски, на спроведената самоевалуација за периодот 2018/2023 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Институтот за македонска литература во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката, наставно-образовната и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на кандидатот д-р Гоце Смилевски.

Врз основа на објавените научноистражувачки трудови, може да се констатира дека тој поседува исклучителен афинитет за научноистражувачка дејност, која го афирмира во научен истражувач во областите општа и компаративна книжевност и културолошки судии со потенцијали за позитивен придонес во севкупната научноистражувачка работа на Институтот за македонска книжевност и пошироко. Исто така, со целосна посветеност и високи квалитет има одговорено на активностите кои се спроведуваат во рамките на научните проекти кои се работат во Институтот. Низ својата работа, д-р Гоце Смилевски покажува способност своите знаења да ги пренесе на соодветен начин и на помладите генерации.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Гоце Смилевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за научноистражувачката дејност, Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во научни и соработнички звања на ЈНУ Институт за македонска литература – Скопје ги исполнува сите услови да биде избран во звањето научен советник / редовен професор во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје, д-р Гоце Смилевски да биде избран во звањето научен советник / редовен професор во Одделението за македонско-балкански книжевноисториски врски при Институтот.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева, с.р.

Проф. д-р Наташа Аврамовска, с.р.

Проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер, с.р.

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Гоце Веле Смилевски

Институција: Институт за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: македонско-балкански книжевноисториски врски, компаративна книжевност, теорија на литературата

Ред. бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјата	во странство
	Дел од монографија/научна книга ²		
1.	The Ethics and Art Poetica of Blaze Koneski. The Ethical and Axiological Aspects In the Literature and Culture Of the 20th and 21st Centuries. Ed. Maja Jakimovska – Tosic, Katarina Zenuchova. Skopje, Institute of Macedonian Literature. Pp. 25-47.	4	
2.	„Generation X, Transition and Culture in the Contemporary Macedonian Novel.“ Culture in Transition Countries. (Ed.: Jakimovska-Toshikj, M., Gabasova, K.). Institute of Macedonian Literature, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje; Department of Cultural Studies, Faculty of Arts, Constantine the Philosopher University in Nitra. Skopje, Nitra, 2018. Pp. 280-299.		6
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание опфатено во СЦИ/ЦА/останати или објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор ³		
1.	„Суштински промислувања: Толкувањата на Алла Шешкен на творештвото на Блаже Конески.“ Стефанос: Рецензируемый мултиязычный научный журнал филологического факультета МГУ имени М.В. Ломоносова. 2022. Бр. 53, стр. 100-105.		6
2.	„Сеќавањето како дијалог: Дневник по многу години од Блаже Конески“. Спектар. бр. 78/2021. стр. 47-55.		6
3.	„Блискоста и отугеноста во расказите на Мимоза Петревска Георгиева.“ Контекст, бр. 24/2021. Стр. 19-27.		6

² Делот претставува заокружена целина (на пример, глава во научна книга).

³ Меѓународен уредувачки одбор е одбор во кој учествуваат експерти од соодветната научна област од најмалку 5 земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува 40 % од вкупниот број членови.

4.	„Загубата, културната меморија и литературата на егзилот“. Филолошки студии. Институт за македонска литература, Скопје. 18/2020. Стр. 72-84.	6	
5.	„Јосиф Бродски за егзилот: подалеку од носталгијата, поблиску до иронијата“. Спектар, 76/2020, стр. 113-124. Институт за македонска литература, Скопје.	6	
6.	„Идентитетот и егзилот“. Во: Контекст 22/2020. Институт за македонска литература, Скопје.	6	
7.	„Домот, бездомноста и идентитетот во романите Музеј на безусловното предавање и Министерство на болката од Дубравка Угрешкиќ“. Во: Спектар. Институт за македонска литература, Скопје, 74/2019. Стр. 113-126.	6	
8.	„Ставовите на Горан Стефановски за идентитетот и идентитетските наративи“. Во: Филолошки студии. Институт за македонска литература, Скопје, 17/2019. Стр. 160-172.	6	
9.	„Културолошкиот империјализам и стереотипизирањето на туѓинецот во драмскиот текст „Евроалиен“ од Горан Стефановски.“ Спектар. Институт за македонска литература. Скопје, 71/2018. Стр. 63-76.	6	
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир		
1.	„Урбаниот профил на Скопје во романот <i>Egen siv maršovski gen</i> од Тања Урошевиќ“.2023. Во: Урбаниот профил на Скопје во современата проза. Ур. Стојменска-Елзесер, Соња. Скопје: Институт за македонска литература, стр. 61-69.	2	
2.	„Сеќавањето како дијалог: Дневник по многу години од Блаже Конески.“ 2022. Во: Македонска книжевна архива: од ракопис до дигитална култура. Прир.: д-р Маја Јакимовска-Тошиќ. Скопје: Институт за македонска литература. Стр. 41-48.		3
3.	„Белград и Струга како хетеротопии во Инсомнија и Бледи сенки, далечни гласови од Димитрие Дурацовски“, во Македонскиот и српскиот роман на преминот на новиот милениум (споредбени аспекти). 2020. Ур.: Мојсијева-Гушева, Јасмина, Јовиќ, Бојан. Институт за македонска литература, Скопје.		3
4.	Смилевски, Гоце. „Сеќавањето и холографскиот ефект на егзилот во романите на Дубравка Угрешкиќ“. Во: Hrvatsko-makedonske književne, jezične i kulturne veze.		3

	Prir.: Durić, D., Zubčić, S. Sveučilište u Rijeci: Rijeka, 2019.		
5.	Смилевски, Гоце. „Караоке култура: културата и конзумеризмот низ визурата на Дубравка Угрешиќ“. Во: Културата на распродажба: Конзумеризмот и комерцијализацијата на културните продукти. Ур.: Мартиновска, А., Јакимовска-Тошиќ, М. Институт за македонска литература, Скопје, 2019.		3
	Прегледен напис во научно списание		
	„Предизвикот на универзалните теории и на интерпретативните парадигми (Африм А. Реџеми: Хуманологија.“ Спектар, бр. 72/2022, стр. 263-268.		3
	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер/усно)		
1.	Меѓународна научна конференција во чест на академик Ала Шешкен, Московски државен универзитет Ломоносов, Москва. 15.4. 2022. „Суштински промислувања: Толкувањата на Алла Шешкен на творештвото на Блаже Конески.“		2
2.	Научна конференција Урбаниот профил на Скопје во современата проза, Институт за македонска литература, Скопје, 27.10.2022. Реферат: „Урбаниот профил на Скопје во романот Еден сив мартовски ден од Тања Урошевиќ.“	1	
3.	Научен собир 85 години од раѓањето и 65 години творечка дејност на писателот Јован Павловски, Институт за македонска литература, Скопје, 12.10.2022. Реферат: „Роман за еросот, отуѓеноста и општествената ентропија.“	1	
4.	Меѓународна научна конференција по повод јубилејот на Катедрата за општа и компаративна книжевност, Филолошки факултет, Скопје. 2021. Реферат: „Автопоетиката и компаративната книжевност: Viola Arsenica од Влада Урошевиќ.“		2
5.	Меѓународна научна конференција на ИМЛ: Македонска книжевна архива. 29 – 30.6.2021, Скопје. Реферат: „Сеќавањето како дијалог: Дневник по многу години од Блаже Конески.“		2
6.	Меѓународна научна конференција „МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ РОМАН НА ПРЕМИНОТ НА НОВИОТ МИЛЕНИУМ“. Реферат: „Белградскиот хронотоп во ‘Insomnia’ и ‘Бледи сенки, далечни гласови’ од Димитрие Дурацовски. Институт за книжевност и уметност, Белград, Србија.		2

	Организатор: Институт за книжевност и уметност, Белград, Институт за македонска литература, Скопје. Белград, 23. и 24.10.2019.		
7.	Меѓународен научен собир „Културата на распродажба: Конзумеризмот и комерцијализацијата на културните производи.“ Институт за македонска литература, Скопје, 28 – 29 ноември 2018.		2
	Одбранета докторска дисертација		
	„Егзилот и уметноста на преместувањето во опусите на Дубравка Угрешиќ и Горан Стефановски.“ Филолошки факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, 2013.	8	
	Одбранет магистерски труд		
1.	„Телото во романите на Милан Кундера“. Филолошки факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј, Скопје, 2006.	5	
2.	“Abjection and melancholia: the representation of the female bodies in Joke and The Unbearable Lightness of Being by Milan Kundera”. Централноевропски универзитет во Будимпешта, 2002.		5
	Учесник во научен проект (најмногу во 3)	национален	меѓународен
1.	„Македонска книжевна енциклопедија: автори и дела“ на Институтот за македонска литература, Скопје.	2	
2.	Меѓународен проект на Институтот за македонска литература - Скопје, и Универзитетот во Нитра, „Culture in transition countries“.		3
3.	Меѓународен проект на Институтот за македонска литература - Скопје, и Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave: “The Ethical and Axiological Aspects In the Literature and Culture Of the 20th and 21st Centuries”.		3
	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат		
1.	„Културните фактори во процесот на учење јазик – истражување спроведено кај децата со македонско потекло во Швајцарија“ од кандидатот д-р Наџи Селими (одбранета на 28 јануари 2019)		0,5
2.	„Културно-семантички прагматики: Емоционални конотации на зборовите во одредени културни контексти“ од кандидатката д-р Александра Велева (одбранета на 25 јуни 2021)		0,5

3.	„Типологизација на миграциите во научната фантастика врз основа на делата „Хиперион“ и „Падот на Хиперион“ од Ден Симонс“ од кандидатката д-р Маријана Јанческа (одбранета на 17 февруари 2023)	0,5	
	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура		
1.	„Влијанието на културните разлики врз меѓународниот маркетинг“ од кандидатката м-р Симона Трајанова (одбранета на 15.5.2019)	0,3	
2.	„Исток и Запад – осиромашување на човековиот дух во делата на Бела Хамваш“ од кандидатот Златко Панзов (одбранета на 19.12.2019)	0,3	
3.	„Критички промислувања на одредени аспекти на репрезентација на жената во популарната култура“ од кандидатката Ана Јовковска (одбранета на 15.3.2021)	0,3	
4.	„Културниот идентитет и интеркултурното образование во Република Северна Македонија“ од кандидатката Љиндита Кољали (одбранета на 15.12.2022)	0,3	
	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИОНО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјата	во странство
	Поглавје во книга	Автор	коавтор
1.	„Големиот адепт и вонземјанките од Латинскиот квартал.“ 2023. Во: Урошевиќ, Влада. Вонземјанки. Или-Или: Скопје. Стр. 187-199.	3	
2.	„Роман за еросот, отуѓеноста и општествената ентропија“, во: Павловски, Јован. 2022. Сок од простата. МИ-АН: Скопје. Стр. 355-373.	3	
3.	„Роман за етичката димензија на постоењето во (не)времето на транзицијата“. 2022. Во: Николова, Оливера. Пешаци по црни полиња. Скопје: Арс Ламина. Стр. 165-169.	3	
4.	„Емотивен разговор со себе и со своето време“. 2022. Во: Јовковска, Ана. Емотивен талог. Скопје: Три. стр. 201-203	3	
5.	„Културата и предизвиците на (не)времето“ 2022. во: Дртковски, Гоце. Непријатност во културата, Скопје, НИК Лист, стр. 59-63.	3	
6.	„Интермедијалните аспекти на "Филмски песни" од Дејан Трајкоски“. 2022. Во: Трајкоски, Д. Филмски песни. Скопје: Бата Прес, стр. 77-84.	3	

7.	„Критиката како дијалог.“ 2021. Во: Мартиноска, Ана. Книжевноста низ критичка визура. Скопје, Институт за македонска литература. Стр. 266-275.	3	
8.	„Мнемосина, едно детство и еден град“. 2021. Во: Петковски, Владимир. Детството е повеќе од Амаркорд. Скопје, Панили. Стр. 410-419.	3	
9.	„Толкувања на проникнувањата на стварното и чудесното во уметноста: кон делото Магичен реализам: Нова објективизација на стварноста од Јасмина Мојсиева – Гушева“. 2020. Во: Мојсиева – Гушева, Јасмина. Магичаен реализам: нова објективизација на стварноста. Институт за македонска литература, Скопје. Стр. 181-187.	3	
10.	„Простор и време једног песничког света“. 2020. Во: Маџиров, Никола. Длан и нетакнуто : избране песме. Трећи трг, Београд.	3	
11.	„Транскултурниот дијалог како естетски фундамент на романот <i>Градинар, џусџина</i> од Божин Павловски.“ 2019. Во: Павловски, Б.: <i>Градинар, џусџина</i> . Матица македонска, Скопје.	3	
	Уредник на научно списание СЦИ/ЦА/останати		
	Уредник на научно списание „Спектар“	5	
	Член на уредувачки одбор на научно /стручно списание СЦИ/ЦА/останати		
	Член на уредувачкиот одбор на списанието „Филолошки студии“	2	
	Член на Советот на Институтот		
	Член на Совет на ИМЛ, 2020 – тековно	2	
	Член на Комисија за избор во звање		
1.	Член на комисија за избор во звање соработник истражувач на м-р Жарко Иванов, 19.5.2021 г.	0,2	
2.	Член на комисија за избор во звање соработник истражувач на м-р Ана Јовковска, 16.12.2021 г.	0,2	

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ	119,7
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИОНО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	42,4
Вкупно	164,1

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева, с.р.

Проф. д-р Наташа Аврамовска, с.р.

Проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ИСТРАЖУВАЧ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА МАКЕДОНСКО-БАЛКАНСКИ КНИЖЕВНО-ИСТОРИСКИ ВРСКИ ПРИ ИНСТИТУТОТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Институтот за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Вечер“ од 23.6.2023 и „Коџа“ од 24.6.2023 година, за избор на истражувач во сите научни звања во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски, и врз основа на Одлуката на Советот на ИМЛ (бр. 02-109/4 од 12.7.2023), формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јасмина Мојсиева-Гушева, научен советник / редовен професор на Институтот за македонска литература, д-р Валентина Миронска-Христовска, научен советник / редовен професор на Институтот за македонска литература и д-р Соња Стојменска-Елзесер, научен советник / редовен професор на Институтот за македонска литература.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на истражувач во сите научни звања во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски, во предвидениот рок се пријави еден кандидат.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Дарин Ангеловски е роден на 20.5.1977 година во Скопје. Средно образование завршил во УСО „Браќа Миладиновци“ во Скопје, во 1994/1995. Со високо образование се стекнал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на 30.10.2007 година. Дипломирал на Институтот за класични студии на Филозофскиот факултет, со просечен успех 8,35 и се стекнал со стручниот назив дипломиран класичен филолог.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, јужнословенските јазици, како и со класичните јазици.

Во учебната 2008/2009 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Интердисциплинарните културолошки студии во книжевноста на Институтот за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил на 27.11.2012 година, со просечен успех 10,00. На 27.11.2012 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Идентификација во услови на транзиција (врз примери од македонската и бујарската проза)*.

По стекнувањето на потребните ЕКТС-кредити од положени испити, докторски семинари, годишни конференции и работилници, предвидени со студиската програма културолошки студии при УКИМ, пријавил докторска дисертација на 12.2.2015 година на студиската програма Културолошки студии (во книжевноста) при УКИМ. Дисертацијата на тема: *Рецепцијата на античкаа литература во македонската културна средина* ја одбрал на 6.12.2018 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Илија Велев ИМЛ, УКИМ, (претседател), проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева ИМЛ, УКИМ, (ментор), проф. д-р Валентина Миронска-Христовска ИМЛ, УКИМ, (член), проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска ИНИ, УКИМ, (член) и проф. д-р Ранко

Младеноски, (член) Филолошки факултет при УГД во Штип. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област културолошки студии.

На 13.5.2013 година е избран во звањето асистент истражувач во Одделението за македонско-балкански книжевноисториски врски при ИМЛ.

Во моментот е научен соработник / доцент во Одделението за македонско-балкански книжевноисториски врски при ИМЛ. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1185 од 1 февруари 2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1052 од 15.4.2013 година, Билтен бр. 1126 од 1 јули 2016 година и Билтен бр. 1185 од 1 февруари 2019 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Научноистражувачка дејност

Д-р Дарин Ангеловски во изборниот период 2019 – 2023 година има објавено вкупно 19 научни трудови од областа компаративна книжевност и потесните дисциплини балканистика и антички студии, од кои 1 монографија, 9 труда во меѓународни научни списанија, 8 труда во научно/стручно списание и 2 труда во зборници од научни собири.

Д-р Дарин Ангеловски е автор на монографијата *Античката литература во македонската културна средина (културно-описивени и преводни аспекти)*, ИМЛ, Скопје, 2020, стр. 342. Делото претставува издание кое е новина во македонската научна мисла, односно потфат со кој за првпат е проследена рецепцијата на античката литература во повеќе од милениумски литературен, односно културен развој во Македонија. Во него, авторот понудува збиено книжевно-историско и културолошко согледување и претставување на книжевните релации во интерлитературни, интеркултурни и интертемпорални рамки, односно го прикажува на едно место, во дијахрониска перспектива, присуството на античката литература во македонската културна средина. Резултатите во монографијата произлегуваат од книжевно, културолошко и архивско истражување кое д-р Дарин Ангеловски го спроведуваше во Македонија, односно во: Архивот на МАНУ, Државниот архив, НУБ „Св. Климент Охридски“, Градската библиотека „Браќа Миладиновци“, библиотеката на Институтот за класични студии и библиотеката на Институтот за македонска литература, Универзитетската библиотека во Штип, Народната библиотека „Св. Кирил и Методиј“ и Архивот на БАН во Софија, Бугарија, што резултира со консултирани 130 изворни дела и околу 400 библиографски единици.

Повеќето од трудовите на кандидатот претставуваат надополнување на неговиот долгогодишен интерес за присуството на античката литература во македонската културна средина и за преводите и критичката рецепција на делата од античката литература – што беше тема на неговиот докторски труд и на неговите две претходни книги.

Во оваа прилика ќе го истакнеме трудот „Античката литература во македонската културна средина од првата половина на XX век“, во кој авторот

врз основа на спроведеното истражување доаѓа до сознание дека античката литература во Македонија е присутна, главно, преку преводите на соседните словенски јазици, но и како изворен материјал на кои се повикуваат истражувачите во своите трудови со најразлични теми, објавувани во списанијата кои се присутни во Македонија во истражуваниот период (*Месечен иреџлед, Јужен иреџлед, Јужна Србија, Луч и Гласник Скојској научној друштва*), како и преку интересот на претставникот на македонската интелигенција – Теодосиј Гологанов за одделни антички автори.

Видно внимание заслужува и солидно сработениот труд „Преводната рецепција на дела од античката историографија (1945 – 2000)“, во кој се нагласува дека рецепцијата на овој литературен вид е поттикната од потребите на образовниот процес уште во педесеттите години на минатиот век преку преводи од посредни јазици, додека првите преводи на историски дела на некој од класичните јазици се јавуваат во седумдесеттите години како резултат на усовршувањето на стручниот кадар во дадената област. Интересен е и изнесенiot податок дека во осумдесеттите години отсутуваат какви било преводи, додека во деведесеттите години повторно се јавува поизразен преведувачки бран, што се објаснува со засилениот интерес за историографијата пореди осамостојувањето на земјата.

Од трудовите посветени на преводната и критичката рецепција го истакнуваме трудот „Преводна и критичка рецепција на дела од античката филозофија (1945 – 2000)“, посветен на дела од античката филозофија. И во овој педантно сработен труд (со куса библиографија на преводи од областа на античката филозофија на крајот од трудот), дадени се релевантни информации за темите, авторите, преведувачите и проучувачите на античката филозофија кај нас.

Трудовите на кандидатот се објавени во меѓународни научни списанија, како што се: *Сѝекѝар, Филолошки сѝугѝи, Context / Конѝексѝ, Сисѝасис, Истѝорија*, како и во домашната стручна периодика: *Кулѝурен живоѝ, Македоника, Филозофска ѝрибина*.

Д-р Дарин Ангеловски учествувал на 6 меѓународни научни конференции, од кои 4 се во рамките на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура при УКИМ (2022, 2021, 2020, 2019 година), со циклус на трудови посветени на класичната култура во современата македонска поезија, расказ и во делата на некои македонски писатели од првата половина на XX век.

Од овој циклус на трудови посебно го истакнуваме трудот „Античката литература во лектирата на некои македонски писатели од првата половина на XX век (Антон Панов, Кочо Рацин, Никола Вапцаров, Венцислав Парѓоски)“, во кој авторот пишува и за дејноста на досега непроучениот поет и писател Венцислав Парѓоски.

Д-р Дарин Ангеловски земал учество и на Меѓународниот научен собир „Македонскиот и српскиот роман на преминот на новиот милениум“ (Белград, 23 и 24.10.2019), со темата „Баснословното време на детството во романите ‘Маѝун’ од Влада Урошевиќ и ‘Очев нови мандат’ од Слободан Мандиќ“, во кој преку анализата на одделни автореференцијални сегменти како заклучок се изнесува фактот дека и двата романа можат да се дефинираат како автобиографски искажувања со примеси од бројни автофикциски содржини.

На Меѓународната научна конференција „Македонска книжевна архива: Од ракопис до дигитална култура“ (ИМЛ, 29 – 30.6.2021), организирана по повод јубилејот 40 години од основањето на Институтот за македонска литература, учествувал со излагање на тема „Конески и класичната култура“.

Учествувал и на Научната конференција „Урбаниот профил на Скопје“ (ИМЛ, 27.10.2022), каде што ја изложил темата „Скопскиот земјотрес како хронотоп сеќавање во македонската проза“.

Д-р Дарин Ангеловски учествувал како член во 1 меѓународен научен проект, кој се работеше во рамките на Комисија за стилистика на Меѓународниот славистички конгрес (2020 – 2023), со наслов: *Стилистиката на словенските земји на претходниот на двајта века (XX–XXI)*, со заедничкиот труд со д-р Славчо Ковилоски „Македонска книжевна стилистика и поетика (2020 – 2021)“, во кој е даден детален преглед на актуелните македонисти кои се занимавале со стилистички истражувања во периодот 1970 – 2020 година. Авторите на овој труд преку презентираниите податоци за македонската книжевна стилистика ја оформија и ја дополнија претставата за македонската книжевна наука пред пошироката меѓународна научна јавност. Тој е учесник и во 2 домашни научни проекта: *Писатели, книжевни преведувачи и филолози (проучувачи на јазикот и на книжевноста) од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“*, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје (2021), и националниот проект *Македонска книжевна енциклопедија – автори и дела*, Институт за македонска литература – Скопје (2021 – 2023).

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот

Д-р Дарин Ангеловски одржал книжевни промоции на дела од класични и современи домашни автори како Лукијан од Самосата, 2020. *Виситинска приказна*, Превод од старогрчки јазик Светлана Кочовска-Стевовиќ, Скопје: Или-Или; Сенека, Лукиј Анеј, 2021. *Медеја*, Превод од латински јазик Светлана Кочовска-Стевовиќ, Скопје: Или-Или; Кикерон, Марк Тулиј, 2022. *Вшора филијика*, Превод од латински јазик Светлана Кочовска-Стевовиќ, Скопје: Или-Или; (ЕУ Инфо центар, Јуропхаус Скопје, 22.12.2022); Пандаф Вулкански, Ристо Аврамовски. *Панда во грон*. Скопје: Темплум. (Галерија Метаноја, 3.12.2022); Марина Костова. *Јазикот е чудна сверка*. Скопје: Или-Или. (Кафе-книжарница Буква, 26.9.2022). Исто така бил и модератор на книжевната промоција на романот *Засолниште во времето* од Георги Господинов, Скопје: Или-Или. (МКЦ, Кино Фросина, 1.12.2022.)

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Институт за македонска литература, кандидатот д-р Дарин Ангеловски изведува настава на вториот циклус студии на студиската програма Културолошки студии (во книжевноста) на ИМЛ по предметите: Толкување на имагинарното, Магичен реализам и Среќата и културите заедно со проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева и Култура и глобализација со проф. д-р Ана Мартиноска.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Дарин Ангеловски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Одделението за македонско-балкански книжевноисториски врски при ИМЛ. Тој е: извршен уредник на списанието *Филолошки студии*, ИМЛ, Скопје (2013 – тековно); член на Советот на Институтот за македонска литература – Скопје (2019 – тековно); член на Наставно-научниот колегиум на Институтот за македонска литература – Скопје; претседател на Комисијата за јавни набавки (2020 – тековно). Тој е член на следниве асоцијации поврзани со неговата

потесен професионален ангажман: Здружение на класични филолози на Македонија „Антика“ и Здружение за компаративна книжевност на Македонија (ЗККМ).

Стручното усовршување во странство го остварил со студиски престој во Народна библиотека „Св. Кирил и Методиј“ во Софија, Бугарија, Архив на БАН, Софија, Бугарија, Литературен музеј, Софија, Бугарија, (2016, 2019).

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи, како што се: Комисија за стилистика на Меѓународниот славистички комитет и Работна група за изготвување на Национален патоказ на истражувачките инфраструктури на РС Македонија како дел од Протоколот за отворен пристап до истражувачката инфраструктура во Западен Балкан, Министерство за образование и наука.

Во периодот од последниот избор, кандидатот се занимавал и со стручна уредувачка работа, редактирајќи повеќе изданија од македонската издавачка куќа „Артконект“, како што се книгите : Јан Асман. *Моноџеизмоџ и јазикоџ на насилсџвоџо*. Превод од германски јазик Катерина Јосифовска, Скопје: Артконект, 2019, 79 стр.; Џорџо Агамбен, *Stasis: Граѓанската војна како џолиџичка џараџџма*, *Ното Sacer II, 2*; превод од италијански јазик Вики Младенова. Скопје: Артконект, 2021, 120 стр.; Салман Ружди. *Кишоџ*. Превод од англиски јазик Милан Дамјаноски. Артконект. Скопје: Артконект, 2022, 472 стр.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Дарин Ангеловски, на спроведената самоевалуација за периодот 2019/2023 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Институтот за македонска литература во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката, наставно-образовната и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Дарин Ангеловски. Објавените трудови на кандидатот, како и објавената докторска дисертација претставуваат значаен прилог за развојот на балканистиката во Македонија, пред сè поради сериозниот систематски пристап кон истражувањето, обемноста на обработените материјали и сложеноста на употребуваната компаративна методологија. Неговиот потенцијал за научна работа, како и целокупната друга негова активност во дадениот период одат во прилог на очекувањата дека кандидатот Дарин Ангеловски и во иднина ќе продолжи во насока на сопствено усовршување и негување на научноистражувачката дејност во областите на балканистиката, компаративната и античката книжевност.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Дарин Ангеловски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за научноистражувачката дејност, Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во научни и соработнички звања на ЈНУ Институт за македонска литература – Скопје ги исполнува сите услови да биде избран во звањето виш научен соработник / вонреден професор во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје, д-р Дарин Ангеловски да биде избран во звањето виш научен соработник / вонреден професор во Одделението за македонско-балкански книжевно-историски врски.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева, с.р.
Проф. д-р Валентина Миронска-Христовска, с.р.
Проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер, с.р.

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дарин Стојан Ангеловски

Институција: Институт за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: Одделение за македонско-балкански книжевноисториски врски

Ред . бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјата	во странство
	Монографија/научна книга ⁴		
1.	<i>Античката литература во македонската културна средина (културно-општествени и преводни аспекти)</i> , Скопје: ИМЛ, 2020, 342 стр.	8	
2.	<i>Идентификација и транзиција</i> , Скопје: ЗККМ, 2014. 146 стр.	8	
	Прегледен труд (СЦИ/ЦА/останати)		
	„Македонска поетика со книжевна стилистика (1970–2020)“, <i>Актуални проблеми со стилистика</i> , Журнал факултетом журналистики МГУ имени М. В. Ломоносова при учество на Стилистическа комисија на Меѓународното комитет на славистов. 8, 2022, 108-116. (коавторство).		10
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание опфатено во СЦИ/ЦА/останати или објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор ⁵		
1.	The Critical Reception of Academician Mihail D. Petruševski's Conjecture 'Composition of Events', <i>Systasis</i> . 40, 2022, 147-156. Достапно на: https://www.systasis.org/pdfs/systasis_40_8.pdf Пристапено на 27.3.2023.		6
2.	„Феноменот на нерепираното во првоната оставнина на дела од античката литература од Анастас Ѓ. Таховски“. <i>Сектор</i> 77, 2021, 153-168.		6

⁴ Монографија е научно или критичко издание кое целосно обработува одредена проблематика врз основа на сопствени и податоци од други автори.

⁵ Меѓународен уредувачки одбор е одбор во кој учествуваат експерти од соодветната научна област од најмалку 5 земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува 40 % од вкупниот број членови.

3.	„Преводна рецепција на античката литература во Македонија (општ и хронолошки преглед 1945-2000)“. <i>Систасис</i> 36, 2020, 1-26. Достапно на: http://www.systasis.org/pdfs/systasis_36_1.pdf Пристапено на 27.3.2023.	6	
4.	„Проучувањата на античката литература: од литературна критика и историја до литературна рецепција“. <i>Сџекшар</i> 75, 2020, 71-91.	6	
5.	„Преводна и критичка рецепција на дела од античката драма во Македонија (1945-2000)“. <i>Контекст</i> 21, 2020, 63-76.	6	
6.	„Литературниот живот во македонската културна средина од античкиот период“. <i>Сџекшар</i> 74, 2019, 61-79.	6	
7.	„Повеќејазичноста во античкиот свет низ призмата на античката литература“. <i>Филолошки Студији</i> бр. 17, 2019, 96-111. Достапно на: https://journals.ukim.mk/index.php/philologicalstudies/article/view/318/248 . Пристапено на 26.3.2023.	6	
8.	„Античката литературна традиција во македонската средновековна литература“. <i>Систасис</i> 34, 2019, 1-19. Достапно на: https://www.systasis.org/pdfs/systasis_34_2.pdf Пристапено на 28.3.2023.	6	
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно-популарно списание		со меѓ. уредувачки одбор
1.	„Прличевите препевы на Хомеровата Одисеја“. <i>Македоника</i> 23-24, 2020, 33-42.		3
2.	„Преводна и критичка рецепција на дела од античката философија (1945-2000)“. <i>Филозофска Шрибина</i> 27, 2020, 191-211.	2	
3.	„Преводна и критичка рецепција на дела од античката историографија во Македонија (1945-2000)“. <i>Историја</i> 55/1, 2020, 7-20.	2	
4.	„Преводот како подарок на слободата“. <i>Окно</i> 27.12.2022. Достапно на https://okno.mk/node/95670 Пристапено на 19.6.2023.	2	

5.	„Метамодернистички манифест во пет дневнички точки“. <i>Окно</i> Достапно на https://okno.mk/node/94988 Пристапено на 19.6.2023.	2	
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир		
1.	„Античките студии на Тон Смердел во Македонија“. Зборник на трудови од Петтиот меѓународен научен собир <i>Хрвајско-македонски книжевни, јазични и културни врски</i> , одржан во Риека, 6 – 7.10.2017 (ур. Д. Дуриќ, С. Зубчиќ), Филозофски факултет, Универзитет во Риека, 2019, 263-273		3
2.	„Античката литература во македонската културна средина од првата половина на XX век“, <i>Систасис – посебно издание број 5. Exegi monumentum aere perennius (Зборник во чест на Елена Колева, Љубинка Басошова и Даница Чадиќовска, по повод 85 години од нејзино раѓање)</i> . (ур. В. Димовска-Јањатова, Д. Тошева). Посебно издание бр. 5, 2019, 1-26. Достапно на: http://www.systasis.org/pdfs/posebni/zbornik5_cel.pdf . Пристапено на 27.3.2023.		3
	Прегледен напис во научно списание		
1.	„Категоријата <i>имполиничко</i> како разлика и негација во политичкото“ (Кон Џорџо Агамбен, <i>Stasis: Граѓанската војна како имполиничка парадигма</i> , <i>Ното Sacre II</i> , 2; превод од италијански јазик: Вики Младенова. Скопје: Артконект, 2021. 120 стр.). <i>Културен живот</i> . 3-4/2022, 90-93.		3
2.	2022. „Слободниот стих како хиперобјект“ (Кон Спасовска, Сузана В. <i>Слободата на стихот, Студија за македонскиот слободен стих</i> , Скопје, 2021, 272 стр.). <i>Современа филологија</i> 5/2, 2022, 123-126.		3
3.	„Literatura antyczna w Macedonii“. <i>Wyspa</i> , kwartalnik literacki 4 (52), 2019. 29-32.		3
	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер/усно)		
1.	Научна конференција „Урбаниот профил на Скопје“, ИМЛ, 27.10.2022. <i>Скопскиот земјопрес како хронолошко сеќавање во македонската проза</i>		2
2.	49. Меѓународна научна конференција на МСМЈЛК при УКИМ, 4.9.2022, Охрид.		2

	<i>Класичнаиџа кулџура во драмскиоџи оџус на Горан Сџефановски</i>		
3.	Меѓународна научна конференџија „Македонска книжевна архива: Од ракопис до дигитална култура“ – ИМЛ, 29-30.6.2021. <i>Конески и класичнаиџа кулџура</i>		2
4.	48. Меѓународна научна конференџија на Семинарот за македонски јазик, литература и култура при УКИМ, 3 и 4.9.2021. <i>Класичнаиџа кулџура во македонскиоџи современ расказ</i>		2
5.	47. Меѓународна научна конференџија на Семинарот за македонски јазик, литература и култура во Охрид. 4 и 5.9.2020. <i>Анџичкаиџа кулџура во свеџоџолегоџи на современџиџе македонски џоеџи.</i>		2
6.	46. Меѓународна научна конференџија на МСМЈЛК при УКИМ, Охрид, 23 – 24.8.2019. <i>Анџичкаиџа лиџераџура во лекџираџиџа на македонскиџе џисаџели од џрваџиџа џоловина на XX век.</i>		2
7.	Меѓународен научен собир „Македонскиот и српскиот роман на преминот на новиот милениум“, Белград, 23 и 24.10.2019. <i>Баснословноџо време на деџсџивоџо во романиџе Маџун од Влада Урошевиџ и Очеџ нови мандаџи од Слободан Манџиџ.</i>		2
	Одбранета докторска дисертација		
	<i>Реџеџиџаџа на анџичкаиџа лиџераџура во македонскаиџа кулџурна средина</i>	8	
	Одбранет магистерски труд		
	<i>Иденџиџиџеџоџи во услови на џранзиџиџа (врз џримери од македонскаиџа и буџарскаиџа џроза)</i>	5	
	Учесник во научни проекти (најмногу во 3)	национален	меѓународен
1.	2019. <i>Писаџели, книжевни џреведувачи и филолози (џроучувачи на јазикоџи и на книжевностџа) од Филолошкиоџи факулџеџи „Блаже Конески“.</i> Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.		2
2.	2021. <i>Сџилисџикаиџа на словенскиџе земџи на џреминоџи на дваџа века (XX–XXI)</i>		

	<i>Македонска книжевна стилистика и поетика (1970 – 2020).</i> Комисија за стилистика на Меѓународниот славистички конгрес (2020 – 2023)	3
3.	2022 – 2023. <i>Македонска книжевна енциклопедија – автори и дела.</i> Институт за македонска литература - Скопје	2
	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИОНО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	
	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија	
1.	Модератор на промоција Господинов, Георги. 2021. <i>Засолниште во времето.</i> Скопје: Или-Или. (МКЦ, Кино Фросина, 1.12.2022.)	1
2.	Промотор: Марина Костова. <i>Јазикот е чудна сверка.</i> Скопје: Или-Или. (Кафе-книжарница Буква, 26.9.2022).	1
3.	Промотор: Пандалф Вулкански, Ристо Аврамовски. <i>Панда во грон.</i> Скопје: Темплум. (Галерија Метаноја, 3.12.2022).	1
4.	Промотор на Едиција АРГО: Лукијан од Самосата, 2020. <i>Вистинска приказна</i> , Превод од старогрчки јазик Светлана Кочовска-Стевовиќ, Скопје: Или-Или; Сенека, Лукиј Анеј, 2021. <i>Медеја</i> , Превод од латински јазик Светлана Кочовска-Стевовиќ, Скопје: Или-Или; Кикерон, Марк Тулиј, 2022. <i>Вшора филијика</i> , Превод од латински јазик Светлана Кочовска-Стевовиќ, Скопје: Или-Или; (ЕУ Инфо центар, Јуропхаус Скопје, 22.12.2022).	1
5.	Уредник на изданието Јан Асман. <i>Моношеизмот и јазикот на насилството.</i> Превод од германски јазик Катерина Јосифовска, Скопје: Артконект, 2019, 79 стр.	1
6.	Уредник и стручна редакција на изданието Џорџо Агамбен, <i>Stasis: Граѓанската војна како политичка парадигма</i> , <i>Ното Sacre II</i> , 2; превод од италијански јазик Вики Младенова. Скопје: Артконект, 2021, 120 стр.	1
7.	Уредник на изданието Салман Ружди. <i>Киноот.</i> Превод од англиски јазик Милан Дамјаноски. Артконект. Скопје: Артконект, 2022, 472 стр.	1
	Уредник на научно списание СЦИ/ЦА/останати	

Извршен уредник на Меѓународно интердисциплинарно славистичко списание <i>Филолошки сџудии</i>	3	
Член на уредувачки одбор на научно /стручно списание СЦИ/ЦА/останати		
Меѓународно интердисциплинарно славистичко списание <i>Филолошки сџудии</i> , 2013- тековно	2	
Член на организационен одбор на научен/стручен собир		
Меѓународен научен собир „Македонскиот и српскиот роман на преминот на новиот милениум“. Белград. Р. Србија, 23-24.10.2019.	2	
Член во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира НИ дејност (FP7, COST, ICGEB, IEAE, и сл.)	Претседател	член
Комисија за стилистика на Меѓународниот славистички комитет	2	
Член на Советот на Институтот		
Член на Совет на ИМЛ, 2020 – тековно	2	
Член на институтска комисија		
Претседател на Комисија за јавни набавки, ИМЛ, 2021 – тековно	0,5	
Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)		
Учесник во изготвувањето на Национален патоказ на истражувачките инфраструктури на РС Македонија како дел од Протоколот за отворен пристап до истражувачката инфраструктура во Западен Балкан, Министерство за образование и наука.	2	

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ	130
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИОНО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	20,5
Вкупно	154,5

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева, с.р.
Проф. д-р Валентина Миронска-Христовска, с.р.
Проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ ВО КУЛТУРНО-ИСТОРИСКИТЕ И ЦРКОВНО-БОГОСЛУЖБЕНИТЕ ТРАДИЦИИ“ ОД КАНДИДАТОТ НИКОЛЧЕ ЃУРГИНОСКИ, ПРИЈАВЕНА ВО ИНСТИТУТОТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Одлуката број 10-209/1 од 29.7.2023 година донесена на седницата на Научниот совет на Институтот за национална историја во Скопје, Комисијата во состав: проф. д-р Сашо Цветковски, проф. д-р Танас Вражиновски, проф. д-р Лилјана Гушевска, проф. д-р Драги Ѓоргиев и проф. д-р Билјана Ристовска-Јосифовска по прегледувањето на докторската дисертација под наслов: „Свети Климент Охридски во културно-историските и црковно-богослужбените традиции“, има чест да го достави следниов

ИЗВЕШТАЈ

Предложената тема на докторската дисертација на м-р Николче Ѓургиноски е конципирана и заснована на пошироки методолошки основи и тематски опфаќа неколку битни сегменти од дејноста на св. Климент, фундаментални за културната историја на македонскиот народ и црква. Свети Климент Охридски е една од најзначајните личности на нашата културна историја, но и пошироко на светската славистичка наука, чие епохално дело повеќе од еден век го привлекува вниманието на истражувачите, историчарите, лингвистите, богословите, историчарите на уметноста. Епохалното дело и импулсите кое ги дава во зачетокот на еден суштински цивилизациски процес меѓу словенските народи, а особено македонскиот, низ просветата, писменоста и книжевноста, црковната организација и втемелување на словенската богослужба, востановување на црковното сакрално градителство и уметноста, опфаќа повеќе сегменти од нашата културна историја.

Предложениот текст на тезата, научната заснованост ја гради низ користење, анализа и проучување на историски извори за времето на IX век, кои овозможуваат градење на една поширока слика за историските прилики во Византија и нејзиниот однос кон Словените на Балканот, културниот подем по времето на иконоборството и мисионерската дејност, врз која се заснова политичката доктрина и дипломатија на Византија од овој период. Но, пред сè, тежиштето, врз кое кандидатот ја гради научната анализа со сериозен и продлабочен пристап, се Климентовите книжевни дела кои најмногу се поврзани со корпусот на црковната, богослужбена литература.

Кандидатот во првите поглавја се задржува на историските прилики во Византија од времето на средината на IX век, и посебно се насочува на најважните настани и личности кои ја креираат државната идеологија на Византија и создаваат атмосфера, политичка и црковна (патријархот Фотиј, цезарот Варда) за мисионерската дејност, како кон народите на источните граници на царството кај Хазарите така и кон народите на крајните западни граници, Словените во Панонија и Моравија. Дејноста на учените византиски мисионери, браќата Константин (Кирил) и Методиј е една од круцијалните настани кои ја обележуваат византиската историја од втората половина на IX век. Мисионерството, ставено во функција на државна и црковна политика во ширењето на влијанието на Византија, а со тоа и православната вера и култура, преку словото и книгата, ќе даде значајни резултати, посебно меѓу словенските народи. Кандидатот го анализира времето и дејноста на Константин (Кирил) и Методиј и нивните ученици во Моравската мисија, и потоа враќањето на учениците на Кирил и Методиј во Плиска по 885 г., и го потенцира сè уште енигматичниот и недоволно разјаснет однос на бугарскиот кнез Борис кон дојдените мисионери и целта на испраќањето на Климент, а подоцна и

Наум од Плиска, далеку на запад во пределите околу Охридското Езеро и Кутмичевица како епископ на Величката епархија.

По овие воведни поглавја, кандидатот се насочува кон елаборација на клучните поглавја, дејноста и делото на Климент Охридски. Ги резимира постигнувањата на постарата историографија и низ куси анализи на историските извори, посебно оние од хагиографски, ги издвојува најважните настани од почетната Климентова дејност во подучување на народот и проповедање на словото божје, надоградувајќи го со превод на најважните црковни, богослужбени книги на словенски јазик. Тоа е основа и во подготовка на нови клирици кои навлегуваат во црковната литургиска практика и sluжејќи на словенски јазик меѓу штотуку покрстената паства.

Фундаментални истражувања кандидатот остварува токму во поглавјата посветени на востановувањето и втемелувањето на новата литургиска практика низ анализа на богослужбените книги неопходни за нејзино извршување. Тоа се повеќе црковни книги кои го сочинуваат богослужбениот круг на литургиската година, Октоихот, Триодот, Минејот и Евхологијот.

Со посебно внимание ги третира проблемите на химнографијата и раните словенски книжевни творби како дела на Охридската црковна и книжевна школа, пред сè, како дела на св. Климент Охридски. Пред да пристапи кон анализа на Климентовите творби, кандидатот, се задржува на традициите на византиската химнографија од времето на VIII - X век, наречен и златниот период на византиската химнографија, со наведување на повеќе значајни химнографи чии дела влегуваат во Литургијата и византиската црковна и богослужбената пракса. Делата на византиските химнографи несомнено му биле познати на св. Климент уште од времето на соработката со Константин (Кирил) и ќе му послужат како образец по форма и содржина во составување на своите словенски творби.

После овој важен воведен дел, кандидатот ги анализира химнографските творби на св. Климент истакнувајќи ги најважните нивни особености. Кандидатот нагласува дека св. Климент составил најбројни, над четириесетина оригинални творби посветени на поширок круг светци од црковниот Синаксар и годишниот литургиски циклус. Но, важно е да се согледа и неговиот однос кон постарите предсловенски култови на св. Еразмо, Петнаесетте тивериополски маченици, но и кон неговите учители, браќата Кирил и Методиј. Ги наведува сите досега познати потпишани и атрибуирани химнографски дела на св. Климент, со куси археографски белешки за над четириесет творби, за кои е посочена и соодветна библиографија, со што покажува на информираност и упатеност во современата светска славистичка литература.

Оваа сестрана дејност на Климент Охридски, која го менува и приближува словенскиот род кон цивилизираните народи со свое засебно писмо и јазик, започнатите црковни традиции под непосредно влијание на Цариград и православната вера, оставиле силна трага во средината во која непосредно делувал. Се тоа предизвикало и посебен однос кон Климент и по неговото упокојување во 916 г., кога започнува и постапното зачнување и оформување на неговиот култ. Средината во која делувал и каде е погребан, во Охрид, преку заложбите на неговите ученици и следбеници кои со пишување на житие го внесуваат Климент во колективната меморија на домицилното население на Охрид и околните предели каде делувал Климент. Овој процес го воочува и кандидатот со интересни опсервации и заклучоци изградени врз основа на славењето на Св. Климент во црковните синаксари кои произлегуваат од Охридската книжевна школа пишувани со глаголско писмо (Асеманиевото евангелие), од крајот на X век.

Подоцна, споменот и почитувањето на култот на св. Климент ги продолжува и Охридската архиепископија, коишто кандидатот ги поставува како едно од битните прашања кое досега не се третираше во нашата и светска медијистика. Тоа е еден

изворен и институционален однос на Охридската архиепископија кон култот на св. Климент по нејзиното основање, како и односот на охридските архиепископи кон култот на светецот. На овие прашања кандидатот посветува засебно поглавје со искажување на важни сознанија.

Во последните поглавја авторот го следи одразот на култот на св. Климент во уметноста и воспоставува една споменична мапа со која се гледа пробивот и распространетоста на неговите сликани портрети во црковната уметност на просторите каде се ширела јуридикцијата на Охридската архиепископија. Овој низ опфаќа скоро милениумска хронологија, од XI до XIX век, со воочување на некои од клучните прашања на сигнирање и интитулацијата на Климентовите претстави со јасно нагласување на врската со Охрид и Охридската архиепископија.

Кандидатот своите истражувања ги проширува и со важни културно-историски процеси кои задираат во современата историја. Рефлексиите на делото и споменот на Климент во современата традиција, во книжевноста, ликовните уметности. Го опфаќа делот и на црковната историја и св. Климент Охридски како патрон и покровител на Македонската православна црква.

Имајќи го предвид гореизнесеното, методолошкиот пристап, анализата и референците на кои се повикува кандидатот во презентирањето на материјалот, како и обемот на вклучените книжевни дела, Комисијата за оцена на докторската дисертација со задоволство му предлага на Советот на Институтот за национална историја во Скопје да го прифати Извештајот и да дозволи одбрана на докторската дисертација под наслов: „Свети Климент Охридски во културно-историските и црковно-богослужбените традиции“, од кандидатот м-р Николче Ѓургиноски.

Скопје, 29.8.2023 година

КОМИСИЈА

Проф. д-р Сашо Цветковски, с.р.

Проф. д-р Драги Ѓоргиев, с.р.

Проф. д-р Билјана Ристовска-Јосифовска, с.р.

Проф. д-р Танас Вражиновски, с.р.

Проф. д-р Лилјана Гушевска, с.р.